

ST. LOUIS, MO.

SEP 21 1892

ST. LOUIS, MO.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૪૦૭૧ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ કૃષ્ણાયેદામૃત

વિષય ૬ - : ૩

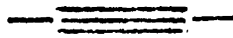

શ્રીકૃષ્ણાયનમઃ

શ્રીગુરુદેવાયનમઃ

ભક્તિરેવ ધર્મઃ

શ્રી કૃષ્ણચંદ્રામૃત, કે જમનાદાસ કિર્તનાવળી.

લેખક અને પ્રસિધ્ધ કર્તા:-
જમનાદાસ પ્રેમજી નાથાણી

સર્વ હૃદય સ્વાધીન
મુદય એક રૂપિયો
આવૃત્તિ પહેલી.

કિર્તન સંખ્યા, ૩૦૦.

સંવતઃ ૧૯૮૪.

પ્રસિદ્ધ કર્તા ૧૪૦૭૧

જમનાદાસ પ્રેમજી નાથાણી

કે. ૬૬૨ વલ્લભદાસ જેરામનો માળો
ત્રીજે દાદરે, કોટ, મિન્ટરોડ નં. ૩૫-મુંબઈ ૧

વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

આ પુસ્તકને સન ૧૮૬૭ એક્ટ ૨૫ મા પ્રમાણે ગવર્ન-મેન્ટમાં રજીસ્ટર્ડ કરાવી સર્વ હક પ્રસીધ્ધ કર્તા જમનાદાસ પ્રેમજીનાં સ્વાધિન રાખ્યું છે. તેથી કોઈએ પણ પ્રસીધ્ધ કર્તાનાં હુકમ સીવાય આ પુસ્તક છાપવું કે છપાવવું નહીં.

(All Rights Reserved.)

કમીશનનો નિયમ.

- ૧૦ પુસ્તક મંગાવવાવાળાને પોસ્ટ ખર્ચ પડશે નહીં.
૨૫ તથા અધિક પુસ્તકો લેનારને ૨૦ રૂપિયા સેંકડે કમીશન આપવામાં આવશે, પોસ્ટ કે રેલ્વે ખર્ચ લેનાર ઉપર પડશે.

આ પુસ્તક મળવાનાં ઠેકાણાં:-

૬૦ જમનાદાસ પ્રેમજી-કે. વલ્લભદાસ જેરામનો માળો.

ત્રીજે દાદરે કોટ મીન્ટ રોડ નં. ૩૫ મુંબઈ નં. ૧.

બીજાં ઠેકાણાં:-મોઢ માંડવીઆ શા. માણેકજાલ વિશનજી. કે.

૧૯. સેમ્યુઅલ સ્પીટ. ખોળ ગલી માંડવી. મુંબઈ નં. ૩.

મુદ્રક

જયશંકર ખોડીદાસ દિવેદી.

મોળ મળહ-પ્રી. પ્રેસ.

ખગાઉ બિલ્ડીંગ-મુંબઈ ૪.

શ્રી ભગવાનુવાચ.

મચ્છિતઃસર્વદુર્ગાણિ મત્પ્રસાદાત્તરિષ્યસિ ।
તસ્માદસક્તઃસતતં કાર્યં કર્મ સમાચર ।
અસક્તો હ્યાચરન્કર્મ પરમાપ્નોતિપુરુષઃ ॥

મહાર્ચ ચિંતન કરતાં, મહારી કૃપાથી તું સર્વ દુષ્ટોને તરી નહાશ.

માટે કૃષ્ણની ઇચ્છા રાખ્યા વિનાજ સદા કરવા યોગ્ય કર્મ કર.
કારણ કે જે પુરૂષ કૃષ્ણની ઇચ્છાનો ત્યાગ કરીને કર્મ કરે છે, તે
પરમપદને પ્રભુને પામે છે.

સત્યપરંધીમહી

एकंशास्त्रं देवकी पुत्र गीत, मेकोदेव देवकी पुत्र एव ।
मंत्रोप्येकस्तस्यनामानियानि, कर्मोप्येकं तस्य देवस्य सेवा ॥

પ્રસ્તાવના.

આ અખિલ બ્રહ્માંડનાં ચાલક પરંપીતા શ્રી કૃષ્ણ ચંદ્ર ને શ્રી ગુરુદેવની કૃપાથી ' શ્રી કૃષ્ણ ચંદ્રામૃત, કે જમનાંદાસ કિર્તનાવળી ' જનસમાજની સેવામાં બાહેર પાડવાને તક મળતાં શ્રી જગન્નિયંતા દળાણુ પ્રભુનો પરંઉપકાર માતું છું, અને શ્રી કૃષ્ણ ચંદ્ર ઇષ્ટ દેવતું સ્મરણુ કરી પ્રારંભ કરું છું.

દરીયાની લહેરી મટે, તો દરીયો સ્પષ્ટ દેખાય છે, અનેક ઉછળતી લહેરીઓમાં દરીયા દેખાતું નથી, તેમ ચિત્તમાં માયાની-ઈચ્છાઓની અનેક લહેરીઓ ઉછળતી હોવાથી શ્રી અંતર્ધામિનું સ્ફુરણુ-બુદ્ધિયોગ-પ્રેરણું થતી નથી, તેથી શ્રી પરમાત્માનું શુદ્ધ-સ્વરૂપનું દર્શન થાતું નથી. પણ જ્યારે ચિત્ત (હું) શ્રી પ્રેમસ્વરૂપ કૃષ્ણમાં (Absorbed) અનન્ય ધ્યાનથી ઝોવાવા માંડે છે, ત્યારે જગત એ જગતરૂપ દેખાતું નથી, પણ સર્વ શ્રી ભગવદ્રૂપ વિશ્વ

દેખાય છે (The highest goal of true knowledge.)
 ને ત્યારેજ તે સ્થિર બુદ્ધિ પ્રજ્ઞામાંથી પ્રભુની કૃપાનાં જ્ઞાન પ્રકા-
 શને સત્યનાં, પ્રેમ આનંદને ઇશ્વરિ પ્રેરણાનાં ઝરાઓ પુટે છે. (ઇશ્વરિ
 પ્રેરણાં કાંઈ સ્વતંત્ર નથી, પણ પ્રભુનાં હાથમાં છે, ને જે શ્રીગુરુ
 કૃપા ભક્તિ સેવાને જ્ઞાન વડે પવિત્ર-શુદ્ધ થયેલા હૃદયમાં થાય
 છે.) કે જે કેવલ શ્રીભગવત્ પ્રસાદજ છે, તે કવિત્વ શીખ્યાવિનાં
 બાહ્ય જ્ઞાન લીધા વિનાં, અક્ષરો વાંચતાં ન આવડે છતાં પણ
 અંતરમાંથી અખૂટ સત્ય પ્રવાહ વહ્યાં કરે, તે પ્રભુ કૃપા પ્રસાદ
 કહેવાય છે. જેમ નરસીંહ મહેતા મીરાંબાઈ ત્યા અંધ સૂરદાસ
 પ્રીતમદાસ છતાં એવા અનેકાનાં હૃદયમાંથી ઇશ્વરિ પ્રેરણાનાં ભજનો
 અહંભાવ રહિત અવસ્થામાં સહજ લખાણાં, તે અધાપિ અમરનામ-
 રૂપે ગવાયાં કરે છે. તેવા અનેક કિર્તીનો-ઉપદેશો કે જે શ્રી સ્વયં
 પરમાત્માએ નિજભક્તોનાં હૃદયમાં પધારી શુદ્ધ સત્ય લખાવેલાં
 હોવાથી તે શ્રી વેદવાણીરૂપ કહેવાય છે. તેવાઓ આ ભાગ્યશાળી
 ભરત ખંડમાં અનેક પ્રભુનાં લાભોએ પધારી, અજ્ઞાનાંધકારના
 (The blackened eyes cannot see the light of God.)
 ત્યા બાહ્યરૂઢીના જુઠા બહેમો ત્યા અંધ શ્રદ્ધામાં ઉંધા માર્ગના
 પ્રવાહમાં તણાંતા લાખોને નીતિ ધર્મને સદાચારનાં ત્યા પ્રભુને વશ
 કરનારી અંતર સાચી ભક્તિને ધર્મનું યથાર્થ સ્વરૂપ ત્યા અંતર
 પવિત્રતા દુર્લભ નરદેહનું સત્ય જ્યેય, લાખો દેતાં મોંઘી આયુષ્ય
 પાછી ન મળે (Time is more valuable than money.)
 તે આયુષ્યની કીંમત સમજવી, પરસ્પર ઇશ્વરનાં તમામ બાળકો
 પ્રત્યે ઉપકારક ઉદારભાવ ત્યા બહેનોને સતિધર્મ, પરમાર્થ વ્રતિની

જ્યતિ, સત્ય સુખ શાશ્વતશાંતિ સંશય રહિત સમાધાન, સાચું પુરુષાર્થ, ત્રિવિધ તાપની શાંતિને મૃત્યુને તરવાનાં માર્ગો, આ લોકમાં પરમાર્થ-ભક્તિ વડે જગતમાં અમર કીર્તિ મૂકી, પર-લોકમાં ઉજળે મુખે શ્રી પરમકૃમાળુ પરમાત્માના અવિનાશી વેકુંઠધામ-ગૌલોકને પામવાનાં સરલ માર્ગો, કે જે મોટા નાના, બાઈ કે ભાઈ, રામ કે રંક ત્યા ગ્રહસ્થાશ્રમીઓને લાગુ પડે તેવું સર્વદેશી, પ્રભુ કૃપાને સહેલી રીતે પાત્ર થવાનાં માર્ગો (Law of nature) સનાતન ધર્માનુસાર ચીલા પાછા ચાલુ કરી ગયા છે, કરે છે, ને હવે પણ કરશે.

એમ ધર્મા ધર્મનો કાંટો સદા સમાન રાખવા આ ઈશ્વર રચિત ત્રિગુણાત્મક લીલામય સુંદર જગતમાં ઈશ્વરજ આ સંસાર ચક્રની ચીંતા કરી અનાદિથી ઘટમાળા ચલાવ્યા કરે છે. વળી જે ટાણે જે દેશમાં જેવા મુક્તાત્માઓની જરૂર પડે છે, ત્યારે તે રચે તેવાજ કર્મયોગી-ભક્તિવાન કે જ્ઞાનિઓ, વીર, શૂર, પ્રતાપી, આકર્ષક પ્રતિભાશાળીઓ “મમતેર્જોશ સંભવમ્” પ્રભુનાં નિર્વિકારી અખંડ ત્રિકાળાબ્ધિત અજન્મા શુભ સ્વરૂપ-માંથી પ્રભુ જગતમાં મોકલાવ્યા કરે છે, તે તેની અગાધ લીલા નાટક અપરંપાર છે. “લોકવત્તુ લીલાકૈવલ્યમ્” તેવા પ્રભુને કરોડો વંદન હોજો. ધન્ય પ્રભુની અલૌકિક લીલા. ગોવિંદકી ગતિ ગોવિંદહી જાને.

બહાલા વાંચકો, હું કવિ નથી, પંડીત વિદ્વાન જ્ઞાની કે શુભિમાન નથી. તેવો હોવાનો મારો દાવો પણ નથી. હું તો

સર્વ સ્વરૂપે રમી રહેલા જગત ગુરૂદેવ શ્રી કૃષ્ણ પ્રભુનો બાળક-દાસ છું. શ્રી દષ્ટદેવ કૃષ્ણચંદ્ર એ હૃદયમાં પધારી જે કિર્તનો આ પૂતળાદ્વારા નિમિત્તમાત્ર રચાવ્યાં છે, તે તેનીજ કૃપા દષ્ટિનું પ્રસાદ છે.

આ કિર્તનાવળીમાં ભકિત-જ્ઞાન-વૈરાગ્ય-ધર્મવર્ધક વિષયોને પ્રેમોન્માદની મસ્તિ તથા વિશુદ્ધ પ્રેમથી તો છલોછલ ભરપૂર છે. રસોવૈશઃ પ્રભુ-રસ પ્રેમસ્વરૂપ છે. પ્રેમનું ફલ પ્રેમસ્વરૂપ થાવું. શ્રી કૃષ્ણ પ્રેમદોરીથીજ બંધાય છે. ભલે ‘શ્રી વેદો’ પ્રભુને બુદ્ધિથી પર-અગમ્ય-નેતિ-અપ્રગટ કહે, ભલે પ્રભુને સૌ કોઈ સર્વશક્તિમાન કહે, ને તે યોગ્યજ છે. પણ અનન્ય પ્રેમયોગીઓ તો સ્વાનુભવથી કહે છે કે, પ્રભુમાં એ શક્તિ નથી કે, સાચા પ્રેમીભક્તોને સતત ભકિત, સેવા, નામ જપ, સત્સંગ-શરણમાં મચેલા રહેનાર પાસે પ્રભુ ગુપ્ત-અપ્રગટ રહી શકે ! તે ભક્ત વત્સલ પ્રભુની કૃપાજ છે. જેમ વ્યવહારમાં પણ બહુ પ્રેમી પાસે કોઈપણ ગુપ્ત વાત હૃદય ખોલીને કહ્યા વિના રહી શકાતી નથી. તેમ પ્રભુ, પોતાનાં અનન્ય પ્રેમીઓ પાસે દર્શન આપ્યા વિના ધુંધટમાં-યોગમાયામાં છીપા રહી શકતા નથી. શ્રી મુખનાં વચનાં મૃત છે કે ‘યત્ર ભગ્નક્રતાઃ ગાયંતિ તત્રતિષ્ઠામિતારદ ॥’ જ્યાં યા દીત્યાં એનું મકાન છે, જ્યાં ભક્તો ત્યાં એની દુકાન છે. જ્યાં વેદ પહોંચતા નથી, ત્યાં અનન્ય પ્રેમ પહોંચાડે છે. જયપ્રેમઃ

(પ્રેમ એટલે સ્વાર્થી મોહનું પ્રેમ-નીચ મોહ-આસક્તિ નહીં, પણ વિશુદ્ધ પ્રેમ તેજ સાચી પ્રેમભક્તિ છે.) જેમાંથી બાર આનાં શુદ્ધ પ્રેમભક્તિ ને સેવા હંપર જોર છે, ને ચાર આના જ્ઞાન વૈરાગ્ય

ઉપર રચેલાં છે. શ્રી ભગવત પ્રાપ્તિમાં મુખ્ય સાધન પ્રેમભક્તિજ છે. બાકીના સાધનો ગૌણ છે. જેમ લગ્નમાં વર ને કન્યા એ તો મુખ્ય સાધન જોઈએજ, અને બાકીના વર કન્યાના સગા સંબંધી એ એતો ગૌણ સાધન છે. વળી આ કિર્તનાવળીમાં શ્રી વેદો-ઉપનિષદો-Vedic Philosophy શ્રીમદ ભાગવત-પુરાણ-શ્રીમદ ભગવદગીતા શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજીનાં શ્રી સુખોદ્ધિનીજ શીક્ષાપત્રનાં વચનાંમૃતનું સારનું પ્રભુદત્ત બુદ્ધિ પ્રમાણે ટુંકું મંથન છે, ત્યાં અનેક અનુભવી સત્પુરુષો ત્યાં શ્રી ગુરૂની કૃપા પ્રસાદી છે. તેમ આ કિર્તનો આપણા સનાતન ધર્માનુસાર ત્યાં અનુભવનો વિષય છે. વળી કોઈપણ ધર્મની કે વ્યક્તિની કિંચિત્ પણ નિંદા કે આક્ષેપ છેજ નહીં. કેવળ સમાધાનનું વિષય પ્રતિપાદિત છે. અને સર્વદેશી દરેકને લાગુ પડે તેવા આત્મોત્તતિવર્ધક કલીમલ દોનારા ત્યાં કલ્યાણને દર્શાવનારા-બુદ્ધિમાં પ્રકાશ પાડનારા-સુતે-લાને જગાડનારા-Will Power વીરતા પુરુષાર્થને મહત્વાકાંક્ષા પ્રગટાવનારા છે. ગાનાર કે સાંભળનારનાં હૃદયમાંથી પ્રભુ પ્રેમના હરિરસની ધારાનાં ઝરાઓ પુટે છે.

વળી હવેલીઓ કે મંદીરોમાં સ્તુતિરુપે તથા દરેક સ્થળે ચાલતા સત્સંગોમાં પૂર્ણ ગાવા લાયક છે. જેમ ચંદનને વારંવાર ધસવાથી સુવાસ વિશેષ ફેલાય છે, તેમ આ ભજનોને વારંવાર ગાવા-સાંભળવાથી ભક્તિ Full Faith શ્રદ્ધા વિશેષ દઢ થશે, ચિત્ત પ્રસન્ન થશે, ચિંતા ઉદ્વેગ-વૈર-કલેષ ટળી જશે, વિવેક વધશે, નવાં પાપો અટકશે, વર્તમાન કરણી સુધરશે અને ઇશ્વરની નિકટ ને નિકટ જવાતમા જતો જશે, ચારે વળાંશ્રમ ધર્મવાળા-

ને લાગુ પડે તેવા, તેમાં પણ પ્રહરથાત્રમીથી પાળી શકાય તેવા, આ કિર્તનો છે. Charity Begins at Home

જેમ મદોન્મત્ત હાથીને અંકૂશ રાખનાર માવત જોઈએ, મસ્ત ઘોડાને ચાબુક જોઈએ, તેમ જ્યારથી સૃષ્ટિ ઉત્પન્ન થઈ છે, ત્યારથી જીવાત્મા પ્રભુથી વિમુખ થઈ ‘પુનરપિજનનં પુનરપિ મરણં’, ‘૩૫ ભવરોગમાં વિષય વાસનાથી કામી ક્રોધી મનની સલાહથી લક્ષ્ય ચોરાશી યોનિમાં જીવ એકજો ભટકે છે, ને તેમાંથી છુટવા દુર્લભ માનવ દેહમાં પ્રભુ કૃપાથી આવેલો છે, છતાં વિષયીમન વિષયીને પામરતામાં અનાદિ કાળની અવિધાથી પાપોમાં જાય છે, તો તેવા મનને કડવી દવા-જ્ઞાન વૈરાગ્યનાં ચાખખાની જરૂર પડે છે, તો ક્યાં ક્યાં કડવા ચાખખાનાં મનને મારવાનાં બજનો પણ છે.

આપણા મુલ આચાર્યો, ને ઈશ્વર કૃત સનાતન હિંદુ ધર્મ શાસ્ત્રોએ (૧) પ્રેમથી (ભક્તોને) [૨] લાલચથી [સ્વર્ગાદિ ચૌદ-લોકોનું] સુખને પુન્યનું ફલસુખ આ લોકમાંજ ધન સ્ત્રી પુત્ર કીર્તિ વિગેરે] ને [૩] ભય-[આમ નહીં કરશે તો જન્મ અમુક નરકમાં નાખશે, મૃત્યુ પછી શરિર સ્મશાનમાં બળીને રાખ-ભસ્મ થઈ વાની ઉડી જશે, વગેરે]થી દેખાડી શાસન કરી જીવાત્માને શ્રી પરમાત્મા-મૂલ નિબંધર તરફ વાળે છે, તેવીજ દબ્બનાં આ કિર્તનો છે.

આ પુસ્તકનાં કિર્તનો લિન્ન લિન્ન રાગ રાગણીઓમાં ગવાય છે. એક એક રાગમાં ચાર, છ, આઠ, દશ, વીશ ને તેથી વધુ ગઝલ-કવાલીઓ છે. જેમકે આશાવરી, બિહાગરો, હોરી, ભૈરવી, ગઝલ કવાલી, સૌરઠ, મશીયા કેદારો, લાવણી, હૂમરી, માદ,

સોયણી, ઘોળપદ, બહેનોને ગાવાનાં રાસુડાઓ, સતિ ધર્મ વિધવાનાં, દરબારી કહાનરો, પીલુ, જંગલા, ગોડી, લુજંગી છંદ, રામત્રી, શાર્દૂલ વિક્રીડિત, સવૈયા, બરહંસ ધમાલ, બરવા લાવણી, ઉરદુ ખ્યાલ, ધનાત્રી, ડીંડી, પહાડી ગઝલ, પ્રભાતિયા, સાતવાર, પંદર તિથિ, ત્રોટક છંદ વગેરે છે. ધણી બરા ગુજરાતી ભાષામાં છે, કેટલાક હિંદીમાં ને થોડાક ઉર્દુ ભાષામાં છે.

પ્રભુની કૃપા તો સૌપર સમાન છેજ, પણ અધિકાધિક કૃપા પાત્ર થવાનાં માર્ગો આ કિર્તનોમાં સ્પષ્ટ સમજાવેલાં છે.

આ કિર્તનો તદ્દન નવાં તથા આપણા વૈદીક સનાતન ધર્માનુસારનાં છે. બહારથી કોઈનાં લીધેલાં નથી. જેમ અમૃત બિંદુ પીધાં પછી કોઈ વસ્તુની ઇચ્છા રહેતી નથી. મન તૃપ્ત થાય છે, તેમ જેનાં દર્શન પછી કોઈ જેવાનું બાકી નથી, જેને પ્રાપ્ત કર્યાં પછી કશું પ્રાપ્તવ્ય નથી, જેના લાભથી અધિક ચૈદ લોકમાં કોઈ લાભ નથી, જે સુખ અવિનાશી આનંદથી અધિક કોઈ આનંદ નથી, જેને જાણ્યા પછી કશું જાણવાનું બાકી રહેતું નથી, જેની કૃપા થતાં સર્વની કૃપા થાય છે, ને કોઈ વસ્તુ દુર્લભ રહેતી નથી, તેજ અખિલ જ્ઞાતાંડનાં દેવાધિદેવ શ્રી કૃષ્ણચંદ્ર પ્રભુ છે, તેનીજ કૃપા પ્રસાદથી તેનાંજ હુકમથી આ કિર્તનો હોવાથી આ પુસ્તકનું નામ ‘ શ્રી કૃષ્ણ ચંદ્રામૃત કિર્તનાવળી ’ રાખ્યું છે, કરનાર કરાવનાર એકજ પ્રેરક મહાન ગુપ્ત આધશક્તિ પળદા પાછળ અંતર દિવ્ય સૃષ્ટિમાં બિરાજી, સર્વજીવ માત્રને છ છ આનાનાં પૂનજાની માફક ચાવી આપી કર્માનુસાર બુદ્ધિને ફળ આપી નાચ નચાવી રહી છે, ત્યાં મનુષ્ય તો નિમિત્તમાત્ર

છે, તેથી નિમિત્ત કારણ 'શ્રી કૃષ્ણચંદ્રામૃત કે જમનાદાસ કિર્તનાવળી' નામ રાખ્યું છે.

શ્રી શુકદેવજી બીજી કિર્તનભક્તિથી તથા શ્રી ભગવાનનાં મન દેવર્ષી શ્રી નારદજી તથા બીજા અનેક ભગવદ્વિદ્યો કિર્તન-ભજનાનંદ વડે શ્રી ભગવદ્દર્શન થયાં છે, આ દિન કિંકર પણ બે ચાર શબ્દો કિર્તનો રૂપે હરીગુરૂ વૈષ્ણવોની સેવામાં તથા આત્મતૃપ્તિ અર્થે ગાઈ રાજી થાય છે.

સુસ ભજનાનંદ પ્રિય બહાલા નિગ્મત્મ બંધુઓ, આ કિર્તનોમાં જે જે ગુણ હોય તે પ્રભુગુરૂની પ્રસાદી છે તેને તૃપ્તિ પર્યંત પી લઈ, અવગુણ તરફ [તે દોષ પારો છે] હંસ દષ્ટિથી ક્ષમા આપી શ્રી વિશ્વપિતા પ્રભુના આ એક બાળક દાસ પ્રત્યે સ્નેહ-ભાવે ભારતના નિર્દોષ પ્રભુ પ્રેમીઓની સેવામાં અર્પણ થયેલ આ કિર્તનો સ્વીકારી પ્રેમને ઉદાર ચિત વાપરવા સર્વ પ્રભુપ્રેમી-ભાઈ બહેનોને નમ્ર વિનંતિ કરું છું.

શ્રી ભક્તવત્સલ પ્રભુની દયાથી 'શ્રીમક્તિ-અમૃત' નામનાં પુસ્તકની ત્રણ આવૃત્તિઓની ૬૩૦૦ સો નકલો વારંવારની હદ ઉપરાંતની માંગણીથી જનસમાજની સેવામાં ત્રણ વર્ષમાં પ્રભુપ્રેમી-ચાઓને અમૂલ્ય ભેટ તરીકે બહેંચાઈ ગઈ છે, જેમાં આ કિર્તનાવળીનાં ૨૦ કિર્તનો છપાવેલાં છે.

છેવટ, સર્વ મનુષ્યો ઉદાર આત્મબંધુપ્રેમે સંપથી રહી ઉત્તતિ ધર્મને ભક્તિકર્તા યાઓ, ને સૌનું કલ્યાણ કરો, એવી શ્રી દીનાનાથ દયાળુ મહાન પરમેશ્વર પ્રેમ સ્વરૂપ પુરૂષોત્તમ પરમાત્માનાં પતિત પાવન પવિત્ર ચરણ કમળમાં બે હાથ ને માથું મુકી આર્દ્રવિનંતિ કરું છું.

શ્રી સુંદર પરમાત્માએ સુંદર સૃષ્ટિ રચી છે. તેનાં પ્રત્યેક નિર્માણે પણ સુંદરજ છે. તેનાં સુંદર પ્રેમીઓને આ સુંદર કિર્તનાવળીમાં સુંદરતાજ દષ્ટિગોચર થશે. સાથે શ્રી સુંદરશ્યામે કૃપા કરી આપેલી સુંદર તકનો લાભ લઇ સુંદર હૃદય [જન્મોજન્મ પ્રભુનાં બની જવું અરે ! તેનાંજ છીએ] પછી સુંદર.

ઓમ શાંતિ: દિવ્ય પ્રેમ: આનંદ:

હકકર મોનજી લક્ષ્મીદાસનાં સુપત્નિ તે બાઇ પુરબાઇ. તે બહેનને શ્રી પરમાત્માએ સદ્બુદ્ધિ આપવાથી આ પુસ્તક છપાવવામાં તે માતાજીએ ઘણી સારી મદદ કરી છે, જેનો અત્રે પરં આભાર માનવા ઉપરાંત શ્રી દયાળુ પ્રભુ સર્વને મનવાણી કાયા આયુષ્ય ને શક્તિ પરોપકારમાં વાપરે એવી સદ્બુદ્ધિ આપો.

કોઇ પણ સુર વાંચકને આમાં દોષ જણાય, [યા અર્થ ન સમજાય તેણે ખુશીથી પુછાવવું.] તેણે કૃપા કરી લેખકને લખવું, જેથી બીજી આવૃત્તિમાં ખ્યાન આપી યોગ્ય સુધારો થઈ શકશે.

સં. ૧૯૮૪ની શ્રી રાંમ જયંતિ તા. ૩૦ માર્ચ ૧૯૨૮.

લેખક:—દાસાનુદાસ જમનાદાસ પ્રેમજી નાથાણી.

ડૉ. ડા. વલ્લભદાસ જેરામના માળામાં. નં. ૩૫.

ત્રીજે માળે કોટ, મીન્ટ રોડ,

મુંબઈ, નં. ૧.

કિર્તનોની અનુક્રમણિકા

કિર્તન.	પાનું.	કિર્તન	પાનું.
અગર હય શોખ વરલેકા	૧૫૪	આવો કહું વાત પ્રેમ ભરેલી	૧૬૬
અગ્નયળ પ્રેમના રસ્તા	૧૩૭	આવોને પ્રેમ સાગરનાં	૨૧૨
અડસઠ તિર્થ ભરતખંડમાં છે	૬૫	આશ્રમ ચારમાં ગ્રહસ્થ ધર્મ	૨૩૨
અપરાધ ક્ષમા કરો મારો	૧૯૫	આશા તૃષ્ણા નાગણી	૨૪૨
અળ હમ હરિકા ધ્યાન ધરેંગે	૫૯	આળસ જૈસા કટા શત્રુ	૨૨૮
અભાગી હોય કો કંગાલ	૩૪	ઇશ્વરની સત્તા સર્વ	૮૩
અમારો કૃષ્ણ છે કેવો ?	૧૪૩	ઉંધ ઉંધકે બહુ દીન ઉંધે	૨૩૧
અમારો કૃષ્ણ છે કેવો ?	૧૪૪	ઉઠ જાગીને કરી લે કૃપાની	૧૧૪
અમોને કામ છે પ્રભુથી	૧૩૮	ઉઠો જાગો યાદ રાખો	૧૧૯
અમો પંખીડા વૈકુંઠ પ્રભુ	૮૦	ઉન્નતિનાં શીખર પર	૧૮૩
અવિનાશી શ્રી ગુરૂથી મળે	૨૦૯	ઉસ્તાદને દીયા આંખ	૧૭૬
અહો જાગીને જીવ થા	૨૪૪	ઓ જીવ ભવમાં શાને ભમે ?	૨૦૬
અહોહો અજળ લીલા	૬૯	ઓ નિજાત્મનાં બંધુ	૧૩૧
અહોહો જાઉં છું કુખતો	૧૨૮	ક્યાં ? પ્રભુબિરાજે છે	
આંખો ખુલી આંખો ખુલી	૧૮૦	કીયે મકાનમાં ?	૧૧૨
આ દુઃખરૂપ જગમાં, સ્યામ જલ		ક્યારે કેમ ક્યારે કેમ ?	૧૪૯
આનંદ છે આનંદ છે	૧૮૫	કયા મુખડે કા રૂપ બખાનું ?	૨૩૦
આલમ સારી મેં જોઇ	૩૦	કયસે તુજકો પાવે ? પ્રભુ મૈ	૪૧
આવો આનંદ સાગરમાં	૮૯	કર્તા એકજ છે શ્રી હરિ	૨૪૧

કિર્તન	પાનું.	કિર્તન	પાનું.
કરણીનું મહીમા શાસ્ત્રોમાં	૮૬	ગુરને અપ્પ દિખલાયા	૧૦૩
કરી કાળાં અને ઘેળાં	૧૫૦	ગુરને મુજકો પૂર્ણ જગાયા	૨૩૫
કરોને પ્રેમે શ્રી નાથજી	૨૧૩	ગુરમાં થાય દિવાનોરે	૪૭
કલી કાળમાં ભક્તિ પંથે	૧૯૦	ગોવર્ધન ઠાકોર કનૈયા	૨૩૭
કહાનાં તોપે જાઉં બલીહાર	૧૬૩	ગોવિંદનાં બની રહીએ	૨૦૧
કૃષ્ણ કે નામસેં કષ્ટ		ઘટમાં પ્રભુ પ્રગટેા	૧૦૮
નષ્ટ ભયો	૨૪૦	ચાકરી કૃષ્ણની કરવી સારી	૧૬૭
કૃષ્ણજી રસસ્વરૂપ રસીલા	૭૦	ચાહો કદી ન ચાહો	૧૫૬
કૃષ્ણ પ્રભુ હરિ ગીરીવર ધારી	૧૯૨	ચિત્ત અનન્ય કરવું	૧૯૮
કૃષ્ણ ભજો સૌ કાયા	૧૫૯	ચેત સમજ નાદાન પ્રાણી	૧૬૫
કાયામાં કિરતાર	૪૧	ચોરાશી લક્ષ યોનિમાં	૧૩૨
કાયાની કીંમત હ્યો આંકી	૧૯૬	છેતરશે કોને ? પ્રભુ સીવાયે	૮૪
કાળ રહા હય દોડીરે	૪૯	જગતનાં નાથનાં દર્શન	૩૩
કાધો મને તેં બેદાલ એ આશા	૪૪	જગતનાં નાથની કરુણાં	૨૮
કાંઈ નહોં તેરા, હે મન	૪૦	જન્મ્યા શ્રી ગૌલોકવાસી	૯૮
કાંઈ હરિ ભજો કાંઈ રામ	૨૪૧	જય કૃપામૃત ગોપાલ	૧૭૩
બોલો તો ગુરૂપૂજા, મચિછબો	૪૨	જગ પ્રાણીમા નિંદ ઉડાડી	૧૦૯
ગીરધારો શ્રી કૃષ્ણ કનૈયા	૧૯૪	જગ, પ્રાણીયા નિંદ ઉડાડી	૧૦૯
ગુરૂમની જડી બુડી	૨૬	જગેલનાં સત્સંગથી, રંગ	૨૦૯
ગુરૂ ગોવિંદ કૃપા થઈ જે પર	૧૬૬	જા ઘટમેં ભગવાન પધારે	૨૪૦
ગુરૂ દેવે દયા એવી કાંધી	૧૧૭	જાણોતો શ્રી કૃષ્ણ	૧૮૮
ગુરૂનાં ધરમાં નિશઢીન જ્ઞાન	૮૧	જાય છે જાય છે	૧૮૭
ગુરૂનાં જ્ઞાને દિલ વિંધાણું	૨૧૯	જીંદગીની કીંમત સમજો	૧૭

કિર્તન	પાનું.	કિર્તન	પાનું.
જીભનો રંગ જીદો છે	૩૫	તુંહી રામ તુંહી રામ	
જીવ જાગી ચા હુશીયાર તું	૧૮૧	શ્રી શ્યામ	૧૭૦
જીવડા જાગી લે માયા વીસારી દેડ	૭૩	તેડું થયું કિરતારનું	૨૧૭
જીવડા ભકિત વિનાનાં ભટકા	૭૩	તે દિન ક્યારે આવશે ?	૨૧૧
જીવ મનોરથ શું શું વિચારે ?	૨૨૫	થવાનું તે થયેલું છે	૧૪૮
જીવ મનોરથ શું શું વિચારે ?	૨૨૬	થવું બસ પ્રેમમાં ચકચૂર	૧૨૬
જીવ, લે ગુરુ ચરણ શરણ સારો	૧૧૫	દરીદ્ર દીનનાં બંધુ	૧૪૨
જીસ જીવનસેં શ્યામ મીલનહીં	૧૬૩	દ્રષ્ટિ જહાં પડતી હમારી, વહાં	૧૦૧
જે ધરમાં સત્સંગ ખાસ	૨૨૫	દીક્ષમાં ખોવાયો ગેખી	૧૮૯
જેણે પ્રભુ પોખ્યા નથી	૧૭૯	દૂર છે પ્રભુનું દેશ, મનવા	૩૯
જેનાં સ્મરણમાં હું હુંને લુલું	૧૧૬	દેહ, કહે છે સાંભળ જીવ	
જેનાં હૃદયમાં વસીયા, પ્રભુજી	૨૧૭	કહું સાચું	૧૧૦
જેને શ્રી કૃષ્ણજી તારે	૯૭	દૌરંગી દુનિયા છે દીવાની	૨૩૫
જેમાં મેં શાસ્ત્રનાં પોથાં	૧૩૬	ધણી છે શ્રી હરિ જેનાં	૩૫
જે હરિને મળવું ચાહો	૧૨૦	ખ્યાનકું દઢ કરો ભાઈ	૯૯
ઝેરી નાગ મનમાં હું કારી	૨૩૩	ન જાણ્યું કાલે શું થાશે ?	૧૫૩
તારક તત્વને વિચારો ઉડે જોઈ	૬૪	નંદ નંદનનું નામ સુમરો	૧૬૧
તાર, તાર ભાઈ જીવાત્માને તાર	૧૧૩	નસીબને શું રડવું ?	૧૭૨
તાર હૃદયકા જેડયો શ્રીજીસેં	૨૧૬	નાથ શરણ તારે આવ્યો છું	૨૩૩
તારી છબી મેં ધારી શ્યામ	૧૨૫	પરખો હૃદય હીરોરે	૫૪
તારો ન મળે ક્યાં જોટો શ્યામ	૧૨૩	પ્રભુ છો અમસ્વામિ અંતર્યામિ	૬૦
તું જે જે ચાહ મીલનેકી	૨૨૭	પ્રભુજી, અજબ તમારી માયા	૬૭
તુંહી તુંહી તાનની પ્યાલી	૧૨૭	પ્રભુ તવ પ્રેમમાં પૂરો	૧૩૦

કિર્તન	પાનું.	કિર્તન	પાનું.
પ્રભુ તવ લીલા ન જાય વખાણી ૬૬		પુન્યનું ફલ સુખ આવે	૧૩૫
પ્રભુ તારા અમણીત છે ઉપકાર ૭૨		પુરુષોત્તમ પ્રભુ ભકત વત્સલ ૭૪	
પ્રભુ તું એક સત્ ૩૫	૧૪૫	પુર્વાભ્યાસીને પ્રભુચરણોમાં ૮૨	
પ્રભુ તુજ ભકિતની છું પ્યાસી ૭૧		પ્રેમ દોરીથી બંધાય, શ્રી કૃષ્ણ ૪૬	
પ્રભુ તું વિશ્વ સકળ સુજનારો ૭૦		પ્રેમ નજરસેં જોનાં, સખીકુ ૨૧૬	
પ્રભુ તું અંધકારોથી છોડાવી ૩૨		પ્રેમની જાણે વાત પ્રેમ ઘેલો ૫૭	
પ્રભુ તું રીસાઇ જાયરે ૫૩		પ્રેમનો પંથ છે ન્યારો ૧૩૧	
પ્રભુ તેરા અખી દર્શન દે દોંગે ૧૫૬		પ્રેમમાં કરો તરબોળ, શ્યામ ૧૨૭	
પ્રભુ નાંમકે જહાજ, ચડો મન ૪૫		પ્રેમ સ્વરૂપ ગોપાલ, ભજમન ૨૧૫	
પ્રભુ નામ રમરણુ જીવ ૮૭		પ્રેમીનાં પ્રીતમ, પ્રેમ સ્વરૂપ ૭૯	
પ્રભુનાં જન્મ કર્મ દિવ્ય		પ્રેમીને પ્રેમ પાત્રનું ૧૪૫	
છે લીલા ૧૯૧		પ્રેમ મૂર્તિ શ્રી માણરે ૫૧	
પ્રભુનાં ધર્મની બેંક કદી		પ્રેમ રસાયન ખુટી ૨૬	
નવ ખુટે ૧૭૧		બતાવોને ગુરૂ મારા ૧૨૯	
પ્રભુનું પ્રેમ જો પ્રગટે ૨૯		બંસી સુનિ બ્રજરાજ બિનાં ૭૭	
પ્રભુને ચે હોરી મચાયા ૧૦૬		બાલક એક પીતાનાં સૌ ૨૧૦	
પ્રભુ પાસે જઈ બેઠારે ૫૫		બીજ રૂપે પ્રભુજીમાં ૨૨૭	
પ્રભુ હું આપું શું તુજને? ૧૪૮		બુધ્ધિ વાદન કરીએ ૨૦૦	
પ્રથમ ભકિત સત્સંગથી ચાલે ૯૫		બે દીનનાં મેમાન, આપણુ ૩૯	
પાન છે પાન છે ૧૮૬		ભકિતમાં રાખો બિંજોલો	
પીધું રસ પ્રેમ ભકિતનું ૧૩૦		શ્યામ ૧૨૨	
પીપોડામાં અતિ હવા ૨૪૩		ભકિતસેં ના અધિકાઇ ૧૦૨	
પુન્યના માર્ગે પધારો ૧૯૮		ભલે તું ફાંસી દે જહાલા ૩૬	

કિર્તન	પાનું.
ભલે પ્રભુ પ્રાણુ આ લે જે	૩૬
ભાઈ, રાખજો સંતોની	
સાચી સગાઈ	૧૧૧
ભાંગને પીધી ઘુંટી ઘુંટી	૧૯૩
ભાવ પ્રગટ કરો ભાઈ	૪૩
ભાવ ભુખ્યો મારો ભુધરો	૨૦૮
મૃત્યુથી તું શાને ડરે ?	૧૧૮
મનને જોઈએ છે સૌ સુખડા	૨૨૦
મનુષ્યા દેહનો અવતાર	૧૫૨
મરનારાને શું રૂવો ? રોનારના	૧૫૭
મળ્યો મોંઘો મનુષ્યા જન્મ	૬૬૮
મારા ગુરૂએ કહ્યું કંઈક	
કાનમાંરે	૮૭
મારા પ્રીતમ પ્રાણુ આધાર	૨૪૫
મારું રથડું તારે હાથેરે	૪૮
માલીક દિલ્લર સનમ	૧૮૨
માહા પુરોનો સમાગમ	૨૦૪
મુકો ન મુજને ડેલી, સ્યામ	૧૨૧
મોહન તેરી સુરતિ, ધુંધટમે	૧૫૮
મૌન છે સુખની ખાણ	૧૬૨
યોગ માર્ગલીખાઈ	૧૦૪
રમે છે રાંમ તો સરખો	૧૩૩
સનાં રટ રામને	૮૬

કિર્તન	પાનું.
રહ્યું બલવાનમાં શુભ બલ	૧૪૧
રહ્યો શું મુખ તું પુલી ?	૧૩૯
રાગ ત્યાગમાં પ્રભુ ન મળશે	૨૧૮
રાધા કૃષ્ણ ચરણ મળતો	૬૮
રાધે સ્યામને બળે તોખેડો પાર	૮૮
લક્ષ્મી ચંચલ પ્રાણુ ચંચલ	૧૧૮
લક્ષ્મી તણાં ગુમાનમાં	૨૪૩
લાખો જન્મથી આ જીવાત્મા	૧૬૯
લોકોની નીંદાથી ના ડરવું	૨૨૩
વંદન પ્રભુ અંતર્યામિ	૧૯૫
બહાના પ્રભુ બાળકો આ.	૯૧
વાત જે કર્મે લખેલી	૧૦૫
વાતો કરતાં જોતાં જોતાં	૧૮૪
વાળ ન વાંકો થાય, ભકતનું	૧૬૧
વિજય કરવો ખરો છે તે	૧૫૨
વિશ્વનાં નાથ સ્વામિ છે	૧૪૩
વિશુદ્ધ પ્રેમનાં માહાસુખો	૨૦૫
વિશુદ્ધ પ્રેમ ને વિરલો જાણે	૨૨૨
વૈરાગ્ય વીંછી કરડે ત્યારે	૧૭૮
સખી ચાલોને હરિ દર્શને	૨૧૪
સખી પડવે યે પ્રેમ	
સ્વરૂપ, ગુરૂમે	૯૩
સગુણ નિર્ગુણ પ્રભુ, દો એક	૨૩૪

કિર્તન.	પાનું.	કિર્તન	પાનું.
સુને છે સૃષ્ટિ સરજનહાર ૧૪૭		શ્રી કૃષ્ણ કહે સુન અર્જુન	
સત અસતનો વિચાર; કરવું ૧૯૯		લકત ૨૩૦	
સત કૃષ્ણનું નામ સ્મરણ ૧૧૩		શ્રી કૃષ્ણ કૃષ્ણ બોલો લેયા ૨૫	
સંતસંગતિ સુખકારી ૪૬		શ્રી કૃષ્ણચંદ્રજી, ગોપીજનોનો	
સતસંગત બાધ, સંસારમાં ૮૫		ચિત્ત ૮૩	
સતસંગતમાં ચાલોરે ૫૨		શ્રી કૃષ્ણ પીતાજી, આખરની	
સંત સમાગમ હય સુખદાઇ ૨૩૬		અણીયે ૮૧	
સતિ ધર્મ બહેનો સાંભળો ૬૧		શ્રી કૃષ્ણ કહે ઉધ્ધવને	
સદા જો ધ્યાન બહાલાનું,		વચનામૃત ૬૨	
પછી શી ? ૩૧		શ્રી ગુરૂ બળતાને આજ ઠારો ૬૦	
સફળ તો તેની કાયા છે, પ્રેમનાં ૩૨		શ્રી ગુરૂ મુખી જ્ઞાન ગંગોત્રી ૯૧	
સમરથ ગુરૂનો પંજો લાગ્યો ૨૧૯		શ્રીજી ચરણપે જાઉં બલીહારી ૨૨૧	
સંયમને વધારો, બાંધવ ૧૯૭		શ્રી નટવર ઉરમાં પધારોરે ૯૩	
સ્વદેશ છે હરિ ધામ, ઓ		શ્રી નાથજી જાણે જાણુનહારા ૫૭	
જીવડા ૪૩		શ્રી પરમેશ્વર નથી છેટે ૨૭	
સંસારમેં જીન જોડી તીન તોડી ૫૮		શ્રી બાલકૃષ્ણલાલ મારે હૈયે ૯૯	
સંસાર હય જાદુ માયા ૧૯૬		શ્રી યદુનાથની લકિત જમુનાં ૩૮	
સૃષ્ટિમાં સૌ વસ્તુ બરપૂર ૧૩૫		શ્રી રાધે કૃષ્ણ રાધે કૃષ્ણ ૧૨૦	
સાચા બાવથી બજાયે ૧૮૮		સુખને ક્યાં શોધે ઓ માનવી? ૨૦૭	
સાચા મનનાં બેલી, શ્રીજી ૪૫		સુંદીર શ્યામ મેરી અર્જ	
સાચો પ્રેમને શાંતિ ૧૩૮		હિલ્લાના ૬૨	
સીતા સુનિ રામ બિનાં ૭૬		સુન બે ખારે બાત મેરી ૧૭૭	

કિર્તન.	પાત્રું.	કિર્તન	પાત્રું.
શ્યામ મારી ખેડલી ડોલા ખામ ૭૪		હરિરૂપ હરિજન જાણો ૨૭	
શ્યામ તારા રૂપમાં બનાવજો ૨૦૩		હરિ રૈવ જગત જગદૈવ હરિ ૧૭૫	
શ્યામ તારી શુદ્ધ ભક્તિને ૨૦૧		હરિ હરિ હરિ મય થા ૧૫૫	
શ્યામ તું કહાન કૃષ્ણ રામ ૨૦૨		હાથ તારે હજી છે બાજી ૧૨૬	
શરણુ પ્રભુ છે ત્હારે ૫૦		હારે, બલ છે ભકતોને	
શાંત થયું જેનું મન ૧૬૦		અંતર્યામિનું ૧૧૬	
શૈષ શ્યામ પરે પોઢ્યા ૪૧		હિંદ માતાનાં બાલક સા ૧૫૧	
શાય મુસાફીર કરણી કરલે ૧૬૪		હું જાણું ખરો પૂજારી,	
શાય વિચાર મુસાફીર જાગો ૨૨૯		જોરાજી ૨૨૪	
હઠ છોડ મન મત કહેયે મેરા ૨૦૪		હો ધૈર્ય છે પીતા જેનો ૧૪૦	
હવું તારું જગતમાં શું ? ૧૩૪		જ્ઞાન સુનાં હય ધ્યાન બિનાં ૭૮	
હૃદયનાં નાથનાં પ્રેમે વહે છે ૨૯		જ્ઞાનિકા લક્ષણ બતાવે ૧૦૦	
હરિૐ પરમાત્મા ૧૦૭		સવૈયા ૧૧ પા. ૨૩૭ થી ૨૩૯	
હરિજન તે કહેવાય ૧૦૬		શાર્દૂલ વિક્રીડિત ૪ પા. ૨૩૯ થી ૨૪૦	
હરિ તુજ બિન ન હય કોઈ ૧૪૬		શ્રીમંગલ ભગવત નામની ધુનો	
હરિ તેં દેહ રચી છે સારી ૬૬		પા. ૨૪૬ થી ૨૪૭	
હરિનું મારગ અટપટ છે ૨૨૨			
હરિ ભજનમાં સુરતા છાકી ગઈ ૫૬			

દાસાનુદાસ જમનાંદાસ પ્રેમજી નાયાણી.

Lakshmi Art. Bombay, 8.

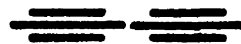
શુદ્ધિ પત્ર

—:૦:—

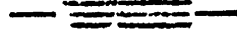
સૂચના—નીચે પ્રમાણે સુધારી પછીજ પુસ્તક વાંચવાની શરૂઆત કરવા નમ્ર વિનંતિ છે.

પાનું	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૧	૪	દળાળુ	દયાળુ
૩	૪	પરમ કૃમાળુ	પરમ કૃપાળુ
૮	૧૦	[પારો છે]	[મારો છે]
૩૦	૧૮	લાગી તે છુટે,	લાગી તે ના છુટે
૫૭	૬	હોય, તે	હોય તો,
૫૭	૧૦	પ્રેમનીરી છે બલીહા,	પ્રેમની છે બલીહારી
૫૮	છેલ્લી	દેહ તોડી	દેહ જોડી
૬૩	છેલ્લી	એજ જાદુ	અજબ જાદુ
૬૭	૫	વિનાની થીગડો	સાંધો થીગડો
૬૭	૫	વિની	વિનાની
૭૦	૬	પુતળાં સા	પુતળાં સૌ
૯૬	૯	વાડી	વાતડી
૧૧૨	૩	રામ કૃષ્ણ	રામ કૃષ્ણ
૧૧૫	૩	તા નંદલાલો રે;	તારે નંદલાલો;

પાનું.	લીટી	અશુધ્ધ	શુધ્ધ
૧૪૧	૯	પલટાઈ;	પટલાઈ,
૧૫૮	૭	વૃધ્ધમાં	વૃધ્ધામાં
૧૫૯	૨	રોકી,	રોગી,
૧૬૯	૧૨	હવે ઓછું	હવે તે ઓછું
૧૮૩	૪	ઉપર પ્રેમ	ઉર પ્રેમ
૧૮૮	૧	ધોળ, ૩.	ધોળ, ૨.
૨૧૮	૧	ધડીએ એક	ધડી એક
૨૨૭	૫	તૃષ્ણા	તૃષા
૨૨૮	૧૫	ઉંધમેં	ઉંધમેં
૨૩૧	૧૬	જન્મમેં	જન્મમેં
૨૩૩	૩	ખિનાંનનકો	ખિનાં નકો
૨૩૩	છેલ્લી	કોઈક	કઈક
૨૩૪	૧	ક્રોધ	ક્રોધ
૨૩૬	૧૦	સુંદર	સુંદર
૨૩૭	૯	તારણહારી;	તારણહારી;
૨૩૭	૧૩	દાસ;	દાસી;
૨૩૭	૧૫	રેડળે સાગર	રેડળે ગાગર
૨૩૮	૧૨	ઉડાડે	ઉડાડે

અર્પણ પત્રિકા.

હું શ્રી કૃષ્ણચંદ્ર પરમાત્મા શ્રી જગદ્ગુરુ ઇન્દ્ર દેવ પ્રભુ
 આપની કૃપાનું વર્ણન મારી તુચ્છ વાણી વદી
 શક્તિ નથી. આપે કૃપા કરી જે શ્રી કિર્તિ-
 નાની પ્રેરણા કરી છે, તે આપશ્રીનીજ
 પ્રસાદી દાસ્ય ભાવે ચરણ શરણ
 રહી આપશ્રીનાં ચરણ
 કમળમાં અર્પણ કર-
 વા પ્રેરાઉં છું, તે
 અંગીકાર કરી-
 ને કૃતાર્થ ક-
 રવા કૃપા
 કરશે।
 જી.

શ્રી કૃષ્ણાર્પણ મસ્તુ.

પુષ્પાંજલી.

—:❧:—

રાગ-ભૈરવી. થઈ પ્રેમ વશ જેવું.

જ ગતે તું-જગદીશ સાર;

મ હુમય કૃષ્ણે બલીહારે.

જગતે.

ના તરસાવ પ્રગટ થા હૃદયે, જીવન નંદકુમાર;

દા સને દયા દેનાર, નિજજનને કર ભવપારે—જગતે.

સ હાય થઈ આ શ્રીજી.સમરથ, પુષ્પાંજલી અર્પુ આવાર

પ્રેમજી સુતનો આધાર, છું હું દીન હું દિહારે—જગતે.

===

પ્રભુ પ્રાર્થના—

ગઝલ

ભલે પ્રભુ પ્રાણ આ લેજે, પણ કુબુધિ ના દેજે,

મને ઘટમાં ખરું કે'જે, હૃદયમાં તું વસી રેજે.

===

પોતાના મનને.

કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ-કૃષ્ણ, કહો રે મન મેરે,

કોટી જન્મ કુટ પાપ, છીનમેં જાય તેરે.

—:❧:—

શ્રીકૃષ્ણાયનમઃ

અથ

શ્રીકૃષ્ણચંદ્રામૃત, કે જમનાદાસ કિર્તનાવળી પ્રારંભઃ ।

રાગ-સીહાનો કહાનરો.

પ. કિર્તનો સુધીનો એકજ રાગ

(બર જાને દે છાંડ દે મોરી જૈયાં, યા, મન મેલ હવે મગરૂરી જેવું રાગ)

શ્રીકૃષ્ણ કૃષ્ણ બોલો લેયા, શ્રી કૃષ્ણ-કૃષ્ણ બોલો લેયા;
કૃષ્ણ નામસેં કૃષ્ણ ધામમેં, પ્હોંચે નર આર મૈયા=શ્રીકૃષ્ણ
કૃષ્ણ ચરણમેં શરણ હો જાનાં, કૃષ્ણ સ્વરૂપ મેં ડૂંબેયાં,
રસસ્વરૂપ શ્રી કૃષ્ણ ચંદ્રજી, શ્રી ઈંદ્ર દેવ કનેયા=શ્રીકૃષ્ણ.

વૃંદાવનમેં ગોપીયન સેં, સુંદર રાસ રચેયા;
સકલજગત કું જો આકર્ષે, મનોહર મનક હરેયા=શ્રીકૃષ્ણ.

સકલ બ્રહ્માંડ નચાવત હૈ જો, ભક્તકું સખ સુખ દેયા,
મન વાંછીત ફલ હીયા કૃષ્ણજી, સકામીકું સપેયા=શ્રીકૃષ્ણ

દૈવોપધાર કરે પુરૂષોત્તમ, આર શરણના જૈયા;
કૃષ્ણ પધારી 'જમનાદાસ' કે, ઘરમેં બંસી બજેયા=શ્રીકૃષ્ણ.

રાગ-સીંહાનો કહાનરો.

પ્રેમ રસાયન બુટી, કૃષ્ણ, પ્રેમ રસાયન બુટી;
 પ્રભુ પ્રેમ પી ઘુંટી, વહાલા, પ્રેમરસાયન બુટી=કૃષ્ણ.
 ત્યાં સુધી પીપીઆપુ પીલે, જ્યાં સુધી છે જીવમાં જ,
 જીવ દેહથી વ્યાધ્યું જાશે તો, કોણ તને કહેશે પી ?=કૃષ્ણ
 મીઠી મધુરી પ્રેમ પ્યાલી પી, સફળ કરી લે કાયા;
 રસપસ એકાકાર બની જ, પ્રેમની શીતલ છાયા=કૃષ્ણ
 પ્રેમ સાગર પ્રભુ નામની, જપજો ઉરમાં માળા;
 પ્રેમાનંદ રસોવૈશઃ પ્રભુ, ભક્તિ નિર્દોષ બાળા=કૃષ્ણ.
 મરીને જીવે તે મર જીવે, શ્યામ પ્રેમે ગુલ્તાન;
 'જમનાદાસ' ચરાચર દેખે, શ્રી, વાસુદેવ ભગવાન=કૃષ્ણ

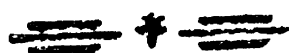

રાગ-સીંહાનો કહાનરો.

જડી બુટી.

ગુરુગમની જડી બુટી, વહાલા, ગુરુગમની જડી બુટી;
 જેણે ચક્રાચક્ર હુંટી વહાલા, ગુરુગમની જડી બુટી=વહાલા
 પીચે તેનાં નેણાં પલટાયે, અશુભ જોવા આંખ દુટી
 ચરાચરમાં તુંડીતુંડી કૃષ્ણ, ગુરુ છે પ્રભુ વિભુતિ=વહાલા
 'ગોકુલ ગાંવનો પેંડાહી ન્યારો, પ્રીતમ પ્રેમની પુટી,
 અગમ્ય, ગમ્ય કીધું ગુરુ દેવે, છતમાં મારી મુઠી=વહાલા

આધિ અપારને વ્યાધિ વખારો, પાપની કોઠી કુટી;
પ્રેમ સમાધીમાં રળી ઉપાધી, 'જન્મતાદાસ' પી ઘુંટી=હાલા

રાગ-સીંહાનો કહાનરો

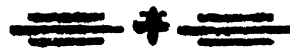
હરિ રૂપ હરિ જન જાણો, હરિ રૂપ હરિ જન જાણો;
છ શ્રુતિ સ્મૃતિયે પ્રમાણો, હરિ રૂપ હરિ જન જાણો=હરિ
વનમાં પણ માયા વળગે છે જગમાં પ્રભુને જાણો;
તનમાંથી જો મન છુટે તો જીત્યો તે જન શાણો=હરિ
ભરપુર મોહો ભરેલા જગમાં, લાકડ્યુ નર લપટાણો;
મોહ ગયો જેનો અંતરથી, કાળે નથી ચખાણો=હરિ
કૃણુ ચરણ અનુરાગી જે જન, સેવા માટે વેચાણો;
સફળ થઈ છે તેની કાયા, જગમાં તેજ કમાણો=હરિ
મળે હરિ જન જેને સાચા, પ્રભુ કૃપાનો ટાણો;
સત્ય રૂપમાં એક કરાવે, 'દાસ' પ્રભુમાં માણો=હરિ

રાગ-સીંહાનો કહાનરો

શ્રી પરમેશ્વર નથી છે, શ્રી પરમેશ્વર નથી છે,
કુલોમાં સુગંધ પેઠે, શ્રી પરમેશ્વર નથી છે=શ્રી
જ્ઞાન દ્રષ્ટિને જે દેખાયે, કહ્યું ગુરને સંતે,
હરિ ગુરને શ્રી સંત એક છે, સાને સમજી ચેતે=શ્રી

અનન્ય ભાવે જ્ઞાનની લાલ્લી, પ્રેમે ચડી જો ચિતે
 મસ્ત બનાવી ભેદ ભુલાવે, હરિરસ પીતે પીતે=શ્રી
 પુન્ય પુજથી ભાગ્ય પ્રતાપે. જો શ્રી સદગુરુ ભેટે,
 જન્મ મરણનાં બંધન કાપી, મળે હરીને હૃતે=શ્રી
 સમદ્રષ્ટિ જો ઉદય થાયે, ઉપદેશ તત્વનું લેતે,
 'જમનાદાસ' સુખ સમજમાં, દીવો ઘટમાં પ્રગટે=શ્રી.

રાગ ગઝલ કવાલી

૧૩ કિર્તનો સુધી એકજ રાગ.

જગતનાં નાથની કરૂણા, તણા લીધા છે પરવાના,
 ગોવિંદનાં ધામમાં જવા, વચ્ચે જમડાશું નડવાના-જગ૦
 નથી જો દિલમાં માયા, પછી તો શાથી ડરવાના ?
 નાથની દિવ્ય લીલા જોઈ, સુખે નિર્ભય કરવાના-જગ૦
 લીધું શરણું શ્રી કૃષ્ણતણું, હવે નિશ્ચે ઉગરવાના;
 દુઃખાલય આ જગતમાંહી, હવેના જન્મી મરવાના-જગ૦
 ઠાકરને ખાધાવિણ ઠાકોર; જીનાં ઠામે ઠરવાના
 સ્વજન માન્યા ગુરુસંતે, હો સેવા ધર્મ કરવાના-જગ૦
 પીવા છે પ્રેમના ખ્યાલા, શ્રાધાનાં નાવે તરવાના
 હરિ ગુરુ ભકિતનાં 'જમના, દાસ' ભંડાર ભરવાના-જગ૦

રાગ ગજલ કવાલી

હૃદયનાં વિશુદ્ધ પ્રેમને કીંમતિ આંસુ.

હૃદયના નાથનાં પ્રેમે, વહે છે કીંમતિ આંસુ,
 આંસુડા છે ભલે ટપકે, વહે છે કીંમતિ આંસુ-હૃદયના
 પ્રભુના ન્યાયી દરબારે, પ્રેમીનાં સંગમાં જશું;
 ગમારો ના કદી જણે, વહે છે કીંમતિ આંસુ-હૃદયના
 અંગ પડતાં જુદા છાને, છતાં એ આંસુમાં નહાસું;
 લુંછનારો નથી એ વિણ, વહે છે કીંમતિ આંસુ-હૃદયના
 કદી વચ્ચે મરણ આવે, છતાંએ નાથને નહાસું,
 ખસે ના એ છળી દિલથી, વહે છે કીંમતિ આંસુ-હૃદયના
 હૃદયનું નહાવ સોંપ્યું છે, ભાગ્યની બાજીનું પાંસુ,
 નાથ એ નહાવને હાંકે, વહે છે કીંમતિ આંસુ-હૃદયના
 મળે જો વૈદ્ય એ સાચો, પ્રભુ સંગાથ હાં થાશું,
 'જમનાંદાસ' આંસુને, લુંછે તે કીંમતિ આંસુ-હૃદયના

રાગ-ગજલ કવાલી

હૃદયનાં તાર જુદાં છે.

પ્રભુનું પ્રેમ જો પ્રગટે, પ્રેમના તાર જુદા છે,
 નથી એ પ્રેમ શાસ્ત્રોમાં, હૃદયનાં તાર જુદાં છે-પ્રભુનું
 પ્રેમ ત્યાં ભેદ હોયે ના, એ માડું તાડું જોયે ના;
 બીજામાં વૃત્તિ મોહેના, હૃદયના તાર જુદાં છે-પ્રભુનું

અજબ જાદુ છે દૈવિપ્રેમ, નથી એ પ્રેમમાં કંઈ નેમ.
 નથી નિભાવતું જેમતેમ, હૃદયનાં તાર જુદાં છે-પ્રભુનું.
 બધા કુળને એ તારે છે, બધાં પાપોને બાળે છે,
 પ્રેમી સૌને ઠારે છે, હૃદયનાં તાર જુદાં છે-પ્રભુનું.
 પ્રેમમાં સ્વાર્થ નથી હોતો, પ્રેમ પદાર્થ સૌ મોટો,
 મળે ના એનો ક્યાં જોડો, હૃદયના તાર જુદાં છે-પ્રભુનું.
 હૃદયનાં પ્રેમની ચારી, મરી ફીટે બલીહારી,
 'જમનાંદાસ' ઉપકારી, હૃદયનાં તાર જુદાં છે-પ્રભુનું.

રાગ-ગઝલ કવાલી

પ્રભુની પાઠશાળામાં.

આલમ સારી મેં જોધ, અમારું ના સગું કોઈ,
 શીખ્યા આ સત્યમાં મોહી, ગુરૂની પાઠશાળામાં-આલમ
 ત્રિવિધી તાપની હોરી, ફાડી પાપની ગોરી,
 બાંધી પ્રેમની દારી, હરિની પાઠશાળામાં-આલમ
 હૃદયનાં નાથને લીધું, 'હુ' વેચી 'શ્રીહરિ' લીધું;
 અમિરસ પ્રેમનું પીધું, પ્રેમની પાઠશાળામાં-આલમ
 કીલ્લા ભેદનાં ટુટે, નથી 'હુ' જમ શું લુટે ?
 લગ્ન લાગી તે છુટે, સંતની પાઠશાળામાં-આલમ
 સતસંગે મેલને ઘોયાં, અહંમમ સ્વાર્પણે ખોયાં,
 શ્યામનાં રૂપમાં મોહ્યાં, શ્યામની પાઠશાળામાં-આલમ

ભકિત જમુનાએ નવરાવ્યો, જ્ઞાન ગંગાએ ખવરાવ્યો,
'જમનાદાસે' ગવરાવ્યો, પ્રભુની પાઠશાળામાં-આલમ.

રાગ-ગઝલ કવાલી

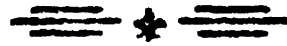
દરેકનાં સુખ જુદાં છે.

સદા જો ધ્યાન જહાલાનું, પછી શી મુક્તિની પરવા ?
વિરહ છે નંદલાલાનું, રહ્યાં શા ધર્મને કરવા ?-સદા
કોઈ મસ્તાન વાડીમાં, કોઈ ગુલતાન લાડીમાં,
કોઈ સુલતાન ગાડીમાં, જાય સુખ માનીને ફરવા-સદા
કોઈને સુખ ખાત્રામાં, કોઈને સુખ પીવામાં,
કોઈ સુખ માને વીવાહમાં, કરે શ્રમ દુઃખે નિસરવા-સદા
કોઈને સુખ છે ધનમાં, કોઈ સુખ માને છે તનમાં,
કોઈ તપ આદરે વનમાં, શ્રમ સૌને સુખે ઠરવા-સદા
સૌનો સુખ જુદો છે, માયાનો કુપ ઉડો છે,
દુર્જનને સંગ ભુડો છે, ખાચકા દુઃખના ભરવા-સદા
'જમનાદાસ' તારું સુખ, ધ્યાનમાં નિત્ય જો શ્રીમુખ,
ભકિત શરણુ સેવા ભુખ, કૃપાની કમાણી તરવા-સદા

રાગ-ગઝલ કવાલી.

પ્રભુ તું અંધકારેથી, છોડાવી, પ્રકાશે લઇ જા;
 અસતથી તું મુકાવીને, દિલમાં સત્યને દઇ જા=પ્રભુ.
 અશુદ્ધિને હવે બાળી, વિશુદ્ધિને જમાવી જા;
 વાસના મેલને ટાળી, નિરાશામાં સમાવી જા=પ્રભુ.
 મોહના પ્રેમને દાબી, ભક્તિ પ્રેમ સ્થાપી જા;
 બાહ્ય આધાર તોડાવી, તુજ આધાર આપી જા=પ્રભુ.
 ભેદ દ્રષ્ટિને ફેડીને, દિવ્ય દ્રષ્ટિને ખોલી જા;
 પંચારી 'હુ' ઠેકાણે 'તુ' જમનાદાસે ખોલી જા=પ્રભુ.

રાગ-ગઝલ કવાલી.

પ્રભુની પ્રેમ જ્યોતિઃમાં.

સફળ તો તેની કાયા છે, પ્રેમનાં કુંડે નાહ્યા છે;
 અઠી અક્ષર શમાયા છે, પ્રભુની પ્રેમ જ્યોતિઃમાં=સફળ
 ધરીને પ્રેમની પાંખો, ઉડી આકાશમાં ચાખો,
 ઉઘાડે જ્ઞાનની આંખો, અતિ બલ પ્રેમ જ્યોતિઃમાં=સફળ
 અજન્મ આનંદની મૂર્તિ, પ્રેરક પ્રેમની સ્ફુરતી;
 અભેદા નાંદની સુરતી, પ્રેમની દિવ્ય જ્યોતિઃમાં=સફળ
 પત્ર લખતું નથી પડતું, હોય જે દૂર તો લખ, તું;
 તનમન નેણમાં જે તું, અંતર આત્મ જ્યોતિઃમાં-સફળ

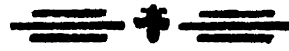
હૃદયમાં તે બિરાજે છે, દુંદુભી નાદ ગાજે છે;
પ્રેમ અંજન આંજે છે, જગત છે પ્રેમજ્યોતિઃમાં-સફળ.
પી પી પ્રેમની પ્યાલી, હોય સ-તા તો લે જાલી;
‘જમનાદાસ’ દે તાલી, કૃષ્ણની ઓં જ્યોતિઃમાં-પ્રભુ.

રાગ ગઝલ કવાલી.

જગતનાં નાચનાં દર્શન, વિનાં જીવ ગભે પડવાનો;
કદી ઉંચી કદી નીચી, યોનિમાં જીવ ફરવાનો-જગત.
કુમાયા લાખો તેથી શું? ફેલાવી કીર્તિ એથી શું?
હીરાનાં હાર જેથી શું? નથી (એ) પુરુષાર્થ કરવાનો-જગત.
ભલે મોટર મીલો લીધી, ભલે સ્ત્રી અપ્સરા કીધી;
ભલે સીગરેટ બહુ પીધી, ઝાંઝવું જળ વલોવાનો-જગત.
વસ્ત્રો પ્હોરી કીધાં લટકા, માર્યા આંખનાં મટકા;
અંતે કાળ મુખ કટકા, જન્મ્યો તે તો મરવાનો-જગત..
કીધું દેહ ખાઇને જાડો, અહંકાર રાવળો પાડો;
આવશે એક એ દહાડો, માટીમાં દેહ સડવાનો-જગત.
કાયા કાચની બરણી, કંઈક લાઇ કરો કરણી;
નદેહ મોક્ષ નિઃસરણી, પર ઉપકારે સ્ફુડવાનો-જગત.
કીધાં જેથે પ્રભુ રાજ, જગત જત્યા ખરી ખાજ;
તથો, ના બાકી સૌ પાજ, ચોરાશીમાં રખડવાનો-જગત.

પ્રભુને ભેટવા માટે, મધ્યું મનુષ્યા જન્મ આ તે;
વિરલા જાણે આ હાટે, ધર્મ ભંડાર ભરવાનો-જગત.
ચૌદ લોકો ખરે ચંચલ, કર્મનું ફલ ના નિચલ;
પરમાત્માજ છે અચલ, જાણનારો ઉગરવાનો-જગત.
'જમનાંદાસ' અર્જ છેલ્લી, કેવલ શ્રી હરિ બેલી;
ધર્મમાં ભક્તિ સૌ ખુલી, જરૂર ભક્તિથી તરવાનો-જગત.

રાગ-ગઝલ કવાલી.

અભાગી હોય કે કંગાલ, પણ રતન છે હૃદયે લાલ;
લાલ છે કૃષ્ણ દિન દયાલ, કરશે જાણે તેને ન્યાલ-અભાગી.
ગૌનાં શરિરમાં છે દુધ, વધે ના લોહી બીંદુ બાલ;
ઢાહીને દુધ પાયે તો, તેજ ગૌ જડી હોય તત્કાલ--અભાગી.
તેમ હીરો છે સૌ ઘટમાં, છતે ના સુખદ ગોપાલ;
વસ્તુ આડખાયે જો, ખતાવે પંથ ગુરૂ દલાલ--અભાગી.
ગુરૂ ગોવિંદ ભાવે ભજો, ગુરૂ ભક્તિની રાખો ઢાલ;
જ્ઞાન ખડગ સમવો તો, કરે નાકોઈ વાંકો બાલ--અભાગી.
શ્રી ગોવિંદ શીર ગાજે, સદા નિર્ભય છતે હો કાલ;
સ્વખેતરમાં *ચરૂ મળીયા, દાસ દિલમાં શ્રીજગડ્ડજલ-અભાગી.

*આત્મધન-જ્ઞાન પ્રેમ ભક્તિ સત્ય ધન

રાગ-ગઝલ કવાલી.

જીવનો રંગ જુદો છે, દીલનો રંગ જુદો છે;
 સર્પનો ડંસ ભૂંડો છે, પ્રેમીનો સંગ જુદો છે--જીભ
 અંતર પ્રેમ વિણ સૌ રવા, રથી સંબંધ જુદો છે;
 બાહ્ય મીઠો દૃઢ્યમાંહી હજાહજ અંગ જુદો છે--જીભ.
 જીવનનાં પ્રેમના તારો, પ્રેમ તરંગ જુદો છે;
 મન જે તડકડાટોની, વિરહ ઉમંગ જુદો છે--જીભ.
 પ્રાણ પડે, ન પ્રેમ ચળે, પ્રેમનો યોગ જુદો છે;
 ખરે જે પ્રેમ તેજ પ્રભુ, 'જમનાદાસ' તે જુદો છે--જીભ.

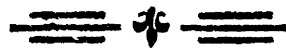

રાગ-ગઝલ કવાલી

ધણી છે શ્રી હરિ જેનાં, કોણ તેને કરે હેરાન ?
 કરે જે ભક્તને હેરાન, ખરેખર મુખ' તે નાદાન—ધણી
 ભક્ત અંબરિષ રક્ષાર્થે, પ્રભુએ છાડ્યું ચક્ર નિશાન;
 ભક્તને કળ્પ દેવાથી, થયું દુર્વાશાને તુકશાન—ધણી
 સારંગધર નરસીહને, નીંદી છીધું' તું અપમાન;
 ઉધવ નાગ થઇ ડસીયા, મહેતાએ દીધું જીવદાન—ધણી.
 ભક્ત પ્રહલાદને અગ્નિ, મહીં નાખ્યો પીતા હેવાન,
 અગ્નિ પણ જલાવે ના, બિરાજે દૃઢ્યમાં ભગવાન—ધણી.
 ભક્ત નીંદે ને દુઃખ દે જે, સત્યાનાશ કરે નિજજન,
 પ્રભુ પ્રતિપાળ ભક્તોનાં, 'જમનાદાસ'નું એ ધ્યાન—ધણી.

રાગ—ગઝલ કુવાલી

ભલે તું ફાંસી દે વહાલા, પરંતુ નાથ તવ હાથે;
 ભલે તું જન્મ દે જગદીશ, પણ રહું સંતજન સાથે-ભલે.
 ભલે પ્રભુ કળે તું દે જો, ચાલતાં સત્યને વાટે;
 નીતિ ને ધર્મના ભુલું, પ્રીતમ કૃષ્ણ તુજ માટે-ભલે
 આખું જન્મ તાર ભલે, મૃત્યુવશ પડું ખાટે;
 સુંદર શ્યામ તુજ દર્શન, દેજો અંતે તું ચાહુતે-ભલે.
 પ્રભુજી તુજ પ્રેરણાથી, મેં છોડ્યું માયીક આ તે;
 પ્રભુ તવ પ્રેમમાંહીં હું, જુરી જુરી મરું ઘાટે-ભલે.
 તુજ ઇચ્છામાં મુજ ઇચ્છા, એક રસ થાય હું ખાંતે,
 'જમનાદાસ' કૃતજ્ઞાન સૌ, રાખજો હાથ મુજ માથે-ભલે.

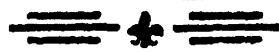

રાગ—ગઝલ કુવાલી

પ્રભુની આર્દ્ર પ્રાર્થના

ભલે પ્રભુ પ્રાણ આ લેજો, પણ કુબુદ્ધિ ના દેજો;
 મને ઘટમાં ખરું કેજો, હૃદયમાં તું વસી રેજો-ભલે
 તારી મોહીની માયા, તેના જીવ સૌ જાયા,
 કરડે કાળ એ કાયા, રમાડે રંકને રાયા-ભલે
 માયા ના નડે તારી, અમને લે તું ઉગારી,
 ખતાવો મોક્ષની ખારી, છળી મેં તારી હીલધારી-ભલે.

નથી કોઇ જગતમાં મારે, સગો તુજવિણ કનૈયારે,
કરે રંક રાય તું ધારે, પલમાં મુક વાચારે-ભલે
જમનાંદાસની અરજી, સ્વીકારી લે કરી મરજી;
અમે ગરબડિની ગરજી, શરણ છું હો સુંદર વરજી-ભલે

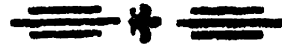

રાગ-પ્રભાત. (૨ કિર્તનો સુધી)

નગને નદવા કૃષ્ણ ગોવાળીયા, જેવું.

જીવડા જગી લે, માયા વિસારી દે,
હરિ તને આખરે પુછવાનો-ટેક
કરણી શું કીધી તેં, બ્રાંતિમાં શું ભમે ?
કાળ આવી તને લુંટવાનો-એ જીવડા
દેહમાં હુંપણું, રાખીયું છે ઘણું,
પણ એ દેહ મારલો ફુટવાનો,
માયા ચંચલ બધી, બ્રાંતિથી ભાસતી,
કર્મનો કોંકડો તુટવાનો=એ જીવડા
આળ પંપાળ આ, વિશ્વ છે મનતણું,
મૃગ જલ તો ખરે ઉડવાનો;
કાયામાં રાખી તેં માયા હરિથી વધુ
કાલીંદી નાગવત કુંઠવાનો=એ જીવડા,

લોક નિંદા તણ, પ્રેમ ભાવે ભણ,
 ધર્મથી હરિ નથી રૂઠવાનો;
 'જમના'દાસ કે' માની લો દૃઢ્યે,
 ભક્તિ ભંડાર ના ખુટવાનો=એ જગડા.

રાગ-પ્રભાત

શ્રી યદુનાથની, ભક્તિ જમુનાં મહીં,
 જ્ઞાન ગંગા મહીં નિત્ય ગાવું;-ટેક.
 સૂર્યના ઉદયથી, આદિમાં ઉડીને,
 રામકૃષ્ણ જીભે નિત્ય ગાવું=શ્રી યદુ
 રનાન સંધ્યા કરી, દૃઢ્યમાં હરિ ધરી,
 પ્રભુ પરસાદને હેતે ખાવું;
 નીતિ ને ધર્મથી ધનને સંચરી
 શક્ય જે પરમારથને ગાવું-શ્રી યદુ
 પ્રભુ પ્રીત્યર્થથી, કર્મ કરવા બધાં,
 કર્મ ફળમાં કદી, ના ફસાવું;
 ધૈર્યધારી દુઃખે, હીંમત ન હારવી,
 દુઃખ સહવા મહીં, હાં ફસાવું-શ્રી યદુ
 યદુરથા યમમાં, રહી અતિથિવત,
 ભક્ત્ય હરિ ધામને ના છુસાવું;

૩૯

ધન્ય તે જીર્ણા, દીન 'જમનાંદાસ'
નાથ શ્રી અંગમાં 'હુ' શમાવું-શ્રી યદુ

રાગ-આશાવરી. [૧૩ કિર્તનો સુધી એકજ રાગ]

કાઈ તેરે કામ ન આવે, રામ ખીના, જેવું રાગ.

એ દીનનાં મેમાન, આપણ, એ દીનનાં મેમાન=ટેક
વિશ્વ વડલે લેળા થયા છીએ, પંખીનાં મેળા સમાન
હી જાવું છે એક ઘડીમાં, પડયું રહેશે વેરાન-આપણ
ઘંઘરકૃત ત્રિગુણી માયામાં, ભુલી ગયા સ્વભાન;
રણાનુંખંધે સાથ મળ્યા ભાઈ, મનજીએ કીધું હેરાન-આપણ
નાથને નાથની લીલા જગતમાં, 'હુ' એક ભૂંડા ગુમાન;
ખાકી સુંઢર સૌ છે સૃષ્ટિ, નચાવનારો શ્રી કલ્પાન-આપણ
આત્મભાવ સાગરમાં મળશું, જેને 'ધ્યાનનું' તાન,
જયશ્રીકૃષ્ણ હાલ તો સૌને, 'જમનાંદાસ' રો' મસ્તાન-આપણ

રાગ-આશાવરી

દૂર છે પ્રભુનું દેશ, મનવા, દૂર છે ઝૂં નિજદેશ-ટેક
તાર નથી ટેલીફાન નથી ત્યાં, કેમ પહોંચે સંદેશ-
વૃત્તિ જોજોડે કૃષ્ણજી સાથે, આપે અંતરમાં આદેશ-મનવા

દ્રઢ શ્રધ્ધા પુરુષાર્થ ચી ઉડવું રાખી જીવનનો ઉદ્દેશ;
 લક્ષ્ય ચુક્યો તો લક્ષ ચોરાશી, ઉત્તમ ભજવો વેશ-મનવા
 પુન્ય ધર્મની કુરણી જમે કર, સાંભળ ગુરુ ઉપદેશ;
 મનને મારી મેંદા કરવું, તો પાસે છે કૃષ્ણવું દેશ-મનવા
 રહ્યા નચાત્રી સર્વ ભુતને, ઈશ્વર છે દેશ;
 શ્રી રાધાવરને 'જમનાદાસ,' ભાવે ભજ હંમેશ-મનવા

રાગ-આશાવરી

પોતાનાં મનને ઉપદેશ

કોઈ નહિ તેરા, હું મન કયું કરતા હું ડેરા ? ટેક
 કહત કહત મેં થાક્યો તુજકો, નહિ સુનતા હય બેહરા
 ભક્તિ સેં ભગવાન સુલભ હું, મીઠે ચોરાશી ફેરા હુંમન
 દીન દયાલ દીન તાપે રાજ, રાજ બિનાં અંધેરા;
 અંધેરે મેં ભટકત પ્રાણી, અંતર માયા ઘેરા-હુંમન
 ચાહત પ્રેમ પ્રકાશ ઘટભિતર, તો સુન મનડા મેરા;
 પ્રેમ ભજનકર ગુરુ ગોવિંદકા 'જમનાદાસ ખુલે ડેરા' - હુંમન

રાગ આશાવરી

કાયામાં કિરતાર, જોઇલો, કાયામાં કિરતાર-ટેક
 સર્વ દેહોમાં દેવ એક છે, મંગલમૂર્તિ ઝં કાર;
 સર્વ મણકા એક સૂત્રમાં, કૃષ્ણચંદ્ર સાકાર-જોઇલો.

સ્થૂલ સુક્ષ્મ કારણ છોડી, માહા કારણ મોજર;
 પયમાં ધતવત્ ગૂઢ ખિરાજે, કરી દર્શન જી તાર-જોઇલો.

દેહ જડને છે અમંગલ, માંહી વસ્તુ સત સાર;
 દેવ જોતાં દાષ ન દેખે, આત્મ પ્રેમ વ્યાપાર-જોઇલો.

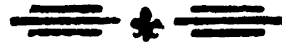
સાત્વિક જ્ઞાન એ ગણાયે, હરીમય સૌ સંસાર;
 અસત છોડી સત ગૃહીલો, 'જમનાદાસ' ઉદ્ધાર-જોઇલો.

રાગ-આશાવરી.

કયસે તુજકો પાવે, પ્રભુમૈં, કયસે તુજકો પાવે? -ટેક
 જન્મ મૃત્યુકે દુઃખ રૂપ જગસેં કયસે નિજ ઘર આવે?
 તેરે માર્ગમેં માયા ખડી હૈ, જીવકું કયસે લાવે? -પ્રભુ
 ખોજ ખોજમેં બહુરી દુખા, તુજ ખિન નજર ન આવે?
 સત્ય રૂપ ચક્રનાથ છાંડી કે, કૌન શરણ મેં જાવે? -પ્રભુ
 મનવા તો તુજમેં લક્ષ્યાવે, બીચમેં માયા ખાવે;
 યે પીડા કીસસેં કહાવે? મોકું તું અતિ લાવે-પ્રભુ

અનાયો કે નાથ કૃષ્ણ, સંત જન બતલાવે;
તેરી કૃપાકી દહેરી જબતક, 'જમનાદાસ' તો કું ગાવે-પ્રભુ०

રાગ-આશાવરી.

પૂરા ગુર શોધજો.

*ખોજો તો ગુર પુરા, સચ્ચિખ્યો, ખોજો તો ગુર પુરા-ટેક
પૂરા ગુર વિણ મન ઠરશે નહીં, સંશય રહેશે અધુરા;
નિર્વિકાર થશે ન દ્રષ્ટિ, એક ન દીસે ઉરા-સચ્ચિખ્યો.

મારે નહીં ને તારે નહીં જે, તેવાથી ભાગજો દુરા;
કાયા ગુરનાં સંગે ઠગાશે, હાસ થશે બહુ બુરા-સચ્ચિખ્યો.

ધન અકકલથી ના મળે એવા, કૃપાથી મળે હરિનૂરા;†
ધૈર્ય પ્રેરિત જીવન જેવું બનાવે શિષ્યને શૂરા-સચ્ચિખ્યો.

'જમનાદાસ' દિવ્ય જીવનથી, રાખે હરિની હજીરા;
ગોવિંદની ગમ પૂરા ગુરથી, અહંભાવના શૂરા-સચ્ચિખ્યો.

રાગ-આશાવરી.

ભાવ પ્રગટ કરો ભાઈ, સર્જનો ભાવ પ્રગટ કરો ભાઈ-ટેક
 યોગ બળ ને આત્મ બળ તે, ઉરે ભર્યો અધિકાઈ;
 સર્વ શક્તિનો મુળ ઝરો જે, ઘટ ઘટ રહ્યા સમાઈ-સજ્જનો.
 શુદ્ધ ભાવ તે આત્મ ભાવ છે, ટાળશે દ્વેત દુનઈ;
 દ્વેત જતાં નિર્ભય થાશે, નયને ખુમારી ચડાઈ-સજ્જનો.
 નિષ્કામ સેવા ભક્તિ કરતાં, સુતેજ સીંહ જગાઈ;
 પરોપકારી કમ આચરો, 'દાસ'ની સાચી સગાઈ-સજ્જનો.

રાગ-આશાવરી.

સાચું સ્વદેશ.

સ્વદેશ છે હરિધામ, ઓ જીવડા સ્વદેશ છે હરિ ધામ-ટેક.
 ભુદયો ખરેખર ભુદયો અભાગી, આતો પરદેશનું ગામ;
 દેહનો દેશ તે તારો નથી પણ, તારો છે ગોવિંદ ધામ-ઓ.
 આ દેશમાં ઘણું ચોર વસે છે, લુંટાયા મોટા તમામ;
 પોતાનો માલ બચાવો નહીં તો, રે'શે ન એક બદામ;-ઓ.
 અતિથિ વત આ ઘરમાં રે'વું, દેહમાં હાડ માંસ ચામ;
 ધર્મશાળામાં સાવધ રે'વું, બે ઘડીનું વિશ્રામ-ઓ.
 પરદેશ આવી ખર્ચ ન કરવું, આવ્યા કમાવા દામ;
 નિજ દેશમાં જવું છે બંધુ એજ ઇરવાનું ઠામ-ઓ.

કરણી ધર્મ લક્ષિત કરી લો, ભજ્યો રાધે શ્યામ;
'જમનાદાસ' અંતે મહા સુખ અંતરમાં સીંધારામ-ઓ.

રાગ-આશાવરી. આશા અને તૃષ્ણા.

કીધો મને તેં બેહુલ, ઓ આશા, કીધો મને તેં બેહુલ,
આશાના સ્વપ્નામાં હું રંખડ્યો, ભટક્યો ગામોગામ;
સુખની આશા દુઃખનું કારણ, આથડ્યો ઠામે ઠામ-ઓ.

કાળ પ્રવાહે આશાના સ્વપ્નાં, ઉડી ગયા છે હજાર;
આશા નથી તો દુઃખ નથી કાંઈ, આશા તને ધ્રાકર-ઓ.

આશાનો દાસ તે સૌનો દાસ, ભીખારી વત્તા લાતો ખાય;
લાત નીચે જે દાખે આશાને, સંતોષી સૌમાં પૂજાય-ઓ.

ચૌદ લોકને ચાવી ગઈ છે, આશા તૃષ્ણા શયતાન;
લક્ષ્ય જન્મે પણ આશા તૃષ્ણા, પૂર્ણ ન થાય સુદતાન-ઓ.

આશા તુજને નવ નવ ગજના, દુરથી નમસ્કાર;
આશા ગઈ તો રાજનો રાજ, સુખીઓ તે સંસાર-ઓ.

બાહ્ય આધાર બધા જો ત્રુટે, પ્રભુ આધાર દ્રઢ થાય;
'જમનાદાસ' નિરાશા જમાવો, લાગું હું તેને પાય-ઓ.

રાગ-આશાવરી.

સાચા મનનાં બેલી, શ્રીજી, અંતકાળનાં બેલી-ટેક
 સાચા મનની ગુણકા તારી, રાખરી રાખી ખુલી;
 જીઠા દુર્યોધનના મેવા, પ્રભુએ દીધા ઠેલી-શ્રીજી
 સાચા મનને વિકુલ વશ છે, દાડ પૈકુંઠ મેલી;
 ભીડ પડી ભકતોને જ્યારે, કૃપા દીધી છે રેલી-શ્રીજી.
 સાચા મનની શ્રુતિ ગોપીને, કૃષ્ણે રાખી ભેલી;
 અહુલ્યા તારી મીરાં ઉગારી, ગોપી કીધી ઘેલી-શ્રીજી.
 ભાવના ભુખ્યા ગોવરધન છે, રમે ભકતથી બેલી;
 'જમનાદાસ' ભાવની સીધિ, વાત કહું છું છેલી-શ્રીજી.

રાગ-આશાવરી.

પ્રભુ નામ જહાજ

પ્રભુ નામ કે જહાજ, ચડો મન પ્રભુ નામ કે જહાજ-ટેક
 યેહી જહાજ સેં બહુત તરે હૈ, ભેટે ગરિબ નિવાજ;
 યે જહાજ ગુરૂ દેવ બતાવે, રે'વે નહિં કશું દાજ-ચડો.
 વૈરાગ્ય કા સિંહાસન ચડકે, જ્ઞાનકા પ્હુરે તાજ;
 ભગવતકું પ્રાણોસેં પ્યારી, ભકિતકા કરે સાજ-ચડો.
 માનવ દેહ જહાજ મીલા , પાર તરન કે કા જ;
 ગુરૂ સુકાની પુરપારથ સહ, તોડો મનકી પાજ-ચડો.

પ્રભુ કૃપાકા પવન બહુતા હૈ, જાગે તજકે સાજ;
'જમનાદાસ' ગુરકે શરણે, પામે આત્મ રાજ-ચડા.

રાગ-આશાવરી.

સત્સંગતિ સુખકારી, હરિજન, સત્સંગતિ સુખકારી-ટેક.
ગુરુ સેવા ઐર સંત સમાગમ, ભેટાડે ગીરધારી;
નિષ્કામ સેવા કલીમલ ધોવે, શુદ્ધ કરે નરનારી-હરિજન.
સ્થિર કરે મન સગુણોપાસના, બુદ્ધિ હો' નિર્વિકારી,
ગુરુ ઉપદેશે આવરણ તુટે, તનધારી ભવપારી-હરિજન.
સ્થુલ સુક્ષ્મ ઐર કારણમેં, માયા બડી ઠગારી;
નામ રૂપ ગુણ દેહ જલસેં, જીવ બને ભીખારી-હરિજન.
અનન્ય શરણે ગુરુકી ચરણે, મીલે મોક્ષકી ખારી;
નહીંતો કાલ ચક્રર અંદર, આયુષ્ય હૈ દીન ચારી-હરિજન.
'જમનાદાસ' કહે કર જોડી, કુસંગસે દુઃખ ભારી;
ધર્મ ભક્તિ જ્ઞાનમેં જોડે, સત્સંગકી બલીહારી-હરિજન.

રાગ-આશાવરી.

પ્રેમથી પ્રભુને હૃદયમાં ખાંધો.

પ્રેમ દારીથી બંધાય, શ્રીકૃષ્ણ, પ્રેમદારીથી બંધાય-ટેક.
જે ઘરમાં શ્રી હરિનું કિર્તન, નિત્ય પ્રેમથી થાય;

જે દેહ ઘરમાં હરિનું સ્મરણ, તેજ વૈકુંઠ કહેવાય-શ્રીકૃષ્ણ.
 પ્રેમ વિનાનું સાંખ્ય વેદાંત, યોગે રાજી ન થાય;
 હરિ ચરણ સેવામાં સદા સુખ, તેને કાળ ન ખાય-શ્રીકૃષ્ણ.
 પ્રેમથી ખાંધો કૃષ્ણ નાયને, લક્ષ્મી પતિ તો રીઝાય;
 સદાને માટે આપણે તેનાં, આપણાં તે બની જાય-શ્રીકૃષ્ણ.
 કોટી બ્રહ્માંડનાં નાથ વશ તો, શું ખામી હરિજો રહાય ?
 અગાધ સામર્થ્ય સમજો તેનું, વાળ ન વાંકો થાય-શ્રીકૃષ્ણ.
 ભક્તિ વિનાનો વર્ણસંકર, દિલમાં ભાગે લાય;
 'જમનાદાસ' લાખની વાત કહું ! પ્રગટે પ્રેમે યદુરાય-શ્રીકૃષ્ણ.

રાગ-અરવા લાવણી ભજન ૯ કિર્તનો સુધી એકજ રાગ.

અમો અબળાને માયા બહાલીરે, બહાલી, બહાલીરે, જેવું રાગ
 ગુરુગમ્ય ગેબી ખજનો

ગુરુમાં થાય દિવાનોરે, દિવાનોરે, દિવાનો, પ્રેમ દિવાનો;
 મળે તો ગેબી ખજનોરે, ખજનોરે, ખજનો; ઐ ખજનો-ગુરુ.

ગુરુદેવ એ સગુણ પ્રભુ છે, મુરખ રહે અજણોરે,
 અજણોરે, અજણો, સંત અજણો;

ગુરુ કૃપાએ મોક્ષ દ્વાર છે, હરિધામ પરવાનોરે,
 વાનોરે, વાનો પરવાનો-ગુરુ.

ગુમરાને ગેળી ધન ન મળે, હુાય છતે પોતાનોરે,
 પોતાનોરે; પોતાનો; સ્વ પોતાનો;
 સંત સટકે અસંત અટકે, વાંક કાઢે બીજનોરે,
 બીજનોરે, બીજનો તે બીજનો-ગુર.
 ગેળી ઘંટ એ ગુરથી વાગે ગુરને ગોવિંદ માનોરે,
 માનોરે, માનો; એક માનો;
 ગુરનો 'જમનાદાસ' વદે છે, ગુર મંત્ર મજનોરે,
 મજનોરે, મજનો, બહુ મજનો-ગુર.

રાગ-ખરવા લાવણી.

પ્રભુ સમપર્ણ લાવ.

માઈ *રથડું તારે હાથેરે, હાથેરે હાથે હરિ હાથે;
 હવે જરી ન રાખું સાથેરે, સાથેરે, સાથે, મારી સાથે-માઈ
 ચોરાશીમાં ભટકી આવ્યો,
 સુખ ન દીડું વાટેરે, વાટેરે, વાટે કયાંઈ વાટે;
 હવે હરિ હૃદ થઈ છે વહાલા,
 વિરહું તારે માટેરે, માટેરે, માટે તારે માટે-માઈ
 †શીબ્યસ્તે હંશાધિમાં રત્નાં,
 પ્રપન્ન ધીધું ચાહતેરે, ચાહતેરે, ચાહતે આજ ચાહતે;

*શરિરની શૃંગી †અર્જુનની માફક શરણ લીધું.

તારી કૃપાથી તરતું કહાના,
 મળે છે શીરનાં સાટેરે; સાટેરે, સાટે શીર સાટે-મારું.
 વિધિ બધું છે તહારું વહાલમ,
 મારું જે માને *રાતેરે, રાતેરે, રાતે, અજ્ઞાન રાતે;
 એજ બ્રાંતિથી છાડાવો,
 રખડું હાટે ઘાટે રે, ઘાટે રે, ઘાટે, માયા ઘાટે-મારું.
 અનન્ય શરણે શ્રી ગુરુ ચરણે,
 જાતાં †ખલકને ખાટેરે, ખાટેરે, ખાટે, જરૂર ખાટે;
 'જમનાંદાસ' કિંકર તહારં,
 આવી બેઠા પાટેરે, પાટેરે, પાટે, દારપાટે-મારું.

રાગ—બરવા લાવણી.

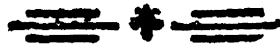
મૃત્યુ-કાળચક્રર.

કાળ રહા હૈ દાડીરે, દાડીરે, દાડી, સાંપે દાડી,
 કાળ સુન યે સંત પીપાડીરે, પાડીરે, પાડી, યે પીપાડી-કાળ.
 ભાઈ બેન મિત્ર માખાપ,
 પતિ પત્નિકી જોડારે, જોડીરે, જોડી, સ્નેહ જોડી;
 સુંદર સ્નેહ સંબંધકુ તોડે,
 કરતા કાળ બિછાડીરે, છાડીરે, છાડી, યે બિછાડી-કાળ.

* અંધકાર-માયા-નીશા-રાત્રી.

† દુનીયા.

વસ્તુ માત્રકું ગુપ્ત રૂપમેં,
 ભક્ષણ કરતાં મોડીરે, મોડીરે, મોડી, સખ મોડી;
 બાહ્યબિજલી પલમેં જાવે,
 સરિતાસાગર બોડીરે, બોડીરે, બોડી, ક્ષણમેં બોડી-કાળ.
 કાળ પ્રવાહમેં સુંદર કાયા;
 હોવે રદામ કોડીરે, કોડીરે, કોડી, કુટી કોડી;
 મૃત્યુ લોક હૈ મરણ ધર્મકા,
 ઝખના રચાકે ફોડીરે, ફોડીરે, ફોડી, પલમેં ફોડી-કાળ.
 ચીરંજીવ ના કોઇ જગતમેં,
 હરિશરણકી જહોડીરે, હોડીરે, હોડી, નાંમ હોડી;
 હરિ ગુરૂકી કૃપાભક્તિસેં,
 'જમનાંદાસ' ન પતોડીરે, તોડીરે, તોડી, નાંહી તોડી-કાળ.

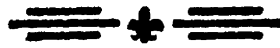

રાગ—બરવા લાવણી.

શરણ પ્રભુ છે તારેરે, તારેરે, તારેં, એક તારેં;
 તુજ વિણસૌ હવે ખારેરે, ખારેરે, ખારેં લાગે ખારેં-શરણ.

-
૧. નાશ કરે છે.
 ૨. મૃત્યુ પછી દેહની રાખની કુટી કોડી પણ કીંમત નથી.
 ૩. પ્રભુ દેહ પૂતળા બનાવીને ફોડીને ખેલ કરે છે.
 ૪. પ્રભુ નાંમ રમરણ સંસાર સાગર તરવાની હોડી છે.
 ૫. જે પર હરિ ગુરૂની કૃપા છે (ભક્તિ છે) તે કાળમુક્ત છે.

અઠળક લક્ષ્મી હોય ભલે પણ,
 જ્ઞાન વિનાં અંધારું રે, ધારું રે, ધારું, ઘોર અંધારું;
 અનાદિ બ્રમથી માયા ભાસે,
 મનને કેમ વારું રે, વારું રે, વારું, કેમ વારું ?-શરણ.
 સૌ પદાર્થો તહારા રચેલા,
 શું કહું સારું નહારું રે, ઠારું ઠારું શું ન ઠારું ?
 ત્રિલોકીનાથ તું સ્વામિ સૌનો,
 તેમાં કહું શું મારું રે, મારું રે, મારું, શું છે મારું ?-શરણ.
 એકજ રોગ *ભવરોગ છે સૌને;
 હરિ શરણનું બારું રે, બારું રે, બારું, મુક્તિ બારું;
 ભજન વિના કેમ 'દાસ'ને જવાડે ?
 યાતો કરો ઉમળું રે, જળું રે, જળું, દિલ ઉજળું-શરણ.

રાગ—બરવા લાવણી.

શ્રીરામ રાજ્યનો નીતિધર્મ.

પ્રેમમૂર્તિ શ્રી માણરે, માણરે, માણ, સીતા માણ;
 પીતા રામ રહો રાણરે, રાણરે, રાણ, રામ રાણ-પ્રેમ.
 રામ સ્વર્ગ કોઈ દશરથ પુત્ર,
 થયો ન સૃષ્ટિ સાણરે, સાણરે, સાણ સૃષ્ટિ સાણ;

*પુનરપિજનનં, પુનરપિમરણં, એજ ભવરોગ છે.

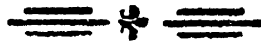
પ્રાતઃ વંદનીય સતિ સીતા સમ,
 સતિ નથી કોઇ તાજરે, તાજરે, તાજ, હાલ તાજ-પ્રેમ.
 હનુમાનવત્ સેવક ન જડે,
 જડે તો સ્વાર્થી પાજરે, પાજરે, પાજ, હોય પાજ;
 ભરત સમે ભાતા નથી જગમાં,
 રામ નીતિ રહી ગાજરે ગાજરે, ગાજ, સદા ગાજ-પ્રેમ.
 “પ્રાણ જાય પણ ખચન ન જાઈ”
 રઘુકુલ રીતિ સુહાજરે, સુહાજરે, સુહાજ, હાં સુહાજ;
 શબરી ખોર આરોગ્યા ભાવે,
 ‘જમનાંદાસ’ ફરે બાજરે, બાજરે, બાજ, ભાગ્ય બાજ-પ્રેમ.

રાગ—બરવા લાવણી.

સત્સંગતમાં ચાલોરે, ચાલોરે, ચાલો, સદા ચાલો;
 અલૌકીકમાં મહાલોરે, મહાલોરે, મહાલો, પ્રેમે મહાલો-સત્સં.
 સર્વ ભાવથી શરણુ જઈને,
 કૃષ્ણ ચરણુને ઝાલોરે, ઝાલોરે, ઝાલો ચણુ ઝાલો;
 મોહ કાઢવે જીવ છોડાવે,
 બાધાએ શીઠ યમ ભાલોરે, ભાલોરે, ભાલો,
 યમ ભાલો!-સત્સં.

ભક્ત લાડ કોડ પૂરા પાડે,
 ગોપીજન વજ્રવહાલોરે, વહાલોરે, વહાલો, વજ્રવહાલો;
 શરણાંગતને ના તરછોડે,
 યશોદા નંદનો લાલોરે, લાલોરે, લાલો, નંદલાલો-સત્સં.
 ભક્તિ સત્સંગ કુલીમાં તારક,
 બીજે મારગ ઠાલોરે, ઠાલોરે, ઠાલો, શ્રમ ઠાલો;
 અંતર્યામિ ઉર *જહાર ગુર પ્રભુ,
 'જમનાદાસ' વદે કાલોરે, કાલોરે, કાલો, દાસ કાલો-સત્સં.

રાગ—અરવા લાવણી.

પ્રભુ તં રીસાઈ જાયેરે, જાયે રે, જાયે, જો તું જાયે;
 મનાવીશ લાગી પાયેરે, પાયેરે, પાયે, તારે પાયે-પ્રભુ.
 શ્યામ ભલે તું રીસાઈ જાયે,
 પશુ દૃઢ્યે છે રહાયેરે, રહાયેરે, રહાયે, મારી રહાયે;
 મુજમાં સાચું ભાવ હશે તો,
 માની જઈશ ઉપાયેરે, ઉપાયેરે, ઉપાયે, પ્રેમ ઉપાયે-પ્રભુ.
 †ત્રિકાળા આધ્ય છે પ્રભુ તો,
 આ કાળે પણ ધાયેરે, ધાયેરે, ધાયે, આજે ધાયે;

*અંતરમાં પ્રભુ અંતર્યામિ સ્વરૂપે, તથા જહાર આચાર્ય સ્વરૂપે છે. †પ્રભુ ત્રિકાળથી અબ્યાધ્ય છે તો આ કાળે આજે પણ છે.

*સર્વ વ્યાપક છે પ્રભુ તો,
 અહીં પણ પ્રકટ થાયેરે, થાયેરે, થાયે, ભાવે થાયે-પ્રભુ.
 અપ્રગટ તુજને સૌ ભલે કહે,
 પ્રેમ દારીથી બંધાયેરે, ધાયેરે, ધાયે, તું બંધાયે;
 'જમનાદાસ' શ્રીનાથ તુજને,
 નિત્ય પ્રેમથી ગાયેરે, ગાયેરે, ગાયે, પ્રેમ ગાયે-પ્રભુ.

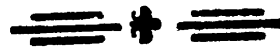

રાગ—અરવા લાવણી.

પરખો દૃઢ્ય હીરેરે, હીરેરે, હીરે, ગંબી હીરે;
 સરખો સુભદ્રા વીરેરે, વીરેરે, વીરે, જાહેન વીરે-પરખો.
 શ્રીહરિ હીરે ગૂઢ સર્વમાં,
 ભલે હો રંક અમીરેરે, મીરેરે, મીરે, હો અમીરે;
 સ્વધ્વિષ્ઠાથી શ્યામ પ્રગટે છે,
 પહો માયીક ચીરેરે, ચીરેરે, ચીરે, તુર્ત ચીરે-પરખો.
 મૃગજલ માયા વેગ પ્રવાહે,
 દોડા નહી હાં ધીરેરે, ધીરેરે, ધીરે, બાપુ ધીરે;
 ઘટમાં શ્રધ્ધા રાખી શોધો,
 ખાવો જ્ઞાન શીરેરે, શીરેરે, શીરે, તાજે શીરે-પરખો.

* સર્વવ્યાપક છે, તો અહીં પણ છે, માત્ર જોવાની દિવ્ય દ્રષ્ટિ-દૃઢ શ્રદ્ધા જોઈએ.

ધ્રુવ પ્રલહાદ નરસીંહ મીરાં;
 પરખો સુર કખીરોરે, ખીરોરે, ખીરો, ૭ કખીરો;
 શ્રદ્ધા યત્ન ન છોડો, 'જમના,
 હાસ' ભક્તિનો ખીરોરે, ખીરોરે, ખીરો,
 પ્રેમ ખીરો-પરખો.

રાગ—ઝરવા લાવણી.

પ્રભુ પાસે જઇ બેઠારે, બેઠારે, બેઠા, ઠઠ બેઠા;
 ઉતરું હવે નહીં હેઠારે, હેઠારે, હેઠા, જરીએ હેઠા-પ્રભુ.
 નિર્વિકારી દ્રષ્ટિ પ્રભુ દ્રષ્ટિ,
 એકજ પ્રભુની લીલારે, લીલારે, લીલા, દિવ્ય લીલા;
 નિષ્કામ ભાવ તે આત્મ ભાવ છે,
 લાગ્યા ગુરના ખીલારે, ખીલારે, ખીલા, જ્ઞાન ખીલા-પ્રભુ.
 અનન્ય ભક્તિ ને ગુર કૃપાથી,
 ઘથર દિલમાં દીઠારે, દીઠારે, દીઠા, દવ દીઠા;
 કેને કહું જઇ વાત અંતરની?
 અહાહા, માવો મીઠારે, મીઠારે, મીઠા, બહુજ મીઠા-પ્રભુ.
 છેલ્લું જન્મ કરવું હોય તો,
 બનો સરવનાં હાસોરે, હાસોરે, હાસો, દીન હાસો;
 પોત પોતાનું ચિત્ત શુદ્ધ કરો,
 જરૂર હરિમાં જશોરે, જશોરે, જશો, પાસે જશો-પ્રભુ.

હૈં સત વસ્તુ કૃપા સાધ્ય છે,
સ્મૃતિઃ પ્રભુ જે દેતોરે, દેતોરે, દેતો, યાદી દેતો;
'જમનાદાસ' ગુરુ કૃષ્ણાંની,
દીકીટ લખને પેઠોરે, પેઠોરે, પેઠો, શ્યામે પેઠો-પ્રભુ.

રાગ—ખમાય તાલ ૩.

દર્શન પિતા અખીયાં તરસ રહી, જેવું.
હરિ ભજનમાં સુરતા છાકી ગઘ—હરિ.
અહો છાકી ગઘ, જીવ હાંકી ગઘ—હરિ.
પ્રભુની પ્રેમ નજર પડી ઉપર;
ત્યારથી મુજ ચિત્ત તાકી ગઘ—હરિ.
ચરણ સ્મરણ શરણથી તરણ;
આયુષ ભલે પછી પાકી ગઘ—હરિ.
આધિ અપાર ને વ્યાધિ વખારો;
અમાપ ઉપાધિ ને ફાકી ગઘ—હરિ.
અહંકાર કોકો ભકિતમાં આગળયો;
કોકો જતાં મમતા કાકી ગઘ—હરિ.
ગુરુ સેવા ને સત સંગતથી;
આસુરી માયા થાકી ગઘ—હરિ.
'જમનાદાસ' સૌ વાસના બળતાં;
જન્મ મરણની બાકી ગઘ—હરિ.

રાગ-ધોળ. તાલ ગરબી. 'પ કિર્તનો સુધી એકજ રાગ.

રામબાણ વાગ્યાં હોય તે જાણે, જેવું રાગ.

વિશુદ્ધ પ્રેમતત્ત્વ.

પ્રેમની, જાણે વાત પ્રેમચેલો;

એ તો નિશ્ચે વિહ્વલને વરેલો—

પ્રેમની.

ચૈત્ર ૧૩ જાંઘમાં સુખ જો હોય, તે પ્રેમમાં સુખ ભરેલો;

પ્રેમીને ભેટ જ્યારે પ્રેમીજન, પ્રભુજી ત્યાં છે ભીંજેલો—પ્રેમની.

પ્રેમનો જીવડો પ્રેમમાં જીવે, શુદ્ધથી દૂર ઉભેલો;

પ્રીત લાગી તો દ્વેત પડે નથી, રસબસ પ્રેમે ફૂળેલો—પ્રેમની.

વિશુદ્ધ પ્રેમનીરી છે બલીહા, પ્રેમીનાં સંગે હરેલો;

પ્રેમની પીડા જાણે પ્રેમીજન, પ્રેમ પાત્રનો એ ચેલો—પ્રેમની.

પ્રેમીની દ્રષ્ટિ સૌંદર્યતામયી, પ્રેમાનંદ છે હરેલો;

પ્રેમીનાં સૌ સુખ અર્પણ થવામાં, જીવતાં જીવ તરેલો—પ્રેમની.

કઠોરતા નવ હોય પ્રેમીમાં, માખણથી તે ગરેલો;

પ્રભુ પ્રગટશે પ્રેમથી, 'જમના, દાસે' ઘસારો કરેલો—પ્રેમની.

રાગ—ધોળ. તાલ ગરબી.

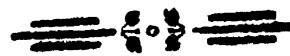
શ્રીનાથજી કેવા છે ?

શ્રીનાથજી, જાણે જાણુનહારા;

એ તો પ્રેમી તણાં આંખ તારા—

શ્રી.

સર્વવ્યાપક છે. તેથી નિરાકાર, ભક્તો જીવે છે સાકાર; .
 સાકાર છે કે નિરાકાર છે એ, પ્રભુ છે અપરંપારા-શ્રી.
 નાનાં પ્રભુ છે તેથી યશોદાને, બોળે બેઠા લટકાર; .
 મોટા હોવાથી વિરાટ સ્વરૂપ, અર્જુને દીડું કૃષ્ણદ્વારા-શ્રી.
 રાવણ કંસને માર્યા પ્રભુએ, બળીયા હોવાથી સંહાર; .
 કાળયવન શીશુપાલે નસાડ્યા, રણને છાડવાવારા-શ્રી.
 સુવર્ણ મહેલો દીધાં સુદામાને, લક્ષ્મીપતિ પ્રાણપ્યાર; .
 વામનરૂપે બળી ઘેર યાચે, નિર્ધન હતા કે ન્યારા?-શ્રી.
 શ્યામસુંદીર મેઘવરણી, કેવાયા શ્રી કૃષ્ણ કાળા; .
 ચંદ્ર સુરજને દીધા પ્રકાશો, હતા જો પોતે રૂપાળા-શ્રી.
 અગમ્ય છે એ વેદો ભણે છે, આવે ન ધ્યાને સાર; .
 ગમ્ય હોવાથી ભક્તોએ દીઠા, પ્રગટ સ્વરૂપે ઉજાળા-શ્રી.
 ગોવિંદની ગતિ જાણે ગોવિંદ, ભક્તિ વિના નથી આરા; .
 આંત્રી છુટી 'જમનાંદાસ' જાણે, ગુરુગોવિંદના ધસારા-શ્રી.

રાગ—ધોળી. તાલ ગરબી.

જન જોડી, ત્રીન તોડી.

સંસારમેં, જન જોડી ત્રીન તોડી;
 એજ, પ્રભુને જીવ દેહ તોડી—

સંસારમેં.

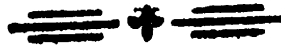
જીવ કેલુકું જીવ પ્રભુ જોડી, હરિ બિન ના કેલુ છોડી;
 સતિપતિકું ઇંદ્રિય ભેટાયા, હરિ હુકમસે વિછોડી-સંસારમેં.
 જન્મ મૃત્યુ જશ અપજશ, લાભ હાનિ ઘોડાઘોડી;
 હરિ હુકમ બિનપત્તા ન ડાલે, જીવ અકલ કુટી કોડી-સંસારમેં.
 કીસકે હાથમેં કુછ સત્તા નહીં, તથા ગુમે જીવ ઘોડી;
 અંતર્યામિકી સત્તા સમજ લે, સૂર્ય ચંદ્ર રહા દોડી-સંસારમેં.
 છછ આનેંકે પુતળે માટી કે, બના નચાકે ફેડી;
 કર્માનુસાર હરિપ્રેરક સખકા, ચે ખાત હય નહીં ઘોડી-સંસારમેં.
 કરના ચહો જો ઇંદ્રિય પ્રાપ્તિ, આસુર વૃત્તિ દો બોડી;
 'જમનાદાસ' રયામ જપો સદા, હરિકે નામકી હોડી-સંસારમેં.

રાગ—ધોળ. તાલ ગરબી.

અબ્બ હુમ, હરિકા ધ્યાન ધરેંગે;
 પીછે કાળસે કયસે ડરેંગે?— અબ્બ.
 ગુર શરણમેં પ્રભુ કૃપાસેં, મન માયા બિસરેંગે;
 નકશ છોડકે અસલ પ્રભુકી, ભક્તિસેં ભવકું તરેંગે—અબ્બ.
 સૂર્ય ચંદ્રકી ગતિ જહાં નહીં, ઉરકા સ્મરણ કરેંગે;
 વ્યાપક દ્રષ્ટિસેં એક પ્રભુકા, પ્રેમસેં દિલકું ભરેંગે—અબ્બ.
 જલાકે 'હુ'કો જ્ઞાન અગ્નિમેં, શુદ્ધ હોધ નિકરેંગે;
 જન્મ મૃત્યુ આના જનામેં, હરિ વિમુખ પરેંગે—અબ્બ.

જીવકું તારક સત્ય દો અક્ષર, નહીં સુમરે સો મરેંગે;
 'જમનાદાસ' ગુમાન તજકે, હરિકે પ્રેમકું હરેંગે-અમ.

રાગ—ધોળ. તાલ ગરબી.

શ્રી ગુરૂ, બળતાને આજ ઠારે;
 મને આશરો એક તમારો— શ્રી.

અંદર હોળી જહારે હોળી,
 હોળીમાં કાકું જન્મારે;
 છકેલ મનકું બારે ભટકે છે,
 દહમાં છે એ ગોળરો-શ્રી.

દુઃખમાં જન્મ્યો દુઃખમાં જીવ્યો,
 દુઃખમાં તાપું છું તપારે;
 બાંય ઝાલી મને ભવસાગર તારે,
 તમવિણ ક્યાંએ નથી આરો-શ્રી.

સેવા કીધી નથી ભક્તિ મુજમાં નથી,
 મનમાં વિષ છે ખારે;
 ટાંટીયા દુઃખે મારા સત્સંગે જતાં,
 પાપનો ભર્યો છે ભારો-શ્રી.

ક્યાંથી આવ્યો ક્યાં જવું છે,
 કોણ સગો છે જગે મારો?
 શરણે રાખી જ્ઞાન આપો ગુરૂ,
 તારો 'જમનાદાસ' તારો-શ્રી.

રાગ—ડીંડી. પ કિર્તનો સુધી. સતિ ધર્મ.

કાગળ કૃષ્ણજીને આપજો સંભારી. જેવું રાગ.

સતિ ધર્મ જહુનો સાંભળો સન્નારી;

શીયળમાં આનંદ છે સતિને ભારી;

પ્રભુ માની પતિસેવા કરો સારી;

સતિ માથે સદા ગાજે ગીરધારી-સતિ.

સતિ નર્મદાએ સૂર્યને અટકાવ્યા;

જમ હાથમાંથી સાવિત્રિ પતિ લાવ્યા;

સતિ બલમાં શ્રી અનૂસુયા ફાવ્યા;

બ્રહ્મા વિષ્ણુ શીર બાળકો બનાવ્યા-સતિ.

પ્રાતઃ વંદનીય દ્રૌપદી ને સીતા;

પતિ સેવામાં શમાય કૃષ્ણ ગીતા;

નારીનો પતિ છે ઇશ શાસ્ત્રો ગાયે;

સતિ જેવું બોલે તેવું સદા થાયે સતિ

મંત્ર દારાથી ના પતિ વશ થાય;

પ્રભુ ભાવે પતિ સેવો તો રીજાય;

અહસ્થાશ્રમી સમજી કરો સંસાર;

સમજ વિણ ઘસડતા શ્રમ ભાર-સતિ.

જે પતિનાં ઘેરમાં સતિ જો હોય;

તેને ભાગ્યશાળી કહે સૌ કોય;

સતિ પુત્રો ભક્ત દાતા અને શર;

‘જમનાદાસ’ આ જહુનો લેજો ડર-સતિ

રાગ—ડીંડી. પ્રભુ પ્રાર્થના.

સુંદીર શ્યામ મેરી અર્જ દિલ લાનાં;
 જરા મીડી મધુર બંસરી બજનાં;
 મેરે નાથ પકડો હાથ ના સતાનાં;
 જુદાઝુકા પડકા અખ તો ઉડાનાં-સુંદર.
 તેરે નિષ્કામ કર્મમેં નિમિત્ત બનાનાં;
 મેરી મલીન વાસનાં કે જલાનાં;
 મેરે મૃત્યુ સમે શ્યામ જર આનાં;
 તેરે યે દાસ કે સંભાલ કે લેજનાં-સુંદર.
 તેરી શુદ્ધ ભક્તિ પ્રેમ પ્યાલે પાનાં;
 દેહીપ્રમાન કૃષ્ણ જ્યોતિઃ પ્રગટાનાં;
 રામ તેરી રમ્યતા સદા બતાનાં;
 કીસી જન્મમેંલી યાદી ના ભુલાનાં-સુંદર.
 તૂં શ્રીનાથ લક્ષ્મીનાથ મુઝે ચહાનાં;
 તેરા મેં બાલ માયા જલસેં બચાનાં;
 દિવ્ય જીવનસેં સ્વરૂપમેં શમાનાં;
 'જમનાદાસ' ડીંડી અર્જ મુનો કહાનાં-સુંદર.

રાગ—ડીંડી. ભક્ત મહીમા.

શ્રી કૃષ્ણ કહે ઉદ્ધવને વચનાંમૃત;
 “મુજ ભક્તો પીયે મારૂં ચરણાંમૃત

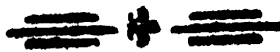
પ્રાણપ્રિય મને લકતોનું પંચામૃત;
વૈશ્વોને સદા પાઉં પ્રેમાંમૃત-શ્રી.

જેણે મારા માટે વિષય સુખ છોડ્યાં;
જેણે મનબુદ્ધિ મારામાંજ જોડ્યાં;
જેઓ ભેદ ભુલી મારા તરફ દોડ્યાં;
તે લકતોનાં મેં જન્મમરણ જોડ્યાં-શ્રી.

મારા લકતો પાછળ હું ફરું જરૂર;
પ્રેમી લકતોને કદી ન રાખું દૂર;
જ્ઞાનિલકત મારે આત્મા મુજ ઉર;
આર્ત અર્થાર્થી જજ્ઞામુ મારું નૂર-શ્રી.

લકત વિણ ચૈદ લોકમાં ન જહાલું;
મારા દાસનાં દાસોને સર્વ આલું;
જ્ઞાન વિનાં પ્રેમી લકતો ખોલે કાલું;
તેનાં વચન સુણી આનંદમાં મહાલું-શ્રી.

મુજ લકતોની પ્રતિજ્ઞા સત્ય પાડું;
અલકતોથી ધુંધટ રાખું આડું;
સતસંગથી મળું એ પંથ સાદું;
'જમનાદાસ' કૈવિ પ્રેમ એજ જાદુ-શ્રી.

રાગ—ડીંડી.

તારક તત્ત્વોના ખરા અર્થો.

તારક તત્ત્વને વિચારો ઉંડે જોઇ;
દયા જેવું ધર્મ નથી અહીં કોઇ;
કામધેનું શુદ્ધ બુદ્ધિને દયો દાહી;
હરિ વિમુખનું સંબંધ નાખો ઘોઈ-તારક

અભય દાન જેવું નથી કોઈ દાન;
ક્ષમા જેવું તપ નથી રાખો ધ્યાન;
અભિમાન જેવો નથી શયતાન;
દેહ ધર્મશાળામાં છીએ મેમાન-તારક.

શ્રી કૃષ્ણ જેવા ના દીસે કોઈ ત્રાતા;
ગુરુ જેવા નથી કોઈ મોક્ષદાતા;
સંયમ જેવો નથી કોઈ સાચો બ્રાતા;
ભક્તિ જેવી નથી કોઈ સાચી માતા-તારક.

મસ્ત રેવા જેવી નથી કો' કમાઈ;
નર દેહ વ્યર્થ ખોવે તે નવાઈ;
આયુઃ ખોવા જેવી નથી કો' ભવાઈ;
રાંમખાણુ 'જમનાદાસ'ની દવાઈ-તારક.

૬૫

રાગ.-ડોડી

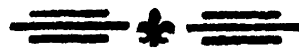
તીર્થો

અડસઠ તીરથ ભરત ખંડમાં છે;
પ્રભુ વિરાટની શક્તિ બ્રહ્માંડમાં છે;
અંતર્દ્રષ્ટિથી શોધો તે પીંડમાં છે;
બહોર્દ્રષ્ટિથી જગત ફંદમાં છે-અડ.

ધ્યાન તિર્થમાં યોગીઓ પાપ બાળે;
વિદ્યા તિર્થમાં વિદ્વાન સત્ય ભાળે;
સતિ લજ્જા તિર્થે પાપને નિવારે;
સત્ય તિર્થે સાધુ પાતકો પ્રજાળે-અડ.

ઓગણી તેરમે તિરથ સંત સંગ;
જ્યાં છે સરસ્વતિ જમુનાં ને ગંગ;
શ્રી* ત્રિવેણી એક થાય સંત અંગ;
પ્રેમી ભકતો છલે પ્રેમનાં તરંગ-અડ.

સત્ય તિર્થ આત્મ તિર્થમાં જન્હાય;
જેને શોધતાં શ્રી કૃષ્ણમાં ખોવાય;
અવિનાશી, સંત સંગે ઓડ ખાય;
'જમનાંદાસ નહીં જન્મ મૃત્યુ થાય-અડ.

* શ્રી તત્વવિચાર સરસ્વતિ, ભકિત જમુનાંજી, ને જ્ઞાન ગંગાજી.

રાગ- સોયણી, યા, બરહંસ.

૭. કિર્તનો સુધી એકજ રાગ.

પ્રભુ તવ લીલા ન જાય વખાણી;

શું વરણે અદ્ય પ્રાણી ?—

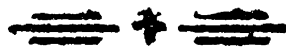
પ્રભુ

ગંગા જમુનાં સરિતા વહારી, સાગરમાં સમાણી;
સાત સમુદ્રો આ પૃથ્વીમાં, અથાગ ઉછળે પાણી-પ્રભુ.

જગચર સ્થગચર વ્યોમને ભુચર, ચોરાશી ચાર ખાણી;
સર્વે યોનીમાં નરને નારી, પુરૂષ પ્રકૃતિ જાણી-પ્રભુ.

સૂર્ય ચંદ્ર તારા ને વિજળી, અગ્નિ તેજ ગણાણી;
'લોક વતુ લિલા કેવલ્ય' ખેલ ખેલે ખેલાણી-પ્રભુ.

અનાઘનંત તું પરમેશ્વર, સમજે ભક્ત દાનિ;
પ્રભુની પ્રભુતા પ્રભુજી જાણે, 'દાસ' શરણ કમાણી-પ્રભુ.

રાગ— સોયણી, યા, બરહંસ.

નર દેહની અદ્ભુત ખનાલટ.

હરિ તે' દેહ રચી છે સારી.

અહા! કારીગરી અતિ ભારી-હરિ.

દેહ બનાવતાં નવ માસ લાગ્યા, સુક્રમ જીવ સંચારી
 સુક્રમ જીવ, જડ દેહ એક થઈ, જન્મે નર ને નારી-હરિ.
 હાડ માંસ રૂધીર ભરીને, ચર્મ મઢ્યું છે ખજારી;
 નવ દરવાજા આ નગરીમાં, રચના અપરંપારી-હરિ.
 વિનાની થીંગડા એક ન નાખ્યો, દારા વિની વિચારી;
 ખેરક સૌનાં દૃઢ્ય કમલે, અંતર્યામિ પધારી-હરિ.
 ક્યાંથી ગર્ભે જીવ પ્રવેશે ? વાહ પ્રભુ વા બલીહારી;
 હજારો વચ્ચે જીવ ક્યાં ગયો ? વૈદ્યો પલુગયા હારી-હરિ.
 આખર મૃત્યુ થાય છે જ્યારે, પાંચ કલાકમાં ખારી;
 ધન્ય પ્રભુ તવ લીલા 'જમનાં દાસ', શ્રી નંદ દુલારી-હરિ.

રાગ—સોયણી યા બરહંસ.

પ્રભુજી અજબ તમારી માયા;
 જેમાં સૌ મહોટા ફસાયા-પ્રભુજી.

ચંદ્ર મોહ્યા નારદ મોહ્યા, મોહ્યા શંકર રાયા;
 વિશ્વામિત્ર મેનકામાં મોહ્યા, પુત્રી શંકુતલા જાયા-પ્રભુજી

વ્યાસ મુનિએ સ્ત્રીરૂપ લીધું, જૈમિનિ લપટાયા;
સરસ્વતિમાં બ્રહ્મા મોહ્યા, શાસ્ત્રોમાં એ લખાયા-પ્રભુજી.

ગૌતમ નાર અહુદ્યાજીમાં, ઇન્દ્ર પણ બંધાયા;
ત્રિગુણી માયા સૌને ખાંધે, વિરલા કોઈ તરાયા-પ્રભુજી.

આપ કૃપા જે હોય જીવપર, ભક્તિમાં જે નાહ્યા
'જમનાદાસ' તરે દયાથી; અંધકાર નસાયા-પ્રભુજી.

રાગ-સોયણી, યા બરહંસ

રાધા કૃષ્ણ ચરણ મળનો;

તેની પ્રીતિ છે મોંઘો બળનો-રાધા

જે ચરણથી પ્રગટી ગંગા, તપ ભગીરથ રાજનો;

પતિતપાવની અધરોધારીણી, ભાવ વિનાં અજણો-રાધા

યમનાં બહેનશ્રી જમુનાંજી, ભાગ્ય એ વૃજવરનો;

તેનાં પતિ શ્રીનાથજી સ્વામિ, બાળે પાપ પ્રજનો-રાધા

જે ચરણમાં અષ્ટ સીધ્ધ છે, ચારે પુરૂષાર્થ ત્યાં જણો;

જે ચરણો બળી માથે ચડીયા, ડંકો પાતાળે ધ્વજનો-રાધા

એજ ચરણને સુદામા સેવ્યા, દીધો મહેલ સોનાનો;

'દાસ' એવા ચરણને છોડે, બેશરમી લજણો-રાધા

રાગ-સોયણી, યા બરહંસ

અહોહો ! અજબ લીલા કિરતાર;

સૃષ્ટિ રચે છે સરજનહાર

અહોહો.

હથ્યાર કે બાહ્ય સામાન વિનાં, ચૈદ્ર બ્રહ્માંડ પ્રચાર

બત્તિ વિનાં સૂર્ય ચંદ્ર પ્રકાશે ગગને ફેરે વિભુ આધાર-અહોહો.

બુંદથી દેહ પેદા કરી તમે, ગર્ભમાં લીધી સંભાર;

નવ માસે જન્મે એવી છે રચના,

આજ્ઞાથી ચાલે સંસાર-અહોહો.

સાગરથી સૂર્ય પાણી આકર્ષી, વર્ષાવે પૃથ્વી મોજર,

ગંગા જમુનાં નવસેં નવાણું, નદીઓ વહે વીસ્તાર-અહોહો.

જગતની પુર્વે આપે હતા પ્રભુ, પ્રલય પછી હાં કાર;

તેજ ચરાચરનાં પીતાશ્રી, નિરાકાર સાકાર-અહોહો.

અનન્ય શરણે ભક્તિ વડે જીવ, દુસ્તર માયા તરનાર;

‘જમનાદાસ’ શ્રીનાથ ભજે તો, જરૂર બેડો પાર-અહોહો.

રાગ-સોયણી, યા, બરહંસ.

પ્રભુ તું વિદ્યે સકળ સૃજનારો;

કર્તા છતાં છે ન્યારો—

પ્રભુ તું.

દૈવિ આસુરી બે રચી માયા, ત્રણ ગુણ તેમાં પસારો;

ત્રણ ગુણોથી પંચભુત છે, નામ રૂપનો વધારો—પ્રભુ તું.

પંચભુતનાં પુતળાં સા છે, જડચેતન દિલ્લ ધારો;

આદિ અંતમાં છે નહીં માયા, મધ્યે મહારો તહારો—પ્રભુ તું.

આ પૃથ્વીમાં બે લાખ માનવ, નિત્ય મરણ થનારો;

બે લાખ બાળકો રોજ જન્મે, જમે ઉધાર વિચારો—પ્રભુ તું.

છવ અંશ પર માયા ફેલાવી, તુજને ન દેખે બિચારો;

‘જમનાદાસ’ માયા બેંચો પ્રભુ,

લક્ષ્મીપતિ પ્રાણ પ્યારો—પ્રભુ તું.

રાગ-સોયણી, યા બરહંસ.

કૃષ્ણજી રસ સ્વરૂપ રસીલા;

અનેક રૂપે છે અકીલા—

કૃષ્ણજી.

ક્યાંક રમે અપ્રગટ રૂપે, ક્યાં પ્રગટી કરે લીલા;

ક્યાંક ભુલેલો ક્યાંક જાગેલો, એકનાં એક છબીલા—કૃષ્ણજી.

સ્વધૃષ્ટાથી પ્રગટી સ્થાપે, ધર્મ સનાતન ચીલા;
 પ્રભુજી પલમાં ચાહે તે કરે, મનોહર મન હરીલા-કૃષ્ણજી.
 સત અસત, સત* અસતાતીત, એક મેવ રંગીલા;
 અનન્ય ભકિતથીજ મળે છે, 'દાસ' પ્રભુ મૌજલા-કૃષ્ણજી

રાગ-ગોડી, યા, ભજન. ૪ કિર્તનો સુધી.

નાથ કયસે ગજકે બંધ છુડાયો, જેવું.

પ્રભુ તુજ ભકિતની છું પ્યાસી;
 ભકિત સુંદરીની મુક્તિ છે દાસી— પ્રભુ.
 સાધન મુખ્ય છે તારી ભકિત,
 બીજા તપ વ્રત ઉપવાસી;
 તું તો પ્રગટ છે નિર્ગુણ ભકિતમાં,
 છોડી બીજાની મેં આશી-પ્રભુ.
 જમુનાનાં ઘાટમાં બટબંસી વાટમાં,
 માયા મુકીને હું નાસી;

* સત ને અસતથી પઠ.

પુરુષોત્તમ પ્રભુ રસ સ્વરૂપ તું,
રસ ખસ કર એક રાશી-પ્રભુ.

સુંદર વરણ સુણો મારી અંજલિ,
રાખો ચરણની પાસી;
જનનનાં વિભુ પ્રાણુ વિલાસી,
'જમનાદાસ'ની કાપો ફાંસી-પ્રભુ.

રાગ-ગોડી, યા, ભજન.

પ્રભુ તારા અગણીત છે ઉપકાર;
વરણ વાણીથી શું વિસ્તાર?—
ભરતખંડમાં ઉત્તમ કુળમાં, જન્મ દીધું સંસાર;
ગર્ભવાસમાં જઠરાગ્નિથી, રક્ષા કીવી પારાવાર-પ્રભુ.
જનની જઠર જન્મ્યો જે દીનથી, દુધ દીધું કીરતાર;
સૂર્ય પ્રકાશને વાપરું ફેગટ, એ ઉપકાર અપાર-પ્રભુ.
ગંગા જમુનાનાં જલ મેં પીધાં, આપ્યું નહીં તલભાર;
પવન વરસાદનું લીધું પરસાદ, રાખી ન તુજ દરકાર-પ્રભુ.
આંધળા પાંગળા બેરા ને મુંગા, ના કીધાં રાખી સંભાર;
પાછળ જન્મેલા આગળ ચાલી ગયા, રાખ્યો જીવંત મને સાર-પ્રભુ

આપ ઉપકારો જાણે જે જન તે, આપજ શરણે થનાર;
જાણ્યા છતાં તવ ચરણ તજે જે, દુષ્ટાત્મા તે ભૂભાર-પ્રભુ.
સાગર બિંદુથી અધિક ઉપકારો, પતિતોનો હું સરદાર;
'જમનાદાસ' છું ગુણેગાર, કૃપાસિંધુ જયકાર-પ્રભુ.

રાગ—ગોડી, યા, ભજન

જીવડા, ભક્તિ વિનાનાં ભટકા;

એનાં કાળ કરે છે કટકા—જીવડા.

ધુળ રાખનાં ચાર દિવસનાં, ક્ષણીક સુખમાં અટકા;

ભક્તિ વિનાનાં ભૂત ગણાણાં, ખાશે આખર ડચકાં—જીવડા.

વસ્ત્રા મહેલમાં રખડ્યા મોટરમાં, કપડા પહેરી કીધાં ભટકા;

ભક્તિ વિનાનું સૌ ધુળધાણી, ભરવા શું ધનને ખટકા?—જીવડા.

મન વાણી કાયા ધનને શક્તિ, સેવામાં આવે છે જટકા;

પર ઉપકાર ન કીધું જીવનમાં, રડી જશે મન ખટકા—જીવડા.

ભક્તિ વિનાનું જ્ઞાન વૈરાગ, યોગ નકામાને પટકા;

ભક્તિ વડે તરે ભવને જરૂર, ન્યાય સાચો કુદરતકા—જીવડા.

પુર્વે દીધું તે પામ્યા અત્યારે, હવે ભરો પુન્ય મટકા;

'જમનાદાસ' ભક્તિ દ્રઢ થાયે, સેવો સત્સંગ પ્રગટકા—જીવડા.

રાગ—ગોડી, યા ભજન

જનાસુતી વચલી દશા.

શ્યામ મારી બેડલી ડાક્કા ખાય;
ભર દરીયામાં ફૂબતી જાય—શ્યામ.

આ માયાનો ડિનારો મેં છોડ્યો, સાંમે તારો ન દેખાય;
પુરુષારથ સઠ ફાટવા લાગ્યો, પાણી મનમાં ઉભરાય—શ્યામ.

કામ ક્રોધાદી મગર મચ્છા, સાંમે ખાવાને ધાય;
દીશા મુઠે ના નૌકા દુટી, હાથ હોડી ન સચવાય—શ્યામ.

મૃત્યુ લોક માયાપુરી તજીને, અમૃતપુરે જીવ રહાય;
પણ પ્રભુ અથ વચ્ચે લટકું, તુજ વિણ કેવી રહાય?—શ્યામ.

શ્રી નારાયણ છા તારાયણ, કરણાર્થી માર્ગ કપાય;
ભવસાગરમાં ભુલ્યો છું મુજને, કેવલ શરણું ઉપાય—શ્યામ.

નહાવ દૃઢ્યનો સોંપ્યું તુજને, આપ કરો તેમ થાય;
દીન દયાળુ હવે હાથ જલો, 'જમનાંદાસ, લાગું પાય—શ્યામ.

રાગ—ભૈરવી લાવણી.

પુરુષોત્તમ પ્રભુ ભક્તવત્સલ, શ્યામ સુંદર ગીરધારી હય,
કૃષ્ણ કનૈયા, બંસી બનૈયા, ખેલત કુંજબિહારી હય—ટેક.

૭૫

સાખી

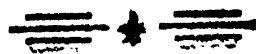
અગાધ તેરા રૂપ હૈ, વ્યાપક સર્વ અપાર;
આપને ભક્ત કે કારણે, પ્રગટયા વારંવાર;
મિરદ તેરા અચલ ચેહી હૈ, કૃપાપાત્ર ઉખારી હય;
કૃણુ કનૈયા, અંસી બજૈયા, ખેલત કુંજ વિહારી હય-પુરોષા.

સાખી

સાકાર તું નિરાકાર હૈ, સમકુ હૈ અજ્ઞાત;
નિજ ભક્ત કે પ્રેમ વશ, દર્શન પ્રગટ દેખત;
તેરી લીલા મેં લીન હો જાઉં, કૃપા કરો હિતકારી હય;
કૃણુ કનૈયા, અંસી બજૈયા, ખેલત કુંજ વિહારી હય-પુરોષા.

સાખી

ગોપીજન વદનભ પ્રભુ, પલમેં કરે જો સહાય;
જો જો ભક્તકી વાંછના, સફળ કરે હોઈ સહાય;
તેરી છાત્રી ઘટ ઘટમેં ભાસે 'જમનાંદાસ' અર્જ હારી હય;
કૃણુ કનૈયા, અંસી બજૈયા, ખેલત કુંજ વિહારી હય-પુરોષા.

રાગ—ભૈરવી, કે ખ્યાલ.

૩ કિર્તનો સુધીનો એકજ રાગ.

સીતા સુની રામ ખીનાં,
ગોપી સુની શ્યામ ખીનાં;

*રસના સુનિ હરિનામ ખિનાં,
મુકિત સુનિ નિજ ધામખિના-સીતા.

ગુરુ સુનાં ઉપદેશ ખિનાં,
જાપ સુનાં હૃદયેશ ખિનાં;

પ્રજ્ઞા સુનિ આદેશ ખિનાં,
લક્ષ્ય સુનાં નિજ દેશ ખિનાં-સીતા.

હાથ સુનાં દાન ધર્મ ખિનાં,
ધર્મ સુનાં હૈ મર્મ ખિનાં;

દેહ સુનાં શુભ કર્મ ખિનાં,
નારી સુની હૈ શર્મ ખિનાં-સીતા.

યશોદા સુનિ ગોપાલ ખિનાં,
નંદ સુનાં નંદલાલ ખિનાં;

કથા સુનિ કૃષ્ણ ખ્યાલ ખિનાં
શીખ્ય સુનાં ગુરુ દલાલ ખિનાં-સીતા.

સતિ સુનિ સ્વપતિ ખિનાં,
ગતિ સુનિ સુખતિ ખિનાં;

યોગ સુનાં હૈ યતિ બિનાં,
 ભોગ સુનાં સંપત્તિ બિનાં-સીતા.
 સાગર સુનાં લહેર બીનાં,
 'જમનાંદાસ' પ્રભુ મહેર બીનાં
 લક્ષ્મી સુનિ *ખેર બિનાં,
 સ્નેહ †સુનાં નિર્વેર બિનાં-સીતા.

રાગ—ભૈરવી, કે ખ્યાલ.

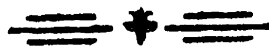
બંસી સુનિ ઈજરાજ બિનાં, નૃપતિ સુનાં તાજ બિનાં
 ભાગ્ય સુનાં પુરુષાર્થ બિનાં ધન સુનાં પરમાર્થ બિનાં-બંસી
 ચાતક સુનાં રંગત બિનાં, ચાતુર સુનાં બાત બિનાં;
 મીન સુનિ હૈ પાની બિનાં, ચારી સુનિ કુલ બાની બિનાં-બંસી
 લગ્ન સુનાં હૈ પ્રેમ બિનાં, પ્રેમ સુનાં હૈ રહેમ બિનાં;
 યહ સુનાં હૈ નારી બિનાં, નારી સુનિ પતિ ચારી બિનાં-બંસી
 લક્ષ્મી સુનિ શ્રીઅંગ બિનાં, સનાન સુનાં જમનાં ગંગ બિનાં;
 કર્મ સુનાં ઉમંગ બિનાં, જ્ઞાન સુનાં અસંગ બિનાં-બંસી
 ભક્ત સુનાં શ્રી ભક્તિ બિનાં, ઇચ્છા સુનિ હૈ શક્તિ બિનાં;
 પ્રેમ સુનાં પ્રેમ પાત્ર બિનાં, દાન સુનાં સુપાત્ર બિનાં-બંસી
 આશ્રમ સુનાં યોગી બિનાં વૈદ્ય સુનાં હૈ રોગી બિનાં;
 ચકોર સુનાં ચદ્ર બિનાં, 'જમનાંદાસ' કૃષ્ણચંદ્ર બિનાં-બંસી

* દાનધર્મ †સ્નેહમાં વેર હોવું નથી.

રાગ—ભૈરવી, કે ખ્યાલ

જ્ઞાન સુનાં હૈ ધ્યાન બિનાં, ધ્યાન સુનાં સ્વ-ભાન બિનાં;
 ગોર સુનાં યજ્ઞમાન બિનાં, નાવ સુનાં સુકાન બિનાં-જ્ઞાન.
 મૃગ સુનાં કસ્તુરી બિનાં, શ્વર સુનાં બહાદુરી બિનાં;
 મુરલી સુનિ અંગુરી બિનાં, ધીરજ સુનિ સખુરી બિનાં-જ્ઞાન.
 ખેડુત સુનાં ખેત બિનાં, સ્મશાન સુનિ ખેત બિનાં;
 પુત્ર સુનાં માત હેત બિનાં, ભક્ત સુનાં પ્રભુ ભેટ બિનાં જ્ઞાન
 ગાન સુનાં કષ્ટ રાગ બિનાં, વૈરાગ સુનાં હૈ ત્યાગ બિનાં;
 પાપ સુનાં દિલ આગ* બિનાં, પીડ સુનાં હૈ કાગ બિનાં-જ્ઞાન
 પૂજા સુનિ ભાવ બિનાં, સરિતા સુનિ નાવ બિનાં;
 તૃણા સુનિ લાવ લાવ બિનાં,

મેમાન સુનાં આવ આવ બિનાં-જ્ઞાન
 તંબુરા સુનાં તાર બિનાં, કર્મ સુનાં વિચાર બિનાં;
 અથ સુનાં હૈ સ્વારબિનાં, 'જમનાદાસ' હરિ દ્વારબિનાં-જ્ઞાન

* પોતાનું પાપ સંતાડે, છતાં, પોતાને બાળે-ડંખ્યા કરે છે.

રાગ—જલા દાદરા

૧૧ કિર્તનો સુધી એકજ રાગ.

પરદેશી સૈયાં, નેડા લગાયે દુઃખ દે ગયો-જેવું

યા, અટારિયોંયે, ગીરારે કબુતર આધિ રાત, જેવું રાગ.

પ્રેમીનાં પ્રીતમ, પ્રેમ સ્વરૂપ બૃજ રાજ છે;
 બૃજરાજ છે, શીરતાજ છે, રસરાજ છે, માહારાજ છે-પ્રેમી
 અતંરયામી કૃષ્ણચંદ્રજી, સુદામા જીવ શરીર;
 જીવ સુદામા ભક્તથી દુઃખીયો, કૃષ્ણ કૃપાથી અમીરે-પ્રેમી
 હનુમાનજી હાર હીરનો, છાડ્યો રામ વિનાનો;
 તેવી નિષ્કામી ભક્તિમાં, સ્વરૂપ આપો પોતાનો-પ્રેમી
 લાખ ઉપાયે પ્રેમ વિનાં પ્રભુ, મળો ન પ્રાણાધાર;
 પ્રેમથી બાંધો પ્રેમે બાંધાઓ, શ્યામ પ્રેમ જયકારે-પ્રેમી
 ચંદ્રહાસ દુવ પ્રહલાદ બાળક, વિદુર ભાવ આધીન;
 ગોવર્ધન દીનતામાં રાજી, 'જમનાદાસ' આ દીનરે-પ્રેમી

રાગ—જલા દાદરા

આ દુઃખ રૂપ જગમાં, શ્યામ શરણુ વિશ્રામ છે;
 વિશ્રામ છે, આરામ છે, સુખધામ છે, તમામ છે-આ દુઃખ
 પરં પુરૂષ ને અનન્ય ભક્તિ, થીજ પામી શકાય;
 જાણી શકાય ભેટી શકાયે, તદ્રૂપ જીવ થઈ જાયરે-આ દુઃખ

ધર્મ અર્થને કામ મોક્ષ, આવે ભકિતથી ઘેર;
 કૃપા સિંધુની કૃપા ભકિતથી, સઘળે લીલા દહેરે-આ દુઃખ.
 શરણથી ભાગ્ય પલટાયે, થાય પાપી ઉધાર;
 ભક્તને અજીત બળ પ્રભુનું, ગાજે સરજનહારે-આ દુઃખ.
 વસ્તુ જડી છે જેને ઉરમાં, શાંત સ્થિર ખાય ચૂપ
 'જમનાદાસ' ગુરુ ગમ છે, કૃણુચંદ્ર સ્વરૂપે-આ દુઃખ.

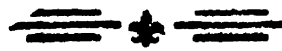
રાગ—જલા દાદરા.

અમે પંખીડા, વૈકુંઠ પ્રભુજનાં ગામનાં
 પ્રભુ ગામનાં, શ્રી શ્યામનાં, નિજધામનાં, શ્રીરામનાં-અમે
 સંસાર વૃક્ષ ઉપર વસીયે દુઃખ દેવા નવ જમ્યે;
 પ્રભુની વિશ્વ વાડીમાંહી સૌને સુખડાં દમ્યે-અમે.
 દેહનાં દુઃખને સુખ માનીને, વિવેકે પ્રભુમાં વસીયે;
 અહીં આવ્યા પરમાર્થ માટે, લીલા જોઈ હસીયે-અમે.
 અમે કોઈનાં બંધનમાં નહીં, હમણાં ઉડી જશું;
 જીવ જગાવી યાદી દમને, અસંગ આરામ ખાશું-અમે.
 લોક નદેહનું મહીમા જાણે, જન્મ્યા છીએ શા માટે ?
 સુખ શાંતિનું ભાન કરાવા, રહીએ સતસંગ હાટે-અમે.
 ફેલુ ભાવને જીવ ભવનો, સંબંધ જુઠો જાણે;
 'જમનાદાસ' આત્મ ભાવનો, અખંડ રહી કમાણે-અમે.

રાગ—જલા દાદરા.

અંતકાળની પ્રભુને આર્દ્ર પ્રાર્થના

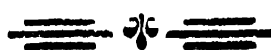
શ્રી કૃષ્ણ પીતાજી, આખરની અણીએ આવળે;
હાં આવળે, દયા લાવળે, વેગે ધાવળે, બોલાવળે-શ્રી
મરણ વેળા અવરી અટપટ છે, શુદ્ધિ છુટી જાવે;
પ્રાણ છુટે આ દેહ મિત્રથી, કૃષ્ણ નામ મુખ આવેરે-શ્રી
જેવી મતિ અંતકાળે રહે છે, તેવી ગતિ અમ થાય;
પ્રભુ માગું છું અંતે મતિ તવ, યુગલ ચરણમાં જાયેરે-શ્રી
જલદી શ્યામ પધારી મારી, સન્મુખ ઉભા રે'જે;
મુજ ચિતવૃત્તિ બીજે ન જાયે, જીવ સ્વિકારી લેજેરે-શ્રી
જન્મ મરણની ઇચ્છા નથી પણ, કરાવવી હોય સેવા;
જ્યાં મુકો ત્યાં અનન્ય ભક્તિ, સાથ જઈશ વાસુદેવારે-શ્રી
બે હાથ માથું ચરણે મુકી, 'જમનાદાસ'ની અરજ;
મુંદરવરજી નાથ પછી તો જેવી તમારી મરજરે-શ્રી

રાગ—જલા દાદરા.

ગુરનાં ઘરમાં નિશદીન જ્ઞાન પ્રભાત છે
પ્રભાત છે, નહીં રાત છે, એક જાત છે, નીરાંત છે-ગુર.
કોણ ખતાવે વાટ ગુર વિણ, અહુંકાર છે આડો;
કંઈક જન્મથી માયા ખાઈ, થયો છે રાવળો પાડોરે-ગુર.

કામ ક્રોધ એ છ શત્રુઓ, અંદર છે પોતામાં,
 ગુરૂ વિનાં એ કોણ કહું કે, “એને વશ તૂં થામાંરે-ગુરૂ.
 આનંદ બહાર નથી વિષયમાં; સુખ છે રૂઁ નિજઘરમાં;
 ભાવ પ્રમાણે ફલ પ્રભુ દે, વ્યર્થ ચોરાશી ફરમાંરે-ગુરૂ.
 તૂં કહું કે મુજમાં ‘હું’ નથી, પણ છુપો હું ખાયે;
 કંઈક ‘હું’ જો રહી જાય તો, હરિ દર્શન ના થાયેરે-ગુરૂ.
 નરને તારે છે નિજ ફરણી, નથી તૂં જડ શરીર;
 આત્મ જ્ઞાન ગુરૂનાં મુખમાં, ‘જમનાંદાસ’ તૂં તીરેરે-ગુરૂ.

રાગ—જલ્લા દાદરા.

યોગવ્રજ.

પુર્વાધ્યાસીને, પ્રભુ ચરણોમાં એક ધ્યાન છે;
 એક ધ્યાન છે, ગુલતાન છે, મસ્તાન છે, બે ભાન છે-પુર્વા.
 બહુ જન્મથી યત્ન હોય તો, છેલ્લો જન્મ આવે;
 અચલ ધુન લાગે છે તેને, બીજે ચિત્ત ન જાવેરે-પુર્વા.
 સ્થિર ચિત્તને ત્રણે કાળમાં, જગત નહીં દેખાય;
 દેખે તો સૌ પ્રભુની લીલા, આનંદ મલકાયરે-પુર્વા.
 તરવ મર્મ જાણ્યો જેણે, સાચા પ્રેમ સીંધુંને;
 હરિ રસમાં તે ફૂળી જાયે, કૃષ્ણ કૃપા બિંદુનોરે-પુર્વા.
 છેલ્લા જન્મે દેહાધ્યાસની, વાત હોય ના ભાષ;
 ‘જમનાંદાસ’ વંદન તેને, જાય કૃષ્ણે શમાધરે-પુર્વા.

રાગ—જાલા. દાદરા.

ચિત્ત ચોર

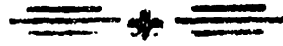
શ્રી કૃષ્ણચંદ્રજી, ગોપીજનોનો ચિત્ત ચોર છે;
ચિત્ત ચોર છે, એનું જોર છે, જેવો તોર છે, વાત ચોર છે—શ્રી
બાળી રાજાની ત્રણ પગલામાં, ચોરી પૃથ્વી સાજી;
પણ દીધું સ્વરૂપ પોતાનું, વામન બાળીપર રાજીરે—શ્રી.
ગોપીઆનું ચિત્તડું ચોરી, કૃષ્ણ સ્વરૂપેં કીધી;
સુદામાજીનાં તાદુલ ચોરી, અખૂટ સંપત્તિ દીધીરે—શ્રી.
જેની જેવી ભક્તિ પૂજા, જેની જેવી સેવા;
નિજ જનનું હરિ ભાવ ચોરીને મન વાંછીત દે મેવારે—શ્રી.
પ્રભુ પાસ જતાં જે વસ્તુ, વૈશ્ણવને અટકાવે;
તે વસ્તુનું હરણ કરી હરિ, ગાં લોકે બોલાવેરે—શ્રી.
ભાગ્યશાળીનું કૃષ્ણ ચોરે, અભાગીનું જન્મ ચોરે;
પ્રભુનું પ્રભુને સોંપી દે તો, બેસે હરિનાં બોરેરે—શ્રી.
વસ્તુનો હરિ ચોર નથી પણ, ચોર છે પ્રેમનો ખાસ;
ધન્ય જેનું હરિ ચોરે, આખો, ચોર્યો 'જમનાદાસ'રે—શ્રી.

—:૦:—

રાગ—જાલા. દાદરા.

ધૈર્યની સત્તા, સર્વ સ્થળે છે સર્વોપરી;
સર્વોપરી, છે શ્રીહરિ, સેવા કરી, જાય તરી—ધૈર્ય.

ધન જોખનને રાજ્યની સત્તા, ઇશ્વર પાસ બિચારી;
 માયીક સ-તા નશ્વર જાણે, કાળ ફરે ખુવારીરે-ઇશ્વર.
 ઇશ્વરી દૈવી અજીત સત્તા, જરા જીએ ઉર છેક;
 સૌ ઘટમાં રહી સૌને નચાવે, જ્યાં ત્યાં એકનો એકરે-ઇશ્વર.
 ચૌદ અક્ષાંડે જેની સ-તા, ભકતને રક્ષે માથે;
 શરણાંગતને મહા બળ આપે, નીડર ફરે હરિ સાથેરે-ઇશ્વર
 સૌપર ઇશ્વરની સ-તા છે, જાણે વિરલો કોય;
 'જમનાદાસ' આંટી છુટી તો, પછી પ્રભુને જોયરે-ઇશ્વર.

રાગ—જલા. દાદરા.

ઇશ્વર રૂપ વિશ્વને કળી શકાતું નથી.

છેતરશેા કોને ? પ્રભુ સીવાયે બીજો છે નહીં;
 હાં છે નહીં, બીજો નહીં, સાથે નહીં, નહીંરે નહીં-છેત.
 ભાઈતમે જગત છેતરશેા, પણ જગ નહીં છેતરાશે;
 કારણ જગત તો છેજ નહીં, પ્રભુજ છે દેખાશેરે-છેત.
 પ્રભુજને છેતરશેા આપુ, પ્રભુ નથી છેતરાતા;
 છેતરાય છે જીવ પોતે, આવું સમજે બ્રાતારે;-છેત.
 કપટ કાઢી દિલ ચોખું ધોવું, એટલે સુધી ધોવાય;
 કે પ્રભુને બિરાજવાની, મરજી સહજે થાયરે-છેત
 શ્રીસ્વામિ ભજીયર્મ દ્રષ્ટિ નજી, ભજનથી કારજ સરશે;
 પ્રભુ કૃપાથી સૌ સુખ મળશે, 'જમનાદાસ' તે તરશેરે-છેત,

રાગ—જીલા દાદરા.

શ્રી સત્સંગ મહીમા.

સત્સંગત ભાઈ, સંસારમાં સુખદાઇ છે;
 સુખદાઇ છે, સગાઇ છે, કુમાઇ છે, દવાઇ છે-સત્સં.
 પાંચ ભુતનો સૌ પસારો, કર્મનો વ્યાપાર;
 સૌ જીવો રમે *આવનમાં, વિરલો †આવન જહારે-સત્સં.
 ભગવત પ્રેરણાં તેમાં થાયે, 'હુ' નથી હોતું જ્યારે;
 'હરિ' હોય તો 'હુ' ન હોયે, ધ્રુવર પ્રેરિત ત્યારે-સત્સં.
 જ્યાં સુધી દેહમાં હું પહોં છે, હરિ દર્શન ન થાયે;
 જીવ તરંગ દહેરી મટે તો, દરીયો સ્પષ્ટ દેખાયે-સત્સં.
 ‡વ્યસની સંગે જીવ પલટાયે, ગુમાવો નહીં આ તક;
 જો નર દેહે તક ગુમાવી તો, ચાલ્યું જશે હુકરે-સત્સં.
 પારસમણી લોઢાને સ્પર્શે, લોહું સોનું થાય;
 'જમનાંદાસ' સત્સંગે નર, નારાયણ બની જાયે-સત્સં.

*વૈખરી માત્ર આવન શબ્દોમાંજ છે.

† ચારે વાણીણી પર ત્રિગુણાતીત વિરલો.

‡ પ્રભુ ભક્તિ જ્ઞાનનો વ્યસનિ-પાકો રંગાયેલો.

રાગ—ભૂષા. દાદરા.

કરણીનું મહીમા, શાસ્ત્રોમાં અપરંપાર છે;
અપાર છે, જયકાર જે, અવતાર છે, ઉદ્ધાર છે—કરણી.
ભક્તિ શરણું સ્મરણ સેવા, કરણી ગણાયે અખંડ;
સર્વ જીવને કર્મ પ્રમાણે, કૃપાદાતા શ્રીમુકુંદરે—કરણી.
દેહ જય પણ ભક્તિ ધર્મ, કદી ન છોડો ભાઈ;
દેહ બીજો મળે ધર્મ ન મળશે, ધર્મની સાચી સગામ—કરણી.
પારસથી લોહું પલટાયે, કરણીથી જીવ પલટાયે;
દુષ્ટાત્મા પણ માહાત્મા થાયે, કીટ ભ્રમરીના ન્યાયરે—કરણી.
પોતાની કરણીથી તરવું, જીવતે કરણી થાય;
પાર ઉતરણી કરણીથી નર, નારાયણ બની જાયરે—કરણી.
ભુત ભવિષ્યની ચીંતા તજી હું, પ્રભુને સોંપી દમચે;
'જમનાંદાસ' કરણી કરીને, આજનો દહાવો લમચેરે—કરણી.

રાગ—કેદારો.

૨. કિર્તનો સુધી.

રસનાં રટ રાંમને દિન રાત; ટેક

અસ નાં હરિથી ગુણ ગાતગાત—

રસનાં.

આ સંસાર છે અસાર, સ્વારથીઓ ફાલી ખાત;

ધન ખુટે, મારે છે લાત, અસનાં હરિથી ગુણ ગાતગાત-રસનાં,

રાજ્ય સંપત્તિ ડાઠમાઠ, ગયા મોટા તો, શું તારી વાત?
 જો હોય તો દે ઉદારહાથ, ખસનાં હરિથી ગુણ ગાતગાત?—રસનાં
 સેવા ભક્તિ દાન ચ્હાત, કરવું ધર્મ ભાંત ભાંત;
 જમનાંદાસ' પછી નીરાંત, ખસનાં હરિથી ગુણ ગાતગાત—રસનાં.

રાગ—કેદારે.

પ્રભુ નાંમ સ્મરણ જીવ પાપ ધોય;—ટેક.

પાપ ધોય ને હું પણ ખોય—પ્રભુ.

ઈશ્વર અંશ જીવ અવિનાશી, ભુલ્યો ભમે લક્ષ ચોરાશી;
 નામથી છુટે જમ ફાંસી, વાસુદેવ મય સૌ જોય—પ્રભુ.

ગુરૂ વચનમાં રાખો લક્ષ, પ્રભુ લેશે તેવાનો પક્ષ;
 ખાય ન તેને કોઈ યક્ષ, 'જમનાંદાસ' આનંદ હોય—પ્રભુ.

રાગ—રાસુડો.

૩. કિર્તનો સુધી.

મથુરામાં, હરિને જાવા નહીં દઉંરે, જેવું રાગ.

મારા ગુરૂએ કહ્યું કંઈક કાનમાંરે—ટેક

હું તો મસ્ત ફરું છું હરિ ધ્યાનમાંરે—મારા.

શ્યામ સુંદરમાં સુરતી જાગીરે (ર)

મારા અંતરની જામણાં ભાંગીરે—મારા.

એ હાં ! ભક્ત ભગવાનની પ્રીતડીરે (૨)
 અનુભવી જાણે એની રીતડીરે-મારા.
 હવે સોંપ્યું છે નહાવ હરિ હાથમાંરે (૨)
 સદા રહેશું શામળીઆની સાથમાંરે-મારા.
 ભવ ભય છેદી અભયને કીધુંરે (૨)
 'જમનાદાસ' હરિરસ પી લીધુંરે-મારા.

રાગ—રાસુડો.

રાધે શ્યામને ભજો તો ખેડો પાર છેરે—ટેક
 હરિ ભજ્યા વિનાનો ગુનહોગાર છેરે-રાધે.
 *ક્રમાણીમાં રૂપીઆનું સવા કરોરે (૨)
 છેવટ †રૂપીઆનું રૂપીયો તો ખરોરે-રાધે.
 રાજ ખુશીથી માયાને મુકોરે (૨)
 નહીંતો જમ છોડાવશે દઈ દુઃખોરે-રાધે.
 પાપ કરતી વેળા ભાન ના રહેરે (૨)
 રૂળ દુઃખ ભોગવતાં ના સહેરે-રાધે.

* દેહ પડ્યા પછી બીજું દેહ મળે નહીં, કદી મળે તો, અત્યારનાં
 દેહ કરતાં ઉચ્ચ ક્રાંતીમાં, તે સવા રૂપીયો.

† છેવટ અત્યારે છે, તેવુંજ પાછું મળે તે. એટલી તો કરણી
 અવશ્ય કરવી.

ભલે થયું તે થયું, હવે આજથીરે (૨)
 નવા કુર્મ સુધારોને લાજથીરે-રાધા.
 અંતર્યામી જાણે છે સૌ ઘટનીરે (૨)
 'જમનાંદાસ' ત્રાટી અંતર પટનીરે-રાધે.

રાગ—રાસુડો.

આવો આનંદ સાગરમાં નાહીએરે;-ટેક
 ચાલો વૈકુંઠ વાટે હરિ ગાઘએરે-આવો.
 મીઠાં મધુરાં પ્રેમાનંદ પાન છેરે (૨)
 જેને લાગે પ્રીતિનું જે તાન છેરે-આવો.
 નિશ્ચલ ભક્તિને દેવિ અમલમાંરે (૨)
 સીંહુણુ દુધ પચેના દુર્બલમાંરે-આવો
 મધ્ય રાતે જેમ સૂરજ ના ઉગેરે (૨)
 તેમ મેલું મન પ્રભુજીમાં ના પુગેરે-આવો.
 એક રસ થઈ જાવું રસ ખસમાંરે (૨)
 ભલા ભાઈ પ્રભુથી જરા ખસમાંરે-આવો.
 સાથે બેસીને લીન થાવું ધ્યાનમાંરે (૨)
 'જમનાંદાસ' વસો ભગવાનમાંરે-આવો.

રાગ—માઠ.

સતિ વારે વારે, ચીર સંભારે ધરે હરિનું ધ્યાન. જોતું રાગ.

પ્રભુ છો અમ સ્વામિ, અંતર્યામિ, ધરું તમારું ધ્યાન-દે
 પ્રેમ સ્વરૂપ છો પ્રીતમ મારા, હવે ન છોડું નાથ;
 અનેક જન્મે માંડ મધ્યા હવે, કેમ છોડું તવ હાથ ?
 છોસૌથી અસંગી, પણ મારા સંગી, ધરું તમારું ધ્યાન-પ્ર
 સ્વાંત થશો તો ચાતક થઈ પીશ, સરેવાર થશો તો મીન;
 ક્રમળ થશો તો ભ્રમર બની પ્રભુ, ચૂસીશ રસ થઈ લીન;
 હવે છોડું ન તમને, મુકો ન અમને, ધરું તમારું ધ્યાન-પ્ર
 ચંદ્ર થશો તો ચકોર બની પણ, જોતું તમારું શ્રીમુખ;
 પ્રેમ થશો તો પ્રેમી બનું કારણ, કેવલ તમારી ભુખ;
 જો કૃષ્ણ તો ગોપી, જીવન સોંપી, ધરું તમારું ધ્યાન-પ્ર
 જો આપ મોતી તો દોરો હું તમમાં, નેત્ર તો સુરમો થનાર;
 પૃથ્વી જો આપ, તો ઘાંસ હું છું પ્રભુ, તંબુરો છો તો હું તાર;
 જો શ્યામ તો રાધા, મારાએ વાંધા, ધરું તમારું ધ્યાન-પ્ર
 ગુરુ છો આપ, હું શીષ્ય તમારો, આપ સાગર હું તરંગ;
 શેઠ જો આપ, તો શેત્રફ છું પ્રભુ દીવો તમે હું પતંગ;
 તમે અમૃત હું પ્યાલો, લાગે બહુ વહાલો, ધરું તમારું ધ્યાન-પ્ર
 વૃક્ષ જો આપ, તો પંખી હું છું હરિ, શીરનાં સાટે ના છોડું;
 જન્મો જન્મનાં સંગી પ્રભુ તજી, હવે કોનાથી જોડું ?
 શ્યામ સુંદર આવો, ના તરસાવો, ધરું તમારું ધ્યાન-પ્ર

દયનાં છો આપ દૃઢચેત્તર, સર્વસ્વ ધન ચર્ણુપાસ;
 ભવર્ધન ભક્ત વત્સલ 'જમનાં, દાસ' દાસાનું દાસ;
 માવો ઉરમાં શ્રીશ્યામ, બીજું શું કામ? ધરં તમારું ધ્યાન-પ્રભુ

રાગ— માઠ.

ત્રિવેણી.

શ્રી ગુરુ મુખી જ્ઞાન ગંગોત્રી જે નાહ્યા;
 જગતમાં તેજ કહેવાયા છે ડાહ્યા-શ્રી.
 ભક્તિ શ્રી જમુનાં, શ્રી જ્ઞાન ગંગા;
 અભ વિચાર સરસ્વતિ કહાયા;-શ્રી.
 પ્રેમ સ્વરૂપ પ્રભુ, પ્રેમમાં પૂરાયા;
 છુટી છે માયા ગોવિંદ ગાયા-શ્રી.
 અનેકમાં એક દીસે, 'જમનાંદાસ' પાયા;
 ભક્તિ નિસરણી ચડ્યા છે સતિ જાયા-શ્રી.

રાગ—ભૈરવી તાલ દીપચંદ. ૨. કિર્તનો સુધી.

રઘુપતિ રામ હૃદયમાં રેન્નેરે. જેવું રાગ—સાત વાર.

બહાના પ્રભુ બાળકો આ વિચારોરે,
 સાચા સત્સંગથી દીલ ધારે;
 બહાલા પ્રભુ બાળકો આ વિચારોરે-ટેક

સોમવારે શામળીયાને ભજયેરે,
દુર્જન સંગ ને નીંદા તજયેરે;
ભક્તિ જ્ઞાન વૈરાગ્યને સજયે-બહાલા.

મંગલવારે મંગલ ભગવાન છે,
જ્યાં યાદી ત્યાં એનું મકાન છે;
લાખો કોશ દૂર જો ગુમાન-બહાલા.

બુધે અભેદ બુધ્ધીમાં રમીયેરે,
ગુરુ સંત પૂજ્યોને નમીયેરે;
પ્રભુ જે સ્થિતિ આપે તે ખમીયે.-બહાલા.

ગુરુ દેવ ગોવિંદનાં દલાલ છે,
કરે કૃપાથીથી પલ્લમાં ન્યાલ છે;
ગુરુ મહીમા અજબ રાખો ખ્યાલ-બહાલા.

શુક્રવારે સુકૃતને કરવું રે,
દયા દાન દીનતાથી તરવું રે;
ઉર ભક્તિ ભંડારને ભરવું-બહાલા.

શની સેવા હનુમાન જેવીરે,
જની જનાર્દન ભાવે સેવીરે;
સદા વૃત્તિ પરમાર્થે રે'વી.-બહાલા.

રવી આત્મ રવી શ્રી શ્યામ છે,
સર્વ પ્રાણી તણું આત્મારામ છે;
'જમનાંદાસ ઠરવાનું ઠાંમ.-બહાલા.

રાગ—ભૈરવી તાલ દીપચંદ.

શ્રીનટવર ઉરમાં પધારોરે, એક બાળક યાચે છે તહારો;
શ્રીનટવર ઉરમાં પધારોરે. ટેક

સર્વ જીદા શરીરોમાં તુંજ રમે, પ્રભુ એક સૌ જીદે ભાવે નમે;
એવી પ્રભુ દષ્ટિના ભુલીયે અમે. -શ્રીનટ

ભલે માલીક હોય દુનીયાનોરે, ભલે અઢળક હોય ખજનોરે;
ભોગવવા જોઇએ પ્રભુનો પરવાનો. -શ્રીનટ

અંદર જહાર શામળીયાની મુર્તિરે,
અંતમુખ રહે અમ સુરતિરે

ભક્ત સેવામાં રહે સદા સ્ફુરતિ. -શ્રીનટ.

નવ આવે મુખે કટુ વાણીરે, સેવા ભક્તિ અમારી કમાણીરે,
રાખો કરૂણાં પોતાનો જાણી. -શ્રીનટ.

કોઇના દોષ જોવા ન જાય દ્રષ્ટિરે,
દીનાનાથ કરો અભિવૃષ્ટિરે

‘જમનાંદાસ’ સુંદર પ્રભુ સૃષ્ટિ. -શ્રીનટ

રાગ—ધોળ. રાસુડાનો.

પંદર તિથિઓ.

*સખી પડવેયે પ્રેમસ્વરૂપ, ગુરૂ મં કીધારે;
શરણે રહી શ્યામ સ્વરૂપ, ઉપદેશ લીધારે- ૧

સખી બીજે શ્રીહરિને હું, બેઉ એક જોડીરે
એ *જોડીને કદી કોઇ, શકે ના તોડીરે; ૨

સખી ત્રીજે ભક્તિ ભગવાન, ભક્ત ત્રિપુટીરે;
અનન્ય ભક્તિમાં, ત્રિપુટી ટુટીરે ૩

સખી ચોથે ચોથું સ્વરૂપ, ત્રિગુણેથી ન્યાડરે;
શુદ્ધ સત્ય પૂરણ કામ, લાગે પ્યાડરે ૪
સખી પાંચમે પ્રેમાનંદ, અમિરસ ઝરતીરે;
નિજ ઘરમાં આવી સ્થિર બુદ્ધિ ઝરતીરે ૫

સખી છઠીયે છખીલા લાલની સૌ લીલારે;
સૌમાં રહીને ખેલે ખેલ, પ્રેમ રસીલારે ૬

સખી સાતમે સત્ય સ્વરૂપ, દેહથી જુદારે;
વૈરાગ્ય ભક્તિ જ્ઞાને, અહંકાર છુદારે ૭

સખી આઠમે અંતર સ્નેહ, વડે પ્રભુ રાજીરે;
જ્યાં ત્યાં છે એકનો એક, વિશ્વ પિતાજીરે ૮

સખી નવમીએ નિર્ગુણનાથ, નિશ્ચય મહેલેરે
છે સર્વ તણાં આદિ, મધ્યને છેલેરે ૯

*દેહ, ને જીવને કાળ છુટો પાડશે, પણ આપણે-હું-જીવ-પ્રભુનો અંશ-
તેને ને શ્રીહરિને પૃથ્વીપ્રલયે પણ કાળ તોડી-જુદો પાડી શકશે
નહિ. આપણે-હું કહેનાર સાડાત્રણ હાથનાં પંચભુતનાં હાડચર્મ
દેહથી તદ્દન અલગ-જુદા છઇએ.

- સખી દશમીયે દીનતાદાન, દયાથી તરવુંરે;
પરમાર્થભક્તિ ભંડાર, ઉરમાં ભરવુંરે. ૧૦
- સખી એકાદશીયે એક, પ્રગટે ટાંણુંરે;
જેનાં વડે સૌ આ છે, વિરલા જાણુંરે. ૧૧
- સખી બારસે *બાવન બહાર, બોલેના બીજેરે;
અહંભમ તજી પ્રભુનાં પ્રેમ, સાગરે ભિંજેરે. ૧૨
- સખી તેરસે તે દ્વદ્યે, હરિરસ ધારારે;
જેવો ભાવ તેવા પ્રભુ છે, ભક્તોને પ્યારારે. ૧૩
- સખી ચૌદશે ચૌદ અહ્માંડે, છલોછલ ભરેલારે;
જે પર ગોવિંદ ગાજે, તે જીવતે તરેલારે. ૧૪
- સખી પુનમે પુરુષોત્તમ, વિનાં સૌ કાચુંરે;
દીનતાથી 'જમનાદાસ', કહુ સાવ સાચુંરે. ૧૫

બારમાસી.

રાગ—શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાવા ને ગાવા,

યા શીખામણ સંતતણી સાચી-જેવું.

પ્રથમ ભક્તિ સત્સંગથી ચાલે; સંતો સદા હરિરસમાં મહાલે
બૂડતાને ગુરૂ વિના કોણ જાલે?— પ્રથમ.

* ક ખ ગ વગેરે બાવન શબ્દોની વૈખરીથી પર-રહિત.

કારતકે કૃષ્ણામૃત પીવું; બધે પ્રભુ જાણી પાપે બીવું;
જીવો ગુરુ જ્ઞાનનું લઘ દીવું— પ્રથમ.

માગસરે માધવની ભક્તિ; ગુરુ શરણમાં પ્રગટે શક્તિ;
અનન્ય ભક્તિની દાસી મુક્તિ— પ્રથમ.

પોષે પુરુષોત્તમમાં મોહશો, તો જમ નરક દ્વાર ના જોશો;
નરદેહ બોશો તો બહુ રોશો— પ્રથમ.

માધે મારા પ્રભુને ઘણી ખમ્મા; પ્રેમે પ્રભુવશ છે તો શીતમ્મા?
જેને ગાયે શક્તિ ને શીવ બ્રહ્મા— પ્રથમ.

ફાગણે ફાવી સંતોની વાડી; સાંભળી શીતલ થઇ જાતડી,
હરિગુરુ સંતોની એક જાતડી— પ્રથમ.

ચૈતરે ચિત્તની કરે દીનતા; પ્રભુ પ્રસન્ન થાયે જે દીનતા;
દીનતાથી એકતા, રજે લિન્નતા— પ્રથમ.

વૈશાખે વહાલામાં મન અટકે; શ્રીનાથની માયામાં ના સટકે;
હવે મારી બલા ચોરાશી ભટકે— પ્રથમ.

જેઠ કુંપડી બાંધો પ્રભુ ધામે; દેહ ધર પડવાનો છે સામે.
કાયમનો સ્વદેશ હરિ ગામે— પ્રથમ.

અશાડે અતિથિ માફ કરે જે; ધન પ્રેમ જ્ઞાન દાને દેજો.
ગરીબ આંતરડીની દુવા લેજો— પ્રથમ.

શ્રાવણે સ્નેહ સૌથી જોડા; જોડેલાનાં સ્નેહને ના તોડા;
પરસુખ જોઈ તોડવા ના દોડા— પ્રથમ.

સાદરવેભાવમાં શ્રીભગવાન; ભક્તિવિનાં નરહુડકાયો શ્વાન;

આયુઃ વહે છે ક્યારે થાશે ભાન?— પ્રથમ.

આશુમાં ટપકે વિરહ આંસુ; કોટી જન્મ પાપ બાળે એ આંસુ;

‘જમનાદાસ’ અંતરમાં એક થાશું— પ્રથમ.

રાગ—ધોળપદ. ૩ કિર્તનો સુધી.

પ્રેમની વાત છે ન્યારી, ઓધવજી. જેવું રાગ.

જેને શ્રી કૃષ્ણજી તારે,

તેને પછી, જમ, ને જગત જખ મારે-ટેક.

ગુરુગમથી જેને *વસ્તુ જડી છે,

તે તો હીંમત નહીં હારે-તેને.

ભક્તવત્સલ ભગવાનની ભક્તિથી,

ભવભય ભાંગી ભેદ ટાળે-તેને.

સારનું સાર શ્રી કૃષ્ણ નામ તત્ત્વ છે,

તાપ ત્રિવિધના ઠારે-તેને.

ઉંધું પણ સીધું થયું કૃષ્ણ કૃપાથી,

માયામાં વૃત્તિ શીદ ચારે?—તેને.

‘મામેકં† શરણું વૃજ’ થયો જે,

‘જમનાદાસ’ જાઉં બલીહારે-તેને.

* સત્ય.

† મામેકં શરણંવૃજ । શ્રીગીતા.

રાગ—ધોળ પદ.

શ્રી કૃષ્ણ જન્માષ્ટમી.

જન્મ્યા શ્રી ગૌલોકવાસી, શ્રી કૃષ્ણજી,
જન્મ્યા શ્રી વૈકુંઠવાસી—ટેક.
અલૌકીક લોકવત્, લીલા કરી છે,
છતેં અજન્મા અવિનાશી—શ્રી કૃષ્ણ.
દૈવિને તારવા, આસુરી મારવા,
ચૂસી છે પૂતના માસી—શ્રી કૃષ્ણ.
શ્રાવણ વદી અષ્ટમી, પ્રગટ્યા શ્રી ગોપાલ,
વસુદેવ દેવકી પાસી—શ્રી કૃષ્ણ.
નંદ યશોદા ઘેર, ઉછર્યા બાળકવત્,
ગોપીજનોને નિત્ય આશી—શ્રી કૃષ્ણ.
કંસને કાળ રૂપ, પ્રેમીને પ્રેમ રૂપ,
બાલ કૃષ્ણ લાલ સુખરાશી—શ્રી કૃષ્ણ.
જેવી જેની દ્રષ્ટિ, તેવા તેને પ્રભુ,
નિજજનની કાપે જમ ફાંસી—શ્રી કૃષ્ણ.
પૂર્ણ પુરુષોત્તમ સ્વયં પરમાત્મા,
'જમનાદાસ' દર્શી પ્યાસી—શ્રી કૃષ્ણ.

૧૬૬

રાગ—ધોળ પદ.

. રાસ.

શ્રી બાલ કૃષ્ણ લાલ મારે હૈયે, ઓ બેનડી;

બાલ કૃષ્ણ લાલ મારે હૈયે—

ટેક.

આનંદ પ્રેમ આઘ્યું અલૌકીક અંગમાં;

હવે અમે હરિનાંજ છેયે—

ઓ બેનડી.

અષ્ટસીધિ નવનિધી, શ્રીજ ચરણમાં;

એ ચરણ શરણે જઇયે—

ઓ બેનડી.

ચારે પુરુષારથ ત્યાંથી મળે છે;

આવો દહાવો લઈ દઇએ—

ઓ બેનડી.

કૃષ્ણ કૃપાજળ રેડે જેના પર;

એ સુખ મુખથી ન કહીયે—

ઓ બેનડી.

જમનાદાસ કરે જેડી ચરણમાં;

પ્રેમાનંદ સાગરે રહીયે—

ઓ બેનડી.

રાગ—હોરી, તાલ ધમાલ.

૮ કિર્તનો સુધી એકજ રાગ.

ધ્યાન-સ્મરણભક્તિ.

ધ્યાનકું દઢ કરો ભાઇ, ધ્યેયાકાર બનાઇ—ધ્યાનકું.

લક્ષ્ય જન્મમેં ધ્યાનબિનાં, શાંતિ દિલ નહીં આઈ;

ધ્યાન ધ્યાતાકું ખોલે ઘટમેં, ધ્યેય શ્રી હરિ પામ્;
ભક્ત ભગવંત સગામ્—ધ્યાનકું.

પ્રત્યયમેં એકતાનતા ધ્યાન, અજપાજપ જપામ્;
નિવિષય મન પ્રભુકું ભેટે, સરિતા સાગર શમામ્;
પ્રભુજી ઘટ પ્રગટામ્—ધ્યાનકું.

ધ્યાનસે ધ્યેયકા અનુભવ કરકે, ધ્યાનકું છોડો છાંમ્;
સ્વસંવેદ્ય નિર્વિકલ્પ હય, મુંગે સાકર આમ્;
રસનાંસેં કયસે ખોલામ્?—ધ્યાનકું.

પીંડ અભાંડકું ધ્યાન ફેડકે, આગે પ્રાણુ લેજામ્;
જ્ઞાનસેં ધ્યાન અધિકૃતતાવે, પ્રભુખિન સખકું ઉડામ્;
પીછે નહીં દ્વૈત લડામ્—ધ્યાનકું.

સ્નેહ દ્વેષ ભયસેં તરૂંપ, સહજ ધ્યાન જગામ્;
'જમનાદાસ' પ્રેમ ધ્યાન હય, ગોપી કૃષ્ણ કનહામ્;
મીટાવે દ્વૈત દૂજામ્—ધ્યાનકું.

રાગ—હોરી, તાલ ધમાલ.

જ્ઞાનિ ભક્તનું લક્ષણ.

જ્ઞાનિકા લક્ષણુ ખતાવે, *આદિત્ય જૈસા કહાવે—જ્ઞાનિ.
પ્રકાશ સ્વરૂપ એક સૂર્ય હય, વધગટ કખિન દીખાવે;

* સૂર્ય,

વધઘટ ચંદ્રમેં ઉમાસ પૂર્ણીમા, અંધકાર નસાવે;
 સેવા નિષ્કામ બજાવે—જ્ઞાનિ.
 જ્ઞાનિ સખકા અંતર્યામિ, જ્ઞાન સ્વરૂપ પ્રભુ ગાવે;
 સમદર્શી ઓર પૂર્ણ નિષ્કામી, સંગસેં તાપ બુઝાવે;
 ભરમકી ઘુલ ઉડાવે—જ્ઞાનિ.
 ચરાચરમેં શ્રી વાસુદેવ, જ્ઞાનિકુ કાળ ન ખાવે;
 નિર્દ્વન્દ્વ બાળકવત રહેવે, પ્રભુ બિન ઓર ન ભાવે;
 એકત્વ સ્વરૂપેં શમાવે—જ્ઞાનિ.
 સ્થિર સમાધાની પૂર્ણ તૃપ્ત, સંશય શોક તરાવે;
 ‘આત્મૈવ’ કહેવે કૃષ્ણ મહારાજ, જ્ઞાનિભક્ત પ્રભુ ભાવે;
 ‘જમનાદાસ’ શરણે જાવે—જ્ઞાનિ.

રાગ—હોરી, તાલ ધમાલ.
 દ્રષ્ટિ જહાં પડતી હમારી, વહાં છબી એક તીહારી-દ્રષ્ટિ.
 જ્ઞાનમેં તૂં હૈ પ્રેમ તંહી હૈ, સંતગુરુ અવતારી;
 જલમેં સ્થલમેં વાસ તુમારા, તંહી તં નંદદુલારી;
 બિરાજે સૌ નરનારી—દ્રષ્ટિ.
 *સાંદિપની ગુરુ કે ઉર ચેલા, કૃષ્ણચંદ્ર મુશારી;
 અબસખા શ્રી વલ્લભ સ્વરૂપે, પ્રગટે વારંવારી;
 અજન્મા નિર્વિકારી—દ્રષ્ટિ.

* શ્રી કૃષ્ણ ચેલા છતાં ગુરુ સાંદિપનીનાં હૃદયમાં અંતર્યામિ સ્વરૂપે
 તે હતાજ,

આકાશ પાતાલ સૂર્ય ચંદ્રમેં, મંગલમૂર્તિ તુમારી;
કપિલ નારદ વ્યાસ શુકજી, મીરાં ઘટ ગીરધારી;
પુત્ર પ્રહલાદ ઉગારી—દ્રષ્ટિ.

સખ જગામેં મકાન તુમારા, ઇષ્ટદેવ સાકારી;
અંદર બાહીર કૃષ્ણ તૂંહી તૂં, 'જમનાદાસ'ને ધારી;
કનૈયા જય બલીહારી—દ્રષ્ટિ.

રાગ—હોરી, તાલ ધમાલ.

તારકતત્વ ભક્તિજ છે.

ભક્તિસે નાં અધિકાઇ, પ્રભુસેં દેવિ સગાઇ—ભક્તિ.
ભક્તિ ભક્તકું પ્રભુ ભેટાવે, ભવભય બંધ છુડાઇ;
ભક્તિસેં ભગવાન સુલભ હૈ, મીટ ચોરાશી ખાઇ;
કલીકાળે જીવ તરાઇ—ભક્તિ.

પરિક્ષિત મવણસેં, શુક કિર્તનસેં, સ્મરણ પ્રહલાદજપાઇ;
પાદ સેવનસેં લક્ષ્મી માતા, પ્રભુ સ્વરૂપ કો પાઇ,
ભક્તિ મહીમા યે બતાઇ—ભક્તિ.

પૂજન અર્ચન પૃથુ ઉધવજી, હનુમાન દાસ્ય દીખાઇ;
સખ્યભક્તિ અર્જુન કીયાહૈ, આત્મનિવેદન બલીજાઇ;
વામન ચરણે શમાઇ—ભક્તિ.

પ્રેમ લક્ષણાં ગોપી તર ગઇ, પાયા કૃષ્ણ કન્હાઇ;
ભક્તિ માર્ગ રહેલા કલી મેં, તારક સખ બાઇ ભાઇ;
‘જમનાદાસ’ સુનાઇ—ભક્તિ.

રાગ—હોરી, તાલ ધમાલ.

શ્રી ગુરૂકી દિવ્ય પ્રસાદી.

ગુરૂને અખ દીખલાયા, ઘટમેં, ગોવિંદ પાયા—ગુરૂને
સતમેં પ્રેમ બઢાકે ગુરૂને, અસતમેં છુટાયા;
સત્ય અસત્યકી સમજ પડી અખ, સતમેં જીવ સમાયા;

ત્રિવિધ તાપ બુઝાયા—ગુરૂને

ઉપદેશ દીયા કાનમેં મેરે, ચેતનકુ હાં જગાયા;
શ્રી કૃષ્ણ સ્વામિ અંતર્યામિ, એકહી એકમેં નાહ્યા;

અનાદિકી છુટી માયા—ગુરૂને

દેહ અહંતા ગાગર ફેાડી, મમતા નીર બહાયા;
ધન્ય ગુરૂદીની દિવ્ય પ્રસાદી, તૂહી તૂં જાપ જપાયા;

ભઇ અખ શીતલ કાયા—ગુરૂને

કૌન કરેં ગુરૂ તુમકો ભેટ? તુમને સત્ય બતાયા;
‘જમનાદાસ’ મેં જો કુછ દેવું, માયા અસત્ય કહાયા;

જયજય શ્રી ગુરૂ રાયા—ગુરૂને

રાગ—હોરી, તાલ ધમાલ.

યોગ માર્ગ

યોગ માર્ગ લીખાઈ, પતંજલી મુલ બનાઈ—યોગ.

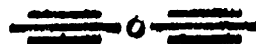
ચિત્ત નાશકું અષ્ટાંગ યોગ, યમ નિયમસેં ચડાઈ;
આસન પ્રાણાયામ પ્રત્યાહાર, સાધન પંચ કહાઈ;
બહી: રંગ શુદ્ધિ રખાઈ—યોગ.

ધારણા ધ્યાન સમાધી ત્રીન, અંતરંગ બતાઈ;
ધારણા ધ્યાનમેં દૈત ભાવ હૈ, સમાધી અદૈત પાઈ;
સખીજ નિર્બિજમેં લાઈ—યોગ.

સપ્તભૂમિ શુભેચ્છા આદિ, સુવિચારણા દૂજાઈ;
તત્ત્વમાનસા સત્યાપતિ ચેત્રી, અસંસક્રિત પંચ દીખાઈ;
પદાર્થા ભાવિની સહાઈ—યોગ.

તુર્યગા ભૂમિ સપ્તમ ફળ હૈ, વૃત્તિ નિરોધમેં જાઈ;
મહા પીંગલા સુષુમણા આગે, કુંડલી નાડી જગાઈ;
અષ્ટ સીધિકું બુલાઈ—યોગ.

પવન બિનાકા દીપવત્ ચિત્ત, સ્થિર આત્મા પ્રગટાઈ;
'જમનાદાસ' ચિરં શાંતિ પાવે, યોગ ગુરૂગમ સુનાઈ;
વિરલા સમજે ભાઈ—યોગ.

૧૦૫

રાગ—હોરી, તાલ ધમાલ.

ભાગ્યની અનિર્વાય ગતિ.

વાત જે કર્મે લખેલી, શકે ના ભાગ્યને ઠેલી—વાત.

વિધાતાનાં નિર્માણ પ્રથમનાં, ભુલાવે મતિને ભમેલી;
ભાગ્ય ચતુરાઇ ચુલે પડે છે, ભાવિની ગતિ ન ફેરેલી;
કેવલ શ્રી હરિ છે બેલી—વાત.

પુત્ર પુત્રીનાં લગ્નનાં લેખો, લખાણું ગર્ભમાં પહેલી;
માતાપીતા તો નિમિત્ત માત્ર છે, પ્રારબ્ધનાં ચેલા ચેલી;
કેવલ શ્રી હરિ છે બેલી—વાત.

તેજમંદીનાં સૌ વેપારો, આવે મતિ કર્મે ફેરેલી;
થવાનું હોય તે પ્રથમ સુઝે, ફરણી સુધારોને વહેલી;
કેવલ શ્રી હરિ છે બેલી—વાત.

મરણુ જન્મ ને લાભ હાનિ, જરા અપજશની હેલી;
પ્રેરક સૌને વિધિ વિધાતા, સૌથી જુદો રમે બેલી;
કેવલ શ્રી હરિ છે બેલી—વાત.

કેવલ પ્રભુ કૃપા છે રક્ષક, આદિ મધ્યે અને છેલ્લી;
ઉંધું નસીબ કૃપાથી સીધું, કૃપા ક્રમાવેને સહેલી
'જન્નાદાસ' શ્રી હરિ બેલી—વાત.

રાગ—હોરી, તાલ ધમાલ.

પ્રભુની વિશ્વ હોરી.

પ્રભુને યે હોરી મચાયા, અજબ યે વિશ્વ બનાયા—પ્રભુને.

મૂલ કૃષ્ણને પ્રકૃતિ આશ્રય, સત્સંકલ્પ દિલ લાયા;

દેવિ આસુરી દો માયાસે, ચૌદ બ્રહ્માંડ રચાયા;

‘એકોહંબહુ શ્યામ’ બતાયા—પ્રભુને.

પરાપ્રકૃતિસેં જીવ રચાયે, અપ્રગટકું પ્રગટાયા;

અપરાપ્રકૃતિ પંચ ભૂતસેં, અખિલ બ્રહ્માંડ ભરાયા;

નાના જીવ ચોનિ સૂન્યા—પ્રભુને.

પાંચ વિષયકી જાલી બનાકે, સકલ જીવકો ફસાયા;

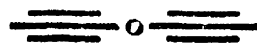
વિસ્મૃતિ છીયા પ્રાણી માત્રકું, શુદ્ધશુદ્ધ સ્વભુલાયા;

‘મં મેરા’ મં ભૂપટાયા—પ્રભુને.

જે પ્રભુ માયા ખેંચે કૃપા કર, ‘જમનાદાસ’ બુલાયા;

સો નર જાને જગતનાથકું, દિવ્ય ચક્ષુઃ બુલાયા;

સત શ્રી કૃષ્ણ સુઝાયા—પ્રભુને.

રાગ—કાફી.

હરિજન સાચો કોણ?

હરિજન તે કહેવાય, માથે ગીરધર ગાજે— ટેક.

ઉપસોગી નહીં થાયે પણ જે, પર ઉપયોગી જાણે;

એક પીતાનાં બાળક માની, પીડા દેખી દાજે—હરિજન.

પ્રેમ દયા ને શાંતિ ઉરમાં, પાપ કર્મથી લાજે;
 પ્રભુ દ્રષ્ટિથી જીવે જગતને, વૈષ્ણવ દેખી બાજે-હરિજન.
 પર ઉપકારે પ્રાણ પાથરે, કરે કાલનું આજે;
 લક્ષ્મીવરની લીલા લેખી, જીવે કૃષ્ણ કાજે-હરિજન.
 માતા સમ પરનારી માને, મુખે મધુરતા રાજે;
 'જમનાદાસ' ધન્ય જીવન તે, નટવર નૌખત વાજે-હરિજન.

રાગ—આશા, હોરી. ૨ કિર્તનો સુધી.

પ્રભુ પ્રાર્થના.

હરિ હૈં પરમાત્મા, ઘટઘરમાં કર વાસ— ટેક.
 તુજ વિણ ક્યાંએ સુખ ન હીકું,
 શરણ હું છું દીનદાસ;
 રાગ જન્મ ને દેવ મરણમાં,
 ઉપર કાળની ફાંસ—હરિ
 તુજ માયા નવ જાણી શકાયે,
 તરે જે શરણે ખાસ;
 માની પોતાનો રાખો છાનો,
 આપ તણો વિદ્યાસ—હરિ

કાયા કાચની કાચી બરણી,
 રાખું એમાં શું આશ ?
 તડફડાટ છે તારો દૃઢયે,
 રાખ તું ચરણો પાસ—હરિ
 અઘાંડ આખું તારું રચેલું,
 અજબ ઓં ચિંતાભાસ;
 સત્ય જ્ઞાન અનંત પ્રેમ તું,
 'જમનાદાસ' ઉભાસ—હરિ

રાગ—આશા-હોરી.

ઘટમાં પ્રભુ પ્રગટો, દેખાડો નિજ દેશ— ટેક.
 આદિ નારાયણ, અઘાને દીધું, સત્સંકલ્પ આદેશ;
 એકોહું બહુ શ્યામ થયા છે, એજ શ્રુતિનું સંદેશ-ઘટમાં.
 ત્રિગુણી માયા અઘદા પ્રકૃતિ, ચૈતન્યનું એ વેશ;
 જડ પ્રકૃતિ ચંચલ અનાદિ, શુદ્ધા દૈત તુજ દેશ-ઘટમાં.
 અવ્યભિચારી સગુણ ભકિત, રાખજો હરહંમેશ;
 પૂર્ણ પુરુષોત્તમ પ્રગટ થઈને, દે ગીતા ઉપદેશ-ઘટમાં.
 કેવલ પ્રેમે ગોપી તરી છે, જાણ્યું ન શાસ્ત્ર પ્રદેશ;
 સૌ ઘટમાં છે ગૂઢ રૂપ પણ, પ્રગટો 'દાસ' દૃઢદેશ-ઘટમાં.

રાગ—મરશીયા, ૧૦ કિર્તનો સુધી એકજ રાગ.

ચેત ! પ્રાણીયા નરકની વાટે ન જવું, જેવું, યા,
હાય ! હાયરે હિંદુપણું જય હાલું. જેવું રાગ.

જગ ! પ્રાણીયા નીંદ ઉડાડી જગો— ટેક.
શીદ જય છે પ્રભુથી આઘારે ?— જગ.

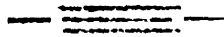
સોગંદ લઈ કહું તું જવાનો, જે દેખે તે ફના થવાનો;
તું કાયમ ના રે'વાનોરે— જગ.

તારી રહી જશે મનની મનમાં, તને આગશે સ્મશાન વનમાં;
આગ લાગશે સુંદર તનમાંરે— જગ.

ખુશ ચાવે મુખે બીડી બીડા, એ મુખને આશે કીડા;
એજ માહા મોટી છે પીડારે— જગ.

સાચું કહું છું રીસ નવ આણો, તું હો' ભલે રંક કે રાણો;
પણ ભક્તિ ન કરે તો છે પાણોરે— જગ.

સાચી લાગણીથી કહું છું સાચું, રાધાકૃષ્ણ વિના સૌ કાચું;
'જમનાદાસ' સેવાને જાયુંરે— જગ.

રાગ—મરશીયા, ૫૬ બીજું.

જગ ! પ્રાણીયા નીંદ ઉડાડી જગો— ટેક.
શીદ જય છે પ્રભુથી આઘારે ?— જગ.

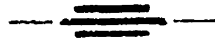
ખાધું પીધું ને શું શું કમાણું, જમે બેંકમાં કેટલાં છે નાણું ?
પ્રભુ એ નહીં પુછે હો શાણુંરે— જાગ.

પાપ વૃત્તિને પોષણું છે પાપ, એજ મૃત્યુને આત્મઘાત;
ગુરના ઉપદેશ ઊર સ્થાપરે— જાગ.

પ્રભુજી છે કરુણાનો સીંધુ, છતાં કૃપા રેડે ના બિંદુ;
કારણ પુન્ય ધર્મ છે મીંડુરે— જાગ.

પ્રભુ ઈચ્છાની સામો થામાં, પ્રભુ કોપે તે પાપમાં જામાં;
જ્ઞાન અમૃત વિના બીજું ખામાંરે— જાગ.

દવા કડવી છતાં જે ખાશે, સત્યમાં વરતે સુખી થાશે;
'જમનાદાસ' ભવરોગ જાશેરે— જાગ.

રાગ—મરશીયા.

આપણું દેહ આપણને શું કહે છે? દેહની જીવાત્માને શીખામણ.

દેહ ! કહે છે “સાંભળ જીવ કહું સાચું—” દેહ.

મારું ભરોસો જાણજે કાચુંરે— દેહ.

હું પંચભૂતની છું માટી, હાડચર્મ માંસ લોહી રાતી;
મને અંતે બાળે કે દેશે દાટીરે— દેહ.

હું તને છોડીને જવાનો, તને આગળથી ના કે'વાનો;
હું બળીને ભસ્મ થાવાનોરે— દેહ.

તું પ્રભુનો અંશ આ સૃષ્ટિ, મારે દેવતા છે પાંચ દ્રસ્ટી;
જીવ જોઈ લે વિચાર દ્રષ્ટિરે— દેહ.

હું કાયલી તું છે દોપડ, ફક્ત ચોટયા છે કાયલી ખોપડ;
તેવું સંબંધ જાણજે આપણરે— દેહ.

ગર્ભ જન્મ બાદ્ય યુવા વૃદ્ધા, છઠ્ઠી મરણ છે રાખ શ્રદ્ધા;
છ અવસ્થા દેહની છે અંધારે— દેહ.

હું જડ, તું ચેતન ભાઈ, તારી પ્રભુ ચેતનથી સગાઈ;
તું મને વળગે એ ભવાઈરે— દેહ.

હું દેહનું મરણ થાશે, તું બીજા શરીરમાં જાશે;
રણાનું બંધે છુટાશેરે— દેહ.

તું થાને પ્રભુનો યોગી, વિદેહી થા, મારો વિયોગી;
‘જમનાદાસ’ રામ રસભોગીરે”-- દેહ.

રાગ--મરશીયા.

ભાઈ! રાખજો સંતોની સાચી સગાઈ-- ટેક.
ભવરોગની એ છે દવાઈરે— ભાઈ.

સંતસંગેથી શાંતિ આવશે, પ્રભુ કૃપાનું પંથ બતાવશે;
હુરિરસ સાચું પીવરાવશેરે— ભાઈ

પ્રભુ કોપેથી સંતસંગ છુટે, કામ ક્રોધ અંતર રિપુ હુટે,
ઉન્નતિનું મારગ પછી હુટેરે— ભાઈ.

રીસ ચડે ન તો કંઈક આપું, પ્રભુ સામા ન થાવો બાપું;
પ્રભુ રાખે તેમ રો' નામ જાપું રે— ભાઈ.

!મકૃષ્ણ છે મંત્ર મળનો, સંત દેખાડે ગેળી ખજનો;
શીદ સંતથી રે છે અજણારે— ભાઈ.

‘જમનાદાસ’ પુન્ય છે જેને, સંત સંગત રૂચશે તેને;
ભલા ભાઈ સત્સંગમાં રે’નેરે— ભાઈ.

રાગ—મરશીયા.

પ્રભુ ક્યાં ખિરાજે છે?

ક્યાં? પ્રભુ ખિરાજે છે કીયે મકાનમાં?— ટેક

પ્રભુ ભેટે છે અનન્ય ધ્યાનમાં રે— ક્યાં.

શ્યામ વસે છે નિષ્કામ ચિત્તમાં, નથી નામ રૂપને વિત્તમાં;
‘જેવો ભાવ તેવા’ એ રીતમાં રે— ક્યાં.

પ્રભુ પ્રેમીનાં સંગે હરેલા, જેના અહુંભાવ જ્ઞાને ગરેલા;
હરિરસે છસોછસ ભરેલારે— ક્યાં.

નિરાકારે ખવે તેનું ઘર છે, સૌ તેમાં તે સૌની અંદર છે;
માહુ ભાગ્યશાળી જીવે નર છેરે— ક્યાં.

જ્યાં યાદી ત્યાં એનું મકાન છે, જ્યાં ભક્તો ત્યાં એની દુકાન છે;
જેમ પાંડવના કૃષ્ણ સુકાન છેરે— ક્યાં.

અનન્ય પ્રેમીમાં પ્રગટ છે, ભાવ વિના ખીજને દુર્ઘટ છે;
‘જમનાદાસ’ ઐ ઘટોઘટ છેરે— ક્યાં.

રાગ--મરશીયા.

તાર ! તાર ભાઈ જીવાત્માને તાર-- ટેક.
 વારંવાર ન જડે અવતારે-- તાર.
 જીંદગીનું ખાતું વિચારે, ક્યાં સુધી એ નભશે ઉધારે ?
 જીકું કહું તો કહેજો નડારે-- તાર.
 નામ રૂપ ગુણમાં ફસમાં, ચિત્ત ચંચલ કરી હાથ ઘસમા,
 પ્રભુ સત્ય સ્વરૂપથી ખસમારે-- તાર.
 પતિ પત્નિ ને ભાઈની જોડી, કાળ નિર્દય કરે છે વિગોડી;
 એ તો પ્રભુએ જોડી ને તોડીરે-- તાર.
 ખરો હોય જો તું બુદ્ધિમાન, તો પ્રસન્ન કર ભગવાન;
 ફર નિડર થઈ મસ્તાનરે-- તાર.
 પુન્ય કરો રાખો નહીં શંકા, પ્રભુ દશે માગે તો લંકા;
 વાગે પ્રભુની નાખત હંકારે-- તાર.
 હવે થોડી આયુઃ છે હજી લે, કૃષ્ણ પરમાત્માને ભજી લે;
 'જમનાદાસ' ભક્તિ સજીલેરે-- તાર.

રાગ--મરશીયા.

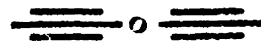
સત ! કૃષ્ણનું નામ સ્મરણ એક સત છે-- ટેક.
 બાકી બધું દેખાય તે અસત હેરે-- સત.
 હરિ સ્મરણ નથી જે ઘરમાં, ભક્તિ વિના નથી તે નરમાં;
 અરૂં કહું ગણાય તે અરમાંરે-- સત.

ધન નથી તે નથી દરિદ્ર, જેની તૃણા મોટી તે દરિદ્ર;
હવે સંતોષને દયો ખરીદીરે— સત.

સર્વ વસ્તુ છે વિશ્વે ભરપૂર, ન નસીએ તો રહે દૂર;
હોય ભાગ્યે તો હાજરા હજુરે— સત.

ઘણું ધન ત્યાં છોકરા હોય ના, જ્યાં છોકરાં ત્યાં લક્ષ્મી જોય ના;
વિચિત્ર લીલા જોય કોયનારે— સત.

સાર, નવા સુધારો કર્મ; ભજો રામ કૃષ્ણનું ધર્મ;
'જમનાદાસ' જાય સૌ ભર્મરે— સત.

રાગ—મરશીયા.

ઉઠ ! જાગીને કરી લે કૃપાની કમાઈ— ટેક.
વ્યર્થ માયામાં જીંદગી ગુમાઈરે— ઉઠ.

ઉંઘે મસ્તકે નવ માસ લટકે, જીવ અનેક યોનિમાં ભટકે;
જતાં માયાના ઝેરને ઘટકેરે— ઉઠ.

પ્રભુ છાડીને કમાણા નાણાં, ખોયા નર દેહ જેવાં ટાણાં;
ખીજે જન્મે પ્રભુ દેશે પાણારે— ઉઠ.

સંતગુરનું કહ્યું ન માને, પાપ ચડે છે ધર્મનાં પાને;
પછી જમનાં ખાસડાં ખાનેરે— ઉઠ.

મુડદાંને સગાં ટાટ ખાંધે, રખે ભાગે ! માટે દયે ખાંધે;
એક ખાંડી લાકડામાં રાંધેરે— ઉઠ.

પવન જાપટે ઉડશે વાની, હતા નહતા થઇ ગયા માની;
થાય પોતાની એ તુકસાનીરે— ઉઠ.

માટે ભજી લેશ્રી વૃજ બહાલો, નિજ જનને તા નંદલાલોરે;
'જમનાદાસ' પી પ્રભુ પ્યાલોરે— ઉઠ.

રાગ—મરશીયા.

જીવ ! લે ગુરૂ ચરણ શરણ સારો— ટેક.
તારો ગુરૂ વિના નથી આરોરે— જીવ.

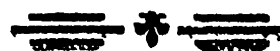
ગુરૂ કૃપાથી સંતો સટકે, અભિમાની અસંતો અટકે;
શરણ વિના ચોરાશી ભટકેરે— જીવ.

પ્રભુ પ્રગટે ગુરૂની ઉપાસના, જ્ઞાન આપેથી જાયે વાસનાં;
પછી દુઃખ શોક ને અવકાશનારે— જીવ.

ગુરૂ કાંઈ નથી ગુરૂ દેહ, ગુરૂ ભાવથી છે ગુરૂ દેવ;
શીખ્ય, ભાવથી થાય એકમેવરે— જીવ.

નિત્ય ગુરૂ ચરણને સેવો, એજ મરજીવાનો મેવો;
નથી બીજું ભક્તિરસ જેવોરે— જીવ.

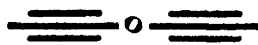
ગુરૂદેવે દીધી જ્ઞાન ચાવી, 'જમનાદાસ'ને બહુ ભાવી;
ખંને લોકમાં ગયા તે ફાવીરે— જીવ.

રાગ—મરશીયા.

ભક્તો ઈશ્વરી બળથી જીવે છે.

હારે ! બળ છે ભક્તોને અંતર્યામિનું— ટેક.
 બાહ્ય દુઃખ છતાં સુખ છે સ્વામિનુંરે— હારે.
 ભક્તોની અદ્વૈત રક્ષા થાય, કદી મૃત્યુ થાયે તો કિંચે જાય;
 ભક્ત માથે હરિ સદા સહાય— હારે.
 નથી અસ્થિર લોકની પરવા, એક પ્રભુને રાજ કરવા;
 જન્મ મૃત્યુના દુઃખને તરવારે— હારે.
 સુખ માટે ક્યાં દોડે વીરા? સુખ જહારે નથી આપુ ધીરા;
 શોધો હૃદયમાં હરિ હીરારે— હારે.
 જગત સેવા એ જગદીશ સેવા, મનવાંછીત દે કૃપા મેવા;
 વળી દુઃખશો શ્રી વાસુદેવારે— હારે.
 જડે જો ગુરૂ મંત્ર કીલ્લી, જેણે લીધો હરિરસ ઝીલી;
 થાય સુવિરૂઢ માયા ઢીલીરે— હારે.
 'જમનાદાસ' ધર્મે પ્રાણ દેને, હરિ વેચાતા લબ લેને;
 પત્ની પરમાનંદમાં રે'નેરે— હારે.

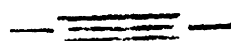

રાગ—ભેખરે ઉતારો રાજ ભરથરી, જેવું.

૩ કિર્તનો સુધી.

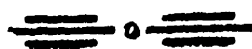
જેનાં સ્મરણમાં હું, હું ને ભુલું, તે છે નટવર નાથજી;
 ગુરૂએ બતાવી ગલી શ્યામનો, લાગી તાલી શ્રીજ સાથજી-જે.

હરિ ગુરુ સંત નજર લાગી, ધુની કૃષ્ણની જાગીજી;
 પ્રેમ ખંસરી અંતરે વાગી, અહંમમતા દૂર લાગીજી-જે.
 જ્ઞાન ચીંગારી ગુરુએ દીધી, પરાં શાંતિ ઉર પાડીજી;
 ધન ધન ધન ગુરુદેવને, નયને ખુમારી ચડાડીજી-જે.
 ગૌડ બ્રહ્માંડે લીલા નાચની, જ્યાં ત્યાં એકનો એકજી;
 'જમનાદાસ' થયું નવું જન્મ, મારી લેખ ઉપર મેંખજી-જે.

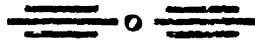
રાગ—ભેખરે ઉતારો રાજ ભરથરી, જેવું.

ગુરુદેવે દયા એવી કીધી, ભક્તિ દીધી છે પાકીજી;
 હું ને હરિમાં ખોઈ દીધું, કાંઈ રહ્યું નવ બાકીજી-ગુરુ.
 મોહ બંધન તોડ્યાં મનતણાં, પ્રેમ નજરથી તાંકીજી;
 સૌ નરનારીમાં એક પ્રભુ, દેખાડ્યાં માયા હાંકીજી-ગુરુ.
 જેને હું શોધતો બહીભૂંલી, હૃતી દર્શનાભિલાખીજી;
 દ્રષ્ટિ બદલાવી જ્ઞાનથી, ધન્ય ગુરુની ચાલાકીજી-ગુરુ.
 સ્વપ્ના સમ વિદ્યે દેખાડયું, સૌચિંતાની ભરી ફાકીજી;
 'જમનાદાસ' શ્રી કૃષ્ણે વસ્યા, મરી અવિદ્યા કાકીજી-ગુરુ.

રાગ—ભેખરે ઉતારો રાજ ભરથરી, જેવું.

મૃત્યુથી તું શાને ડરે ? ડરવાથી નહીં છાડેજી;
જન્મે તેનું મૃત્યુ છે નકકી, હરિ જોડીને તોડેજી-મૃત્યુ.
જન્મ અટકે તો મૃત્યુ ટળે, બીજો ઉપાય ન બાકીજી;
પ્રભુને પામેથી જન્મ ટળે, વાત માનજો પાકીજી-મૃત્યુ.
પ્રભુના ભક્તો પ્રભુને પામે, આર્ત અર્થાર્થી જાણસુજી;
ચોથો જ્ઞાનિભક્ત 'આત્મૈવ', જેનાં નેણે પ્રેમ આંસુજી-મૃત્યુ.
ત્રણ ભક્તો કાળજતાં પામે, કારણ ત્રણ એ સકામીજી;
પ્રભુ અહીં પામે જ્ઞાનિભક્ત, કારણ છે એ નિષ્કામીજી-મૃત્યુ.
મૃત્યુ છે વિશ્રાંતિ ને મજા, ડરે નહીં હરિજનજી;
મૃત્યુથી ડરો ના, પાપથી ડરો; 'જમનાદાસ' વચનજી-મૃત્યુ.

રાગ—જો મરણ એ જીંદગીની, છે અરે છેદલી દશા, જેવું.

૪ કિર્તનો સુધી.

ચંચલ ને અચલ.

લક્ષ્મી ચંચલ પ્રાણ ચંચલ, જીવન ચંચલ છે ભલા;
સંસાર યૌવન સર્વ ચંચલ, ધર્મ નિશ્ચલ કેવલા-લક્ષ્મી.
ધન ધરા ને ધામ ચંચલ, જન્મ અંતે મરણ છે;
વિશ્વવરનો ન્યાય એવો, સ્થિર હરિનું શરણ છે-લક્ષ્મી.

સૌ માયા કરમાય છે પણ, ધર્મ સાથે જાય છે;
જ્ઞાન ગંગામાં નહાય છે તો, સદ્ગ કાયા થાય છે-લક્ષ્મી.
આપ્યું જેવું તેવું મળશે, વાળ્યું જેવું તે ફળશે;
'જમનાદાસ' ધર્મે વળશે, કૃષ્ણ પદમાં સઘ લળશે-લક્ષ્મી

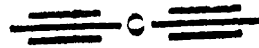
રાગ—જો મરણ એ જીંદગીની, જેવું.

ઉઠો ! જગો ! યાદ રાખો,	ધ્રુવરની છુપી આંખો;
સર્વ સ્થળમાં જોઈ રહી છે,	મુખે અસત્ય ના ભાષો-ઉઠો.
પ્રભુથી જે ડરતો નથી,	તે માનવી પણ છે નહીં;
આપે છે પ્રભુ ગુપ્ત દેહો,	તાવે છે હરી અહીં તહીં-ઉઠો.
પાપ આદિમાં મીઠું લાગે,	અંત પાયમાલી સહી;
પરમાત્માની ગળી સોટી,	તણા અવાજ છે નહીં-ઉઠો.
આ અખિલ બ્રહ્માંડને,	પડદા પાછળ પ્રભુ રહી;
નચાવે છે આ સર્વ જીવને,	અંતર્યામિ ઉર મહીં-ઉઠો.
ક્ષણીક સુખ સંસારના પર,	કાગ વિષ્ટાવત થૂકતા;
અમર નર તો તે ખરા જે,	જગમાં કીર્તિ મૂકતા-ઉઠો.
સત્સંગથી સુધરે નહીં,	જાણો તેવું અભાગ્ય છે;
કુસંગથી ખગડે નહીં જે,	જાણો તેવું સુભાગ્ય છે-ઉઠો.
દૃઢ્યનો શુદ્ધ અશ્રુપાત,	એજ પાપનું પ્રાયશ્ચિત;
'જમનાદાસ' હવેથી જગો,	લકિતથી તરવું ખચિત-ઉઠો.

રાગ—જે મરણ એ જીંદગીની, જેવું.

ચીંતા વિષય.

શ્રી રાધે કૃષ્ણ રાધે કૃષ્ણ,	તે વિના કંઈ બોલમાં;
રાધા કૃષ્ણનું શરણ છોડી,	ચીંતામાં જીવ ડાલમાં-શ્રી.
ચીંતા કરવી આત્મોદ્ધારની,	કરવી ના બીજી કરી;
વ્યર્થ ચીંતાઓ કરી તો,	તે ચીંતા જીવને ડસી-શ્રી.
પશુ ન કરે, કરે માનવ,	પેટ ચીંતા તો અભાગ;
નર નારાયણ દેહ પામી,	ચીંતા કરે તો મંદભાગ્ય-શ્રી.
કરીએ ચીંતા તો તેની	જે ના થવાનું થાય તો;
થવાનું તે થયેલું છે તો,	શીદ ચીંતામાં જાય તો?-શ્રી.
ચીંતાથી મટશે ન ચીંતા,	વ્યર્થ ધુળને ફાફવી;
ધાયું ધણીનું થાય છે,	વિશ્વ દારી હાંકવી-શ્રી.
સજીવને ચીંતા બાળે,	નિર્જીવને બાળે ચીંતા;
‘જમનાદાસ’ ચીંતા તજે કાં!	માથે ગાળે શ્રી પીતા-શ્રી.

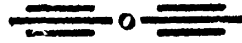
રાગ—જે મરણ એ જીંદગીની, જેવું.

જે હરિને મળવું ચાહો,	તો સદા સત્સંગ કરજો;
પ્રેમથી હરિ પ્રિય થાજો,	ભક્તિ જ્ઞાને દીન ભરજો-જો.
હરિ જેને તારવા ધારે,	તેને સત્સંગ રૂથે વારે;
સંબુધ્ધિને ભાવે ઠારે,	શ્રીહરિ દૃઢથે પધારે-જો.

જે સદા સત્સંગે નાહ્ય, સંત સંગે પ્રકાશ થાય;
પ્રકાશ અંધકાર ખાય, કલેશ ચીંતા શોક જાય-જો.

જીવાત્મા થાયે શુદ્ધાત્મા, બદ્ધાત્મા બને મુક્તાત્મા;
છે પછી શ્રી પરમાત્મા, રહે સદા પ્રસન્નાત્મા-જો.

સંત જીવ પોંચાડે ઠેઠ, ના જમાડે માયા એઠ;
જન્મ મૃત્યુ મટાડે વેઠ, 'દાસ' ચાકર પ્રભુ શેઠ-જો.

રાગ-માઠ ત્રિતાલ.

૬. કિર્તનો સુધી એકજ રાગ.

ધું કહું કથની મારી, રાજ. જેવું રાગ.

મૂકો ન મુજને ઠેલી; શ્યામ,

મૂકો ન મુજને ઠેલી;

તમચિણ નથી કોઇ બેલી,

શ્યામ, મૂકો ન મુજને ઠેલી-

ટેક

તુજને ન કહું તો, કોને કહું હું,

જાઉં શરણ કોની ડેલી?-

લાજ જશે તો તારી જશે બહાલા,

હાથ મારો ન દેશો મેલી— શ્યામ.

કર્તુમકર્તુ મન્યથા કર્તું;
સમરથ' શાસ્ત્રે લખેલી;

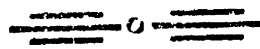
‘તું મારો છે’ એવું જરા કહી દે,
અરજ મારી છે ગરેલી— શ્યામ.

શરણાંગતને ના તરછોડે,
પીંગલા જેવી તરેલી;

અહુલ્યા ઉધ્વારી મીરાંને તારી,
જ્ઞાનિથી ગાપી રાખી પહેલી— શ્યામ.

જે હાથ માથું ચરણમાં મુકી,
‘જમનાદાસ’ અર્જ કરેલી;

સાધ્ય સાધન છૂટ દેવ તું મારો,
કૃપા દીધો હવે રેલી— શ્યામ.

રાગ-માઠ-ત્રિતાલ

લકિતમાં રાખેા ભિંજેલો શ્યામ,
લકિતમાં રાખેા ભિંજેલો,

કરણાથી માગે છે રહેલો, શ્યામ
લકિતમાં રાખેા ભિંજેલો ટેક.

જ્યારથી સૃષ્ટિ ઉત્પન્ન થઈ છે,
ત્યાંથી હું જુદા પડેલો;

હું અવિદ્યાગ્રસ્ત અંશ જીવાત્મા,
ભટકું છું કર્મે અકેલો— શ્યામ.

જે જે દહમાં જાઉં છું ત્યાં ત્યાં,
'દહ છું' માની ભમેલો;

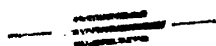
'પુનરપિજનન' પુનરપિ મરણં,
આવાગમનથી હરેલો— શ્યામ

જન્મ આખું ભલે તારો યો બહાસો,
અંતકાળે જોઉં તું ઉભેલો;—

શ્યામ સુંદર પ્રભુ દર્શન દેજે,
શ્રીમુખ કૃપાનો ભરેલો— શ્યામ.

તુજ વિષુ કશુંએ, મીઠું ન લાગે,
ચરણમાં રાખજો તરેલો;

જન્મે જન્મમાં યાદી રહે તારી,
જમનાદાસને હરેલો— શ્યામ.

રાગ-માઠ-ત્રિતાલ

તારો ન મળે ક્યાં જોડો, શ્યામ,
તારો ન મળે ક્યાં જોડો,

તુજથી નથી કોઈ મોટો, શ્યામ,
તારો ન મળે ક્યાં જોડો—

સર્વ દેહોમાં સુવાત્મા તું;
 જીવ દેહ બિતિનો ફોટો;
 બ્રહ્માથી છોડી ને રાય રંકમાં;
 એક તું બેડો મોટો છોટો— શ્યામ.

પુવે કાળમાં તુજને જાણ્યા વિનાં,
 દીધો માયામાં દોટો;
 સૌને નચાવે ચંચલ માયા,
 દ્રશ્ય પાણીનો પરપોટો શ્યામ.

દૈવિ સંપત્તિ તારણહારી,
 પીવરાવે ભક્તિનો લોટો;
 કરડી નજર કરે અતિ પાપીપર,
 ચખાડે જમદારા સોટો— શ્યામ.

સત્સંગ ભક્તિ સેવા શરણું,
 છે ભવ સાગરે એ ઓટો;
 સૌને છોડી તુજમાં જોડી,
 ‘જમનાદાસ’ શાનો ટોટો?— શ્યામ.

રાગ-માઠ. ત્રિતાલ

તારી છબી મેં ધારી, શ્યામ,
 તારી છબી મેં ધારી
 તુજ વિણ રહી નથી બારી,
 શ્યામ, તારી છબી મેં ધારી;—ટેક
 પ્રારબ્ધ વેગે જે તણાયે,
 છે દુનિયા ખિચારી;
 ત્યારે તરું હું તુંજ કૃપાથી,
 જ્યારે મળે અવતારી શ્યામ.
 રાખે સમતા ને મારે મમતાને,
 એને વદે નરનારી;
 તુજ વિણ બીજું રહે દૃઢ્યમાં,
 *આગ લગાવતું સારી શ્યામ.
 મૃત્યુ† લોકમાં ગમતું નથી હવે,
 શ્રી અંગમાં લે ઉગારી;
 તારી ભક્તિમાં આંખો ભિન્ની રહે,
 ‘જમનાદાસ’ યાચે વારવારી શ્યામ.

* પ્રભુ તારા વિણ બીજું મલીન વાસનાને જ્ઞાનની આગ લગાવો.

† મરણ ધર્મવાળા નામ રૂપમાંથી વ્રતિને છોડાવી, તારા શ્રી સ્વરૂપમાં લીન રાખો.

રાગ-માઠ-ત્રિતાલ

હાથ તારે હજી છે બાજી, જીવ, હાથ તારે હજી છે બાજી
ભક્તિથી કર પ્રભુ રાજી, જીવ, હાથ તારે હજી છે બાજી-ટેક

મૃત્યુ લોકમાં યદ્વચ્છાથી* જન્મ્યો કુખે સ્વમાતાજી
ખંખેરી નાખ હવે સૌ માયાને, જાગીને સાવજ થાજી-જીવ

આયુષ્યમાંથી ચોવીસ કલાકો, નિશ્ચીન ઓછા થતાજી
ધ્યાન ડાળને ઓચિતો લેશે, મનની રેશે મનમાંજી-જીવ

મંથર સ્થિર છે સંસાર અસ્થિર, ચંચલ છે માયા માજી
સમજો કદી સ્થિર સંસાર હો' પણ

જીંદગી નથી સ્થિર નાજી જીવ

પુવં દેહથી મૃત્યુ પામીને, આ દેહે આવ્યો જીવ હયાંજી
એકલો આવ્યો ને જવું એકલો, શાસ્ત્ર એ કહી રહું ગાજી-જીવ

સુખી દુરાચારી જીવન કરતાં, દુઃખી સદાચારી† સુહાજી
'જમનાદાસ' પ્રભુ સ્મરણ સુકૃત, કરે તો વન્ય વાહવાજી-જીવ

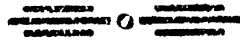

* પ્રભુ યદ્વચ્છાથી.

† દુરાચારી સુખી જીવન કરતાં, સદાચારી દુઃખી જીવન લાખ
ધણું સાંઝે છે.

રાગ-માઠ-ત્રિતાલ.

પ્રેમમાં કરો તરખોડ, શ્યામ, પ્રેમમાં કરો તરખોડ;
 આપ છો શ્રી રણછોડ, શ્યામ, પ્રેમમાં કરો તરખોડ ટેક.
 બહુન દ્રાપદી નેલીખ્મ પીતાથી,
 વરદાન અપાવ્યું અમોઘ;
 દાસી બન્યા પ્રભુ પ્રેમીના માટે, કૌરવકાઠ્યું નખોઢ-શ્યામ
 ગજેન્દ્ર માટે માન તણને, તણ ગરડની શોડ;
 ભાવના ભુખ્યાજે ન હતા તો, શા માટે કીધી દોડાદોડ?-શ્યામ
 અસત છોડાવી સતમાં જોડાવી, માહુની મરડી ફોડ;
 શરણાંગતને નિજજન માનો, પુરો ભડકોના લાડકોડ-શ્યામ
 ચોઢ અમાંડે શમાય નહીં છતાં, પ્રેમે બેઠા યશોદા ગોઢ;
 'જમનાદાસ' યાચે એક તારું પ્રેમ,
 'તૂમાં હું, હું તું' એમ બેડ-શ્યામ

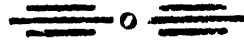
રાગ-ગઝલ કવાલી. ભૈરવીમાં ચાલશે.

૩૭ કિર્તનો મુખી એકજ રાગ

ન બાણ્યું જનકી નાથે, સવારે શું થવાનું છે. જેવું રાગ.

તૂંહી તૂંહી તાનની પ્યાલી, ચડી જેને હરિલાલી;
 દ્વંદ્વ થયું દ્વૈતથી ખાલી, રહ્યા આનંદમાં મહાલી.-તૂંહી

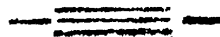
અલૌકિક પ્રેમરસવાલી, લેવી શ્રી જ્ઞાનની ડાલી,
જવું નિજ ધામમાં ચાલી, ગુરૂના ચરણને આલી-તૂંહી
રહેવું કૃષ્ણમાં ફાલી, બની મસ્તાન દે તાલી;
પ્રભુ વિણ વાત જે ડાલી, ન લેવી અંતરે ધાલી; તૂંહી
માધવને ભક્તિ છે બહાલી, 'જમનાદાસ' લ્યો આલી;
અનુભવીએ દીધી બહાલી, કૃષ્ણ કેફીને સુહાલી-તૂંહી

રાગ-ગઝલ કવાલી.

તરેલોજ તારી શકે.

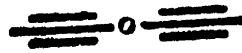
અહોહો ! જવું છું કુબતો, મરણને હું તરીશ ક્યારે ?
મળશે સંત કોઈ સાચો, તરેલો તારશે ત્યારે-અહોહો.
સ્વર્ગનાં દ્વાર ખુલ્લાં છે, નરકનાં દ્વાર ખુલ્લાં છે;
હુરિનાં દ્વાર ગુરૂ ગમ છે, તરેલો તારશે ત્યારે-અહોહો.
શ્રીજીની ગંબી સોટી છે, ધર્મની વાત માટી છે;
પીધી જો પ્રેમ લોટી છે, તરેલો તારશે ત્યારે-અહોહો.
શૂરા નહીં દુર ભાગે છે, સંયમી તેમ જાગે છે;
પરોપકારે જે ભાગે છે, તરેલો તારશે ત્યારે-અહોહો.
શરણની છે ખરી ચાવી, જડી જેને ગયા ફાવી;
'જમનાદાસ' બસ ગાવી, તરેલો તારશે ત્યારે-અહોહો.

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

તેજ જ્યોતિ:

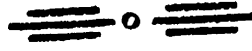
ખતાવોને ગુરૂ મારા, દીલની દિવ્ય એ જ્યોતિ;
 મટાવો મોહ માયાને, જણાવો પ્રકાશની જ્યોતિ-ખતાવો.
 કવિની કલ્પના અતીત, અહોહો જ્યોતિની જ્યોતિ;
 અ કર્ષણુ કરે સૌને, હાં! શ્રી કૃષ્ણની જ્યોતિ-ખતાવો.
 સૂર્ય ચંદ્ર ના પહોંચે, એજ અંતર્ભૂતી જ્યોતિ;
 રજ:તમથી પર, એ સત, જગાડો બ્રહ્મસીદ્ધ જ્યોતિ-ખતાવો.
 નજરમાં જે ન આવે તે, અચિંત્ય આત્મની જ્યોતિ;
 પ્રેમીઓને છતાં ભાસે, ખરે એ પ્રેમની જ્યોતિ-ખતાવો.
 યોગીઓ યોગથી સાધે, એજ સંયમની જ્યોતિ;
 'જમનાદાસ' ભક્તિથી, ગુરૂની તેજ તે જ્યોતિ-ખતાવો.

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

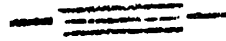
શ્રવું બસ પ્રેમમાં ચક્રપૂર, વરવું શ્રી હરિનાં નૂર;
 આવ્યું ગુરૂ કૃપાનું પૂર, હવે અસત રહું બહુ દૂર-થવું.
 ખુલી છે અટપટી આંટી, ભુલી છે ભેદની પાટી;
 વિહારિની વિશ્વ વાટી, થયું મન પુષ્ટિમાં ભરપૂર-થવું.
 અનન્યતા રહે જેને, કૃષ્ણ સુલભ છે તેને;
 મરં ખાલીને પી લેને, તો તો છે ખરેખર શૂર-થવું.

અજબ કિરતારની લીલા, સનાતન ધર્મનાં ચીલા;
અસી જેની દૃઢ્ય શીલા, 'જમનાદાસ' ઉંડે ઉર-થવું.

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

પીધું રસ પ્રેમ ભક્તિનું, બીજુ સૌ વાત ખારી છે;
કૃષ્ણજી પ્રેમસાગર હાં, વિહારી શ્રી મુરારી છે-પીધું.
અંસીમટ કુંજગલીઓમાં, દૃઢ્યની પ્રેમ વાટીમાં;
લગન લાગી છે છાતિમાં, ધન્ય એ નર ને નારી છે-પીધું.
હરિ રંગ લાગ્યો છે સાચો, એવાથી માયા હારી છે,
તુલસી સૂર ને મીરાં, અહુલ્યાને ઉધારી છે-પીધું.
અભેદી પ્રેમીઓ પાસે, જ્ઞાનએ હાથ ધોયા છે;
સમજે વિરલ આ 'જમના, દાસ'ની વાત સારી છે-પીધું.

રાગ—ગઝલ-કવાલી:

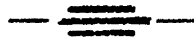
પ્રભુ તવ પ્રેમમાં પૂરો, કરો હે પ્રાણથી પ્યારા;
મળો મુસ્નેહથી સ્વામિ, મીલાવો યા ગુરુદ્વારા-પ્રભુ.
પીરાવો ભક્તિનો પ્યાલો, અરે ઓ મોરલીવારા;
વહાવો રૂઢ્યે હરિરસ, સતાવો કાં કરી ચારા ?-પ્રભુ.

પહેરાવો પ્રેમરસ માળા, શરણાંગત જાણીને કારા;
વચન યાદિ કરો તારા, હવે કાં થાવો છો ન્યારા ?-પ્રભુ.
પ્રલાપો કોને કહું મારા, તમે વિલુક્યાંએ નહીં આરા;
'જમનાદાસ' દાન દયા, દીનનાં દીસ ઉજ્યારા-પ્રભુ.

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

પ્રેમનો પંથ છે ન્યારો, પ્રભુને પ્રાણથી પ્યારો;
વાસનાં બારવા વારો, *સાકુટનાં મનને ખારો-પ્રેમનો.
પીયે જે પ્રેમરસ પારો, ઉડાવે જીવનો †ક્યારો;
વાત આ દીલમાં ધારો, મશકરીમાં ન ઉડાડો-પ્રેમનો.
સત્સંગે આવવાવારો, રહે જગમાં છતે ન્યારો;
અમલ રહે આંખોમાં સારો, 'દાસ' તેનો ને તે મારો-પ્રેમનો.

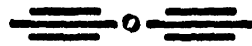
રાગ—ગઝલ-કવાલી.

ઓ નિજાત્મના બંધુ, વાત આ કાને જાગા દે;
હરિનાં મંગલ સ્વરૂપ, ને દીલમાં જગાવા દે—ઓ.

* પ્રભુ સત્ય ને જગત મીથ્યા કહે, છતાં મીથ્યામાંજ લુપ્ત તે સાકુટ.

† જીવ બુદ્ધિનો સંકુચિત જીવભાવ ન દેહભાવ,

પરં પિતા પ્રભુનાં હાં, આળસ સર્વ છે જ્યાં ત્યાં;
 બધે તું આત્મપ્રેમી થઇ, ન કોઇને સનાવા દે—ઓ.
 તરે જે એકલો પોતે, સકામી જાણજે તેને;
 નિષ્કામી તારીને તરશે, ધન્ય તેને કુમાવા દે—ઓ.
 કરે પ્રભુ તેજ થાય સદા, પણ હું ખોય તો સમજે;
 હરિનાં વચ્ચે હુંની ભીંત, શરણ થઇ હું ઉડાવા દે—ઓ.
 નિહર મૃત્યુથી તું રે'જે, કરજે પાપથી વહાણા;
 ભકતનું ધર્મ છે ભકિત, પરાર્થે શીર ઝુકાવા દે—ઓ.
 મરણ તારું નથી થાતું, મરણ છે સ્થુલ દેહોનું;
 દેહ મૃત્યુથી તું ન મરે, સત્ય આ દીલ જમાવા દે—ઓ.
 પાપીને પાપનો બદલો, દેવા ના તું થજે તૈયાર;
 કારણ એ કાળને વશ થઇ, મરશે તું ભુલાવા દે—ઓ.
 અધર્મ માટે તું વહાણા, નિમિત્ત ના, થજે બંધુ;
 'જમનાદાસ'ને મીઠી, મધુરી ગઝલ ગાવા દે—ઓ.

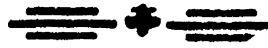

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

નર દેહ કીમતિ મોતી.

ચોરાશી લક્ષ યોનિમાં, મળ્યો આ કીમતિ મોતી;
 ગુમાવો વ્યર્થ તે શાને ? નર દેહ કીમતિ મોતી—ઓ.

દેવતાદિક પણુ યાચે, કર્મભૂમિ સદા રાચે;
 માહા પુન્યે મળ્યું સાચે, ન ખોવો કીંમતિ માતી—ચો.
 કરોડો ધન ભલે હોયે, આંખ ઢંકાતાં ના કોયે;
 સગા પણુ પાછું ના જોયે, અમૃત્ય કીંમતિ માતી—ચો.
 બુધિ નર દેહમાંજ મળે, શ્રી જગદીશ તેથી જડે;
 પશુ યોનિમાં તો રખડે, અજબ આ કીંમતિ માતી—ચો.
 અધમ કર્મે નરાધમ છે, ઉત્તમ કર્મે નરોત્તમ છે;
 એથી પર પુરોત્તમ છે, ઉંડ પાતાળે એ માતી—ચો.
 *અલક્ષ્યે લક્ષ્યને જોજો, હરિમાં હું પણું ખોજો;
 મોહો તો કૃણુમાં મોહજો, સફલ તો કીંમતિ માતી—ચો.
 જલાવો જ્ઞાનની જ્યોતિઃ, ભક્તિ પાપને ઘોતી;
 'જમનાદાસ' દયો ગોતી, દૃઢયનું †કીંમતિ માતી—ચો.

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

રમે છે રામ તો સરખો, ભક્તિ જ્ઞાનથી પરખો;
 તપાસો શરીરનો ચરખો, શાંતિ પ્રેમમાં હરખો—રમે.
 જેની ભાવના જેવી, હરિ મૂર્તિ જુવે તેવી;
 વાત આ ભક્તને કહેવી, ભાવની વાત છે એવી—રમે.

* જગતમાં શ્રી જગદીશ ભાવ.

† શ્રી પ્રાણાધાર પરમાત્મા.

‘ભલે પ્રભુ પ્રાણ આ લેજે, પણ કુખ્યાધ ના રેજે;
મને ઘટમાં ખરૂં કે’જે, દૃઢ્યમાં તું વસી રેજે’—રમે.
નકામી દ્રષ્ટિ કાં તાણો, છાતિએ રાખો કાં પાણો?
નૃદેહ દુર્લભ છે જાણો, પરમાનંદને માણો—રમે.
પુન્યનાં ગાંસડા ભરવા, પ્રભુને રાજી હાં કરવા;
ખરે મૃત્યુથી નીસરવા, ‘જમનાદાસ’જી તરવા—રમે.

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

હૃદય તારૂં જગતમાં શું? અને શું લઈ જવાનું છે?
ફનાની ફાની દુનિયામાં, ફનાં સઘળું થવાનું છે—હૃદય.
નથી કંઈ અંત આદિમાં, મધ્યે દાદો દાદીમાં;
માયા એજ જાડી મા, કાયમ ના રે’વાનું છે—હૃદય.
દેહમાં આવી શું પુલ્યો? ખરેખર જીવ તું ભુલ્યો;
દૃઢ્યનો તાળો ના ખુલ્યો, એવાને શું કે’વાનું છે?—હૃદય.
ફનાનાં ઘર બધાં માટી, બાહ્ય મીઠી મહીં ખાટી;
કાળા ને કર્મની આંટી, સાથ સુકૃત લેવાનું છે—હૃદય.
ચંચલ છે બધી માયા, ભરતી ઓટની છાયા;
થશે સૌ રાખ એ કાયા, થવાનું તે એવાનું છે—હૃદય.
હતા લકેશ ને અકબર, ન સાથે લઈ ગયા તલભર;
ઉઠ જાગીને કરણી કર, ‘જમનાદાસ’ જહાનું છે—હૃદય.

રાગ—ગઝલ-કવાલી, ૧ લું.

પ્રભુના ન્યાયી કાંટામાં.

પુન્યનું ફલ સુખ આવે, પાપનું ફલ દુઃખ પાવે;
કર્મનું ફલ ભોગવાવે, પ્રભુનાં ન્યાયી કાંટામાં—૧.
દીલમાં રાખવું તરકટ, થાય ક્યાંથી કહો ભરકત?
વર્તમાન પાપની હરકત, પ્રભુનાં ન્યાયી કાંટામાં—૨.
લક્ષ્યપતિ ને રાજ્યગાદી, અને સુલક્ષણી લાડી;
એ છે પુન્યની ગાદી, પ્રભુનાં ન્યાયી કાંટામાં—૩.
નરને તારે નિજ કરણી, શી આશા દેહની ખરણી?
મોક્ષની શરણ નિઃસરણી, પ્રભુનાં ન્યાયી કાંટામાં—૪.
પાપ પોતાને તો ડાંખે, પ્રગટે જ્ઞાન પ્રેમ પાંખે;
'જમનાદાસ' કહે શાંખે, પ્રભુનાં ન્યાયી કાંટામાં—૫.

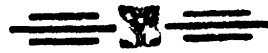

રાગ—ગઝલ-કવાલી, ૨ જું.

પ્રભુના ન્યાયી કાંટામાં.

સૃષ્ટિમાં સૌ વસ્તુ ભરપૂર, ન કર્મે હોય તો રહે દૂર;
તપાસો છે પ્રતિષ્ઠા ઉર, પ્રભુનાં ન્યાયી કાંટામાં—૧.
ભાગ્ય પોતાનું પોતે ઘડે, પડે પાપે ને પુન્યે ચડે;
પુન્ય હસાવી પાપે રડે, પ્રભુનાં ન્યાયી કાંટામાં—૨.
વાવે તેવુંજ ઉગે છે, ફરત સૌને પુગે છે;
અકર્મી મોહે ઉંધે છે, પ્રભુના ન્યાયી કાંટામાં—૩.

પ્રભુને સરખા રંક રાય, પોતાનાં કર્માનુસાર ખાય;
અદલ ઇન્સાફ સૌનો થાય, પ્રભુનાં ન્યાયી કાંટામાં—૪.
'જમનાદાસ'ની અરજ, માનો, ના માનો સૌ મરજ;
કૃપા કરાવો શ્રીવરજ, પ્રભુનાં ન્યાયી કાંટામાં—૫.

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

શાંતિના માર્ગ જુદા છે.

જોયાં મેં શાસ્ત્રનાં પોથાં, વાંચ્યાં ધર્મનાં થોથાં;
સુકા જ્ઞાને ખાધાં ગોથાં, શાંતિનાં માર્ગ જુદાં છે—જોયાં.
નથી પ્રવચનમાં ધર્મ, *ગુફામાં ધર્મનું મર્મ;
પ્રભુ રાજી ખરું કર્મ, ધર્મનાં માર્ગ જુદાં છે—જોયાં.
ધર્મ છે સ્વઅનુભવમાં, પ્રેમ પ્રકાશ ઉદયમાં;
જાણનારા ઠરે ઘરમાં, સત્યનાં માર્ગ જુદાં છે—જોયાં.
અખંડ શાંતિતણું જે સુખ, જડે જો લાગે સાચી ભુખ;
વિરહી મેળવે શ્રીભુખ, વિરહનાં માર્ગ જુદાં છે—જોયાં.
નીતિ ધર્મ સદાચારો, ખરા કદયાણુ વિચારો;
અનુભવીથી એ દીલ ધારો, અનુભવ માર્ગ જુદાં છે—જોયાં.
ઉઘડે જ્ઞાનની દ્રષ્ટિ, પ્રભુજીમાં જુવે સ્પષ્ટિ;
'જમનાદાસ' અભિવૃષ્ટિ, પ્રેમનાં માર્ગ જુદાં છે—જોયાં.

*. ઇશ્વરાનુભવી માહાપુરુષોની હૃદયની ગુફામાં ધર્મનું તત્ત્વ-મર્મ હોય છે.

રાગ—ગઝલ કવાલી

અજાયબ પ્રેમના રસ્તા, અજાયબ પ્રેમીની વસ્તી,
ખુમારી ને ખુવારી છે, અજાયબ પ્રેમની મસ્તી-અજ.

વિરક્ત કોઇ પ્રેમનાં ભેદુ, પ્રેમ પ્રગટે છે વિરલામાં;
વિરલા પ્રેમનાં ભોગી, અભેદી પ્રેમ હીરલામાં-અજ.

ચઢી જે પ્રેમની મસ્તી, ઉતરવાની દવા નાંહી;
ચઢી તે ગમ પ્રભુ ચરણે, પ્રેમાનંદ લહેરી ત્યાંહી-અજ.

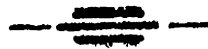
કોમલ સરળ બે દૃઢયો, તણા જે યોગ દીલ થાયે;
પ્રેમ રતનની ખાણે એ, શોધવા બીજે ક્યાં જાયે?-અજ

હું નો થાય વિન્યાસ, તુંમાં હું પશું ગરશે;
હું તું આગળી જાતાં, પ્રેમ સ્વરૂપ દિલ ઈરશે-અજ.

કદી વચ્ચે મરણ આવે, પ્રાણ છુટે તો છો છુટે;
પણ જે પ્રીત લાગી તે, ના છુટે તે, ના દુટે-અજ.

પ્રેમ કરવું કદી સહેલું, પણ નિભાવવું મુશ્કેલ;
પ્રેમ દીવો દૃઢમંદીર, નાં પ્રગટેલ તો તે મહેલ-અજ.

બે આત્માનું એકત્વ, પ્રેમનું ફલ એ સાચું;
'જમનાદાસ' વંદન હો, કૃણુ પ્રેમને યાચું;-અજ.

રાગ—ગઝલ-કવાલી

તારક તત્વોનું સત્ય વિવેચન

સાચો પ્રેમને શાંતિ, સંત સંગત મોંઘા છે;
'જ્ઞાન વૈરાગ્ય ભક્તિવીણુ, પદાર્થો સર્વે' મોંઘા છે-સાચો.

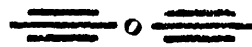
બળતા હૃદયની દાઝો, વૈધ વિણ કોણ ઓલાવે ?
હરિનો લાલ કોઈ ભેટે, હૃદય ઉર્મિથી ઓલાવે-સાચો.

નિસ્વાર્થી મીત્રની દોસ્તી, વિશ્વમાંહી ખરે દુર્જલ;
સ્વાર્થીનો રાફડો ફાટ્યો, ટકાનાં ત્રણ છે સુલભ-સાચો.

દહીંને સંગ દહીંનું, જાણ્યો ઝેર ને મારક;
દહીંને સંગ ડાક્ટરનું, ખરે સુખદાઈ ને તારક-સાચો.

જેમ માગ્યા વિનાં દુઃખો, શોધતા ઘેરમાં આવે;
તેમ સુખ આવશે પોતે, શોધવા બાહ્ય ક્યાં જાયે?-સાચો

કરવું પાપ સહેલું છે, ભોગવવું કઠીન લાગે;
'જમનાદાસ' ભક્તિથી, પ્રભુની જ્યોતિ શ્રી જાગે-સાચો

રાગ—ગઝલ-કવાલી

અમોને કામ છે પ્રભુથી, સંસારી જીવ જખમારે;
જેમને શ્યામનો આધાર, તે હીંમત નહીં હારે-અમોને

લાખો યત્ને પણ બાપુ; જગત રાજ નથી થાતું,
 પીંડ પીંડમાં જુદું ખાતું, લક્ષ્મી વર લીલા વાહરે-અમોને
 દૈવિને આસુરી ન ગમે, એક બીજને સર્વ દમે;
 સર્વ ત્રિગુણમાંહી ભમે, પુર્વનાં કર્મ અનુસારે-અમોને
 શમને ગીધ જેમ ઠાલે, તેમ સૌ સ્વારથી ફાલે;
 મહીં સમજે ન કો'બોલે, જતાં ધન, તજ દેખારે-અમોને
 જગત છે સ્વાર્થની બાજ, ગીધડા સ્વાર્થીઓ પાજ;
 એક પ્રભુને કરો રાજ, થશે રાજ જગત ત્યારે-અમોને
 નથી દુનીયાતણી પરવા, પ્રભુના પ્રેમને વરવા;
 'જમનાદાસ' ભવ તરવા, કૃષ્ણ વિણ કોણ ઉધારે?-અમોને

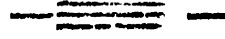
રાગ—ગઝલ-કવાલી

રહ્યો શું મૂર્ખ તું કુલી? બની જા કૃષ્ણનો *કુલી;
 કહે છે કૃષ્ણજી હૂલી, †કીસ આલાદ કી મૂલી?—૨૦

* પ્રભુનો સેવક.

† પ્રભુ કહે છે કે, 'હુંજ છું, તું વળી કીયા ઝાડનો મૂળીયો છે?
 તું છેજ નહીં.'

કહું છું સત્ય દીલ ખોલી, પ્રભુવિષ્ણુ વાત જે ઠગ્યોલી;
 બંદુકની મારવી ગોલી, તારવી બુધિને ભોલી-૨૦
 માયાનાં કેફમાં બૂલી, પીવી શું ઝેરની ચળુલી ?
 ચતુરાધ પડી ચૂલી, ભવીષ્યમાં માહા શુલી-૨૦
 રમે છે રામ દ્વંદ્વ બુલી, છતે મરવું રૂલી રૂલી;
 જમનાદાસ કહે ખુલી, હા! સમજીએ કબુલી-૨૦

રાગ-ગઝલ-કવાલી

યોગીનું દૈવિ કુટુંબ. ભર્તૃહરિ.

હો ધૈર્ય છે પીતા જેનો, ક્ષમા માતા ને સ્ત્રી શાંતિ;
 પુત્ર સત્ય દયા ભગિની, સંયમી મન ભાધ કાંતિ;
 ભૂમિ શર્યા દિશા ઓઢે, જ્ઞાનામૃત ભોજન પાંતિ,
 યોગીનું કુટુંબ દૈવિ આ, 'દાસ' ભય શાનો ને બ્રાંતિ.

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

ઈશ્વરિ બલ ને માયાનું બલ

રહું બલવાનમાં શુદ્ધ બલ, તે સૌ ઇશ્વરી બલ છે;
કરે ઉધાર લાખોનું, મૂલ તે આત્મનું બલ છે—૧

વેદ ભણ્યા વિનાં ગોપી, તરી ગઇ ભાવનું બલ છે,
દયે સંકલ્પથી સીધિ, યોગીઓ યોગનું બલ છે—૨

દશ કે વિંધ પલટાવે, ખરું એ જ્ઞાનનું બલ છે;
પ્રેમી વચ્ચે પર્વત આવે, છતાં ચડશે તે પ્રેમ બલ છે—૩

રાજ્ય સત્તાને પલટાઈ, નવિન શોધો બુધિ બલ છે;
જીવનિ રૂપ ને ધનનું, ક્ષણીક એ માયાનું બલ છે—૪

કૃપાથી થાય જે કર્મ, સીધિ દાતા કૃપા બલ છે;
'જમનાદાસ' દુઃખો સહે, અંતર્યામિતજી બલ છે—૫

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

શ્રી નારાયણ

શેષ શર્યા પરે પોઢ્યા, શ્યામ શ્રી શેષ નારાયણ;
સદા સત રૂપથી વિલસે, પૂજયે સત્યનારાયણ— ૧

જગત માતા શ્રી ક્ષમીજી, પતિશ્રી લક્ષ્મીનારાયણ;
નિત્ય યજ્ઞે પ્રતિષ્ઠિત છે, પૂજયે યજ્ઞ નારાયણ—૨

હિમાલય ઉત્તરા ખડે, ખિરાજે બદ્રી નારાયણ;
 સંકલ્પ સૃષ્ટિનાં પૂર્વે, ઝં શ્રી આદિ નારાયણ—૩
 તપશ્ચર્યા પુરી કીધી, પ્રભુ જય નર નારાયણ;
 સદા રહો જાપ પારાયણ, એક શ્રી હરિ નારાયણ—૪
 ‘જમનાદાસ’ છે સેવક, જય જય ગુરૂ નારાયણ;
 જીદા ના શુદ્ધ પ્રેમીથી, કૃષ્ણ પ્રેમ તારાયણ—૫

રાગ--ગઝલ-કવાલી.

દીન દયાલ

દરીદ્રી દીનનાં બંધુ, દેવકીનંદ દીન દયાળ;
 ભક્તની ભક્તિવશ ભુધર, ભગવાંત ભક્તના પ્રતિપાળ-૧
 બતાવ્યું વિશ્વને મુખમાં, ખોળે બેઠા યશોદા લાલ;
 જગત પીતાશ્રી નારાયણ, પ્રગટ્યા પુત્ર થઈ નંદલાલ-૨
 દિવ્ય કાંતિ શ્રી યોગેશ્વર, કૃપા સીંધુ કૃષ્ણ કૃપાળ,
 ભાઈ બળદેવ શેષજીનાં, રેવતી નાથ દાઉ દયાળ-૩
 ગોપ ગોપીને ગોકુળમાં, ચરાવી ગૌને શ્રી ગોપાળ;
 હજારો સૂર્યથી જાળું, પ્રકાશરૂપ જગ ઉજાળ-૪
 થઈ વિષ્ણુ સત્વગુણી, પાલનહાર વિદ્યપાળ,
 ‘જમનાદાસ’ મદ મોહ, ના, જૈજૈ મદન મોહન લાલ-૫

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

નાથાલય

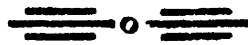
વિશ્વનાં નાથ સ્વામિ છે, ગણાયે વિશ્વ નાથાલય;
દેહમાં દેવને દેખે, સફળ તે જીવ દેહાલય—૧

સાચે વિદ્યાથી પરહીત, ધન્ય વિદ્યા ને વિદ્યાલય;
કિર્તન કૃષ્ણનાં થાયે, વંદન એજ કિર્તનાલય—૨

અજ્ઞાનિ અભકૃતને ભાસે, દુઃખ રૂપ વિશ્વ દુઃખાલય;
જ્ઞાનિ પ્રેમ દગ્ધિથી, પ્રભુલીલા ને સુખાલય—૩

હીમ ઠંડક ઉરે પ્રગટે, ગળે જે જ્ઞાન હીમાલય;
સૌનું હીત અંતરથી, યાયે સત પ્રાર્થનાલય—૪

આસુરી પાપી માને છે, પ્રભુ નહીં, જગ અનાથાલય;
સમર્થ ગીરધર ગાજે છે, 'જમનાદાસ' મોક્ષાલય—૫

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

શ્રી કૃષ્ણ કેવા છે ? ૧ લું

અમારો કૃષ્ણ છે કેવો ? નથી દષ્ટાંત એ જેવો;
પ્રાણ તેને દધ દેવો, અમારો કૃષ્ણ છે એવો—૧

અનન્ય ભાવથી સેવો, આપશે મુક્તિનો મેવો;
ભક્તતાધિન છે દેવો, અમારો કૃષ્ણ છે એવો—૨

પ્રેરે પ્રાણુ પ્રાણાધાર, પ્રેમીઓના હૈયાહાર;
 છે સંસારમાં એ સાર, અમારો કૃષ્ણ છે એવો—૩
 પધરાવો મન મહુલીમાં, પીઓ હરિરસ ચણુલીમાં;
 સુણો આ કણું દણુલીમાં, અમારો કૃષ્ણ છે એવો—૪
 મારે કંસાદિ શયતાન, સરખો રંકને સુલ્તાન;
 'જમનાદાસ'નાં *ભગવાન, અમારો કૃષ્ણ છે એવો—૫

રાગ—ગઝલ-કવાલી, ર ણું.

અમારો કૃષ્ણ છે કેવો ? નથી દ્રષ્ટાંત એ જેવો;
 પ્રાણુ તેને દહ દેવો, અમારો કૃષ્ણ છે એવો—૬
 બનાવે પૂતળા રાજ, મરેલાને કરે સાજ;
 રાજઓનો માહારાજ, અમારો કૃષ્ણ છે એવો—૭
 અકર્તા એ છતે કર્તા, અભોક્તા એ છતે ભોક્તા;
 સત અસતને હુર્તા, અમારો કૃષ્ણ છે એવો—૮
 છે અનાથનો નાથ, વળી છે નાથનો નાથ;
 ભરે છે પ્રેમ થી બાધ, અમારો કૃષ્ણ છે એવો—૯
 કોઇ જાણે છે એ સાકાર, કોઇ માને છે નિરાકાર;
 ગોવિંદ ત્રિગુણોથી પાર, અમારો કૃષ્ણ છે એવો—૧૦
 જ્યાં છે કૃષ્ણ યોગેશ્વર, 'જમનાદાસ' અર્જુન નર;
 ત્યાં શ્રી નીતિ વિજયવર, અમારો કૃષ્ણ છે એવો—૧૧

* સૌ કોઇ 'મારા ભગવાન છે' એવું માની શકે છે.

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

આનંદના પ્રકાર

પ્રેમીને પ્રેમ પાત્રનું, પ્રેમનું સુખ પ્રેમાનંદ,
 સુખજે ખંડ થાય નહીં, સદા રહે તે અખંડાનંદ—૧
 જ્ઞાનમાં સ્થિર ભગવતનાં, અનુભવનું છે જ્ઞાનાનંદ,
 ધ્યેય શ્રી હૃદિનું ધ્યાન, ધ્યાતા રહીત ધ્યાનાનંદ—૨
 આનંદ સ્વરૂપ આત્મા, અતીન્દ્રિય સુખ આત્માનંદ
 બ્રહ્મમાં વૃત્તિ જોડાનાં, પ્રગટે ઉર બ્રહ્માનંદ—૩
 નિજ સ્વરૂપમાં વૃત્તિ, નિવૃત્તિ સુખ નિજનંદ;
 પરમાત્મા ને જીવાત્મા, યોગનું સુખ યોગાનંદ—૪
 વિષય ઇન્દ્રિય સંયોગે, દુઃખરૂપ સુખ વિષયાનંદ;
 દુઃખમાં સુખ બાધથી, મૂઢનું સુખ મૂર્ખાનંદ—૫
 ત્રિકાળા બાધ્ય સત્યનું, શાશ્વત સુખ સત્યાનંદ;
 ગુરુને સત્શાસ્ત્રો પર, શ્રદ્ધા સુખ શ્રદ્ધાનંદ—૬
 મનનશીલ મુનિનું, તત્ત્વ મનન, મનનાનંદ;
 'જમનાદાસ'ને દાસ્ય, ભક્તિ સુખ પરમાનંદ—૭

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

તૂંડી તું

પ્રભુ તું એક સત્યરૂપ, છતાં અનેક રૂપે તું;
 રહે તરબાળ પ્રેમીઓ, પ્રેમ સ્વરૂપ એકજ તું—૧

જ્ઞાનિઓ જ્ઞાનથી પૂજે, જ્ઞાન સ્વરૂપે તૂંહી તૂં;
 યોગી માટે છે યોગેશ્વર, એકત્વ પૃથત્વ તૂં—૨
 શીવ સનકાદિ બ્રહ્માને, પરંબ્રહ્મ સ્વરૂપે તૂં;
 યશોદાનંદને પુત્ર, વસુદેવ દેવકી સુત તૂં—૩
 કંસને કાળ ભાસે તૂં, હનુમંતને શ્રી રામ તૂં
 ભકતને ભગવદ્ રૂપે, નિર્ગુણ વેદાંતિ ઓં તૂં—૪
 પરમાર્થીને પરમારથ, સ્વરૂપે ભાસે તૂનો તૂં;
 કૃષ્ણ સ્વરૂપ ગોપીને, શીશ્યને ગુરુ રૂપે તૂં—૫
 સતિને પતિ સ્વરૂપે, અર્જુનને વિરાટ પ્રભુ તૂં
 હિરણ્યકશ્યપુનરસીહ, જીવે ઉગ્ર સ્વરૂપે તૂં—૬
 પુત્ર પ્રહલાદને શાંત, સ્વરૂપે ભકત પાલક તૂં;
 ઉપનિષદે તેજ સ્વરૂપ, સતચિત્ત આનંદ તૂં તૂં—૭
 ઓં કાર શ્રી કૃષ્ણ રૂપે, સૌ ઘટ અંતર્યામિ તૂં;
 'જમનાદાસ' જેવો ભાવ, તેને તે રૂપે સૌ તૂં—૮

રાગ-ગઝલ-કવાલી

હરિ તુજ બિન નહૈ કોઇ, દેખા મેં સખ જગે જોઇ;
 શ્યામ સ્વરૂપ મેં મોહી, કીયા હૈ શુદ્ધ મન વાઇ-હરિ
 પીતા માતા તુંહી દોઝ, મેરા મામા કુવા ફોઇ,
 કરે તું સત્ય વો હોઇ, સગા તૂં શ્રીપતિ સોઇ-હરિ

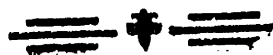
તુજે મીલનેકુ મેં રોધ, દીયા હૈ સખહી ખોધ;
ગુર મેરા તુંહી લોધ, ચર્ણમેં 'દાસ' રખ લોધ-હરિ

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

શ્રી ભગવદ્વતાર

સૃજે છે સૃષ્ટિ સર્જનહાર, જેનું નામ છે કિરતાર;
વિશ્વ આ એકનું વિસ્તાર, તેને લાખો નમસ્કાર-સૃજે
નિર્ગુણ નાથ નિરાકાર, ભક્ત માટે બને સાકાર;
સંત સતિની લે સંભાર, કરે જ્યાં ત્યાં એ જૈજૈકાર-સૃજે
વધે છે જ્યારે ભૂમિભાર, દુષ્ટાત્માને ગુન્હેગાર;
મારે ચક્ર ને તલવાર, ધર્મ રક્ષાર્થે છે અવતાર-સૃજે
પ્રભુનું ન્યાયી છે દરબાર, ફલ દે છે કર્મ અનુસાર;
જાણે સર્વ જગ મોઝાર, થયું થાયે ને છે જે થનાર-સૃજે
દેજે દાન દીલ ઉદાર, લેજે કૃણુ નામ ડાંકાર;
રે'જે સંત સંગ મોઝાર, 'જમનાદાસ' તો દીલદાર-સૃજે

રાગ--ગઝલ-કવાલી.

અર્પણભાવ, ઊચ્ચ દશાને।

પ્રભુ હું આપું શું તુજને ? છે સૌ જગત આ તહારં;
જગન્નાથ જગનો નાથ, ક્યાં છે હું અને મહારં ?-પ્રભુ
દાન દાતા દેનારો તું, હું વચ્ચે છે અંધારં,
મહારં છેજ શું અહીંયાં, જે આપું હું તને વારં ?-પ્રભુ
દેહ તહારં છે તન મન ધન, પ્રાણ તહારને સૌ સારં;
હું પણ છું પ્રભુ તહારો, આવું જ્ઞાન છે પ્યારં-પ્રભુ
તુજ વિણ હોય બીજો તો, બતાવો આ પ્રભુ વારં ?
'જમનાદાસ' અર્પણથી, તું માં હું પણ ગાળું-પ્રભુ

રાગ--ગઝલ-કવાલી.

નિમિત્ત માત્ર

થવાનું તે થયેલું છે, તું નિમિત્ત માત્ર થા;
જવાનું તે ગયેલું છે, પ્રભુ સામે થવા ના જ-થવાં
મરણનું વખત આવે છે, નિમિત્ત પ્રસંગ પાવે છે;
વિધિનિર્માણે જવે છે, અલીપ્ત રહી લીલા જો આ-થવાં
જ્ઞાનિને માત્ર જોવાનું, અજ્ઞાનિ ને કરવાનું;
કર્મ ફળે છે રડવાનું, જ્ઞાનગંગા મહી તૂં નહા-થવાં

કરી રાખ્યું છે સૌ પ્રભુએ, કર્તા પ્રકૃતિ વિભુ એ;
 વ્યર્થ 'હું' ઉંઠ' વચ્ચે એ, કાઠહું ને અકર્તા થા-થવા૦
 પદાર્થો બે પુરૂષ પ્રકૃતિ છે વચ્ચે 'અહુ' વિકૃતિ;
 લેને જ્ઞાન સંસ્કૃતિ, 'જમનાદાસ' તો વાહુવા-થવા૦

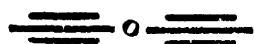

રાગ—ગઝલ-કવાલી

સુખ દુઃખનાં રંગો પલટાય છે.

ક્યારે કેમ ! ક્યારે કેમ ! ક્યારે રાત ક્યારે દીન;
 ક્યારે મહેલમાં સુતા, ક્યારે મળે છે જમીન—ક્યારે
 ક્યારે લગ્નનાં વાજાં, ક્યારે મરણથી છે ખીન્ન;
 ક્યારે ટાઢ ને તડકો, ભરતિ ઓટમાં સમ *મીન—ક્યારે
 ક્યારે સૂર્ય બાદલમાં, ઘડીમાં થાય બાદલ ભિન્ન;
 ક્યારે ભાગ્ય હો ઉંધું, ક્યારે ભાગ્ય હો આફરીન—ક્યારે
 ક્યારે સુખ ક્યારે દુઃખ, બને ધનવાન પરાધીન,
 સત્તા અખિલ વિશ્વની, પરમેશ્વરનાં સ્વાધિન—ક્યારે
 જે થાયે તે ભલા માટે, સદા આનંદમાં રહો લીન;
 પ્રભુ ઇચ્છા વિરૂધ્ધ ચાલે, ખરે તે મંદ ભાગી હીન—ક્યારે

દશા એકજ સદા ન રહે, થવાનું થાવા દો રંગીન;
'જમનાદાસ' સૌ કાળે, પ્રભુ છે ભક્ત સ્નેહાધિન—ક્યારે

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

સાવધાન !

કરી કાળાં અને ઘોળાં, પાપના ગાંસડા ભરવા;
કરે શાને? અને રાજી, કીયા માલીકને કરવા?—કરી.
થશે મૃત્યુ જશે સ્મશાન, સગાના સાથમાં ખરતા;
દેખાડીશ મોઢું શું? પ્રભુ શ્રી વિશ્વનાં કર્તા—કરી
નગન આવ્યો નગન જવું, ભલે હો રંક કે રાયા;
માનતો દેહને મારી, સુંદર બાળશે કાયા—કરી
લક્ષ્મી મારી માને છે, લક્ષ્મી સર્વ જગની માત;
દોલતવાન સાવધાન! મારશે છાતિમાં દો-^{*}લાત—કરી
પુન્ય પાપ લઈ જવું, નૃદેહ દુર્લભ સુધારી લે;
'જમનાદાસ'ની સાચી, ગઝલ આ દીલ ઉતારી લે—કરી.

* લક્ષ્મી આવે ત્યારે પીઠ પર લાત મારે છે, તેથી મનુષ્ય
અકડ થઈ જાય છે, ને લક્ષ્મી જાય ત્યારે છાતિમાં લાત
મારે છે, તેથી મનુષ્ય વાંકો થઈ જાય છે, તેથી દોલત
દો-લાત, બે લાત છે,

રાગ-ગઝલ-કવાલી.

માતૃભૂમિ હિંદની સ્વદેશ સેવા.

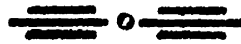
હિંદ માતાનાં આગક સૌ, માતૃભૂમિ છે હિંદુસ્થાન;
 એક થઇ એકતા સાંધો, સીધી દાતા છે શ્રી ભગવાન—૧
 દરેક દેશીનું જીવન, નથી પોતાનું રાખો ધ્યાન;
 પણ તેનાં સ્વદેશનું છે, સ્વદેશ માટે દેવું દાન—૨
 ‘હું તું’ ભેદ કાઢીને, ‘આપણે એક’નું નિશાન;
 મારક ના થવું બંધુ, પણ તારક થવું સ્વમાન—૩
 સ્વાનની જ્ઞાતિની માફક, રાખે કુસંપ તે શયતાન;
 કુસંપે પરદેશીઓનાં, સહ્યાં છે હિંદે બહુ અપમાન—૪
 સંકુચિત ટાળીને, વ્યાપક ભાવનું ગુમાન;
 સાચવો હિંદનું જૈરવ, ભારત વર્ષનું એ ધાન—૫
 પારસમણી છે હિંદુસ્થાન, છંદાંડ લોખંડની ખાણ;
 સ્પર્શવાથી બને સોનું; અંવી ભારત છે રાખો ભાન—૬
 પ્રેમ દયા ઉદાર ભાવે, પરોપકારી થવું એક જાન;
 રક્ષવું જેમ સ્વશરીર, દેશનું તેમ કરો કલ્યાણ—૭
 હિમાલય આપણું મસ્તક, દક્ષિણ ચર્ણનું સન્માન;
 પુર્વમાં હાથ જમણો છે, પશ્ચીમ હાથા હાથનું ભાન—૮
 મહાત્મા ગાંધી જેવાઓ, હિંદની નાવનાં સુકાન;
 હિંદ માતાના વંદન હો, ‘જમનાદાસ’ હિંદ મકાન;—૯

૧૫૨

રાગ—ગઝલ-કવાલી

સેવા ધર્મ.

મનુષ્યા દેહનો અવતાર, કરે સેવા ન તો ફીટકાર;
સેવાવિણ જીંદગી ભૂભાર, સુખ છે લોક સેવામાં--મનુ
તપેલાને જે ઠારે છે, કુખેલાને ઉગારે છે;
નિરાધારીને ધારે છે, કૃપા છે લોક સેવામાં--મનુ
અધર્મી દુષ્ટને પાપી, તેમનાં દુઃખને કાપી;
ચડાવે જ્ઞાનને આપી, ધન્ય તેવાની સેવામાં--મનુ
ઉન્નતિ સેવાથી થાયે, મનનાં પાપ ધોવાયે;
પછી પ્રેમ જ્ઞાનને ખાયે, સફલ જીવન સેવામાં--મનુ
સેવા ધર્મ દુર્લભ છે, 'જમનાદાસ' અલભ છે;
સેવાથી કૃપા મુલભ છે, શાંતિ કૃષ્ણ સેવામાં--મનુ

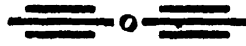

રાગ—ગઝલ-કવાલી

અખંડ વિજય.

વિજય કરવો ખરો છે તે, વિજય અજ્ઞાનનાં ઉપર;
વધારો જ્ઞાન ભક્તિ તો, પશ્ચાતાપના અંતર—વિજય
ન જીવો જગત સમજવા, પોતે પોતાને સમજવો;
અસર ચારિત્ર્યની થાશે, વફતાઓ દીલ આલાવો—વિજય

પાપ દરેક આદીમાં, સુખકર મીઠાં લાગે છે,
 પણ પાપમાલી છે અંતે, દુઃખ વિનાશ આગે છે—વિજય
 કાળ પ્રવાહમાં અસત, તણાઈ જાય છે ભાઈ;
 તરશે સત્ય સંસારે, ફનાં અસત્ય દુઃખદાઈ—વિજય
 ભાટીયા કોમ માંહી એક, જ્યારે સત્ય સમજશે;
 થઈ ગયો છે ‘જમનાંદાસ,’ ભવિષ્યમાં એ ગવાશે—વિજય

રાગ—ગઝલ-કવાલી

કાળની વિચિત્ર ગતિ.

ન જાણ્યું કાલે શું થાશે ? નસીબને ક્યાંએ *સાંધો ના;
 કોણ કેવો થશે ક્યારે ? તે અભિપ્રાય ખાંધો ના—ન
 દેખાયે આજે પાપાત્મા, કાલે તે થાય છે મહાત્મા;
 સજ્જન થાય છે દુર્જન, ફેરાવે પલમાં પરમાત્મા—ન
 ભિખારી રાય થાયે છે, શત્રૂની થાય છે †યારી;
 કરોડાધિપતિ આજે, બને છે કાલ ભિખારી—ન
 આજે વિશ્વાસપાત્ર જે, કાલે વિશ્વાસઘાતિ તે;
 ન જાણ્યું આજ આ કાયા, કાલ સ્મશાને માટી તે--ન

* નસીબને થીગડો દેવાતો નથી.

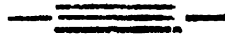
† મિત્રાચારી.

આપણે માનીએ મુખે, લાખો તે કુમાયે છે;
બુધ્ધિમાન હાં રખડે, દશાનાં ઢંગ થાયે છે--ન

મુંછપર લીંબુ દેતા જે, કાળ તેને મુંડાવે છે;
પડે નીચે ચૂડે ઉંચે, થાય પ્રભુને જે લાવે છે--ન

કોનું નસીબ કાલે ક્યાં, ઘસડશે? તે કે'વાયે ના;
પાંદડું નસીબનાં વચ્ચે, આડું! તે જણાયે ના--ન

તરંગો બાંધીને ચિત્તમાં, નહીં થાવું તરંગશંકર;
'જમનાદાસ' સ્વધર્મે, રામ કૃષ્ણ જપો મંતર--ન

રાગ-ગઝલ-કવાલી

દીધાં છોડી પીતા માતા, જેવું રાગ.

અગર હુય શોખ ૧વસ્લેકા, તો 'હમ તુમ'કો બુલા દેના;
રઝરક કી આગમેં ગીરકે, ૩તુમાઝ કો જલા દેના--અગર
ખરા આશક ૪સનમ કા જે, બુદાઈ ના સહી જતી;
પડે ના ચેન બિના એક યાદ, સનમકો સખ લુટા દેના--અગર
બડી તગદીર ખુલે છસ્કી, સીનેમે પયોગવો પાવે;
મજેહુ હુર હમ વોહી જને, 'દિલ્ખર દિલ' મીલા દેના--અગર

૧ અભેદ, ૨ શુધ્ધ પ્રેમ, ૩ અહંકાર, ૪ ધ્રુવર, ૫ એકતા-સાક્ષાત્કાર.

‘જમનાદાસ’ માનવ જન્મ, સફલ *જહાંનમેં કર લેા;
પ્રેમે ના ઠીક થે ખાતાં, તો જીંદગીકો રૂલા દેના—અગર

રાગ—ગઝલ-કવાલી. ‘હરિમય’:

જેવી કરે જે કરણી, તેવી તરત ફળે છે, જેવું રાગ.

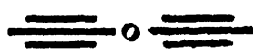
હરિ હરિ હરિ મયથા, હરિ ઓમથી તરી જા;
હરિ પ્રેમમાં કુખી જા, ફરી ફરી કહું હરી ગા—હરિ
કલી કાળમાં ન બીજે, તરવાનો પંથ સીધો;
હરિને રીજવી રીજે, હરિને ખરે વરી જા—હરિ
કરણી કરીને તરવું, શા માટે જન્મી મરવું ?
હરિનાં અરિથી ડરવું, હરિ વિણ બધું ભુલી જા—હરિ
ઘટમાં હરિને બાંધી, ભક્તિથી વૃત્તિ સાંધી;
હરિ નામે પાપ રાંધી, બાળીને પુન્ય કરીજા—હરિ
હરિ પ્રેમે મન ભરીજા, હરિમાં જરા સરી જા;
‘જમનાદાસ’ ફરી જા, હરિ નામમાં ગરીજા—હરિ

રાગ—ગઝલ

કર્મનોજ અધિકાર છે, ફલનો નહિ

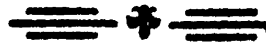
ચાહો કદી ન ચાહો, ચાહુયા અમે તો કરશું; ૧+૨
 તારો ન તારો કહાનાં, ભક્તિ તો તારી ભરશું ૧+૨-ચાહો
 'આવુંજ' પ્રભુ વરતો, નહીં તે વિચાર અમને; ૧+૨
 સ્વતાંત્ર છો પ્રભુજી, સોખું જીવન તમને ૧+૨-ચાહો
 મુજ ભક્તિ સેવાનું ફલ, આપોયા આવો સ્વામિ; ૧+૨
 કુરખાન સૌ છે તુજપર, જોડે ન એકે ખામી ૧+૨-ચાહો
 આવો ઘરે અગર ના, આવીશું આપ જ્યાંહી ૧+૨
 અધિકાર અમ સેવાનું, ફલનું કદાપી નાંહી ૧+૨-ચાહો
 પધારો હૃદય યા ના, તુજ પાસ રહેશું બહાલા ૧+૨
 'જમનાદાસ' જેવી લહેર, તૂંહી તૂ શ્રી નંદલાલા ૧+૨-ચાહો

રાગ—ભૈરવીની કવાલી

પ્રભુ તેરા અખી દર્શન, દેદાંગે તો કયા હોગા? ટેક
 ચરણ કા ધ્યાન યોગીજન, ધરે જીનકા સદા મનમેં;
 વોહી ચરણો મેરે દીલમેં, ધરાવોંગે તો કયા હોગા?—પ્રભુ
 કૃપાકા તૂમ હો સાગર, લીખાવે દા પુરાણોમેં;
 વોહી કૃપા થોડી મુજપે, ઉતારોંગે તો કયા હોગા?—પ્રભુ

અંદ્ર તારે વ સૂર્યકો, દીયા પ્રકાશ બહુ તેને;
 થોડા પ્રકાશ મુજ ઘટમેં, જલાવોંગે, તો ક્યા હોગા?—પ્રભુ
 પતિત પાવન અધમ તારણ, સુના મેં નામ હૈ તેરા;
 મુજે ચરણોકી પાસી મેં, રખાલોંગે તો ક્યા હોગા?—પ્રભુ
 ન માગું રાજ્યપાટો કો, ન ધનકી લાલસા મુજકો;
 'જમનાદાસ' જ્યોતિમેં, બુલાલોંગે તો ક્યા હોગા?—પ્રભુ

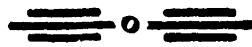
રાગ—ગઝલ તાલ. ૩. ૨, કિર્તનો સુધી.

અશોચ્ય પ્રકૃતિ મંડલનું શોચ ?

દિલદાર ચાર પ્યારે ગલીયોં મે મેરી આજ. જેવું રાગ.

મરનારાને શું રૂવો? રોનાર ના રહેવાનો;
 સુક્યા ન આંસુ ત્યાં તો, પાછળ ખીજે જવાનો—મર૦
 જ્યાં મંગલ ગીત ગવાયે, ત્યાં પીટણીયા પીટાયે;
 કોઇથી નહીં રહેવાયે, રીવાજ એ દુનિયાના—મર૦
 હુતા જ્યાં મ્હોટા શહેર, ત્યાં વતર્યો કાળો કેર;
 પડ્યા રહ્યા ખંડેર, લુટાયો સૌ ખજાનો—મર૦
 લોભીના ધનપર નાગ, ન વાપરે મંદ ભાગ્ય;
 આખર ઉડે ત્યાં ફાગ, જોઇએ પ્રભુ પરવાનો—મર૦

માને છે દેહને મારી, દેશે દગો દેહ તારી;
 રમશાને જયું જખ મારી, સાથે ન કોઇ હોવાનો—મર૦
 જમ જોઇ, જશે આંખ ફાટી, માટીમાં મળશે માટી;
 ઉકેલો કર્મની આંટી, ફરે છે ઢંગ દશાનો—મર૦
 સો વર્ષ પૂર્વે હતો ક્યાં ? સો વર્ષ પછી જઇશ ક્યાં ?
 જીવ શાંતિ તૂં લઇશ ક્યાં ? દેખે તે ફના થવાનો—મર૦
 વૃધ્ધમાં પડ્યો છે ખાટ, લાકડી રહે ના હાથે;
 પડી છે તાલ માથે, છતાં ન જીવ લજણો—મર૦
 દીકરા વહુ મેણાં મારે, મરશે ડાશે ડાશી ક્યારે ?
 છતાં રહી આશા ભારે, મુરખ ન ચેતે દિવાનો—મર૦
 ‘જમનાદાસ’ની હીતવાણી, હરિ શરણ જવો પ્રાણી;
 જ્ઞાનભક્તિની કમાણી, સાથે સુકૃત લેવાનો—મર૦

રાગ—ગજલ. તાલ. ૩.

મોહન તેરી સુરતિ, ધુંધટ મેં ના *છીપાના;
 પ્રેમીકી પાસ મુરતિ, છીપી ન રેવે કહાના—મોહન

* પ્રભુ સર્વ શક્તિમાન છતાં એક શક્તિ તેમાં ઓછી લાગે
 છે કે, સાચા પ્રેમી પાસે તે છાના અપ્રગટ રહી શકતા નથી,

તુમ હો ભકિતકા ભોગી, બનાદો પ્રેમ યોગી;
 હુમ હય ભવ કે રોકી, અપનાં મુઝે બનાના—મોહન
 તેરી શરણ મેં આવે, દુર્ગતિ ક્ષિ ન પાવે;
 યે વેદ પુરાણ ગાવે, સમજ કે બના દિવાના—મોહન
 ગાતા હય વેદ સખમેં, સખમેં ઓર ન સખમેં;
 બના ગુરુસે અખ મેં, યે યાદી ના ભુલાના—મોહન
 તેરી શરણ પડેગે, ઓર ખ્યાન તેરા ધરેગે,
 ફીર ક્યસે વો ફૂળેગે ? ગફલતસેં મુઝે બચાના—મોહન
 ‘જમનાદાસ’ હો હીતકારી, બૃજરાજ નંદ દુલારી;
 તેરી છબી દિલ ધારી, જરા પડેકો ઉઠાના—મોહન

રાગ—આશાવરી તાલ દાદરા.

૫. કિર્તનો સુધી

કોન બતાવે વાટ, ગુરુખિનાં જોવું રાગ.

કૃષ્ણ ભજે સૌ કોય, જગતમાં, કૃષ્ણ ભજે સૌ કોય;
 હરિ કરે તે હોય, જગતમાં, કૃષ્ણ ભજે સૌ કોય—ટેક
 મંગલમય શ્રી નટવર સુંદર, શ્રીમુખ ઉપર મોહ્ય;
 વંદન કરે શ્રી ચંદુનંદનને, તાપ પાપને ધોય—જગ●

વૃંદાવન શ્રીવર બૃજમોહન, ભક્તિમાં જીવ જાય;
 પતિત પાવન નામ સ્મરણરૂપ, એ કામધેનું દોહ—જગ૦
 મીઠામાં મીઠા સુધા કોઈ દીઠા, પુષ્ટું હું પ્રેમે તોય;
 હું કાઠી કૃષ્ણ સ્થાપે 'જમનાદાસ' કૃષ્ણમય જોય—જગ૦

રાગ—આશાવરી. તાલ દાદરા.

શાંત થયું જેનું મન, સંસારે શાંત થયું જેનું મન;
 પછી છે નંદનવન, સંસારે, શાંત થયું જેનું મન—ટેક
 ચિત્ત ચુંથારા મનના મુંઝારા, ઠર્યા કરીને *મનન
 પવનવિનાનાં દીવા જેવું ચિત્ત, ભક્તિથી મન †અમન-સં૦
 પ્રારબ્ધ વેગો શાંત થાય છે, મચેલ રહે જો ભજન;
 સેવાથી વાસના ક્ષય કરીને, રહે છે આત્મ રંજન-સં૦
 શરણ રહીને કરણી કરે તો, જહો, જીગ જીવન;
 શીતલ મન ચંદન સમ થાશે, 'જમનાદાસ' વંદન-સં૦

* શ્રી ભગવત્તત્ત્વનું વારંવાર વિચાર.

† મનોનાશ.

રાગ—આશાવરી તાલ દાદરા

નામ સ્મરણ

નંદ નંદનનું નામ, સુમરો, નંદ નંદનનું નામ;
 નામમાં આવે તમામ, સુમરો, નંદ નંદનનું નામ—ટેક
 કંસ નિકંદન ભવ ભીડ ભંજન, અંતરના આરામ;
 નામ સુધામૃત ચાખ્યો જેણે, રહ્યું શું બાકી કામ?—સુ૦
 તત્વનું તત્વને સારનું સાર છે, પહોંચાડે ગોવિંદ ગામ;
 પતિતપાવન કૃષ્ણ નાથનું, નામ પીવું આઠો જામ—સુ૦
 *‘યજ્ઞાના જપ યજ્ઞોસ્મિ’ છે, બોલ્યા શ્રી રાધેશ્યામ;
 વિનવે ‘જમનાદાસ’ જપણે, પ્રેમાનંદે વિશ્રામ—સુ૦

રાગ—આશાવરી તાલ દાદરા.

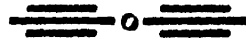
*‘નમે ભક્તઃ પ્રણુશ્યતિ

વાળ ન વાંકો થાય, ભક્તનો વાળ ન વાંકો થાય;
 શ્રી હરિ જેને રહ્યાય, ભક્તનો વાળ ન વાંકો થાય—ટેક
 આત્મશ્રદ્ધા દઢ રાખે તો, પ્રભુ પ્રેમે બંધાય;
 સાચા ભક્તને ભુધર રક્ષે, કૃપાનો વાયરો વાય—ભ૦

* શ્રી કૃષ્ણવચનામૃત ગીતા.

* શ્રી કૃષ્ણ ગીતા.

કોની માએ શેર સુંઠ ખાધી કે, તેનું બગાડવા બળય ?
 સુદર્શન ચક્રથી કાપે કૃષ્ણજી, દુર્વાસા જેવી ગતિ થાય—ભ૦
 ગજેન્દ્રવત દુઃખદ જીવને, માર્યો શ્રી હરિએ ધાય;
 હિરણ્યકશ્યપુએ પ્રહલાદ ત્રાસ્યો, નરસીંહ હાથે ચીરાય—ભ૦
 સંત સતિની છેડ ન કરે તો, ગોવરધન રીબળય;
 ભક્ત સેવેથી પ્રભુ સેવાયે, 'જમનાદાસ' લાગે પાય—ભ૦

રાગ—આશાવરી તાલ દાદરા.

મૈનનો મહીમા

મૈન છે સુખની ખાણ, બંધુ, મૈન છે સુખની ખાણ;
 લાગ્યા ગુરનાં ખાણ બંધુ, મૈન છે સુખની ખાણ—ટેક.
 પુછે તો કહો નહીં તો ચુપકરી રહો, ધરવું ધણીનું ધ્યાન;
 અત્યંત વાસના રહિત મૈન જે, તેજ ખરું સમાધાન—બંધુ
 અનુદ્રંગ સત્ય પ્રીય હિતકર, વાણી તે દેવિ જાણ;
 વ્યર્થ લવારોને વાણી કદુ બોલે, ગણાય તે તો સ્વાન—બંધુ
 જ્ઞાન થયા પછી મહાલવું મૈને, અનુભવીનું એ તાન;
 દુર્જન સાથે મૈન રહેવું, હરિ કથામાં સન્માન—બંધુ
 સંયમીની વાણીમાં સીધિ બોલે તે થાય નિધાન;
 'જમનાદાસ' એ આત્મબંધુ ભેદનું કરજે સ્નાન—બંધુ

રાગ—સોયણી.

કહાનાં, તોપે જાઉં બલીહાર

ટેક.

સુંદરશ્યામ મદનમોહન તૂં, શ્રી અજરાજકુમાર;
ગોવર્ધનધર બંસી અધર ધર, નિજજનકા આધાર—ક૦
પ્રેમ લક્ષણાં ભક્તિ મેં લયકર, અજ બંસી લલકાર;
વાર વાર મેં વિનંતિ કરત હું, 'જમનાદાસ' ઉધાર—ક૦

રાગ—પીલુ કે જંગલા.

૬. કિર્તનો સુધી.

(મન તું જાણે અમર મેરી કાયા, જેવું રાગ)

જસ જીવનસે, શ્યામ મીલા નહીં,

ઉસ જીવનકું, કરના ક્યારે ?-ટેક.

જસ હાથોંસે, દાન દીયા નહીં;

ઉસ હાથોં કો ધરના ક્યારે ?-જસ

જસકે દીલમેં, દયા ધર્મ નહીં,

ઉસ દીલ પથર, ભરનાં ક્યારે ?-જસ

જસ નૈનનમેં, પ્રેમ ભાવ નહીં,

ઉસ નૈનનકું, રખનાં ક્યારે ?-જસ

જસ રસનામેં કૃણુ ના નીકલે,

ઉસકું તોડકે, ગરનાં ક્યારે ?-જસ

ગુરૂ કી કૃપાસેં, સ્વરૂપ પીછાનાં,
 તો જીના કે, મરના ક્યારે ?-જીસ
 સચરાચરમેં, પ્રભુકું જાનાં,
 ફૈત ન હય, તો ડરનાં ક્યારે ?-જીસ.
 જા ઘટમેં લગવાન બિરાજે,
 'જમનાદાસ' તો, તરનાં ક્યારે ?-જીસ.

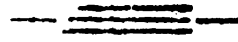

રાગ—પીલુ, કે જંગલા.

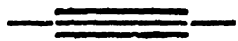
મુસાફીર શાય—ઝગ.

શાય મુસાફીર, કરણી કર લે,
 નરદેહ દુર્લાલ, ખોનાં ક્યારે ?-ટેક
 હરિ ભક્તિકા, કીલ્લા બનાસે,
 આયુઃ ગયે પીછે, રોના ક્યારે ?-શાય
 કાળ ખડા હૈ શીરપે ભારી,
 ચમ દહેમેં મોહનાં ક્યારે ?-શાય
 કામધેનું હરિ, નાંમ છાંડી કે,
 કૃતિકું હાં, દોહના ક્યારે ?-શાય
 પરમારથ કે, કામ કીયે તો,
 કરણીબીન ઓર હોનાં ક્યારે ?-શાય

*બાવનસેં પ્રભુ બહાર મિરાજે,
 જ્ઞાન હુવા પીછે, સોના ક્યારે ?-શોચ
 ધધેર કીચે, ચંચલ માયા,
 મૃગજલ સ્વપ્ન, બિલોનાં ક્યારે ?-શોચ
 પુરુષોત્તમ 'જમનાદાસ' વત્સલ,
 પ્રેમ નજર બિન, જોનાં ક્યારે ?-શોચ

રાગ—પીલુ, કે જંગલા.
 ચેત સમજ, નાદાન પ્રાણી,
 આશક થઇને કરી લે કમાણી-ટેક
 ગફલતમાં રહે, મતિ પસ્તાણી,
 કાળ ચકકરની, ઉપર ધાંણી-ચેત.
 નરદેહ દુર્લભ, શાસ્ત્રે વખાણી,
 કરવું કદી નહીં, એ કુળધાણી-ચેત.
 ભેદ દષ્ટિમાં મતિ ગુંચાણી,
 આશા તૃષ્ણા, માં લપટાણી-ચેત.
 હરિ ગુરુ સંત, પીચે પ્રેમ વાણી,
 'જમનાદાસ' મટે ચાર ખાણી-ચેત.

* બાવન શબ્દની વૈખરીથી રહીત.

રાગ—જંગલા કે પીલુ, તાલ ૩.

નારાયણ જીનકે હીરદે મેં: જેવું રાગ.

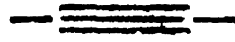
ગુર ગોવિંદ કૃપા થઇ જે પર,
તપ વ્રત તીર્થ, કરે ન કરે રે-ટેક
વિઠ્ઠલ વરને હોતે જે વરીયો,
બીજને તે, વરે ન વરે રે-ગુર
પ્રેમ દ્રષ્ટિ ઉભરાણી રગેરગ,
અન્યમાં દ્રષ્ટિ ઠરે ન ઠરેરે-ગુર
પ્રેમે શ્રી કૃષ્ણ પધાર્યા હૃદયમાં,
ભવ સંસાર તરે ન તરે રે-ગુર
હરિ ગુર સંતસંગ 'જમનાદાસ'
કાળથી ડરે ન ડરેરે-ગુર

રાગ—જંગલા કે પીલુ તાલ ૩.

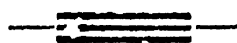
આવો કહું વાત પ્રેમ ભરેલી,
જે મુજ ગુરએ, કાને કહેલી-ટેક
ગુરએ કર્ણમાં ગુપ્ત કહું કે,
“પ્રીતિ પ્રચંડમાં, જીવ દે ઠલી-આવો
જેને તૂં શોધે બાહરે હાંઠી,
તે તુજ અંતર, છે બિરાજેલી-આવો

સાચો પ્રભુ જો ભેટવા ચાહું,
 અંતર્યામિમાં, કર મતિ ઘેલી-આવો
 બૂલી જ મનમાં લેદ વિચારો,
 જોઈ લે આત્મ, જ્યોતિ ઝરેલી-આવો
 આદિ અંતરમાં બાહુર એનો એ”
 ‘દાસ’ની દષ્ટિ કૃષ્ણે ડરેલી-આવો

રાગ—જંગલા, કે પીલુ તાલ ૩.
 પ્રભુ, યા માયા બેમાંથી એકને આધિન થવુંજ પડે છે.
 ચાકરી કૃષ્ણની કરવી સારી,
 ના કરશે તો, કંસની ખારી-ટેક
 સેવક રામના થાય નહીં જે,
 રાવણ લેશે, ચાકરી ભારી-ચાકરી
 પુરૂષ આધિન થાય નહીં તો,
 પ્રકૃતિ કરશે, જીવ લિખારી-ચાકરી
 જગદીશ્વરની સેવા કરવી,
 ના કરવાથી, જમની વારી-ચાકરી
 ગુરુ સંગાથી, જવું હરિ ધામે,
 યા જમ સાથે નકે સવારી-ચાકરી
 શ્રેય પ્રિયનાં બે મારગ છે,
 જ્યાં જવું ત્યાં; જવું વિચારી-ચાકરી

ધ્રુવર માયા, બેજ પદાર્થો,
 માયા પ્રીતિ છે ગુન્હેગારી-ચાકરી
 ગુરુ ચરણોપર, જાઉં બલીદારી,
 'જમનાદાસ' નંદ દુલારી-ચાકરી

રાગ—મળયો મનખા જન્મ અવતાર, માંડ કરીને જેવું રાગ.

૬. કિર્તનો સુધી એકજ રાગ. ભજન

મળયો મોંઘો મનુષ્યા જન્મ, કૃપા કરીને;
 જેને દેવતા પણ યાચે, અર્જ હરિને;
 તને મળશે નહિ પાછો, ફરી ફરીને;

માટે ભાવે ભજ ફિરતાર

ટેક.

કાર્યનામ રૂપ જગત કે'વાયે, કારણ અવિધા માયા;
 માયા અસત ચંચલ ફનાં છે, જવાનાં જે જાયા;

દેહ મરીને

મળયો

નરનારાયણ જેવી દેહે, કરણી ન કરે મંદ ભાગ્ય;
 આંખ ઢંકાતાં સ્વપ્નું થાશે, સાવધાન હવ જાગ;
 કાળે ડરીને

મળયો

જમ મુલક દ્વૈત સ્વપ્ન ભભાવે, રણાતું બંધનું ખેલ;
 પ્રારબ્ધ વેગે હવ તણાયે, કદી જેલ કે મહેલ;
 કુર્મ કરીને

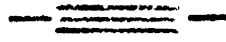
મળયો

પોતાનાં અંતર શત્રુઓને, ઓળખી લે પૂરા;
કામ ક્રોધ હું મારું વેરીને, કાઢે તેજ શૂરા;
માર અરિને

મળ્યો

‘અમંગલ દેહમાં મંગલ મૂર્તિ’ કૃષ્ણ ચંદ્ર સ્વરૂપ;
‘જમનાદાસ’ સફળ કરીને, સમાધાનમાં ચૂપ;
વિકૃત વરીને

મળ્યો

રાગ—મળ્યો મનખા જન્મ અવતાર, માંડ કરીને જેવું.

લાખો જન્મથી આ, જીવાત્મા ભટકે;

લાખો ઘર સંસાર, કરીને પટકે;

લાખો સગા વહાલામાં, અહીં તહીં અટકે;

હવે ભજી લે કૃષ્ણ મુરાર—

ટેક.

આ જન્મે હવે ઓછું બને, ને હરિ ભક્તિ ચડે;

તેમાં કલ્યાણ તારું છે જીવડા, પુનઃગર્ભ ન પડે;

પ્રભુમાં સટકે—

લાખો.

જ્યારથી સૃષ્ટિ ઉત્પન્ન થઈ છે, જીવને જડે નહીં ધર;

કૃપા કરી ગુરૂ હાથ ઝાલે તો, સઘળે લીલા દહેર;

માયાથી છટકે—

લાખો.

સમ્રાટ રાજા બનવા કરતાં, હરિદર્શન લિખારી;

બનવું લાખ ઘણું સારું છે, રાજી થાય ગીરધારી;

પછી નવ ખટકે—

લાખો.

દુનીયાના ડાહ્યા થાવા કરતાં, ગુરૂ શરણે જવું;
કરોડ ઘણું ઉંચું આ છે પ્રીય, પ્રભુનાં ઘેલા થવું;
હરિરસ ઘટકે— લાખો.

શુદ્ધ વેદાંતિ પંડીત કરતાં, કૃપા પાત્ર સારા;
'જમનાદાસ' હરિગુરૂ ચરણે, સમજે તે ન્યારા;
બાકીનાં લટકે— લાખો.

રાગ-મળ્યો મનખા જન્મ અવતાર, માંડ કરીને, જેવું.
તૂંહી રામ તૂંહી રામ શ્રી શ્યામ, દીલ મેં જપનાં;
તૂંહી રામ શ્યામ બિનાં આર, સખહી સ્વપ્નાં;
તૂં જ્ઞાનસેં દેખ વિચાર, ના કછુ અપનાં;
એક ભજ શ્રી સર્જનહાર— ટેક.

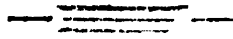
સખી જગત જળ સ્વપ્નાં હુય તો, અચ્છા બુરા કહાં હુય?
કીસ વસ્તુકું સંબંધ કરનાં, કયા તેરા યહાં હુય?
હરિ આમ રટનાં— તૂંહી.

પ્રેમ લક્ષણાં શ્રી ભક્તિમેં, તન્મય: હોનાં ઉધાર;
યોગ ભૂટકુ પુર્વ જન્મકી, સ્મૃતિ:* ભરત હોનાર;
કાળકા ડંખના— તૂંહી.

* રાજ જડભરતને, મૃગનાં દેહમાં પણ પુર્વજન્મની સ્મૃતિ:
ભક્તિયોગ બલથી હતી.

રોપકાર જૈસા ધર્મ નહીં, પરપીડન માહા પાપ;
ગ દ્વેષ ઓર કામ કોધ, લોભ પાપકા બાપ;
બી નહીં ફસનાં— તૂંહી.

ક્ષ અપક્ષમેં પ્રભુ ન મીલના, સમતામેં ભગવાન;
જમનાદાસ' જો મર કે જીવે, પ્રેમામૃતકા પાન;
ત્રેકાળમેં હંસના— તૂંહી.

રાગ-મળયો મનખા જન્મ અવતાર, માંડ કરીને, જેવું.
ધર્મની બેંક.

પ્રભુનાં ધર્મની બેંક, કદી નવ ખૂટે;
ધર્મજ કરે રક્ષા, રક્ષિતની પુંડે;
પ્રભુ આપે વ્યાજ શીખે, કોમનાં જીંડે;
જો ધર્મ તણા જયકાર— ટેક.

પૃથ્વીમાં એક ગોટલી વાવે, હજારો આંખા દે;
એક કણનાં પૃથ્વી અનેક દે, તો શ્રીહરિ કેમ દયે?
આપે હાથ છુટે— પ્રભુનાં.

દ્રોપદીનાં તાંતણાંનાં, નવસે નવાણું ચીર;
મારનરાખી ચીર પૂર્યા બહાલે, ધન્ય સુભદ્રાના વીર;
દુષ્ટ* માથું કુંડે— પ્રભુનાં.

* દુર્યોધન.

સુદામાના તાંદુલ લઇને, ફલ સોનાનાં મહેલ;
ગજેન્દ્રનું એક કમળ લઇને, છાડાવી બુડની જેલ;
ભક્તિ ના તુટે— પ્રભુનાં.

લાખો હાથનો દાતા પ્રભુ છે, યાચકને હાથ બે;
લક્ષ્મીપતી જો દશે ત્યારે, લેનારો શું લ્યે?
શંકા કાં થુંટે— પ્રભુનાં.

શુભ કર્મ કરનારની સ્વપ્ને, દુર્ગતિ કદી નવ થાય;
અવિનાશી બે કે ધર્મ જમા કરો, 'જમનાદાસ' ન જાય;
હુરિ નામ લુંટે— પ્રભુનાં.

રાગ-મળ્યો મનખા જન્મ અવતાર, માંડ કરીને, જેવું.

પુરુષાર્થમાં વિજય છે.

નસીબને શું રડવું? કરણી કરીએ;
પલટે નસીબ પુરુષાર્થે જરી ના ડરીએ;
પોતાનાં કર્મ પ્રમાણે, નસીબને ઘડીએ;
પુરુષાર્થ કરો સંસાર— ટેક.

ધ્રુવ માતાનું મેલું સાંભળી, બેસી રહ્યા જો હાત !
તો અવિચળ પદ પામત કદી ના, શ્રીહુરિ દર્શન ખોત;
ફરી તપ ઠરીએ— નસીબ,

અક્ષરિં પદ પુરુષાર્થે પામ્યા, વિદ્યામિત્ર રાજર્ષિ;
દેવ તો દુર્બળ ચિત્તનાં માટે, ગાયે વશિષ્ઠ મહર્ષિ;
બ્રહ્મું નવ જરીએ— નસીબ.

ગોવિંદસીંહ, પ્રતાપ, શીવાજી, રામતીર્થ ગાંધી;
જનક અર્જુન કર્મયોગી, ચડયા પુન્યખાંધી;
વિજયમાળ વરીએ— નસીબ.

ધર્મ અર્થ કામ ને મોક્ષ, ચાર પુરુષાર્થ ખાસ;
ભક્તિયોગ છે સૌથી પ્હલું, ત્રિવિધ દુઃખનો નાશ;
પરં સુખ ભરીએ— નસીબ.

ભાગ્ય સુતું પુરુષાર્થ વિનાં હરિ, કર્મીને મદદ કરે;
'જમનાદાસ' હીંમત નવ હારે, શ્રીહરિ કબ્જે હરે;
કૃપાથી ચડીએ— નસીબ

રાગ-મળ્યો મનખા જન્મ અવતાર, માંડ કરીને, જેવું.

જય કૃપામૃત ગોપાલ, શ્રી ગીરધારી;
હું સાંભળો દીનદયાલ, અરજ અમારી;
તમે ભક્ત તણાં પ્રતિપાલ, નંદદુલારી;
આપ નોંધારાનાં આધાર— ટેક.

અશરણનાં પ્રભુ શરણ છો, અનાથનાં છો નાથ;
ભુલો પડેલો કાળ મુખે છું, હવે તો ઝાલો હાથ;
ખિરક વિચારી—

જય.

સૌ તજે તેને આપ સ્વિકારો, પોતાનો જાણી બચાવો;
આપ કૃપા કરો, તો શું ન થાયે? સત્ય પંથ બતાવો;
શરણ હિતકારી—

જય.

આપે જીવો પર ત્રિગુણી માયા, ફેલાવી છે ભારી;
આંખોમાં મરચાં ધૂળ છે તેથી, ઝાળખે ના નરનારી;
જાણે નિર્વિકારી—

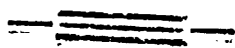
જય.

હું પ્રભુ! ભક્તિમાં અને દુઃખમાં, કસોટી ના દયો મારી;
કસોટીમાં હું પાસ થઈશ નહીં, દયાથી દયો ઉગારી;
ચરણની ખારી—

જય

‘જમનાદાસ’ લગામ સર્વની, આપશ્રી હરિ હાથે;
આપ નચાવો તેમ સૌ નાચે, હંસ ધૂળ ચાટે;
લીલા બલીહારી—

જય.

૧૭૫

રાગ-ત્રોટક છંદ:

‘હરિરેવ જગત જગદેવ હરિ’,

જપ વારંવાર ઉર પ્રેમ ધરી;

છે ઉત્તમ દાવ ન આવે ફરી,

ભજવાથી હરિમાં હું જાય સરી: ૧.

ગુરુમંત્રમાં દૈવિ સામર્થ્ય રહું,

પુરે સાંખ્ય સંતો વેદશાસ્ત્ર કહું;

જડને ચૈતન્ય બનાવે ગુરુ,

શુદ્ધ ભાવથી સેવે ગુરુને પુરુ: ૨.

આયુઃ અદ્ય તેમાં રોજ થાય કમી,

સંસાર ત્રિધ્નો ભરપૂર ભમી;

રાગદ્વૈષ્ણો નીવેડા થાતો નથી,

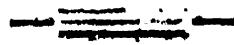
નથી માયાનું પાર શ્રીકૃષ્ણે કથી: ૩.

માટે સાર જે હોય તે લઈ લેવું,

બાકીનું અસારને છોડી દેવું;

‘જમનાદાસ’ ત્રોટક છંદ ગમી,

રમે સર્વમાં આત્મારામ રમી: ૪.

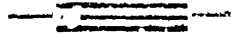

રાગ-ભૈરવીની કવાલી.

૫ કિર્તનો સુધી એકજ રાગ.

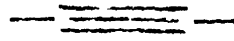
શ્યામરે શ્રીકૃષ્ણ પ્યારે, દર્શ કયું દેતે નહીં જેવું, યા
રામ કહેનેકી મઝા, છસ્કા જખાંપે આ ગયાઃ જેવું.

ઉસ્તાદને* દીયા આંખાં તીસરી, દ્વૈતસે† હુમ સો ગયે;
‘હુમ’ કી ખૂફ નિકાલી દીલસે, અદ્વૈતપ મેં લીન હો ગયે-ઉસ્તાદ
સ્વપ્ન જગમેં દૈડતા થા, સત્યકો ભુલાય કર;
તૂંહી તૂં જાપ જપાયા ગુરને, જ્ઞાન દે હુમ ખો ગયે-ઉસ્તાદ
જામ દેખા અવિનાશીકું, કહાં જાઉં મેં કાશીકું?
તોડી મેરી ફાંસીકું, ગોવિંદ કે અખ હો ગયે-ઉસ્તાદ.
ચૌદ લોકકું ભુલ ગયે, જામ ચિરં શાંતિ આ ગઈ;
હું તૂં સેં પર આત્મભાવ મેં, હુમ અભિન્ન હો ગયે-ઉસ્તાદ
માયાસેં ગુરને છુડાયા, મૃત્વર એકમેં જોડ કર;
નઝરકું ફેલાય દેખા, કીટ ભ્રમરી હો ગયે--ઉસ્તાદ

*સમર્થ શ્રીગુરુએ †ખે ચર્મ ચક્ષુ નહિ, પણ ત્રીજી અંત-
રની જ્ઞાન ચક્ષુ ‡માયાથી ઈર્ગંધ હું મારંની વાસ. ૫ પ્રભુ સત્યમાં

શ્યામને બંસી બજાઇ, પરમાનંદી સુન ભયે,
ભઇ કૃપા જમ શ્યામકી, બંસરી હમ હો ગયે—ઉસ્તાદ
પૃથ્વી દાનસેં જ્ઞાન દાન, અધિક હયશાસ્ત્રો કહે;
શ્રીહરિ મેં 'જમનાદાસ,' ગુરૂ ગમસેં વો ગયે—ઉસ્તાદ

રાગ—ભૈરવીની કવાલી

સુનલે પ્યારે બાત મેરી, શ્યામસે મન જોડ દે;
ગુરૂ મુખસે *આત્મચિત્તલે, પાપ ઘાઘર ફેડ દે—સુનલે
કોઇના તેરા ચહાં હય, જમ સમશાને જયંગા;
સગા ના કોઇ સાથ †જલતા, ઉસલીયે કયું દૌડ દે?—સુનલે
દ્રષ્ટ જો દીખાતા હય સો, કના હોને વાલા હય;
અદ્રષ્ટ સત્ય શ્રી હરિહય, બહિર્મુખ મન ‡મોડ દે—સુનલે
કરો સદા ભજન પ્રભુકા, ભક્તિસેં સમ સીધ્ધ હય
સુખ રહિત અનિત્ય દેહ મેં, મેરા તેરા છોડ દે—સુનલે
પ્રભુ ઉસકુ મીતતા હય, જો મીલનકા §શોખ હય
લગાલે હરદમ પ્રેમ પ્રભુસેં, દ્વૈતસે મન તોડ દે—સુનલે
ભક્તકા કબી નાશ નાંહિ, સત્ય કહેતા હું ચહાં;
'જમનાદાસ' જુઠ કહું તો, ચાહે મુજકો રોડ દે—સુનલે

* અપરોક્ષસાક્ષાત્કાર આત્માનુભવ. † મૃતદેહ સાથ કોઇ રુગો બળતો નથી. ‡ ફેરાવી-અંત મુખ કરવું. § તીવ્ર જ્ઞાસા-સાચી હુખ.

રાગ—ભૈરવીની કવાલી.

વૈરાગ્ય વીંછી

વૈરાગ્ય વીંછી કરડે ત્યારે, મોહ નિંદ્રા ઉડશે;
 સત્ય શું? તે જાણવાની, વૃત્તિ દીલમાં કુટશે—વૈરાગ્ય
 દરિદ્રતા પર *અંજન* છે, નેત્ર દોષ મટાડશે;
 સ્વાર્થી ને બિનસ્વાર્થીના, વિવેક સાચો ઉડશે—વૈરાગ્ય
 અભય છે વૈરાગ્યમાં, નિર્ભય પદને પામવા;
 જખમી તો ગુરૂ શરણ જશે, તરવાનુભવ લુટશે—વૈરાગ્ય
 વૈરાગ્ય ન ટકે જ્ઞાનવિણ, ભુખવિણ ભાવે નહીં;
 રભુખ ભાગે પુન્યથી તો, કૃપા વૃષ્ટિ છુટશે—વૈરાગ્ય
 ગુરૂ શું કરે ભુખ નહીં જ્યાં, ઝસીંહણ દુધ પચે નહીં
 'જમનાદાસ' ગુરૂ કૃપાવિણ, સર્વે માથા કુટશે—વૈરાગ્ય

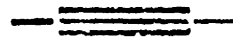
*દુઃખ-દરિદ્રતાથી અંજણુ, સત્ય ન શોધી શકવાની દ્રષ્ટિને
 દોષ મટાડે છે. ૨ પોતાનાજ આત્માના ઉધ્ધાર કલ્યાણની ભુખ
 ૩ શ્રી ભગવત સ્વરૂપનો ઉપદેશ.

૧૭૯

રાગ—ભૈરવીની કવાલી.

અમુલ્ય જીંદગી.

જીંદગીની કીંમત સમજો, પુરુષાર્થનું એ કામ છે;
જેનાં દીલ નિષ્કામ છે, તેના દૃઢ શ્રીરામ છે-જીંદગી
રામ છે ત્યાં કામ ન રહે, હરિ છે ત્યાં હું ન આવે;
સૂર્ય જેનાં ધ્રુવ આંધળો, સત્ય રીતિ આમ છે-જીંદગી
માનવ જન્મ મુમુક્ષુતાને, મુક્ત સંગ દુર્લભ છે;
જન્મ ઉત્તમ કુળમાં થાવું, ચાર દુર્લભ દામ છે-જીંદગી
સાગરે સરિતા પહોંચે છે, ગુરૂમાં શીષ્યો વસે છે;
ભક્તમાં ભગવાન છે, શ્રી રામમાં આરામ છે-જીંદગી
સતસંગ યાત્રા થામ છે, પોંચાડે ગોવિંદ ગામમાં;
દયો સદા હરિ નામને, સંતોતણો વિશ્રામ છે-જીંદગી
આનંદ શાંતિ પ્રેમમાં, હોય તે મસ્તાન છે;
'જમનાદાસ' ગુલામ પ્રભુને કૃષ્ણમાં ગુદ્તાન છે-જીંદગી

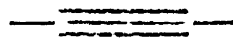

રાગ--ભૈરવીની કવાલી

એવું જીવન શા કામનું?

જેણે પ્રભુ પોષ્યા નથી, ગુરૂ સંતને તોષ્યા નથી;
દીલ દાઘને ભૂંસ્યા નથી, જીવન તે શા કામનું? ૧.

આવ્યા તેવા પાછા થયા, જમદારમાં સીધા ગયા;
 રાખી ન કાંઈ દીલ દયા, જીવન તે શા કામનું ? ૨
 મોટરની સહેલો બહુ કીધી, બગી બાગની લહેજત લીધી;
 પ્રભુ પ્રેમ પ્યાલી ના પીધી, જીવન તે શા કામનું ? ૩
 પુરુષાર્થની ગમ ના પડી, કુછંદમાં બુદ્ધિ સડી;
 કૃષ્ણ ખુમારી ના ચડી, જીવન તે શા કામનું ? ૪
 અવિનાશી સુખને ના જોયો, વિનાશીમાં પૂરો મોહયો;
 અંતે પછેડી લઈ રોયો, જીવન તે શા કામનું ? ૫
 કૃષ્ણ સંદેશ ના વિચાર્યું, 'કૃષ્ણ શરણુ'ના ઉચાર્યું;
 મા પેટ જન્મી શું ઉકાર્યું ? જીવન તે શા કામનું ? ૬
 પરમાર્થમાં ન કરી પ્રીતિ, એ સ્વાર્થની ભુંડી રીતિ;
 'જમ'ની છુટે ક્યાંથી ભીતિ ? જીવન તે શા કામનું ? ૭
 સતિનો પતિ પરમેશ છે, માને જો નહીં આ લેશ છે;
 જમ કોટે સ્ત્રીપર કેસ છે, 'જમનાદાસ' ઈ કામનું ૮

રાગ—દરબારી કહાનરો. પ. કિર્તનો સુધી એકજ રાગ.

દિવ્ય આંખો ખુલી.

આંખો ખુલી આંખો ખુલી, આંખો ખુલી ગુર તુંજ છે,
 બહુ જન્મનાં પુન્યો પ્રગટ્યાં, નાથ નેતિ તુંજ છે-આં
 સંશય બધા છેદાઈ ગયાં, સૌ બ્રંથીઓ ભેદાઈ છે;
 કર્મોત્પ્તિ ભવ બધા છુટ્યાં, પ્રેમ ભક્તિ પાઈ છે-આં

નેત્રે નરવર માથે માધવ, દેહે દેવ દીખાઇ છે;
હરિ હૃદય કાને કૃષ્ણજી, પ્રાણે પ્રભુ પ્રગટાઇ છે-આં
ચોથી શ્રી ભકિત સેવનાને, સ્મરણ તારું ટેક છે;
મમતા મરી સમતા જડી, આનંદ રૂપ તું એક છે-આં
જે કોઇને દેખાય નહીં તે, કોઇક વિરસો જોય છે;
તે સત્ય હીરો ઓળખાતાં, 'જમનાદાસ' હું ખોય છે-આં

રાગ—હરમારી કહાનરો.

જીવ જગી થા હુશીયાર તું, જોજો ! ઉમર ચાલી ગઇ;
શીર કાળ તાંકે છે એ તારી, સૌ કમાઇ ખાલી ગઇ-જીવ
ક્યાંથી આવ્યો ક્યાં જવું છે ? અંતેદેહના હાલ શા ?
સૌ સ્વારથી સંસાર આ, દશે ત્યજી તાલી લઇ-જીવ
આશા તજી ડાકણીએ, અંતરે બહાલી થઇ;
પણ નાગણીને દુઃખ પાઇ, મૃત્યુ દુઃખ ઘાલી ગઇ-જીવ
ભકિત સેવા ધર્મવિણ, કોઇ ન તારું જોઇ લે;
ન્યાત જાત ને વાતમાં, જીવગી અહો ચાલી ગઇ-જીવ
વિચાર કરીને તાર જીવને, પ્રેમ પી પ્યાલી લઇ;
તરી જા 'જમનાદાસ' ભવ, ગુરનાં ચરણ ઝાલી લઇ-જીવ

રાગ—દરબારી કહાનરો.

ઉર્દુમાં

માલીક ૧દિલ્લખર સનમ તેરા, રદશિક પ્યાલા પીલાયા;
 ખુલી આંખ જમ દેખા સનમ, મૈં તુઝકો મેરાદિલ દીયા-મા
 મૈં રહ ગયાથા ઝજહાંનમેં, ફીરતાથા તેરી શોધમેં;
 મીલેંગે કુખ મેરી સનમકો, એક યાદથી તો મીલ લીયા-મા
 ઝમુશિદને મુઝકો કહા, ખસ આપ આપ કો ભુલ જા;
 જલાદે ખુદ પનુમાઝકો, ઇસ ફહુર્કસેં કાનિલ કીયા-મા
 લગી આંખ જોખસસે હુવા, અમ નઝરમેં તુંહી એક હુય
 મસ્તાન તેરે ઇશક મેં, જહાં જહાં મન્જિલ દીયા-મા
 ૮ખંદગી ઓર ૯ખેરસેં, જમ ૧૦મહેર તેરી હો ગઘ;
 અમ નિડર હું સખહી જગામેં

૧૧નકલ છોડ ૧૨અસીલ લીયા-મા
 કીસ જન્મમેંમિ યાદ તેરી, ના ભુલું મૈં સનમ;
 યે અર્જ 'જમનાદાસ'ઝી, સુનકે પ્રભુ ૧૩શામિલ કીયા-મા

૧હૃદયેશ્વર પ્રેમપાત્ર પ્રભુ. ૨પ્રેમ ભક્તિ. ૩દુનિયામાં. ૪ગુરુદેવ
 ૫ મીથ્યા અહંભાવને. ૬ શબ્દ ઉપદેશ. ૭ અભેદ. ૮ ઉપાસના
 પ્રાર્થના. ૯ દાન. ૧૦ પ્રભુ દયા. ૧૧ માયા. ૧૨ શુદ્ધ સ્વરૂપ
 પરમાત્મા ઇષ્ટ દેવ. ૧૩ પોતાનો માની શરણુ રાખ્યો.

રાગ—દરબારી કહાનરો.

સ્વાર્પણથી ઉન્નતીના શિખરે

ઉન્નતિનાં શીખરપર, કોમ કોમ વિરલ પ્હોંચે ખરો;
ઉપર પ્રેમ જ્ઞાન પ્રકાશનો પ્રગટે દીવો સાચો ઝરો—ઉં

સર્વ રોગ વિદારક, છે બુદ્ધી સ્વાર્પણ રામબાણ;
જીવન સૌ સોંપી દધ, નિશ્ચિંત થાવું છે પ્રમાણ—ઉં

અર્પણ થવું 'હુ' દધ દીધું, થોડા વખત મારે નહીં;
પણ થઇ ચુક્યા જન્મોજન્મ, હરિનાં જરૂર માનો અહીં—ઉં

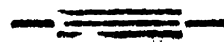
બ્રહ્માંડ છે તે નાથનું, સૌને નચાવે શ્રી વિભુ,
જો જગત પ્રભુનું તો હું પણ, છું તાહરો આઓ પ્રભુ—ઉં

મન બુદ્ધિચિત અહંકારમાં, પ્રથમ 'હુ' બોલાવતો;
સ્વાર્પણ પછી પ્રભુ આવીયા; પડદા અંતર ખોલાવતો—ઉં

બહાલા પ્રભુમાં ફૂળી જાતું, લીન થાવું ખર્પી જઈ;
જોવી લીલા ને રમ્યતા, સુંદરતા ભલે થઈ થઈ—ઉં

જો હોય વાંચક તું ખરો તો, જન્મે નહિ પાછો ફરી;
તો જાણું સ્વાર્પણ સાચું તારું બસી જ ખોરે હરિ—ઉં

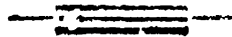
'જમનાદાસ' અંતર પ્રેમે, તું પકડ શ્રી હરિ હાથને;
છોડાવનાર સમર્થ ધન્યો, ધન્ય છે શ્રીનાથને—ઉં

રાગ—દરબારી કહાનરો.

બલ ને બુદ્ધિ બે સથે રહે?

વાતો કરતાં જોતાં જોતાં, જીંદગી ચાલી ગઇ;
 ખેતર પક્ષી ચુણી ગયા, વાડ પછી શા કામની?—વાતો
 ‘આપ બેઠા આપ બેઠા,’ ગાડી તો ચાલી ગઇ;
 વ્યર્થ પરતાવું પછી, એ બુદ્ધિ તે શા કામની?—વાતો
 આગ લાગી પાણી ન મળે, આગ ફેલાઈ ગઇ;
 આગ લાગે કુવો ખોદે, મહેનત તે શા કામની?—વાતો
 મરણ થયું દહીં તણું, તેડવા દાસી ગઇ;
 મરણ અંતે વૈદ્ય આવ્યો, ચતુરાઈ શા કામની?—વાતો
 હાથમાંથી બાજી ગઇ, ધન ને જોખન ગયું;
 પ્રથમથી ચેત્યા નહિ, પરતાવું તે શા કામનું?—વાતો
 ગઇ જીવાની વૃદ્ધા આવી, શરીર જીર્ણ થયું બધું;
 જોખનમાં તીર્થો ન કીધાં, જીંદગી શા કામની?—વાતો
 માત તાત પતિ પત્નિ, જીવ તે ઠાર્યા નહિ;
 વિયોગમાં બહુ યાદી આવે, યાદી તે શા કામના?—વાતો
 બલ હોય તો બુદ્ધિ ના હોય, બુદ્ધિ હોય તો બલ નહિ;
 બલ બુદ્ધિ બે સાથે હોવા, ત્યાં કૃપા છે કામની—વાતો
 જગ્યા મુકતા ફલ પાવે, સુતેલાઓ સર્વ ખાવે;
 હાથે જે તે સાથે આવે, ‘જમનાદાસ’ તે કામની—વાતો

રાગ-રાસનો-ધોળ પદ.

આનંદ છે આનંદ છે આનંદ છે રે,
હવે સર્વ સ્થિતિમાં આનંદ છે (ટીક)

સાર કાઠી લીધું, તજ્યું અસારને,
સાર શ્રી કૃષ્ણાનંદ છે-રે, હવે

મતિ પ્રમાણે કોઇ, નીંદે કે વંદે,
પરવા નથી માહાનંદ છે-રે, હવે

નથી કોઇ મીત્ર, નથી કોઇ વૈરી,
આત્મ પ્રેમે સ્વાનંદ છે-રે, હવે

આત્મનાં લાલથી, નથી અધિક લાભ,
ભેટયા પછી નિજાનંદ છે-રે હવે

પ્રભુ જાણ્યા પછી, રહ્યું ન જાણ્યું;
દર્શનથી પ્રેમાનંદ છે-રે, હવે

જેમ છે તેમ, હવે બધું સુંદર છે,
શ્રીહરિ સત્યાનંદ છે-રે, હવે

‘જમનાદાસ’ મસ્તાનિઘટમાં,
લકિતમાં પરમાનંદ છે-રે, હવે

રાગ-રાસનો ઘોળ પદ.

પાન છે પાન છે પાન છે રે,
ગોવિંદ ગીતાનું ઉત્તમ પાન છે: (ટેક)

કર્મ ઉપાસનાં, જ્ઞાન ધ્યાને રહે,
તારનારો શ્રીકૃષ્ણ છે—રે, ગો

સમર્પણ થાવું તો, મૂલ શ્રીકૃષ્ણમાં,
દેવાધિ દેવ ભગવાન છે—રે, ગો

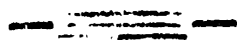
સર્વ દાનોમાં જ્ઞાનદાન મોટું,
વળી અહંમમનું દાન છે—રે, ગો

શ્રીકૃષ્ણ શરણું, મમ માહા મંત્ર,
ધન્ય પ્રાપ્તું જેનું પ્રાણ છે—રે, ગો

કૃષ્ણ વચન, અનુસરે સદા જે,
ગૌ લોકમાં તેનું માન છે—રે, ગો

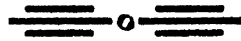
જીવતે સમભાવમાં, ચિત્ત જે સ્થિત છે,
જીત્યો તે જગ બુદ્ધિમાન છે—રે, ગો

પ્રેમનું ફલ પ્રેમ સ્વરૂપ થાવું,
'જમનાદાસ' એકતાન છે—રે, ગો

રાગ-રાસનો ઘોળ પદ કાળ.

જાય છે જાય છે જાય છે રે,
 તારી આયુષ્ય પલ પલ જાય છે—(ટક)
 ભુલ ભુલામણીમાં ફસાતો જાતાં,
 જીવાનીને કાળ ખાય છે—રે,
 સૌ પર ફરે છે, કાળની ઘંટી.
 તેમાં સૌ જીવ દરાય છે—રે,
 રાત દીવસ બે, પડ ઘંટીનાં,
 પાપીથી ચમ રીજાય છે—રે,
 એક એક ઘડી, લાખોથી ન મળે,
 સમજે તેને હરિ રહાય છે—રે,
 *સુકા ડુલહાડને, નાખશે ગંગામાં,
 જો લીલા હાડ જ્ઞાન ગંગે નહાય છે—રે,
 સફલ છે તેની, કાયા જગતમાં,
 રાજ થશે ચદુરાય છે—રે,
 ‘જમનાદાસ,’ કરો પ્રેમ સેવા,
 ભક્તિથી વહાલો વશ થાય છે—રે,

*મૃત્યુ પછી દેહનાં સુકા ડુલ-હાડકાને સગાઓ ગંગામાં પધરાવશે,
 તો પછી લીલા ડુલ-હાડકાને અર્થાત જીવતે જ્ઞાનગંગામાં હાડને
 ફાં નખોળવા ?

રાગ-ધોળ, ૩. કિર્તનો સુધી.

સૌથી સમરથ રાધા વરનો આશરો. જેવું. કે, ઓધવજીનાં
સંદેશાનો રાગ.

સાચા ભાવથી ભજીયે યદુનંદનને;
પ્રેમ સ્વરૂપ શ્રી કૃષ્ણ પ્રાણાધારજી;
જન્મ મૃત્યુનાં દુઃખ ટાળે શ્રીનાથજી;
અનન્ય શરણે તરીએ આ સંસારજી—સાચા
સૂર્ય ચંદ્ર તારા અગણીત વિશ્વને;
રચી છે જેણે લીલા અપરમ પારજી;
જે છે સમરથ શ્રી લક્ષ્મીનાં નાથજી;
એવા પ્રભુને શરણે બેડા પારજી—સાચા
પતિત પાવત અધમોધારણુ છે પ્રભુ;
શરણુ જતામાં કૃપા દ્રષ્ટિથી જોય જો;
તાપ પાપને બાળે શ્રી રાધા પતિ;
નિજજનનું 'દાસ' પ્રભુ કરે ઉધારજી—સાચા.

રાગ-ધોળ.

જાણોતો શ્રી કૃષ્ણ સ્વરૂપને જાણુ જો;
એક જાણેથી સૌને જાણાવાય જો;
અખિલ વિધિનાં મૂલ છે સમરથ શ્રીહરિ;
પ્રેમશાંતિને સુખડાની એ ખાણુજો—જાણુ.

કર્મ પ્રમાણે સૌને પ્રેરક નાથજી;
 અસંગ ખેલે ખેલ આકૃષ્ણ કહાન જો;
 તેની ભક્તિથી નિર્ધન પણ રાજા બને;
 અનન્ય શરણે પરમાનંદને માણજો—જાણો!
 તેને જાણ્યાથી મૃત્યુ તરે શાસ્ત્રો ભણે;
 શાસ્ત્રોગીતા કૃષ્ણ વચન ગણાય જો;
 શાસ્ત્રોને શા.સ્વાર્થ કે તે જીકું વાંદે ?
 'જમનાદાસ' આ સત્ય છે રામ બાણજો—જાણો!

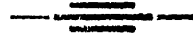
રાગ-આજસખી હું તો આનંદપામી, પ્રગટ્યા

શ્રી અંતર્યામિરે જેવું.

૩. કીર્તિનો સુધી.

દિલમાં ખોવાયો ગળી એક હીરો ર
 એજ સુભદ્રાનો વીરો, રે, સાંભળો રંકઅમીરો
 અદ્યા તૂં કોણ ને કોને પકડે છે ? ર
 જેને પકડે તે તને જકડે, રે સાંભળો રંકઅમીરો
 પ્રભુની માયા કહીના જાણાવાય ર
 શરણ કૃપાયે તરાવાય, રે સાંભળો રંકઅમીરો
 અતી તૃણાવાળો દરિદ્ર છે જગમાં ર
 આશા બેડી મોટી પગમાં, રે સાંભળો રંકઅમીરો

ગામથી લડે તે, કેવાથે અધુરો ર
 નિજમન મારે તે શૂરો, રે સાંભળો રંકઅમીરો
 કામીમન વાઘ છે મારીને નાખી ર
 ના મારો બીચારી માખી, રે સાંભળો રંકઅમીરો
 બોલે તેવું ચાલે તો પગલા પૂજાયે ર
 સર્વલોકોને પ્રીય થાયે, રે સાંભળો રંકઅમીરો
 'જમનાદાસ' માયામાં બોયું મોતી ર
 ગુરૂએ આપ્યું છે ગોતી, રે સાંભળો રંકઅમીરો

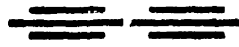

રાગ-આજ સખી હું તો આનંદ પામી જેવું.

લક્ષિત માર્ગ રહેલો.

કલીકાળમાં લક્ષિત પથેજ ચાલો ર
 પંથ બીજો શ્રમ ઠાલો, રે, મળશે શ્રીનંદલાલો
 પ્રભુ શોધવા બાહુર ક્યાંએ નથી જવું ર
 મન શુદ્ધ કરો હરિ ગાવું, રે મળશે શ્રીનંદલાલો
 તો પ્રભુ સ્વયંમ પધારશે ઘેર ર
 બન્ને લોકમાં લીલા લહેર, રે મળશે શ્રીનંદલાલો
 શરણું લઈ સેવા કરવામાં વહેલો ર
 સૌથી મારગડાએ રહેલો, રે મળશે શ્રીનંદલાલો

સત્ય ત્રેતા દ્વાપર યુગમાં જે મોંઘા ર
 કુલીમાં ભક્તિથી સોંઘા, રે મળશે શ્રીનંદલાલો
 દેવકીનાં કુંવર પ્રેમ બંધાયે ર
 સર્વ ભાવે શરણે જાયે, રે મળશે શ્રીનંદલાલો
 મુક્તાકુળ ભક્તિ તણ બીજે જોવી ર
 કામધેનુ તણ કુતરી દાહવી, રે મળશે શ્રીનંદલાલો
 હરિનાંમ સુમરણ જપ યજ્ઞ ઉંચું ર
 નાંમ વિનાં પડે નીચું, રે મળશે શ્રીનંદલાલો
 અનન્ય ભક્તિ જે કોઈ કરશે ર
 માથું આપું જો ન તરશે, રે મળશે શ્રીનંદલાલો
 હરિજનોને 'જમનાદાસ' નમે છે ર
 નમ્યા તે હરિને ગમે છે, રે મળશે શ્રીનંદલાલો

રાગ-આજ સખી હું તો આનંદ પામી, જેવું.

શ્રી કૃષ્ણનાં જન્મે ને કર્મો દિવ્ય છે.

પ્રભુનાં જન્મ કર્મ દિવ્ય છે લીલા ર
 અનેક અવતારે અકીલા, રે, પ્રેમ સ્વરૂપ રસીલા
 શીવસનકાદિ શેષ બ્રહ્માદિ ર
 જાણે ના અંત ને આદિ, રે, પ્રેમ સ્વરૂપ રસીલા

શારદા શક્તિ ગણેશનાં મૂલ ર
 મહિમાનજાણે બુધિ સ્થૂલ, રે પ્રેમ સ્વરૂપ રસીલા
 વિચિત્ર બ્રહ્માંડનાં પ્રભુ કર્તા ર
 કર્તા હર્તા ને ભર્તા, રે, પ્રેમ સ્વરૂપ રસીલા
 પાંચ ભૂતનું પ્રભુનું નથી દેહ ર
 નિર્ગુણ સગુણ દિવ્ય તેહ, રે પ્રેમ સ્વરૂપ રસીલા
 યોગી યોગેશ્વર કોમલ જાણે ર
 પૂર્ણ કૃપાથી પ્રમાણે, રે પ્રેમ સ્વરૂપ રસીલા
 કર્તા અકર્તાને અન્યથા કર્તા ર
 જાણે તે શ્રીહરિ વરતા, રે પ્રેમ સ્વરૂપ રસીલા
 'જમનાદાસ' પ્રભુ સૌથી અસંગી ર
 મહારા જન્મો જન્મ સંગી, રે પ્રેમ સ્વરૂપ રસીલા

રાગ-શીમળીયે કેમ, જાશે વરરાજ? જેવું.
 કૃષ્ણ પ્રભુ હરિ, ગીરીવર ધારી;
 દ્વંદ્વે પધારી, હું ને મારી રે-કૃષ્ણ
 જાઉં બલીહારી, છા સુખ કારી;
 અમને આપોને, ભક્તિ ભારી રે-કૃષ્ણ
 જન્મો જનમમાં, યાદી રહે તારી;
 માની પોતાનો, કરોને પારી રે-કૃષ્ણ

હરિ ગુરને, સંત સમાગમ;
 દેખે ઓ શ્રીજી, વારંવારી રે-કૃષ્ણ
 શ્રીપતિ તું કેમ, નાચ્યો જગરાજ ?
 વાટું જીવે છે, નર ને નારીરે-કૃષ્ણ
 વરસ કરો કાંતો, નાખોને મારી;
 'દાસ'ની અરજી, મરજી તારી રે-કૃષ્ણ

રાગ-ભૈરવી. ૬ કિર્તના સુધી.

થઈ પ્રેમવશ પાતળીયા જેવું રાગ. પ્રેમની દૈવિ ભાંગ.

ભાંગને પીધી ઘુટી ઘુટી;
 એ તો ગુરુએ દીધી જડીબુટ્ટીરે—ભાંગ.

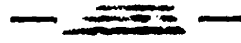
પ્રેમની ભાંગ, જ્ઞાનનાં મરીથી
 ઘુટી સંતોએ હાથ જુટી;

સતસંગ છીપર પર કુટી,
 સેવાથી છાણીએ જુટી રે—ભાંગ.

કર્ણ દુગ્ધીમાં ભાંગને પીધી,
 પીધાથી ગયું ભાન જુટી;

વૃત્તિ માયાથી વિજુટી,
 ગઈ પાપની મરડી કુટી રે—ભાંગ.

‘જમનાદાસ’ નશો નેણમાં,
 પ્રભુવિણ બીજી ગયું ખુટી;
 હરિ ઝૂં ચકાયક લુટી,
 ના પીધી તે રહ્યા માથું કુટી રે—ભાંગ.

રાગ-ભૈરવી.

શ્રી કૃષ્ણ લીલા

ગીરધારી શ્રી કૃષ્ણ કનૈયા, મુરલીકુ અધર ધરૈયારે—ગીર.
 ગોકુલવાસી સાકાર પ્યાસી, બ્રજમે બંસી બજૈયા;
 મેરે ચિત્તકુ રયામ ચોરૈયા, શ્રી કુંજગલી મેં બસૈયારે—ગીર.
 ગોવર્ધનકુ તોર્યા અંગુલીપેં, ગોકુલ વાસી બચૈયા;
 પુરષોત્તમ પ્રજ્ઞ કનૈયા, ખેલે ગોદ યશોદા મૈયારે—ગીર.
 ચંદ સરોવર શરદ પુનમ તેં ગોપીકુ રાસ રચૈયા;
 નિજજનકુ સખ સુખ દૈયા, જાકુ વેદ ‘નેતિ’ ગવૈયારે—ગીર.
 કંસ ચાણૂર શીશુ નિકંદન, ઉધવ ઉપદેશ દૈયા;
 ‘જમનાદાસ’ દૈવિતરૈયા, બાલકૃષ્ણલીલા ખેલૈયારે—ગીર.

રાગ-ભૈરવી.

અપરાધ ક્ષમા કરો મારો;

પ્રભુ દયા ક્ષમા દિલ ધારોરે

-અપ.

કાર્યક વાચીક, માનસિક પાપો, કીધાં છે તે મેં હજારો;

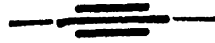
ગુરૂસંત નિંદાથી ઉગારો, આ રંકનો તમથી આરોરે-અપ.

અંદર ખહારનાં સૌ અપરાધો, જન્મ જન્માંતર વારો;

સ્વધર્મથી રહ્યો છું ન્યારો, ક્ષમા કરી દિલે પધારોરે-અપ.

કમ પ્રમાણે ફલ દે, તારે તો, દયાળુ શાનોને પ્યારો ?

તારો 'જમનાદાસ' તારો, ત્રાહીત્રાહી શરણનાં પોકારોરે-અપ

રાગ-ભૈરવી.

વંદન પ્રભુ અંતર્યામિ;

ખહાર ગુરૂ રૂપે તૂં નાંભિરે—વંદન.

તનની જાણે મનની જાણે, ચિત્તની જાણે સ્વામિ;

ઘટઘટની જાણે જામિ, હે નાથ હું છું સકામિરે

મામો કંસ અહંકાર ગણાયે, તેની સ્ત્રી મમતા મામી;

દિલમાં રાખી, એ મુજ ખામી, ભરૂં નવગજ રસલામીરે.

જેવો તેવો છું હું તમારો, 'જમનાદાસ'ના સ્વામિ;

છો તન ગોકુલનાં ગામી, અમને કરો નિષ્કામીરે.

રાગ-ભૈરવી.

સંસાર હુય જાદુ માયા;

મૃત્યુને સખકું ખાયારે—સંસાર.

ચોવીસ ઘંટા, ગુપ્ત રૂપમેં, રોજ કમી સખ કાયા;

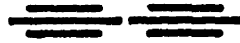
જાને કોઇ વિરલા ડાહ્યા, ખાજી કાલ પ્રવાહે ફૂખાયારે.

આશા મૃગજલ તૃષા ન છીપે, તદપી જીવ લલચાયા;

આંતિમેં ખહુ દુઃખ પાયા, જખ ગુરને નિંદ ઉડાયારે.

સ્વપ્ન સમાન વિશ્વ દીખાયા, ગુરને કરણી કરાયા;

‘જમનાદાસ’ જી, તરાયા, અખ સુમરે શ્રી જગરાયારે.

રાગ-ભૈરવી.

કાયાની કિંમત દયો આંકી;

ચણેા ભિંત કરણીની પાકીરે

—કાયા

સૃષ્ટિ વિકારી નથી, દ્રષ્ટિ વિકારી છે, દોષ દ્રષ્ટિને છાકી;

કાઠો અવિદ્યા કાકી, છોડી દો જુડી ચાલાકીરે—કાયા.

સતને પકડો તો, અસત આપોઆપ, છુટી જશે સૌ થાકી;

ચિંતાની ભરવી ફાકી, રાગ દ્વેષને મુકો હાંકીરે—કાયા.

પોતાના દોષ જોઇ, કાઠી નાખીને, શુદ્ધ કરો મન ટાંકી;

‘જમના દાસ’ અલિલાખી, શ્રી કૃષ્ણચંદ્ર છે ખાકીરે—કાયા

રાગ-ભૈરવી. સંયમ.

સમીપીન હોત ન એક સમાન જેવું રાગ

સંયમને વધારો, આંધવ; સંયમને વધારો-(ટક.)

સંયમનું સુખ સ્વર્ગથી જાણું, વિનાં સંયમ ના આરો-ખાં.

સંયમી જાગે છે દૃઢયે, અસંયમી બિચારો;
સંયમ જેવું પુન્ય એકે ના; અસંયમ પાપનો ભારો-ખાં.

સર્વ ભુત રાત્રી જે માને, સંયમી જાગે ન્યારો;
સર્વ જીવ જાગે માયામાં, તે સંયમી ને અંધારો-ખાં.

સર્વ પાપ કરે અસંયમી, સૌને લાગે તે ખારો;
મનવશ ના હોય ક્રોધ ઉપજે, જીભે ભડે તે, માળો-ખાં.

મનનાં આસુર વેગો રોકે, થાય ન પાપ ઉધારો;
ખાવા પીવા બોલવામાં, સંયમી સુખી વ્યવહારો-ખાં.

આહુય દુઃખોને સહુ સંયમી, અસંયમીને અંગારો;
લાતો ખાય સૌની જગમાં, માહાદુઃખી અકારો-ખાં.

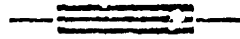
મન વાણી કાયાવશ રાખે, પાપીને સંયમ પારો;
સંયમી સ્વતંત્ર રહે છે, 'જમનાદાસ' ધર્મારો-ખાં.

રાગ-ધનાશ્રી. પ. કિર્તનો સુધી.

સત્સંગનો રસ ચાખ, પ્રાણી તું તો-જેવું રાગ.
અનન્ય ચિ-ત.

ચિત્ત અનન્ય કરવું, સજ્જનો, ચિત્ત અનન્ય કરવું; (ટેક.)
પ્રભુવિણ અન્ય, ભાવભાયાનો, એ જન્મવું ને મરવું-સ.
બુધ્ધિથી પરશ્રી વિકલવરને, જાણે તે નરમાં ઠરવું-સ.
આરે જગતમાં જન્મ પામીને, ગુરુ ઉપદેશે ગરવું-સ.
નટવર ગીરધર, બંસી અધર ધર, શ્યામ વચન અનુસરવું-સ.
અંતર્યામિ સર્વ જીવે છે, વિશ્વ વ્યાપકથી ડરવું-સ.
હરિ ગુરુસંત, સંગા જીવનફળ, ત્રણ લોકે નિર્ભય કરવું-સ.
'જમનાદાસ' શ્રી વલ્લભ શરણે, ભક્તિનાં નાવથી તરવું-સ.

રાગ-ધનાશ્રી.

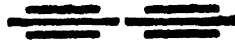
પુન્ય ને પાપ.

પુન્યનાં માર્ગે પધારો, હુશીયારો, પુન્યનાં માર્ગે પધારો ટેક.

પુન્યથી ધનમુખ, સ્ત્રીને કીર્તિ,

મીલ મોટરનો વધારો—હુશી.

પુન્યનું ફળ સુખ, પાપનું દુઃખ છે,
 પ્રભુનો કાયદો સારો—હુશી.
 પુન્યથી કશુંએ, દુર્લભ છે નહીં,
 વર્તમાન કરણી સુધારો—હુશી.
 અત્યારે પામ્યા તે, પુન્ય પ્રતાપે,
 ક્યાં સુધી ચાલશે સીતારો?—હુશી.
 પુન્ય ફળ સુખ ઇચ્છે, પુન્ય ન ઇચ્છે,
 પુન્ય કર્મ લાગે ખારો—હુશી.
 પાપનું દુઃખ ન ઇચ્છે, વર્તન પાપનું,
 એ તો નીકળશે દીવાળો—હુશી.
 'જમનાદાસ' કહી દો પ્રભુને,
 'આ ૧ઘર છે તમારો'—હુશી.

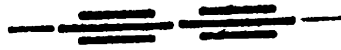
રાગ-ધનાશ્રી.

સુવિચારનું માહાત્મ્ય.

સત અસતનો વિચાર, કરવું, સત અસતનો વિચાર (ટેક.)
 સત્યનો જ્ઞાન, થાય વિચારથી, સારબ્રહ્મી તને અસાર—ક.
 સુકૃત તપનું ફલ જાય છે, જે દિલમાં અહંકાર—કરવું.

૧. શરીર, પ્રભુનો પ્રભુને સચુપ્ત કરી પ્રભુનાં બની
 જીવવું તે મોટું દાન.

વિચારથી અહંકાર જાય છે, વિચાર જલ છે અપાર—કરવું.
 હહીં મંથનથી વૃત્ત મળે છે, વિચારે મળે કિરતાર—કરવું.
 તન્મયતા વિણ, કાર્ય સીધ્ધિના, વિચારીના બેડા પાર—કરવું.
 નિત્ય વિચારમાં, રહે તે જાગે છે, તો માયા દુર થનાર—કરવું.
 મુવિચારથી, કીધું તે કર્મ, નીતિ ધર્મ સદાચાર—કરવું.
 વિચારી સ્થિર છે, અવિચારી અસ્થિર,
 વિચાર વિણ છે વિકાર—કરવું.
 ‘જમનાદાસ’ રહો બ્રહ્મસ્થી પણ, સમજી કરો સંસાર—કરવું.

રાગ-ધનાશ્રી.

બુધ્ધિ નર્કગામી, હૃદય સ્વર્ગગામી.

બુધ્ધિવાદ ન કરીએ, પ્રેમીએ, બુધ્ધિવાદ ન કરીએ. (ટેક.)

બુધ્ધિ છે નર્કગામી, હૃદય સ્વર્ગગામી,

નયન પ્રેમથી ભરીએ—પ્રે.

યોગ ‘નિરોધ’ કહે, વેદો ‘નેતિ’ કહે,

બેમાંથી શું શું કરીએ ?—પ્રે.

પુરૂષ પ્રકૃતિ સાંખ્ય ભણે છે, પુરૂષ શી રીતે વરીએ ?—પ્રે.

‘બ્રહ્મ સત્યમ જગત મીથ્યા,’ વેદાંતે શી રીતે ગરીએ ?—પ્રે.

પોતપોતાનું પક્ષ સૌ તાણે, શી રીતે સૌ અનુસરીએ ?—પ્રે.
 ધર્મના ઝગડા, મતમતાંતરે, માયાવાદથી ડરીએ—પ્રે.
 વાદવિવાદને, તર્કવિતર્કે, સંશય સૌ પરહુરીએ—પ્રે.
 અનુભવી સંતનો, સંગ રાખવો, સત્ય પથે જરા સરીએ—પ્રે.
 સ્વગુરૂ શરણે, 'જમનાદાસ' રહી, સેવાભક્તિથી તરીએ—પ્રે.

રાગ—ધનાશ્રી

ગોવિંદના બની જીવવું.

ગોવિંદનાબની રહીએ, જગતમાં, ગોવિંદનાબની રહીએ
 સત્ય બોલવું, હરિ સુમરવું, યમના હાથે ના જઇએ—જ૦
 પુન્ય વધારી, પાપ ઘટાડી, હોંય જો ધન તો દઇએ—જ૦
 દર્પણ જેવું ચોખ્ખું કરી દિલ, ઇશ્વરિ આદેશ લઇએ—જ૦
 કપટ કાઢેથી, કૃષ્ણજી રાજી, સત્ય પ્રીય હીત કહીએ—જ૦
 પ્રભુ ઇચ્છામાં સ્વઇચ્છા સોંપી, 'જમનાદાસ' સૌ સહીએ—જ૦

રાગ—પહાડી ગઝલ. ૩ કિર્તનો સુધી

શ્યામ તારી શુદ્ધ ભક્તિને, સદા ચખાવ મુજને;
 કહાના તારું નામ સદા, યાદીમાં રખાવ મુજને—શ્યામ

દીનાનાથ શ્રી દયાસ, નંદલાલ તૂંહી તૂં છે;
 તારી ખાતર પડો આ દેહ, દયા બતાવ મુજને—શ્યામ
 જેમ માતા પેટ ગર્ભ જીવ સ્વમાતા ન જાણે;
 તેમ વિરાટ પ્રભુ* તારે પેટ, જગાવ મુજને—શ્યામ
 તારામાં રહેલા જીવો; જાણે નહિ નાથ તુજને;
 કરે કૃપા તો જાણે શ્યામ તારો બનાવ મુજને—શ્યામ
 માટીથી માનવ ન બન્યો, બન્યો છે પ્રભુ ચૈતનથી;
 જડ નથી ચૈતન્ય છે, 'જમનાદાસ' શમાવ મુજને—શ્યામ

રાગ—પહાડી ગઝલ.

શ્યામ તૂં કહાન કૃષ્ણ રામ છે આધાર તહારો;
 ભક્ત લીડલજનાર્થે કૃષ્ણ છે અવતાર તહારો—શ્યામ
 દીન દયાલ તૂં ગોપાલ પ્રતિપાલ મહારો;
 હે વિશ્વપાલ નંદલાલ છે ઉપકાર તહારો—શ્યામ
 ગાંધીપતિ લક્ષ્મીપતિ, સીતાપતિ પ્રાણુ પ્યારો;
 હે જગદીશ દીન ઇશ, છું ગુન્હેગાર તહારો—શ્યામ

*માતાનાં ઉદરમાં રહેલો જીવ, પોતે છોકરો છે કે છોકરી
 છે તે અને પોતાની માતા બન્નેને જાણતો નથી. તેમ 'વિરાટ'
 પ્રભુના પેટમાં સૌ હોવાથી પ્રભુને જાણી શકાતું નથી.

સર્જનહાર કિરતાર તુજથી થાય આરો;
 ઓ શ્રીનાથ પ્રભુ, અનાથ આ સંભાર તહારો—શ્યામ
 યદુનંદન યશોદાનંદ, છે તારણ હારો;
 ‘જમનાદાસ’ દર્શા ખ્યાસ, જયજયકાર તહારો—શ્યામ

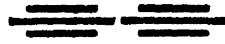
રાગ—પહાડી ગઝલ

શ્યામ તારા રૂપમાં, બનાવજે મસ્તાન મુજને
 કહાના તારા શ્રીઅંગમાં ઢાંક એક ધ્યાન મુજને—શ્યામ
 પ્રભુ મારે નથી જડ, દેહથી સંબંધ કાંઈ;
 મારે સંબંધ તૂં ચૈતન્યથી એ ભાન મુજને—શ્યામ
 જન્મ પૂર્વે મૃત્યુ પછી, નાથ છે સંબંધ તહારં;
 જીવનાં તેજ સંબંધમાં કરો ગુદ્તાન મુજને—શ્યામ
 દુનિયાનાં ઉંઘાં ચખ્ખા, ને ગુરનાં જ્ઞાન ચખ્ખા;
 એક તૂં શ્રી હરિજ્ઞાન ચખ્ખાથી સ્વભાન મુજને—શ્યામ
 દૈવિ દ્રષ્ટિ ને દૈવિ સૃષ્ટિ આ સુંદર દેખાયે;
 ‘જમનાદાસ’ દૈવિ દ્રષ્ટિ, આપ ભગવાન મુજને—શ્યામ

રાગ—વાઘેશરી.

માહા પુરૂષોનો સમાગમ, એજ સાચી છે કમાણી;
 એજ સાચી છે કમાણી, બાકી સરવે ધુળધાણી—માહા
 મહત્સેવા દ્વાર મુક્તિ, વાર વાર જગાડે તાણી;
 નરનારાયણ ભેદ ટાળી, છોડાવે છે ચારખાણી—માહા
 અનેક જન્મનાં સુકૃતોથી, ચડે હરિરંગ સંતવાણી;
 સંત પંથ બતાવે સતનું ભવતરણ નૌકા ગણાણી—માહા
 તાદશી જનની કૃપાવિણ, ના છુટે આ ભવની ઘાણી;
 સંતવાણી જો પી વાણી, 'જમનાદાસ' ધન્ય પ્રાણી—માહા

રાગ—ભૈરવી

હઠ છોડ સખી ચલ સંગ મેરે,
 તોહે વૃજમેં કહાન બોલાવત હય—જેવું
 હઠ છોડ મન મત કહે યે મેરા,
 પ્રભુકું કહે દે 'તુંહી તું' યે તેરા'
 પ્રભુકું કહે દે 'તુંહી તું' યે તેરા',
 પ્રભુકું કહે દે 'તુંહી તું' યે તેરા'—હઠ
 ગઘ રાત્રીકા દેવખા જેસા યે જગત,
 શીર કાળ પકડ કેસા હય ઘેરા;

દીવાલા નીકાલા જો પ્રભુ ન જાનાં,
 જીવ ભરકત હય ચોરાશી ફેરા—હઠ
 કાળ સર્પ મુખે જીવ *મંડક હય,
 માયા મચ્છર પકડે કું ઠેરા
 ભજો રામસીયા જીને જન્મ દીયા,
 'જમનાદાસ' મત કરના હો ! ડેરા—હઠ

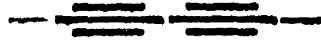
રાગ—રામઘી. ૮ કિર્તના સુધી.

વૈદરબી વનમાં વલવલે—જેવું યા

હે મન ભમરા તું ક્યાં ભમે ? જેવું રાગ

વિશુદ્ધ પ્રેમનાં માહુ સુખો, જાણે જાણુનહારા;
 અનુભવ વિનાં સમજે નહિ, પ્રભુ આંખોના તારા—વિ०
 ગર્વ ઉધ્ધવતું ગાળવા, કૃણે કહું ગોકુલ જાયો;
 ગોપીનાં સંશયો ટાળીને, જ્ઞાનોપદેશ દધ આવો—વિ०
 ગોપીની પ્રેમભક્તિ જોઈ, ઉભી પુછડીએ લાગા;
 હાર્યા ગોપીના પ્રેમથી, ચરણ ગોપીનાં લાગા—વિ०
 હરિરસમાં ફૂળ્યા વિનાં, એ શું જાણે વ્યાકરણી ?
 પૂર્ણ ભરેલું વૃત છતે, સ્વાદ જાણે ના ખરણી—વિ०

કુળી દુધપાકમાં ફેરે, કડછી સ્વાદ ન જાણે,
ધર્મ શાસ્ત્ર વેદો ભણે, છતાં શુષ્ક ન માણે—વિ०
૧મીન સુખી ઉંડા પાણીમાં, તેમ માહા કારણે ડપેસો
'જમનાદાસ' જડે ઝહીરો, ઠરીને ઠકાણે બેસો—વિ०

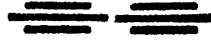
રાગ—રામઝી.

પોતાનાંજ જીવને ઉપદેશ.

ઓ જીવ ભવમાં શાને ભમે ? ભુલ્યો અજ્ઞાન ફરાતે
ત્રિગુણ નામને રૂપમાં, ચાલ્યો નરકની વાટે—ઓ.
નિંદા ઉડાડી જો જાગીને જનમ્યો છે શા મારે ?
મરણ પછી તું જન્મશ કયાં ? શીદને વાસના ચાટે?—ઓ.
સૃષ્ટિ ઉત્પત્તિથી રખડે છે, કુર્મો જીવનાં સાથે;
લક્ષ્ય ચોરાશી ચોનિમાં, જેવા કીધાં તેં હાથે—ઓ.
કરણી કરી લે આ દેહમાં, આંખ ઢંકાતાં ડાટે;
થાશે ન્યાય હિસાબનું, ન્યાયી પ્રભુજનાં કાંટે—ઓ.

૧માછલી. ઉલ્લયોગ—ધ્યાનથી ઉંડાણમાં જાઓ. યતદુપતા સત્ય.
૨અવિદ્યા—અધિકાર.

મારું તારું મીથ્યા માનીને, જાણું ગુરુદેવ હાટે;
'જમનાદાસ' શુદ્ધ ગુરુ કરે, જોઈશ પ્રભુને *પ્રભાતે—ઓ।

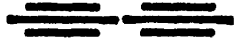
રાગ—રામઝી.

સત્ય સુખ ક્યાં છે ?

સુખને ક્યાં શોધે ઓ માનવી ? સુખ ઘટમાં ભર્યું છે;
સુખ સ્વરૂપ પ્રભુ રૂઢ્યે, અંતર્મુખ કર્યું છે ?—સુ०
સૌ પ્રાણી માત્ર સુખ ઇચ્છે, દુઃખ કોઈ ઇચ્છતું નથી;
કારણ કે સુખરૂપ પ્રભુ, તેનો અંશ જીવ સાથી—સુ०
જીવ, પ્રભુ સુખથી આવ્યો, સુખ જીવનું સ્વભાવ;
સ્વભાવપર જીવ જાય છે, માટે શોધે સુખ લહાવ—સુ०
કસ્તુરી મૃગની નાભિમાં, શોધે બાહ્યેર ડુંઠી;
પોતાનું સુખ છતાં ન મળે, ભ્રમમાં બુદ્ધિ છે ઉંધી—સુ०
સર્વ શક્તિનો મૂળ ઝરો, પ્રભુ આનંદ વખાર;
જરા અંદર છે મોડું ફેરાવો, ત્યાં છે સુખનો ભંડાર—સુ०
સુખ તે પ્રભુ, પ્રભુ તે સુખ, પ્રભુ આનંદ સ્વરૂપ;
સુખની ત્રિજોરી છે નિજાત્મા, મુગે સાકર ખાધી ચૂપ—સુ०
શાંતિ સંતોષને જ્ઞાનમાં, શ્યામ શરણે છે સુખ;
ચિત્તની સ્થિરતા, માહા સુખ, ચિત્ત ચંચળતા દુઃખ—સુ०

*પ્રકાશમાં

મનથી માનેલું સુખ દુઃખ, *કુર્મવત વૃત્તિ વારો;
'જમનાદાસ' તે સુખરૂપ પરમાનંદ દેનારો—સુ०

રાગ—રામઘ્રી

ભાવ ભુખ્યો મારો ભુધરો, અંતર પ્રેમને વશ છે;
દિન બંધુને બાંધવા, માત્ર ભાવજ બસ છે-ભાવ
રૂપને જીવેના શામળો, રૂપ કુખજમાં નહોતું;
લક્ષ્મીપતિ પૈસે રાજ ના, નિર્ધન સુદામા જોતું-ભાવ
જાત ન જીવે રઘુવર, ભિલડી શબરિપર રાજ;
નિર્ધન વિદુરની ભાજ લે, તજ દુર્યોધન પાજ-ભાવ
ગજેન્દ્ર જટાયુ પશુ પક્ષી, છતાં પ્રભુ વશ કીધા,
બાઈ મીરાં, તે બાઈ છતાં, ગીરધરને ઉર લીધા-ભાવ
ધ્રુવ પ્રહલાદ બાળકો, છતાં પ્રભુ ગયા પામી;
'જમનાદાસ' રૂપ ધનને જીવેના અંતર્યામિ-ભાવ

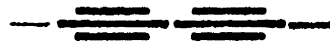
*કાચળો જેમ અંગોને ઠાલમાં સમેટી લે, તેમ વિષયમાંથી
વૃત્તિ સમેટી લેવી.

૨૦૯

રાગ—રામઝી.

જગેલો જગાડે-દેહરથ.

જગેલનાં સત્સંગથી, રંગ લાગે છે પાકે;
છુટેલ છોડાવે ભેદથી, સત્સંગે રથ હાંકે—જગેલ
દેહરથ જીવ છે રથી, બુદ્ધિ સારથી જાણે;
મન લગામ પંચેન્દ્રિય, ઘોડા મસ્ત પ્રમાણે—જગેલ
પંચ વિષય પંથ નકનું વિષ્ણુ:પદનું છે ભક્તિ;
આધાર બુદ્ધિસારથીપર, રથનું નર્ક કે મુક્તિ—જગેલ
શ્રેય પ્રેય બે માર્ગ છે, જ્યાં જવું ત્યાં વિચારી;
સંગ પ્રમાણે બુદ્ધિ છે, છુટેલ સંગ હિતકારી—જગેલ
ત્રિગુણ પ્રકૃતિ ધર્મથી, મુક્ત છુટેલ ગણાય;
અંધ સંગે પડે ખાડામાં, સંગ તેવું ફળ થાય—જગેલ
સર્વ જાણીને આખરે, અનન્ય ભક્તિ કરવી;
'જમનાદાસ' તત્ત્વ દર્શન, કરી, માયાને તરવી—જગેલ

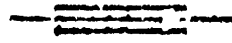

રાગ—રામઝી

શ્રી ગુરૂ વિનાં ગતિ નથી.

અવિનાશી શ્રી ગુરૂથી મળે, શાને ભટકે છે પ્રાણી ?
વાંચે છે શાસ્ત્ર લાખો પાથી, મતિ ગુરૂવિણ ગુંઆણી—અવિ

મર્યાદા અવતાર રામને, વશિષ્ઠ ગુરુ જ્ઞાનિ;
 પુરુષોત્તમ શ્રીકૃષ્ણજી, સાંદિપની ગુરુ જાણી-અવિ
 કર્મયોગી અર્જુન જેવા, ગીતા કૃષ્ણની વાણી,
 પરિક્ષિતને શુકદેવજી, રોહીદાસ મીરાં રાણી-અવિ.
 મોટા મોટા પણ ગુરુવડે, સમર્થ ગુરુને વખાણી;
 ભગવત્તત્ત્વ જાણી ગયા, મતિ માહા સુખ માણી-અવિ
 ભ્રમણાં આંટીને ગ્રંથીઓ, ગુરુ ટાળે ભવ ઘાંણી;
 ગુરુ વિષ્ણુ અહંભાવ રહી જશે, કરશે જીવ ધુળધાણી-અવિ
 ગોવિંદ જેવા ગુરુ જાણી, કરવી સેવા કમાણી;
 'જમનાદાસ' કરણાં થશે, મુક્તિ વાટે શમાણી-અવિ

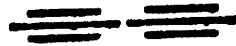

રાગ—રામઝી.

એક પીતાનાં સૌ બાળકા

બાળક એક પીતાનાં સૌ, પ્રભુ પીતા લક્ષ્મીમાધ;
 સૌ જીવ મધિરિ સંબંધે, થાય છે સગા ભાધ—બાળક
 વિધિ કુટુંબ છે આપણું, છતાં કરવી લડાધ;
 'હું તું તે' ભેદ ભાવ છે, નથી એ ચતુરાધ—બાળક
 જ્ઞાનમાં ઉંડું વિચારતાં, સૌની છે હાં સગાધ;
 ભાધ બહેનથી ઝેરવૈર, છે ધીકકાર એ ઠગાધ—બાળક

એક સૂત્રે મણિકા સૌ સૂત્ર પ્રભુ સુખદાઇ;
 વ્યાપક દ્રષ્ટિથી એક છીએ, સંકુચિત દુઃખદાઇ—બાળક
 ધર્મ દ્રષ્ટિ ભલે લિન્ન હો, આત્મ દ્રષ્ટિ એકતાઇ;
 આત્મ પ્રેમને દઢ કરો, દયા ધર્મ સમ્યાઇ—બાળક
 વિશ્વ જાડ મૂળ પ્રભુ પીતા, કેવલ પાન જીદાઇ;
 દયા ક્ષમા ઉદાર ભાવે પરોપકાર મચાઇ—બાળક
 વિશ્વ વ્યાપક પ્રેમથી, પ્રભુ પ્રસન્નતા પાઇ;
 ધન્ય તે નર નારને, 'જમનાદાસ' નમાઇ—બાળક

રાગ—રામઘી

વિરહાવસ્થા

તે દિન ક્યારે આવશે? પ્રભુ તમને હું ભેટું!
 મનહું હુડીલું તુજ પાસે, આવવા નથી દેતું—તે
 આપ ચરણની મોજડી, તેની રજથી મન માંજીશ;
 સુરમો બનાવી આંખોમાં, કહી દો ક્યારે હું આંજીશ?—તે
 મુજ કપાળમાં એ રજનું, કરીશ તિલક ક્યારે?
 મોજડી મુજ ચામની પહેરો, ડરશે આ છાતિ ત્યારે—તે
 શ્યામ તારાથી અધિક મેં, નથી કોઇને ગણીયું
 ચૌદ લોકે બીજો દેવ ના, કેવલ તુજથી મન વણીયું—તે

પતિવૃતાને પતિવિના, સ્વપ્ને ના બીજી કલ્પના,
 મારે તું એક શ્રી કૃષ્ણજી, સર્વ તારું મુજ હૃદય ના—તે
 પ્રીત લાગી જેની શ્યામથી, પાછો ભવમાં ન આવે;
 હરિ હૃદય થઈ શ્રી અંગમાં, ઢાંકી દા જેમ ફાવે—તે
 કમળો ને સૂર્ય એક છે, સૂર્યને છે અનેક;
 તમને તો ભક્તો અનેક છે, ‘જમનાદાસ’ને તું એક—તે

રાગ—ગરબી રાસુડો, ર કિર્તનો સુધી.

પ્રેમ સાગરની દહેર

આવોને પ્રેમ સાગરના પાણીમાં નાહીએ (૨)
 દહાવો સતસંગમાં ભેળા લઇએ આવોને

સાખી

ભક્તિ વડે ભગવાનને, પ્રસન્ન કરીએ આજ
 હરિગુરુ સંત સંગતજી શીદ માયામાં ગોથાં ખાઇએ ?—આવોને
 ભરતખંડના ભૂતલે, સફળ કરી નર દેહ;
 પ્રેમ પદારથ પારખી; અનુભવમાં પૂરા રૂખી જઇએ—આવોને
 દયા દાન ને દીનતા, રાખીએ રૂદ્રીયા માંય;
 મુખદુઃખ આપે જે પ્રભુ તે તો આનંદમાં રહી સહીએ—આવોને

સાચા ગુરુને સંતથી ત્રિવિધ તાપ ટળી જાય;
 માટે પ્રભુ ભાવો ધરી, સાથે બેસીને તાળી દબાવે-આવેને
 સદા સત્સંગ કરવા થકી, કલ્પી મલ ધોવાઈ જાય;
 પ્રેમ પ્રકાશ ઘટમાં થયો, 'જમનાદાસ' સુખો કેમ કહીએ-આ.

રાગ—ગરબી રાસુડા

કરોને પ્રેમે શ્રીનાથજીને પ્રાણ પ્યારા (૨)

એ તો સૌ ઘટમાં છતે ન્યારા

કરોને

સાખી

ભાગ્યનો ઉદય થતાં, ભક્તિ વહાલી થાય;

અખંડ ખજના ના ખુટે,

એ તો ઉડાળે આંખનાં અંધારા—કરોને

જરા મૃત્યુને જમથી, ખચવાને સંગ્રામ,

ભજનનાં ગઠ ખાંધવા, કરો નિડર શુદ્ધને સારા—કરોને

કર્મ ભૂમિમાં જન્મીને, તપ ન કરે મંદ ભાગ્ય;

બુદ્ધિમાન તો તેજ છે, બંને લોક સુધારવાંવાળા—કરોને

જે જે નિર્માણુ હશે, તે મિથ્યા નહીં થાય;

નથી નિર્માણુ તે થાય નહિ,

શાંત રહો એ જાણી જ્ઞાન દ્વારા—કરોને

પ્રભુ કરે તે થાય છે, નિમિત્ત માત્ર જીવ થાય;

'જમનાદાસ' પ્રસન્ન રહો, માથે ગાળે છે સર્જનહારા—કરોને

રાગ—ધૌળ ધ્રુવરત્ન અગાધ સામર્થ્ય

જીરે સુંદીર શ્યામ સોહામણાં, જેને નિગમ—જેવું રાગ.

સખી ચાલોને હરિ દર્શન જહાએ,
જહને જોઇએ શ્રી મુખડું આવાર, એને ભાવે પુજીએ.

જેની કરુણાથી સંતો બહુ તર્યા;
વેદો સાંખ પુરે પારાવાર, એને ભાવે પુજીએ.

જે આ વિશ્વતણા આધાર છે,
જેનાં અગણિત છે ઉપકાર, એને ભાવે પુજીએ.

જેની ભક્તિથી ભવભય ભાંગે છે;
જે ઠારે ત્રણ તાપને ભાર, એને ભાવે પુજીએ.

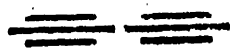
જેને બ્રહ્માદિ શીવ સનકાદિઓ;
વંદે ભક્તિથી વારંવાર, એને ભાવે પુજીએ.

પ્રભુ પલમાં ચાહે તે કરી શકે,
રંકને રાય જગત મોઝાર, એને ભાવે પુજીએ.

જેણે સાગર ચંદ્ર સૂર્ય રચ્યાં;
જેની લીલા છે અજબ અપાર, એને ભાવે પુજીએ.

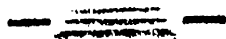
જેને નિગમ ' નતિ નતિ ' વદે;
કૃપા યાચે છે સૌ સંસાર, એને ભાવે પુજીએ.

પલમાં મોટા રાજા પૂતળા રચે;
 વળી ઘડીમાં કરે સંહાર, એને ભાવે પુણ્ય.
 'જમનાદાસ' શ્રી ગીરીધર ગાજે છે;
 હવે ચીંતા શાની તલભાર ? એને ભાવે પુણ્ય.

રાગ—ખિહાગ. ૪ કિર્તનો સુધી.

પ્રેમ સ્વરૂપ ગોપાલ, ભજમન, પ્રેમ સ્વરૂપ ગોપાલ;
 ભક્તને કે પ્રતિપાલ, ભજમન, પ્રેમ સ્વરૂપ ગોપાલ-ટેક
 છસકે પ્રેમસે આનંદ આવે, છુટે જગ જંગલ;
 જા ઘટમેં ગોપાલ ખિરાજે, હસકી ન્યારી ચાલ-ભજ
 દેવકીનંદન મુનિ મનરંજન, પ્રેમાંજન નંદલાલ;
 સુમરણસેં ભવખંધ છુટે, કર દેવે પ્રભુ ન્યાલ-ભજ
 ભરતખંડ નરદેહ પાકે, ભજ્યો ન દીન દયાલ;
 મંદભાગી ભૂભાર છના, આગે કયસે હાલ ?-ભજ
 સમકી પાસ ગહડી ખાંધી, ગહડીમેં હય લાલ;
 ગહડી ખાલ ન જાને મનવા, ઇસસે ભયો તું કંગાલ-ભજ
 મન તોફ કયસે સમજાવું ? કલ પર ના રખ ખ્યાલ,
 'જમનાદાસ' આજ ભજલો, કીસને દેખી કાઝ ?-ભજ

રાગ—બિહાગ.

શ્રીનાથજી તાર જોડો.

તાર હૃદયકો જોડ્યો, શ્રીજીસે તાર હૃદય કો જોડ્યો;
 લૌકીકસે અખ તોડ્યો, શ્રીજીસે તાર હૃદયકો જોડ્યો—ટેક
 જખસે કૃપા ભઈ શ્રી ગુરૂકી, સેવા ભક્તિ કું દોડ્યો;
 અપનો કરી કે પાસ રખીયો, પાપ ભંડો ફોડ્યો—શ્રી
 અપની લીલામેં અપની કથામેં, અપને પ્રેમમેં ખોડ્યો,
 અપને ચરણે શરણે રખકે, અપની માયાસેં છોડ્યો—શ્રી
 શ્રીગોપાલ નંદલાલને, કંસાદિક કું રોડ્યો;
 ગોપ ગોપીજન કે વદનભ, ‘જમનાદાસ’ ચિત્ત ચોર્યો—શ્રી

રાગ—બિહાગ.

પ્રેમ નજરસે જોનાં, સખકું, પ્રેમ નજરસે જોના,
 દુઃખ હો અયસે કહોના, સખકું, પ્રેમ નજરસે જોના—સં
 સખ ઘરમેં પ્રભુ ખેલ રહ્યા હય, હરિ ઝંકુ ભુલોના;
 પ્રેમ દયા ઓર દાન દીનતા, અપને દીલમેં હોના—સં
 ચાર દીનકી ચાંદની મેં, મૃગ જલ કયા ખિલોનાં?
 મયા વખત ફીર હાથ નાવે, કાલ ગયે પીછે રોના—સં
 સખસે હીલમીલ રહો, પ્રેમસેં, હું કો હરિમેં ખોનાં;
 ‘જમનાદાસ’ ભાવ પ્રગટાવો, આશક હોકે ન સોના—સં

રાગ—ખિહાગ

જેનાં હૃદયમાં વસીયા, પ્રભુજી, જેના હૃદયમાં વસીયા,
 દઢ ભક્તિનાં રસીયા, પ્રભુજી, જેના હૃદયમાં વસીયા—ટેક
 સેવક સેવ્ય ભાવ છે તારક, અભિમાનીથી ખસીયા;
 જેણે મદને ગર્વ કીધાં, કાળ નાગે તેને ડસીયા—પ્ર૦
 ટેક આધિન છે ભગવાન, ભક્ત કસૌટીમાં કસીયા;
 એક નિષ્ઠાને લીધા ઉગારી, બાકી ચોરાશીમાં ફસીયા—પ્ર૦
 ભક્તિને વશ છે ભગવંત ભક્ત જોધને હસીયા;
 ગોવિંદ જીવનાં ગુરૂ દલાલ, 'જમનાદાસ' જ્ઞાન ઠસીયા—પ્ર૦

રાગ—દેશ, કે સોરઠ.

શ્રી કિરતારતું અનિવાર્ય તેડું

તેડું થયું કિરતારતું, જાવા વિનાં કેમ ચાલશે ?
 ઈચ્છા ન હોયે તોએ પણ, જાવા વિનાં કેમ ચાલશે ?—તે૦
 ફર્યા અધે બગી બાગમાં રહેલો, કીધી મોટર તણી;
 યમદૂત આવી ઉભા રહ્યા, મોટર વિનાં કેમ ચાલશે ?—તે૦
 રાત દીન ધંધે ફરી, ધન મીલની કમાઈ કરી;
 છાતિમાં બાંધી ના જવાય, ધન મીલ વિણ કેમ ચાલશે ?—તે૦

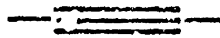
ભામા નારીની ખુબ ચારી, ઘડીએએક ચિતે નાવિસારી
જ્યાં દેહ પણ સમશાનમાં, ભામા વિનાં કેમ ચાલશે ?-તે
ચતુર હોય તે ચેતી જાય, ગફસતી તો ગોથાં ખાય;
'જમનાદાસ' *શ્રેયમાં, ભક્તિ વિનાં કેમ ચાલશે ?-તે

રાગ—છાંડા ઝીંઝોટી, કે ડુમરી. ૮ કિર્તનો સુધી.

તુજ પિન મેરી કૌન ખમર લે-યા, વૈષ્ણવ જન તો તેને રે કહીયે
જેવું રાગ. સમતામાં પ્રભુ

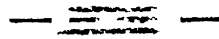
રાગ ત્યાગમાં પ્રભુ ન મળશે, સમતામાં છે હીરલોરે;
સમ દ્રષ્ટિ જો ઉઘડે અંતર, સમજે જન કોઈ વિરલોરે-રાગ
હું ને હરિ, નર નારાયણ, ભક્તિમાં જે પેડારે;
શુદ્ધ પ્રેમથી દ્વંદ્વ કમલમાં, એક આસને બેડારે-રાગ
'આત્મ ભાવે એક પ્રભુ તું દેહ ભાવે છું દાસરે;
છવ ભાવથી અંશ હું તારો, મતિ નિશ્ચયમાં ખાસરે-રાગ
'મોક્ષ મુલ' ગુરૂ કૃપા ' છે દયા ધમેતું મૂલ રે;
ગુરૂ ખતાવે વિધિ મૂલ હરિ, 'જમનાદાસ' ટળે શુલરે-રાગ

*આત્મ કલ્યાણ-અલૌકીકમાં

રાગ—જલા ઝીઝાટી, કે કુમરી.

ગુરનાં જ્ઞાને દિલ વિધાણાં, કૃષ્ણ ભજે તે શાણારે—ટેક
 ઘાયલની ગતિ ઘાયલ જાણે, અનુભવીઓ રીજાણારે;
 ગુર ગોવિંદને એક જાણે તે, હરિરસમાં રંગાણાં રે—ગુર
 પ્રેમ વિનાં પુરષોત્તમ રૂઠે, હોય ભલે મહારાણારે;
 હરિ સેવાથી તર્યા હરિજન, બાકી કાળે ચબાણારે—ગુર
 લાડી વાડી ગાડી જોખએ, ભાગ્યમાં હોય પાણારે;
 પુન્ય ભકિત કરે ના પ્રાણી તો, પ્રભુ દે, તેને છાણારે—ગુર
 નાણાં આવે ટાણાં નાવે, નરદેહ જેવા ટાણારે;
 ભાવ ધરી ગુર કૃષ્ણ ભજીલો, 'જમનાદાસ' કમાણારે—ગુર

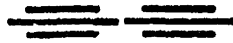

રાગ—જલા ઝીઝાટી, કે કુમરી

પ્રભુમય જીવન

સમરથ ગુરનો પંજો લાગ્યો, કાળથી ના તે ડરતારે;
 દેહધ્યાસ ને મોહથી છુટી, નિડર થઇ વિચરતારે—સમ
 અનન્ય પ્રેમે પ્રભુને બાંધી, પોતાનાં કરી લીધારે;
 'હું' હરિનો હરિ છે મહારા' પ્રેમે હરિ વરા કીધારે—સમ

‘હુરિરેવ જગ, જગદેવ હુરિ,’ આ અનુભવ કરણીરે;
 નારાયણ મય તે નર થાયે, એ કરણી છે તરણીરે—સમ
 વિદ્વતા ધન આખરૂ જાણ, જગમાં મોટી પ્રતિષ્ઠારે;
 સાચો વૈરાગ્ય આવે ત્યારે, લાગે તે શું કરી વિષ્ઠારે—સમ
 સમ દ્રષ્ટિથી લીલા નીરખી રાગ દ્વેષના રાખેરે;
 કુટુંબ વસુધા માને તેનાં, ગુણુ શ્રી કૃષ્ણ ભાખેરે—સમ
 દૈવી ગુણો હોય જેનામાં, પાવન દર્શને કરતારે;
 ‘જમનાદાસ’ એવાના સંગે, ભવ સંસારને તરનારે—સમ

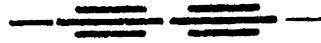

રાગ—જીજા ઝીંઝોટી, કે ડુમરી

પોતાના મનને ચાખખા

મનને જોઇએ છે સૌ સુખડા, પુન્ય કરતાં જાય મરી—ટેક
 ધન ધરાને ધામ જોઇએ, ખાવું જોઇએ પેટ ભરી;
 કરણી કરતાં આગસ આવે, જડશે તેને જમ છરી—મનને
 દાસત વાડી ગાડી જોઇએ, સુંદરી જોઇએ અહો પરી;
 પણ ભક્તિમાં મોઢું મરડે, સત્સંગથી જાય ડરી—મનને
 મોટર મીલ ને માળા જોઇએ, ભાગ્યમાં ન હોય જરી;
 તો પણ મનજી બેશરમાને, ઇચ્છા થાયે ફરી ફરી—મનને

પરમાર્થમાં પ્રેમ ન રાખે; ગભાં વચનમાં જાય સરી;
 ગાય કરીને મૃત્યુ પછી પણ, જોઈએ છે વૈકુંઠ પુરી-મનને
 પ્રભુજનાં ન્યાયી દરબારે, કર્મ પ્રમાણે ફલ ખરી;
 સેવાથી દુર્લભ નથી 'જમનાદાસ' જપોને હરિહરિ—સમ

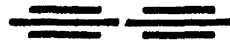
રાગ—જાત્રા ઝીઝાટી, કે કુમરી.
 શ્રીજ ચરણ પે જાઉં બંદીદારી,
 નટવર શ્રી ગીરધારી હય—ટેક
 પડયો ચરણ મેં શરણે કોમ્બ,
 દુર્ગતિ સ્વપ્ને ન હોમ્બ હય;
 યે ચરણ કી ખાત હૈ ન્યારી,
 શરણ બિનાં સખ ખારી હય—શ્રીજ
 દ્રઢ શ્રી ચરણ કેરો ભરોસો,
 પાસ રખી પ્રભુ પોખ્યો હય;
 શરણાંગતકી ખાજ સુધારી,
 નિજજન લીયા ઉગારી હય—શ્રીજ
 હય સુખકારી ભકત ઉધારી,
 પ્રેમી જનકુ તારી હય;
 કુંજ બિહારી શ્યામ છબીકું;
 'જમનાદાસ' ને ધારી હય—શ્રીજ

રાગ—જાલા ઝીંઝાટી, કે કુમરી.

મેંધા મૂલો પ્રેમ ખળનો.

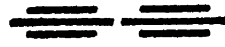
વિશુધ્ધ પ્રેમને વિરલો જાણે, જડે જો પ્રેમ ખળનોરે;
 પુરુષોત્તમ પ્રેમે બંધાયે, વાવટો પ્રેમ ધ્વજનોરે—વિશુ
 લાત મારી છાતિમાં પ્રભુને ભૃગુ રૂપી દિવાનોરે;
 પણ પ્રભુએ તે પ્રેમ ઝીલી, ભૃગુ ઋષિ લજાણોરે—વિશ
 ચંદ્ર ચકોર મીન પાણીનું, સાચું પ્રેમ તે માનોરે;
 ચાતક સ્વાંતની પ્રેમ એકતા, પ્રેમ ઉન્માદ દશાનોરે—વિશ
 બળે દીપમાં પતંગ પ્રેમે, ભ્રમર કમળ બંધાણોરે;
 પ્રેમ ચડયો તે ઘટે કદીના, ઘટે સ્વાર્થી દુનિયાનોરે—વિશુ
 પ્રસૂતિ પીડા ન વંધ્યા જાણે, પ્રેમ અગ્નિ ભળકાનોરે;
 પ્રેમ જુઝાય કદી ના 'જમનાદાસ' શ્યામ રાધાનોરે—વિશુ

રાગ—જાલા ઝીંઝાટી કે કુમરી.

હરિનું મારગ અટપટ છે, ગુરૂ વિનાનું અટપટ છે—ટેક
 સમર્થ ગુરૂનું શરણું હોય, તો હરિ મારગ અટપટ છે
 મનના સંશય જો મટે તો, હરિનાં દર્શન અટપટ છે—હરિ

જન્મ મૃત્યુને સુખ દુઃખ ભાવો, સર્વે મનની ખટપટ છે;
જ્ઞાનિ ભક્ત ગુરુ ન મળે તો, ભવાટવીમાં ભટકટ છે-હરિ
પ્રભુ ધામમાં ભક્તો પહોંચે, કૃષ્ણ ચંદ્રજી નટખટ છે;
પ્રેમ પીયાલા પીઓ ઘટાઘટ, 'દાસ' વસે ખંસી ખટ છે-હરિ

રાગ—ભૂજા ત્રીંઝોટી.કે હુમરી.

નીંદાથી કેમ બચવું

લોકોની નીંદાથી ના ડરવું, ચિત્તમાં આનંદ ભરવું રે;
નીંદ પ્રત્યે દયા ખાહને વિશ્વ ગૃહમાં ડરવું રે-લોકો
દિલ સાફ છે તો નીંદાથી, બીવું નહીં, શીદ ભાગેરે ?
નીંદક નવરો પાપ ભરે છે, સોનાને કાટ ન લાગેરે-લોકો
આપણી નીંદા થતી નથી હ્રા, દેહની નીંદા થાય રે;
દેહ બળતાં નીંદા બળશે, ફરણી સાથે જાય રે-લોકો
વળી હાડ ને ચર્મ દેહની, શારત્રોએ નીંદા કરે છેરે;
આપણે દેહથી અક્ષગ છીએ છતે દેહાધ્યાસી બળેછેરે-લોકો
અજ્ઞાનિ નીંદા ભલે કરતા, નીંદા કરી સુખી થાતારે;
સુખ આપવું પુન્ય ગણાયે, આપણે પુન્ય કમાતારે-લોકો

“નીંદકને પ્રભુ સુબુધિ દેજે, બગાડે સ્વની *બાજરે;
જગત આખું રાજ નથી થાતું, એક પ્રભુ રહો રાજરે”-લોકો
સૌને પ્રિય થવું હોય તો, કોઈની નીંદા ન કરજે;
‘જમનાદાસ’ નીંદક નીંદા, બેઉને ભુલી તરજેરે-લોકો

રાગ—બનજરા. ૪ કિર્તનો સુધી.

હું જાણું ખરો પુજારી, જો રાજ કરે ગીરધારી-ટેક
પ્રભુ ઉપાસ્ય વિશ્વ પીતાજ, જેની શ્રીમુખવાણી ગીતાજ;
તો સફળ કાયા નરનારી, જો રાજ કરે ગીરધારી-હુ
પ્રભુ અજન્મા અવિનાશી, ભેટે જો સાચી પ્યાસી;
તારી માફ થાય ગુણેગારી, જો રાજ કરે ગીરધારી-હુ
તારો ભાવ જો હોય સાચો, પ્રભુ રક્ષે નહીં તો કાચો;
સૌ ઘરની જાણે સારી, જો રાજ કરે ગીરધારી-હુ
જો પ્રભુનું કહું માને, પરખે જો ભક્તિ જ્ઞાને;
‘જમનાદાસ’ બલીહારી, જો રાજ કરે ગીરધારી-હુ

*પોતાની ઉન્નતિ.

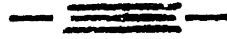
૧ગો જીભ, ને ગો-ગાય, પોતાની ગાયને ખીજના ખેતરમાં
જવા ન દેવી. નહીં તો ડબ્બામાં પૂરાશે. તેમ પોતાની ગો જીભને
નીંદામાં ન વાપરતાં ખીલે બાંધવી, વશ રાખવાથી સર્વ પ્રિય
થવાય છે.

૨૨૫

રાગ—બનજારા.

જ્યાં સત્સંગ ત્યાં પ્રભુ

ઘરમાં સત્સંગ ખાસ, છે ધન્ય તેને શાખાશ—ટેક
પરમાત્મા ત્યાં રહે છે, પ્રભુ ઉધ્ધવને એમ કહે છે;
ડસઠ તિરથનો વાસ, છે ધન્ય તેને શાખાશ—જે
i ભૂત પ્રેત નહિ આવે, ત્યાં કામ ક્રોધ નહીં ફાવે,
i ભક્તિ જ્ઞાન પ્રકાશ, છે ધન્ય તેને શાખાશ—જે
સી કાળે મારગ રહેલો, સૌ શાસ્ત્રોમાં એ પહેલો;
ડ સ્વપ્ન માયા ભાસ, છે ધન્ય તેને શાખાશ—જે
પ્રભુ ત્યાં છે જ્યાં નિત્ય યાદી, પ્રભુની છે સુંદર વાડી;
મદશીનો 'જમનાદાસ' છે ધન્ય તેને શાખાશ—જે

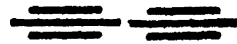

રાગ—બનજારા. ૧લું

જીવ ધારે શું ? ને ઇશ્વર કરે છે શું ?

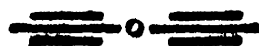
જીવ મનોરથ શું શું વિચારે, પ્રભુ કરશે શું સવારે ?—ટેક
જીવ ઠાલો કરે છે ભેર, પ્રભુનાં મનમાં કંઈ ઓર;
પ્રભુ અજબ કૃપા વાહુવારે, પ્રભુ કરશે શું સવારે ?—જીવ

પ્રભુ સવળો ત્યારે સોનું, ત્યાં ભાર ન ચાલે કોનું;
 જ્યાં ત્યાંથી સુખ વધારે, પ્રભુ કરશે શું સવારે?—જીવ
 પ્રભુ, પાપથી જ્યારે કોપે, દુઃખનાં મૂળ ઉંડા રોપે;
 સો તેને દુર્જન ધારે, પ્રભુ કરશે શું સવારે?—જીવ
 પ્રારબ્ધ ખુલે લખેલું, પછી બાળક ત્યાં જન્મેલું;
 ‘દાસ’ થાય જે હરિ ધારે, પ્રભુ કરશે શું સવારે?—જીવ

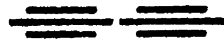
રાગ—મનજરા. રંભું.

જીવ મનોરથ શું શું વિચારે, પ્રભુ કરશે શું સવારે? ટેક
 જીવ જાય છે બહુ ક્રમાવા, કર્મ, દે મતિ ઉંધી ગુમાવા;
 પ્રભુ સામે થઈ જીવ બાળે, પ્રભુ કરશે શું સવારે?—જીવ
 જ્યારે ઠી દશા ફરે છે, ત્યારે અવળા ખોપ કરે છે;
 મોટા જ્ઞાનિ પણ હારે, પ્રભુ કરશે શું સવારે?—જીવ
 એક પ્રભુને રાજ કરીએ, ભક્તિથી ભવને તરીએ;
 પછી જમ જગત જખ મારે, પ્રભુ કરશે શું સવારે?—જીવ
 નિર્માણ પ્રભુનાં સુંદર, માને નહીં મનવો ઉંદર;
 ‘જમનાદાસ’ હરિ તારે, પ્રભુ કરશે શું સવારે?—જીવ

રાગ—ગઝલ કવાલી. ૨ કિર્તના સુધી.

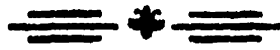
તુજે જો ચાહુ મીલનેકી, તો નીશદીન કૃષ્ણ ગાતે જા;
 ગુરકા દાસ હોકર કે, જ્ઞાન ડીંડીમ બ્રજતે જા-તુજે
 પ્રભુકી નિત્ય જો યાદી, બિરાજે પાસ તો તેરી;
 તૃણા જો કંઠમે લગતી, પ્રેમકે પ્યાલે પીતે જા;-તુજે
 તેરે ઘરમે હૈ છે શયતાન, કામ ક્રોધ લોભાદી;
 જ્ઞાનકી ચક્રીમે પીસકે, ગુસ્સેકુ ખુબ ખાતે જા-તુજે
 પુન્ય આર પાપ દોનુકો, પ્રભુ કદમેમે હાં તજકે;
 વિશુદ્ધ ભક્તિમે દૂધકે, કૃપા કો તું કમાતે જા-તુજે
 અફલ જીવનકો સફલ, હરિ કે જન કરતે હય;
 પ્રગટ પ્રભુ સંત ગુર હય ઉસીકુ નિત્ય ચાહુતે જા-તુજે
 પ્રભુસેં સગાઈ હોતી હય સખસેં પ્રેમકી ઉંચી;
 'જમનાદાસ' હું બોલે, હરિમેં તું સમાતે જા-તુજે

રાગ—ગઝલ-કવાલી.

બીજ રૂપે પ્રભુભાં, સંસાર વૃક્ષ ઉપજ્યું છે;
 થડ છે એક પર્ણના, બધાનો એક ઈશ્વર છે—બીજ
 વિશ્વ માળીની ફલવાડી, કુરોડો જીવ ફુલો છે;
 રૂપ રંગ વાસ જુદાં પણ, સૌનો એક માળી છે—બીજ
 નદીયો સર્વ સાગરમાં, ભળે છે જેમ દોડીને;
 સર્વ ધર્મો ભળે પ્રભુમાં, અંતિમ ધ્યેય એકજ છે—બીજ

જગતને સર્વ કાળમાં, ચલાવે છે શ્રી જગદીશ;
 સર્વ જીવો પરાધિન, નચાવનારો એક જ છે-બીજ
 બધા દેહો મણિકામાં, સૂત્રશ્રી અંતર્યામિ છે;
 સત્તાધિશ સર્વોપરિ, સૃષ્ટિનો એક સ્વામિ છે-બીજ
 પ્રકૃતિ માતાના જાયા, એક પીતાના બાળક છે;
 'જમનાદાસ' નેતિ'માં, પ્રભુ શ્રી એક માલીક છે-બીજ

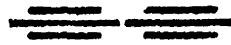

રાગ—લાવણી સરલ. ૬ કિર્તનો સુધી.

આજસ અંગ

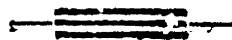
આજસ જૈસા કટ્ટા શત્રુ, અપને દેહમેં કોઇ નહીં,
 ઉદમ પુરુષાર્થ કીર્તિ ઓર, લક્ષ્મીકા નાશ કરતી વહી-આ
 આજસુ કીંમતિ આયુઃખોવે, કીસીકો પ્રિય નહીં લગતા;
 આજસુ દેહમેં રોગી રહેતા, સખકી આંખમેં વો ખુચતા-આ
 આજસુકો વિદ્યા નહીં મીલતી, આજસુ જુખા મરતા હય;
 આજસુ પીછે બહોત પસ્તાવે, મૃત્યુસેં વો ડરતા હય આ
 ઉદમેં સોતે સીંહ કે મુખ મેં, હુસ્તી નહીં જ પડતે હય;
 ઉદમસેં સખ સીધ્ધિ હોવે, મનોરથસેં તો રડતે હય-આ
 આજસુ પ્રમાદ નિદ્રા તામસ, વૃત્તિમેં સખ ખોતા હય;
 અક્ષલમેં વો અંધહી રહેતા, ધંધરકા કોપ હોતા હય-આ

ભાગ્ય મુનાં પુરૂષાર્થ બિના, આળસ પાપકા પાર નહીં;
 દોનું લોકમેં ઉઘમી ફાવે, આળસુકા ઉધ્ધાર નહીં-આ
 હિંદ ભૂમિકું આળસને હી, અધોગતિમેં ડાલી હય;
 ઉઘમીકો 'જમનાદાસ,' સર્જનહારકી તાલી હય-આ

રાગ—લાવણી સરલ.

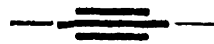
શોચ વિચાર મુસાફીર જગો, ફાનિ દુનિયા હય સ્વપ્નાં,
 ભગવતકા દ્રઢ શરણાં લેકે, રાધેશ્યામકું નિત્ય જપનાં-શોચ
 હો હમ સત્ય જો પ્રભુ ધારા, તો કયું બઢાની કલ્પનાં?
 સખ જગ પ્રભુ કા હય જખી તો, ભુલકે ના માનો અપનાં-શોચ
 ચિંતાસે ચિંતા ના મીટતી, તો ફીર ધૂલકું કયું ફકનાં?
 ઇર્થર ઓર પાપોસેં ડરકે, રહો જગતમેં હરિરટના-શોચ
 પરધન પરસ્ત્રી ડંખ બડા હય, પરનારી મેં ના ફસના;
 પ્રભુ કોપ હોતા હય ઇસસેં ઇસ પાપોસેં હાં બચના-શોચ
 વાણીકું અમૃત સમ ખોલો, વ્યર્થ લવારી હય ભસના;
 હરિ ઇચ્છાસેં મુખદુઃખ આવે, 'જમનાદાસ' સદા હસના-શોચ

રાગ—લાવણી સરલ.

શ્રી મુખડેકા દર્શન.

કયા મુખડેકા રૂપ બખાનું, રયામ તેરા શ્રી મુખડા હય ?
 રતિ પતિ મદનલિ લાજે, દર્શનમેં સખ મુખડા હય-કયા
 સૂરજ લાજે ચંદ્રલિ લાજે, તો તારે કી કયા ખિસાત ?
 અગ્નિ બિજલી પંચ તેજ યે, તુલનાકી ના રચને ખાત-કયા
 શ્રીમુખ દર્શન કરને કાજે, યોગીજન નિત્ય ધ્યાન ધરે;
 બ્રહ્માજી ગોકુલમેં આકે, દર્શન કાજે વચ્છ હરે-કયા
 શ્રી મુખડે કે દર્શન લીયે, શંકર જોગી વેષ લીયા;
 યશોદા કે દ્વારપે આકે, 'અલેક માધ' શીવને કીયા-કયા
 ચંદ સરોવર વૃંદાવનમેં ગોપી દર્શન કાજ ફીરે;
 શ્રીમુખડેકા દર્શન કરને, દેવતા લિ આકાશ ગીરે-કયા
 કીરમત જીરકી ખુલે કૃપાસેં, મુખ દર્શન વોહી પાવે;
 'જમનાદાસ' મુખ દર્શનકા, ખ્યાસી દિલમેં બહુ ભાવે-કયા

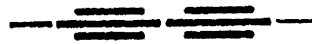

રાગ—લાવણી સરલ

શ્રીમદ્ભગવતગીતા

શ્રી કૃષ્ણ કહે સુન અર્જુન ભક્ત, મેરે મેંહી ચિત્તકુ રખના;
 અંતર બાહીર તાપ ન હોવે, તીન કાલમેં કલિ દુઃખના-શ્રી

મેરે શરણે મેરા બનકે, પ્રભુ પ્રીત્યર્થ કર્મ કરના;
 મેરે પ્રસાદસેં જીવ છુટંગા, જરૂર જન્મ મૃત્યુ તરના-શ્રી.
 મૈંજબ જીસકી માયા ખેંચુ, વો જીવ જાન શકે મુજકો;
 અનન્ય ભક્તિબિના ન ભેદું, મેરી પ્રતિજ્ઞા કહું તુજકો-શ્રી.
 મેરીઆઘ શક્તિ માયામૈં, સબકે નૈનમેં ડારી હય;
 ત્રિગુણી માયા મોહવશ જીવ, જાને ન શ્રીગીરધારી હય-શ્રી.
 મેરી કૃપાબિન કીસકી સત્તા, મેરી માયાસેં છુટ શકે ?
 રૂપિ મહર્ષિ ગોથા ખાયા, નેતિનેતિ કહે વેદ થકે-શ્રી.
 જીવ બુદ્ધિવંત સ્વપુરુષાર્થ, મેરી કૃપાબિન લુલા હય;
 શુષ્ક વિદ્વાનસેં કૃપાપાત્ર શ્રેષ્ઠ, યહાં વિદ્વાન ભિભુલા હય-શ્રી.
 અંતસ્ત્યાગી બહી: સંગીહો, કર્મકું કર કૃપા જીલના;
 'જમનાદાસ' પ્રભુ પ્રસાદસેં, કૃણુ ચરણમેં જા મીલના-શ્રી.

રાગ—લાવણી સરસ

ઉંઘ ઉંઘકે બહુ દીન ઉંઘે, અબ તો જાગો ભવતરો;
 બહોત જન્મસેં નરદેહ પાકે, દુર્લભ કાયા સફલ કરો;-ઉંઘ
 લક્ષ્ય ક્ષન્મમેં આશા તૃણા, તૃપ્ત કલિ ના હોતી હય;
 આશા તજકે ઘટમેં ઉતરો, દેખો દિલમેં મોતી હય-ઉંઘ
 સર્વ સરિતા પાની જાકે, શમાતા હય જયું સાગરમેં;
 વૈસે ઇચ્છા શમાવે મનમેં, સાંતિ પાવે ઇસ ઘરમેં-ઉંઘ

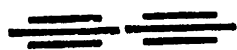
સ્વધર્મમેં તત્પરતા રખની, ગોવિંદકા બનકે રહેના;
 સુખ દુઃખ જો પ્રારબ્ધ કર્મે, આવે સો સુખસેં સહેના-ઉંઘ
 ચર્મ દેહ અભિમાન છાંડ કે, સત્સંગત કરના ચહીયે;
 'જમનાદાસ' પ્રભુ ભક્તિસેં, જીવકું ભવ તરના ચાહીયે-ઉંઘ

રાગ—લાવણી સરણ.

દિવ્ય ગૃહસ્થાશ્રમની ઉત્તમતા

આશ્રમ ચારમેં ગૃહસ્થ ધર્મ ઉત્તમેત્તમ માના હય;
 ધર્મરાજ ઓર જનક વિદેહી, ગૃહસ્થી હો પ્રભુ જાના હય-આ
 ગૃહસ્થાશ્રમમેં રહે કર ઘરમેં, હરિસુર્મરણ હોના ચહીયે;
 અતિથિ આવે ગરીબ પાવે, ધર્મમેં ધન ખોના ચહીયે-આ
 જનક વિદેહી રાજમેં રહે કે, એક જન્મ મેં પાર પડે;
 રાજ્ય ત્યાગ કે ભરત મૃગયે, મોહસેં ત્રીન જન્મકું ચડે-આ
 શ્રી રામચંદ્ર કે ગુરૂ વશિષ્ઠ, ગૃહસ્થ પર વો રૂપિ હવે;
 નારી બંધન કરતી નાહી, અલીપ્તસેં હરિ ખુશી હુવે-આ
 આઘ પ્રકૃતિ નારી જાનો, પ્રભુનેલિ આશ્રય લીયા;
 નિરાકાર સગુણધર દેહી, અવતર કે ઉધાર કીયા-આ
 દુઃખ કષ્ટસેં સ્ત્રીકું ત્યાગે, કલિ ન ઉરકું પ્રભુ મીલે;
 સતિ નારીકું દેવી માને, સંતોષે તો શ્યામ દિલે-આ

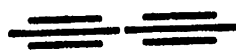
અનેક સંત સતિ અહસ્થી, કૃપા ભક્તિસેંતર ગયે;
સ્વધર્મ પાલનસેં પ્રભુ રાજ, જગતમેં કીર્તિ ભર ગયે-આ
અપને મનકી આશાતૃષ્ણા, બિનાંનનકો બંધન કરતા;
'જમનાદાસ' પ્રભુ પ્રીત્યથે, જીવે તો હરિ દુઃખ હરતા-આ

રાગ—પીલુની હુમરી ર કિર્તના સુધી.

નાથ શરણ તારે, આવ્યો છું આવારે રે—ટેક.

ગર્ભવાસમાં હતો જ્યારે હું પોકાર એકજ હતું તુંહી તું;
મૃત્યુ પછી પણ એક હરિ તું, એજ સગો જીવતે તું મહારે-નાથ
અંધકારમાં તું નહીં ભાસે, નિજજનને તો ખરે પ્રકાશે;
શ્રી ગુરૂ શરણે જે થાશે જન્મ મૃત્યુથી તારે રે, નાથ
વંદન છે આ આ યદુનંદન, ભવભય હારી દેવકીનંદન;
છે શરણાંગતને ભીડભંજન, તેને તું ન બાળે રે-નાથ
તું તો જાણે છે અંતરને, નચાવી રહ્યો સૌ જંતરને;
જાણ્યું ગુરૂ મુખથી મંતરને 'જમનાદાસ' ઠારે-નાથ

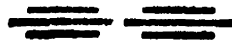

રાગ—પીલુની હુમરી.

અહંકાર ઝેરી નાગ.

ઝેરી નાગ મનમાં હુંકારી કરડે વારવારી રે—ટેક
અહંકાર છે ઝેરી નાગ, હું મારું એને દ્વેષ રાગ,
સાવધાન જીવ એથી જાગ, કોઇક દૂખા નર નારીરે—ઝેરી

અંદર કરડે બહાર કરડે, કાંધ રૂપમાં મોઢું મરડે;
 શ્રી હરિને ઢાંકે છે હરદે, એના ઝેર છે ભારીરે—ઝેરી
 સામે થાતાં કુંડાડા મારે, ત્રિવિધ તાપમાં સૌને બાળે,
 ગુરૂ વિનાં કોણુ એને વારે, જ્ઞાન બહુ સંહારી રે—ઝેરી
 સંશય રૂપે મનમાં ડાંબે, પરધન પરસ્ત્રી પાપને ઝાંબે;
 પરનીંદાને કુંકે શાંબે, ભભાવે બાણુ ચારી રે—ઝેરી
 સારૂં થાય તો કહ્યું મેં કીધું, અપયશમાં કહ્યું મેં નથી લીધું;
 રાવડે પાડે ખીરને પીધું, બીજની ગુન્હગારીરે—ઝેરી
 ત્રણે જન્મે એહું પાણું મરશે, હરિ દર્શન કરી ભવને તરશે;
 પણુ જો સમરથ ગુરૂ કરશે, 'જમનાદાસ' ઉધારીરે—ઝેરી

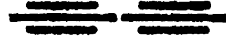
રાગ—જોગીયા કે જલ્લા હુમરી. ૩ કિર્તન સુધી.

ધશ્વરનાં નિર્ગુણ ને સગુણ બે સ્વરૂપો.

સગુણ નિર્ગુણ પ્રભુ, દો એક રૂપ હય,
 મેરી નજર તો, સગુણ મેં અટકી. (ટેક.)

નિર્ગુણ ઉપાસના, કુંગર ખાના, દેખ્યા બિન કયસે, લાગે અટકી ?—સગુ
 નિર્ગુણ મેં તો, કલેશ અધિક હય, શીરપે લોખંડ, રસકી મટકી—સગુ
 ગોકુલવાસી, સાકાર પ્યાસી, હમરી ભક્તિ તો, હય પ્રગટકી—સગુ

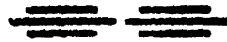
પ્રગટ સ્વરૂપ ગુર, સંત પ્રભુકા, ભેદ ન રાખું, અપ્પ ધુંધટકી-સગુ
કૃષ્ણ દર્શન બિના શાંતિ નહીં હય, 'જમનાદાસ'કી ખાત કચું પટકી ?-સગુ

રાગ-જોગીયા, કે જલ્લા હુમરી.

દ્રષ્ટિ સુધારો, સૃષ્ટિ ન સુધરે.

દૌરંગી દુનિયા, છે દિવાની, પ્રેમ પ્યાલી ના, સૌ પીવાની (ટક)
આશાનાં સ્વપ્નાં, દુઃખ દીયે છે, બુદ્ધિ શક્તિને, આયુઃ લીયે છે-દૌ.
પીંડ પીંડમાં જીદી મતિ છે, દુનિયાની તો, આવી ગતિ છે-દૌ.
સ્વાન પુંછડી થાય ન સીધી, મોહ મદીરાની, પ્યાલી પીધી-દૌ.
જા ગમે ત્યાં, જ્યાં મન ફાવે, સૌને એક, કદી ના લાવે-દૌ.
નાગા ગામે જે કપડે ફરે, નાગાઓમાં તે મુરખ ઠરે-દૌ.
દ્રષ્ટિ સુધારો, સૃષ્ટિ ન સુધરે, પ્રભુ કૃપાવિષ્ણુ, ક્યાંથી ઉગરે ?-દૌ.
જગ દૌરંગીમાં, થા એકરંગો, 'જમનાદાસ' હરિ ગુર સંગી-દૌ.

રાગ-જોગીયા, જલ્લા હુમરી.

ગુરને જગાયા.

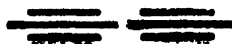
ગુરને મુજકા, પૂર્ણ જગાયા, આનંદકા ધર, ઘટ મેં પાયા (ટક)
અષ્ટ સખાકુ, જગાયા વલ્લભ, જગમેં એસે, માહાપ્રભુ દુર્લાભ;
મીરાં કું રોહી, દાસ ખતાયા, આનંદકા ધર, ઘટમેં પાયા-ગુર.

પરીક્ષિતકુ શુકળ સુનાવે, ભાગવતસેં પ્રભુ, ધામમેં જાવે;
 ગોપીચંદકી અમર ભાષ કાયા, આનંદકા ધર, ઘટમેં પાયા-ગુર.
 બહોત દીનોસેં, પત્તા પાયા, જગ મચ્છંદર, ગોરખ આયા;
 ધ્રુવકુ નારદ, મંત્ર જપાયા, આનંદકા ધર, ઘટમેં પાયા-ગુર.
 ગેખી ત્રિજેરીકી, ગુર દે ચાવી, શરણુ ભાવસે, જાતે કાવી,
 'જમનાદાસ'કું લાડ લડાયા, આનંદકા ધર, ઘટમેં પાયા=ગુર.

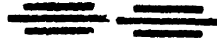
રાગ—સીંહાનો કહાનરો.

સંત સમાગમ હય સુખદાઇ, ગુર કે ચરણમેં શાંતિ સમાઇ. ટેક
 નિગમ જાકો 'નેતિ' પુકારત, સો ગુર મેરે ઘટ દીખલાઇ;
 સખઘટમેં પ્રભુ ખેલ રહ્યો સો, શ્યામ ચુંદર અજરાજ કહાઈ-સંત
 પૂર્ણ પુરષોત્તમ ક્ષર અક્ષરાતીત, જગત નચાવત કૃણુ ક-હાઇ,
 શીવસનકાદિ ઓર બ્રહ્માદિ, શેષ મહેશ ગણેશ ગવાઈ-સંત.
 અગમ અગોચર અરૂપ અનામિ, અકળ અચ્યુત સ્વયં સુનાઇ,
 એસો પદ ગુર સંત બતાવત, કલીયુગમેં ભવરોગ દવાઇ-સંત.
 પૂરણુ ભાગ્યોદય હુવો જાકો, તાકી હોત હય સંત સગાઇ.
 કૃણુચંદ્રને સાક્ષી પૂરાઇ, 'જમનાદાસ' ને પાઈ સુનાઈ-સંત.

રાગ—સીહાનો કહાનરો.

ગોવર્ધન ઠાકાર કનૈયા, ગોવર્ધન ઠાકાર કનૈયા (ટક)
 કૃષ્ણ કનૈયા, અંસી બૈયા નિષ્કામી કે હૃદયે બસૈયા-ગો.
 વિશ્વ રચૈયા, બાળક હૈયા. માયા ત્રિગુણમે જીવ ફસૈયા-ગોવ.
 આસુર કુબૈયા, દેવિ તરૈયા, ખેલત એસો ખેલ લૈયા-ગોવ.
 યશોદા મૈયા, સખ સુખ દૈયા, 'જમનાંદાસ' સેવા સુખ લૈયા-ગો.

રાગ—સવૈયા. ૧૧ સુધી.

ધ્રુવર સ્તુતિ

જયજગ વંદન, શ્રીયદુનંદન, ભવભીડભંજન તારહણહારી;
 જયદીનાનાથ, રહો ભક્ત સાથ, ચાહું તુજ પાથ શ્રી ગીરધારી;
 જય જગપાલક, સૌ તુજ બાલક, વિશ્વનો માલક, ભક્ત ઉપધારી;
 જય દીનબંધુ, કર્ણાનો સીંધુ, ચહું કૃપાબીંદુ, હું 'દાસ' ભિખારી. ૧

હે પ્રભુ સ્વામિ, તું અંતર્યામિ, છે વૈકુંઠગામી, શરણ પડી દાસ;
 હે હરિનાતા, તું છે મુક્તિ દાતા, ને છો પીતા માતા, વૃંદાવનવાસી;
 કર્ણાનો સાગર, રેડજે સાગર, પધારો આ, ધર, દર્શનપ્યાસી;
 ગરૂડોડાવી, અમો 'દાસ' છોડાવી, તુજમા જોડાવી, કાપો જમ ફાંસી ૨
 શ્રીજી કૃપાળુ, સ્વરૂપ રૂપાળું, તું છે હાં દયાળુ, રેજે સદા રાજ;
 કૃપાનો ભિખારી, માયું વારવારી, હે નંદ ફુલારી, વસો માથે ગાજ,

તારો તવ હાથે, રાખો આપ સાથે, જીવું તુજ માટે, પલટાવોને બાજી;
છું પ્રભુ ત્હારો, 'જમનાદાસ' વારો, કહો 'છે તું મ્હારો,' ના કહો નાજી ૩

કૃષ્ણ કનૈયા, હાં બંસી બઝૈયા, હો મનકુ હરૈયા, રાસ રચૈયા;
વૃંદાવન જૈયા, ચિત્તચોર લૈયા, ગોપી સુખદૈયા, મોર પપૈયા;
મીરાંબાઈ મૈયા, પ્રહલાદજી દૈયા, ઝોર નરસૈયા, ચે દેવિ તરૈયા;
પાપી ફસૈયા, આસુર કુબૈયા, ચે લીલા રમૈયા, 'દાસ' બોલૈયા. ૪

હે પરમેશ્વર, તૂં અખિલેશ્વર, દિનદિનેશ્વર, રાખજો મ્હેર,
હે જગદીશ્વર, કૃષ્ણ યોગેશ્વર, શ્રી હૃદયેશ્વર, કરો લીલા લહેર,
હે શ્રી કૃષ્ણેશ્વર, છે તૂં રામેશ્વર, પ્રાણ પ્રાણેશ્વર, કરો નહીં દેર;
હે વિશ્વેશ્વર, માહામહેશ્વર, 'દાસ'નો ઈશ્વર, પધારોને ઘેર. ૫

હે નંદલાલ, તૂં દિન દયાલ, છે જગત ઉગ્ગલ, કરોને ઉગ્ગળું;
હે શ્રી ગોપાલ, તું મરોદાલાલ, ટાળોને જંગલ, ઉડાડે અંધારું;
લકત પ્રતિપાલ, થયો છું કંગાલ, રાખો જરા ખમાલ, પરમકૃપાળુ;
હે વિશ્વપાલ, બન્યો છું બેહાલ, કરોને નીકાલ, છો 'દાસ' દયાળુ. ૬

હે બ્રહ્મનાથ, તૂં શ્રી રામનાથ, દ્વારકાનાથ, ખેલે છે તું ન્યારો;
હે જગન્નાથ, અનાથનો નાથ, ને નાથનો નાથ, લાગે બહુ પ્યારો;
હે દિનાનાથ, ને ત્રિલોકી નાથ, તું શ્રીજીનાથ, વિનાં નથી આરો;
હે ગોપીનાથ, બ્રહ્માંડનાં નાથ, 'જમનાદાસ'નાથ દયાદિલ ધારો. ૭

હે કિરતાર, તું સર્જનહાર, ચોવીશ અવતાર, અજબ તારી લીલા;
હે નિરાકાર, વળી છે સાકાર, કિતારે બૂભાર, પાપી કરે ઢીલા;

હે સરકાર, સચ્ચિત ઝંકાર, આનંદ પારાવાર, ખસે માયા શીલા;
 હે જય જયકાર, બાવનથકી બહાર, 'જમનાદાસ' તાર ગુરૂ જ્ઞાન ખીલા ૮

હે જગત્રાતા, તુંહી મુક્તિદાતા, તુંહી પીતા માતા, વહે વેદ બાનિ;
 શાંતિ પ્રદાતા, વિશ્વવિધાતા, તારક ત્રાતા, ભજે ભકત જ્ઞાનિ;
 હે સુખ દાતા, અંતર જ્ઞાતા, ના તોડો નાતા હોતી અમ હાનિ;
 હે પ્રેમ પાતા, 'જમનાદાસ' ગાતા, તુજપાસ આતા, ખુલે બાત છાનિ ૯

શ્રી ગીરધારી, કુંજબિહારી, શ્રી મનોહારી, તજી ઔર લીન;
 દુનિયા બિચારી, કીયે નરનારી, કી હય ગુન્હેગારી, મંદમતિ હીન,
 કૃષ્ણ મુરારી, વિશ્વવિહારી, પૂણ્યાવતારી, 'જમનાદાસ' દીન;
 નંદ દુલારી, છખી દિલધારી, જય બલીહારી, વહે વાર તીન. ૧૦

જય પ્રેમ અંજન, મુનિમન રંજન, શ્રી વૃજકુંજન, નંદ દુલારી;
 જય શ્રી નિરંજન, શ્રી બીડભંજન, ગર્વવિગંજન, શ્રી ગીરધારી;
 જય યદુનંદન, દેવકીનંદન, જય મનમંજન, કૃષ્ણ મુરારી;
 જય જગવંદન, કંસનિકંદન, 'જમનાદાસ' જન, જય બલીહારી. ૧૧

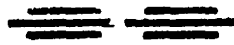
રાગ—શાદુલ વિકીડિત છંદ. ૪ સુધી.

જેની ભકિતથકી અનેક તરી ગયા, તે છે પ્રભુ નાથજી;
 જેને શરણુ જતાંજ થાય સદ્ગતિ, રહે છે હરિ સાથજી;
 જેની પાસ જતાંજ વાણી મનને, બુધિ પાછાં ફરે;
 'જમનાદાસ' ગાય શાંત સ્વરૂપ એ, જાણી વીરલા તરે. ૧

જય જય શ્રી જગનાથ વિશ્વવ્યાપ્ત પ્રભુ તું જય જય યદુનંદન;
જય જય શ્રી હરિ કૃષ્ણચંદ્ર વિભુ તું, જય જય ભવભંજન;
જય જય શેષ ગણેશ મહેશ સૌ રટે, જય જય જગત્તારક;
જય જય હો 'જમનાંદાસ' દીન વદે, જય ભક્ત ઉદ્ધારક. ૨

દિનાનાથ દયાલ શ્યામ હરિચંદ્ર, બ્રહ્માંડાધિપતિ,
પૂરણ કામ સત્ય નામ અનામિ, સીદ્ધિ અને શ્રી પતિ;
મંગલ રૂપ અનૂપ સત્ય સ્વરૂપ, યાચે સંતોને સતિ;
એવા જગતપીતા સદા હૃદય વસો, 'જમનાંદાસ'ની ગતિ. ૩

જ્ઞાનિ જ્ઞાન વડે પૂજે પ્રભુ તહને, યોગી જનો યોગથી;
ભક્તો ભક્તિ વડે તપી તપ વડે, વૈશ્નવ રાજભોગથી;
પ્રેમી પ્રેમ વડે પ્રેમ સ્વરૂપ જીવે, ખુવે અહં ભાવ 'હું';
જે છે 'નાથનેતિ' 'જમનાંદાસ,' નિર્ગુણ સગુણ એક તું. ૪

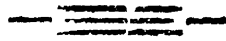
રાગ—સવૈયા દુહા. ૩ સુધી.

કૃષ્ણ કે નામસેં કળ્પ નળ પાચો, રામ કે નામ આરામ પાચો;
ગોવિંદ નામ સેં ગાંઠગરને લગી, વિષ્ણુ કે નામ વિશ્રામ આચો;
પ્રેમ સ્વરૂપ પુરુષોત્તમ શ્રી પ્રભુ, ધ્યાનમેં પ્રેમસેં પૂર્ણ નહાયો;
દીનબંધુ શ્રી દાઉદયાલકા, રંક ચે 'જમનાંદાસ' ગાયો. ૧

જા ઘટમેં ભગવાન પધારે, ઔરકો ધ્યાન કીયો ન કીયો;
સ્વાર્પણ ભયા જે દીન હોધ, તીને ઔરકો દાન દીયો ન દીયો;

પુરૂષોત્તમ શ્રી કૃષ્ણકુળના તો, ઐરકો જ્ઞાન લીયો ન લીયો;
'જમનાંદાસ' પ્રભુ પ્રેમ પીયા, તીને ઐરકો પાન પીયો ન પીયો. ૨

કોઈ હરિ ભજો કોઈ રામ ભજો, કોઈ કૃષ્ણ પ્રભુ ભગવાન ભજો;
કોઈ વિકૃલ વિષ્ણુ નાથ ભજો, કોઈ પશુ રીતે અહંભાવ તજો;
કોઈ વારિ-વોટર પાણી કહો, પ્રભુ એક પીતાની ભક્તિ સજો;
'જમનાંદાસ' અનેક રૂપે પ્રભુ એક, પશુ સાચા ભાવથી ચાહજો. ૩

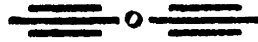
રાગ—પ્રભાતિયું.

સુખ દુઃખ મનમાં ન આણીયે. જેવું

કર્તા એકજ છે શ્રી હરિ, જેઈ લે જીવ આ વિચારી;
નિમિત્ત માત્ર જીવાત્મા તું, એજ તરવાની બારી—કર્તા.
મારું થું થશે એવી ચીંતાઓ, કરવા તું નથી જન્મ્યો;
ચીંતા કરવી આત્મોપધારની, તો પ્રભુને તું ગમ્યો—કર્તા.
હે જીવ તારા સૌ ફાંટાઓ, પ્રભુ પુરા ન કરશે;
મેલી ઇચ્છાઓ ફળે નહીં, ઉલટું જનમીને મરશે—કર્તા.
ઇચ્છા કે અનીચ્છામાં સુખદુઃખ, સહેવા પડે જખ મારી;
શાંતિ રાખીને ભોગવી લઇ, નવાં કર્મ લે સુધારી—કર્તા.
તારા પડરિપુમાં ફસ નહીં, ઇશ્વર પ્રાપ્તિનું એ પંથ;
જીવન દોરી હરિને દે, 'ધાયુ' થશે લક્ષ્મી કંથ—કર્તા.

ધ્રુવરે સૌ કરી રાખીયું, થવાનું ટાંણે દેખાય;
ખેલનારો તો ખેલી રહ્યો, અણુસમન્ન અથડાય—કર્તા.

ભુત ભવિષ્યને ભુલી જઈ, ભજવા અંતર્યામિ,
જીવતાં જશ છાઈ અંતે મળે, 'જમનાદાસ'નો સ્વામિ—કર્તા.

રાગ-સરૈયા-દુહા. કે યથાર્થી.

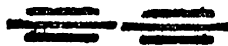
આશા તૃષ્ણા અંગ.

આશા તૃષ્ણા નાગણી, સખ જગતકુ ખાતી રહી;
પરમ દુઃખ દે જીવકુ, ચાકર બના ત્રાસી રહી. ૧

જ્ઞાનસેં જો લાત મારે, બો શૂરસેં જાતી રહી;
બાકી ન છુટે જનસેં, સ્મશાનમેં માટી રહી. ૨

તૃષ્ણા બડી હય ડાકણી, કબિ ન છુટે માનમેં;
સંતોષસેં યે જાતી હય, યા છુટે કષ્ટસ્તાનમેં. ૩

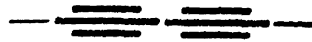
જ્ઞાનસેં સંતોષ આવે, શુર જ્ઞાન દેવે દાનમેં;
મ્રણ કૃપાસેં જાય 'જમના,દાસ' આત્મ ભાનમેં. ૪

રાગ-સવૈયા દુહા કે યથાર્થી.

જાંદગીની ચડ ઉતર.

- પીપોડામાં અતિ હવા, તે જરૂર ફાટી જાય છે;
સૂર્ય જે બહુ તાપ તો, તે વર્ષા માટે થાય છે. ૧
- ગુલાબ હૃદયી ખીલતા, તે માનજો કરમાય છે,
હૃદયી વધુ જે ગર્વ કરતા, તે નીચે પટકાય છે. ૨.
- ભરતિઅતિ સાગરતણી, તે ઓટ માટે જાણજો,
પાન લીલું ઝાડનું, તે પીળું થાવા માનજો. ૩.
- હૃદ જીવાનિ જોર ફાટયું. વૃધ્ધા થાવા ભાનજો,
'જન્મનાદાસ' પુરુષાર્થ, ઘટશે ખરું નિશાનજો. ૪.

રાગ-સવૈયા દુહા કે યથાર્થી.

ઈશ્વર રચિત અનિર્વાર્ય દશા.

- લક્ષ્મીતણાં ગુમાનમાં, ફરતા ફરે પલ સુખમાં.
કુદરત ફેરાવે સર્વને, નાંખે તેને બહુ દુખમાં. ૧.
- નળરાય સરખા રાયને, ભમ્યા વને બહુ ભુખમાં,
ફાળ ક્રમ ચઢીને પડે, મારે છે કુચો મુખમાં. ૨.

જન્મે તેનું મરણ હાં, ચીરંજીવી ના કાચ છે,
માથું પછાડી લોહી કાઢે, દશા એક ના હોય છે. ૩.

સમાન રહો સુખ દુઃખમાં, પ્રભુનાંમને જે દોહય છે,
ગુરૂની દીધેલી જ્ઞાન દ્રષ્ટિ, 'જમનાદાસ' જોય છે. ૪.

રાગ-ભુજંગી છંદ.

અહો જગીને જીવ થા સાવધાન, તું કાણુને ક્યાંથી એ રાખ ભાન,
ધરી લે સદા અંતરે કૃષ્ણ ખ્યાન, કરી લે પ્રભુ પ્રેમનું પ્રીતિ પાન. ૧

એક જન્મે બીજો મરે એવી રીતિ, અનાદિથીએ નાથની અથઘતિ,
તેવી લક્ષ્મી ચંચલ ગણી દેવું દાન, કરી લે પ્રભુ પ્રેમનું પ્રીતિપાન ૨

હરિએ કીધી સૌ સગાઈની જોડી, હરિએ જોડીને હરિએજ તોડી,
વૃક્ષપરનાં પંખીવત સૌ મેમાન, કરી.લે પ્રભુ પ્રેમનું પ્રીતિપાન ૩

હસે જ્યારે ધાર્યા પ્રમાણે રહડે છે, રડે જ્યારે તે જીવ નીચે પડે છે
હરિ હુકમે લાલને નુકસાન, કરી લે પ્રભુ પ્રેમનું પ્રીતિપાન. ૪

કાળ ખાય છે ચક્રવર્તી અમીર, તો ત્હારી શી વાતને શું શરીર ?
ભજી લે ભક્તિ ભાવથી ભગવાન, કરી લે પ્રભુપ્રેમનું પ્રીતિપાન. ૫

તજી દે વિવેકે જે હોય નકલ, ગ્રહી લે સેવાધર્મ કૃષ્ણ અસલ,
સજી રાખજે લક્ષ્યનું ઝાં નિશાન, કરી લે પ્રભુ પ્રેમનું પ્રીતિપાન ૬

રીઝવ્યા પ્રભુને ખરે તે રીઝણા, ખીઝવ્યા પ્રભુને ખરે તે ખીઝણા,
હાડમાંસનાં દેહનું શું ગુમાન ? કરીલે પ્રભુ પ્રેમનું પ્રીતિપાન ૭
ચિત રાખવું સુખદુઃખે સમાન, પર ઉપકારે રહે ગુલતાન;
'જમનાંદાસ' દારકાંનાથ તાન, કરી લે પ્રભુ પ્રેમનું પ્રીતિપાન. ૮

રાગ-છાયા ખમાચ. તાલ ૩.

વારી જાવુંરે સાંવરીયા તોપે વારનારે. જેવું.

પ્રભુ પીતાને પ્રાર્થના.

મારા પ્રીતમપ્રાણ આધાર, પ્રભુજી તારજોરે,
દયાળુ સૃષ્ટિ સર્જનહાર, શરણ સંભારજોરે. મારા.

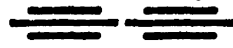
ત્રિજોડીનાથ છો વિશ્વનાં માલક, પ્રેમ દયામય સૌનાં પાલક;
સૌ આપનાં બાલક, દોષો ને ટાળજોરે મારા.

એક ખીઝમાં દ્વેષ ન ગણે, ઉપકારક થઈ ભક્તિ ચાખે;
મધુરા શબ્દો ભાંખે, સૌને ઉગારજોરે મારા.

થાય ન અતિવૃષ્ટિ અનાવૃષ્ટિ, રોગ ન થાય સુખી રહે સૃષ્ટિ;
કરો કૃપાની દ્રષ્ટિ, સ્વધર્મે સ્થાપજોરે મારા.

પોતપોતાનું સ્વધર્મ પાળે, આત્મબંધુનાં પ્રેમે નિહાળે;
આપની લીલા ભાળે, મતિએ આપજોરે મારા.

સૌને સુખદિ દેજો સ્વામિ; 'જમનાદાસ' છીયે સકામી;
આપ શ્રી અંતર્યામિ, અરુણ સ્વિકારજોરે મારા.

શ્રી મંગલ ભગવત નામની ધુનો.

દરેક ધુન વારંવાર જપવાની છે.

- ૧ હરિૐ હરિૐ હરિૐ હરિ ખોલ.
- ૨ ખેલે નારાયણ અસંગી, મેરા જન્માંતરસેં સંગી.
- ૩ જયશ્રી બાલકૃષ્ણલાલા, ભક્ત જનક પ્રાણ વહાલા.
- ૪ જયશ્રી કૃષ્ણ નંદદુલારી, રાધેશ્યામ શ્રી ગીરધારી.
- ૫ જપો શ્રી રામકૃષ્ણ હરિ, નર નહીં પાવે જન્મ ફરી.
- ૬ નટવર ગીરધર ગોકુલવાસી, કાપે શરણાંગતકી ફાંસી.
- ૭ સચ્ચિત આનંદ વિશ્વવિલાસી, રાખો દર્શનકી દિલખાસી.
- ૮ જપો હરિરામ શ્યામ નામ, ઇચ્છા પૂરણ કરે તમામ,

- ૯ ચડાવો કૃષ્ણનામ ખુમારી, નામસેં તર ગયે નર ઓર નારી.
 ૧૦ મુખસેં કૃષ્ણ કૃષ્ણ તું ખેલ, પ્રભુજી પ્રગટે અંતર ખેલ.
 ૧૧ જપો શ્રી નારાયણ નારાયણ, જીવકુ નારાયણ તારાયણ.
 ૧૨ પીયો ગુરુ ગમસેં કૃષ્ણ છુટી, જય પાપકી મટકી કુટી.
 ૧૩ રાધેશ્યામ અંતર્યામિ, લક્ષ્મી નારાયણ જગસ્વામિ.
 ૧૪ ગોવર્ધન પ્રભુજી પ્યારા, ખેલે ખેલ જગતસેં ન્યારા.
 ૧૫ વિઠ્ઠલ વિઠ્ઠલ ખેલ ભાષ, જય શ્રી વિઠ્ઠલ રૂપમાષ.
 ૧૬ ગોવર્ધન ધ્યાન ધરજો, સેવાભક્તિ સુમરણ કરજો;
 પ્રભુને પાપથી ઉર ડરજો, શરણે કરણાંથી ભવતરજો.

ૐ શાંતિ: દિવ્ય પ્રેમ: આનંદ: જય પ્રભુ:

જે કોઈ સદ્ગ્રહસ્થને આ કિર્તનાવળી પરમાર્થ માટે
વહેંચવાની (વેચવાની નહીં) હોય, તો તેણે લેખક
જમનાદાસ પ્રેમજી નાથાણીને મળવું, યા આગળ આપેલા
શીરનામે લખવાથી સર્વ પ્રકારનો યોગ્ય બદામસ્ત
કરી આપીશું.
